This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

UC-NRLF
$B 270 631

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

1/4bd
γ

LAmsterdam. Rijks museum

CATALOGUS.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Portret van Elisabeth Jacobs Bas. (Portrait d'Elisabeth Jacobs Bas)

CATALOGUS

VAN HET

Amsterdam.

RIJKS-MUSEUM

VAN

SCHILDERIJEN

DOOR

ABR. BREDIUS

Geïllustreerd met 50 Platen, door C. L. Dake

Tweede verbeterde druk

AMSTERDAM
Tj. VAN HOLKEMA
1886

Digitized by Google

N2160
A6

RIJKS-MUSEUM

VAN

SCHILDERIJEN

Directeur: Fr. D. O. OBREEN, sedert 1883.

Commissie van Toezicht:

C. SCHÖFFER	1883.
J. H. MASCHHAUPT	1884.
Mr. J. A. SILLEM	1884.
J. ANKERSMIT Jr.	1884.
Jhr. Dr. J. SIX	1884.

UNIV. OF CALIFORNIA

IN MEMORIAM

Digitized by Google

BIJ DEN TWEEDEN DRUK.

Sedert de opening van het Rijks-Museum in Juli van het vorige jaar, is het gebleken dat de bezoekers deze korte handleiding op prijs stellen, en de 50 afbeeldingen van de schoonste werken beschouwen als eene blijvende herinnering aan het bezoek van ons Museum.

In den eersten druk leverden de nommers, die natuurlijk in de verschillende verzamelingen moeten herhaald worden, den lezer nog al bezwaar op; daarom is nu boven elke bladzijde de verzameling aangegeven, waarover de Catalogus loopt. Het gebruik wordt hier door zeker gemakkelijker gemaakt.

Bij de beknopte levensschetsen is zooveel doenlijk kritisch te werk gegaan; vandaar bij enkele schilderijen bedenkingen tegen de oude attributies en bij een aantal levensbeschrijvingen nieuwe, korte gegevens omtrent onze schilders. Dikwerf strekte hierbij de uitmuntende Berlijnsche Catalogus tot voorbeeld. Mr. N. de Roever, Archivaris van Amsterdam, stond een aantal door hem opgespoorde sterfdagteekeningen af, waarvoor hem hier onze hartelijke dank zij toegebracht. De heeren Jhr. Dr. J. Six alhier, wiens scherpe blik de meesters van een aantal tot heden onbekende schutters- en regentenstukken herkende, Dr. Bode te Berlijn en Dr. Ad. Bayersdorfer te München hadden boven-

M151516

Digitized by Google

dien de welwillendheid ons met hunne belangrijke opmerkingen ter zijde te staan.

Deze tweede druk is met meer dan 300 nummers vermeerderd en bevat weer nieuwe levensbijzonderheden van een aantal kunstenaars. Bij enkelen was het nog niet mogelijk de naamcijfers en opschriften te lezen.

Zonder de vriendelijke hulp van den heer Fr. D. O. Obreen, Hoofd-Directeur van 's Rijks Museum, ware deze herdruk onmogelijk geweest, — wij betuigen ook hem onzen oprechten dank.

Amsterdam, Maart 1886.

Digitized by Google

KORTE INLEIDING.

Het „Koninklijk Museum", waarin behalve schilderijen ook teekeningen, werken van beeldhouwkunst en snijwerk, gesneden steenen, oudheden, kunstvoorwerpen en zeldzaamheden zouden opgenomen worden, werd bij decreet van 21 April 1808 door koning Lodewijk gesticht.

Tot de vorming er van strekten:

a. een gedeelte der hier te lande gebleven schilderijen van den toenmaligen stadhouder prins Willem V. Deze hadden eerst deel uitgemaakt van het „Nationaal Museum" te 's-Gravenhage, en werden nu — 96 stuks schilderijen en ongeveer 98 Nos. rariteiten — naar Amsterdam overgebracht;

b. 57 schilderstukken 6 Juni 1808 voor ongeveer *f* 100,000 op de verkooping — G. v. d. Pot v. Groeneveld te Rotterdam aangekocht;

c. acht schilderijen, oude kunst in Aug. 1808 uit Den Haag gezonden, en zeven dergelijke stukken door de stad Amsterdam tijdelijk afgestaan; deze maken echter nu nog een deel

Digitized by Google

der verzameling uit, en vormen er den grootsten schat van; daaronder toch bevinden zich de Nachtwacht, de Staalmeesters en de Schuttersmaaltijd;

d. zes schilderijen en een marmeren beeldje, door baron van Spaen van Biljoen geschonken, en nog enkele geschenken;

e. eenige op de tentoonstelling van 1808 gekochte moderne schilderijen;

f. het geheele kabinet Van Heteren, dat in 1809 voor ongeveer *f* 100,000 werd aangekocht (137 schilderijen), en zeven schilderijen gekocht op de verkooping van Mevr. Bicker in 1809;

g. afgietsels van antieke beelden uit het Musée Napoleon te Parijs;

h. eenige oudheden uit Drente enz.

In 1815 werden de schilderijen, (aanvankelijk in het koninklijk paleis op den Dam geplaatst) naar het zoogenaamde Trippenhuis overgebracht; in Mei 1885 ontvingen zij eerst een plaats hunner waardig in het nieuwe Rijks-Museum aan de Stadhouderskade.

In 1825 hadden er een paar ruilingen plaats met het Koninklijk Museum te 's-Gravenhage (in het Mauritshuis); ten jare 1828 werd er van een aantal zoagenaamde „dubbelen" eene veiling gehouden, die ruim *f* 22,700 opbracht, voor welke som andere schilderijen werden aangekocht.

Sedert dien tijd ontving de verzameling nu en dan geschenken en legaten, tot het in 1870 door het legaat — L. DUPPER Wz. (64 uitmuntende schilderijen) aanzienlijk verrijkt werd. In 1880

Digitized by Google

volgde het insgelijks zeer aanzienlijk legaat Jhr. J. S. H. VAN DE POLL (52 schilderijen). Ook de Regeering liet zich niet onbetuigd, en sedert 1870 werden er weder (en soms enkele hoogst belangrijke stukken) voor hare rekening aangekocht. Moge zij hierin niet vertragen, maar door geregelde aankoopen de vele leemten, die deze verzameling nog kenmerkt, aanvullen, opdat zij eens een zoo getrouw, en volledig mogelijk denkbeeld geve onzer éénige, groote, heerlijke Hollandsche Schilderschool!

Digitized by Google

VERKLARING DER VERKORTINGEN.

H., gevolgd door een nommer, beduidt: hoogte; *B.* breedte der schilderij. Beide zijn in centimeters opgegeven, gemeten binnen de lijst.

De stof, waarop de schilderij is vervaardigd, staat aangegeven op denzelfden regel; D. beteekent: doek, **P.** paneel en **K.** koper.

De grootte der hoofdfiguren is aangegeven door *Fh.* voor het cijfer; de hoogte van het hoofd door *Hoofdh.* of levensgroot. Nat. gr. wanneer de voorwerpen in de ware grootte zijn afgebeeld. Dh. beteekent de hoogte van het voornaamste dier.

Met rechts, links, rechterzijde, linkerzijde is de rechter- en linkerzijde van den toeschouwer bedoeld, zoo geen nadere bepaling gegeven is.

Digitized by Google

INHOUD.

I. Verzameling Rijks-Museum . . . . blz. 1—123.

II. Verzameling van der Hoop . . . . „ 125—148.

III. Verzameling Moderne Meesters, afkomstig uit het Paviljoen „Wel gelegen" te Haarlem . . . . „ 149—176.

IV. Verzameling Schilderijen, toebehoorende aan de Vereeniging tot het het vormen van eene Openbare Verzameling van Hedendaagsche Kunst te Amsterdam . . . . „ 177—185

Digitized by Google

Digitized by Google

ANRAADT. Pieter van Anraadt, geboren . . . te Deventer, overleden aldaar 1681. Sedert 1672 in Amsterdam tot na 1675. Waarschijnlijk leerling van Terborch.

1. Mansportret.

h. 77, br. 63. D. Fh. levensgroot. gem. *Pieter van Anraadt.* a. 1671.

Verk. Broers, Utrecht. 1873. *f* 35.

1a. Zes Regenten met een bode van het huiszittenhuis 1675.

h. 2.37, br. 4.21. D. gem. *Oude-zijds huys Arme. Pieter van Anraadt* Ano. 1675.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Oudezijds Huiszittenhuis.

AERTSEN. Pieter Aertsen gen. **Lange Pier,** geboren 1508 te Amsterdam, overleden aldaar 2 Juni 1573. Leerling van Allart Claesz, van 1542 tot 1566 te Antwerpen, overigens te Amsterdam.

2. De eierdans.

h. 82, br. 163. P. Fh. van den danser 69. gem. met het jaartal **1557**.

Gek. 1839 van Kolonel von Schepeler te Aken.

2a. Voorstelling van een zuinigen huisvader. („Een gortenteller") (*Copie.*)

h. 0.87, br. 0.70. D. Men leest op de schilderij:

Sal ick de huysraet te recht bestellen, soo moet ick 't gort selfs in de pot tellen.

Eigendom der stad Amsterdam.

Vroeger in het Nieuwezijds-Huiszittenhuis.

ASSELYN. Jan Asselyn genoemd **Krabbetge,** geboren 1610 te Dieppe (Frankrijk), begraven October 1652 te Amsterdam. 1) Leerling van Esaias van de Velde, en geruimen tijd werkzaam te Rome onder invloed van Pieter de Laer en Jan Miel.

3. Zinspeling op de waakzaamheid van den Raadpensionaris Johan de Witt;

een witte zwaan verdedigt haar nest met eieren tegen een hond.

h. 139, br. 169. D. Levensgroot. gem. *J. A.*

Onder de zwaan staat: De Raad-pensionaris.

Op de eieren: Holland.

Bij de hond: de viant van de Staat.

Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808; daarvoor in 1800 gekocht voor *f* 100.

---

1) Mededeeling van Mr. Ch. Dozy.

Digitized by Google

4. Ruitergevecht.
h. 48, br. 72. P. Fh. te paard 17½. gem. *Jean Asselin* f. 1646.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

ATTAMA. J. . . . . Attama; onbekend Friesch kunstenaar, werkzaam (waarschijnlijk te Leeuwarden) in het midden der XVIIe eeuw.

4a. Mansportret.
h. 0.69, br. 0.595. gem. *J. Attama f.* 1655. *Aet.* 33.
Gekocht 1882. *f* 91.90.

BACKER. Adriaen Backer, geboren 1635 of 1636 te Amsterdam, begraven aldaar 23 Mei 1684. Werkzaam te Amsterdam.

5. Portret van Daniël Niëllius,
Opzichter der Remonstrantsche Gemeente te Alkmaar.
h. 108, br. 86. D. Fh. levensgroot. gem. *A. Backer fc.* 1671. *Aet. suae* 61.
Aangekocht in 1874 voor *f* 500.

5a. De Anatomische les van Prof. Frederik Ruysch. 1670.
(Hy demonstreert aan 6 toehoorders het lies-kanaal.)
h. 1.64, br. 2.40. Levensgroot. gem. *A. Backer f.* 1670.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig chirurgyns-gilde aldaar.

5b. Zeven Inspectores van het Collegium Medicum te Amsterdam 1683,
h. 2.61, br. 3.75. D. Levensgroot. gem. *A. Backer* 1683.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de vergaderkamer van Geneeskundig Toevoorzicht aldaar.

5c. Acht regenten van het Werkhuis,
h. 2.70, br. 3,095. D. gem. *A. Backer.*
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

5d. Vier Opper-Commissarissen der Walen in 1674.
h. 1.90, br. 2.85. D. Levensgroot. gem. 1674.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het vertrek van Commissarissen der Walen in den Schreijerstoren.

BADENS. Toegeschreven aan **Frans (Francesco) Badens,** geboren 1571 te Antwerpen, overleden te Amsterdam. Leerling van zijn vader te Amsterdam. waar hij steeds werkzaam was. Hij bezocht met Jacob Matham gedurende 4 jaren Italië.

5e. Schuttersmaaltijd met zeventien beelden.
h 1.50, br. 2.60. D. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.
NB. Jhr. Dr. J. Six meent hierin te herkennen het corporaalschap van Kapitein Arent ten Grootenhuis en Luit. Nanning Florisz Cloeck, afkomstig van de Voetboogsdoelen en vlgs. het MS. van Schaep, geschilderd door *Frans Barendsz* (lees *Badens*) Ao. 1618.

Digitized by Google

Digitized by Google

JAN STEEN.

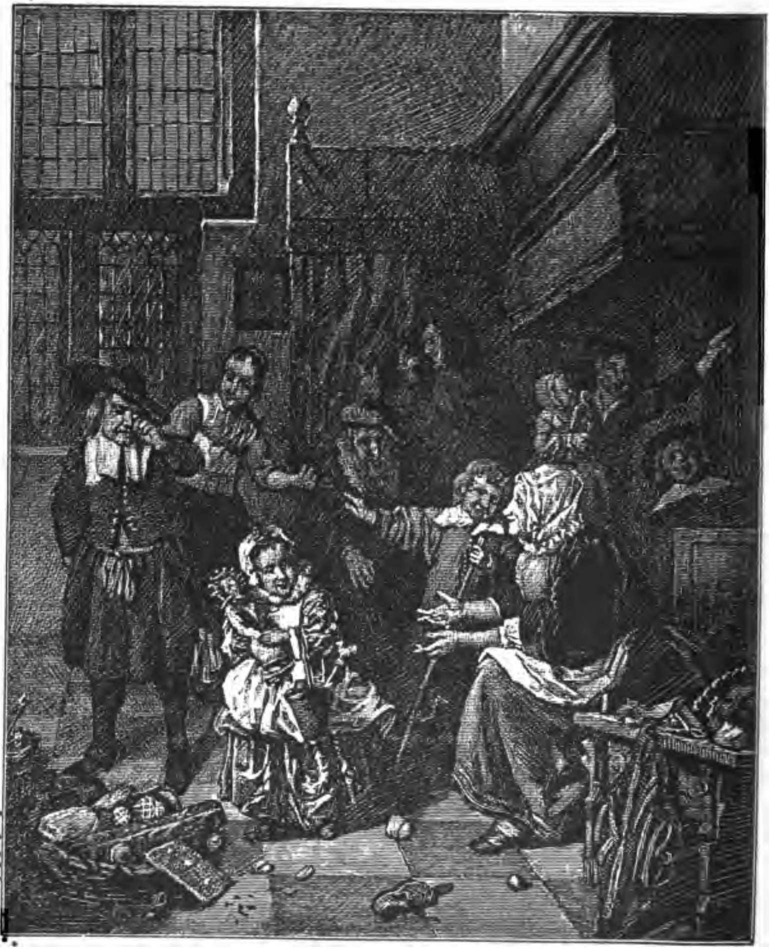

Het St. Nicolaas-feest. (La fête St. Nicolas.)

Digitized by Google

BAEN. Jan de Baen, geboren 20 Februari 1633 te Haarlem, overleden in Maart 1702 te 's Gravenhage. Leerling van Piemans en Jacob Backer; was korten tijd in Londen, woonde overigens steeds te 's Gravenhage.

6. Portret van den Raad-Pensionaris Mr. Johan de Witt,
geboren te Dordrecht 24 September 1625, 20 Augustus 1672 te 's Gravenhage door het gepeupel vermoord.
h. 120, br. 94. D. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Gekocht in 1806 voor *f* 66.

7. Portret van Mr. Cornelis de Witt, Burgemeester van Dordrecht,
geboren 25 Juni 1623, 20 Augustus 1672 met zijn broeder Johan de Witt te 's Gravenhage door het gepeupel vermoord.
h. 120, br. 94. D. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht 1806 voor *f* 66.

8. De lijken der gebroeders de Witt, hangende aan een wipgalg.
h. 67, br. 45. D. Fh. 23.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808. Daarvoor verkregen 1802 door ruiling met een schilderij van Hondecoeter, dat *f* 963 kostte.

8a. Portret van den Ambassadeur Hieronimus Beverningk,
geboren 25 April 1614, overl. 30 October 1690.
h. 1.53, br. 1.19. D. gem. *J. de Baen,* 1673.
Gekocht voor *f* 830 (met het volgende No.)

8b. Portret van Joanna le Gillon,
gehuwd 14 Maart 1655 met Hieronimus van Beverningk.
h. 1.53, br. 1.19. D. gem. *J. de Baen* 1673.
Zie het vorige No.

8c. Vijf regenten en twee regentessen van het Werkhuis 1684.
h. 2.22, br. 3.185. D. gem. *Johan de Baane f.* 1684.
Eigendom der stad Amsterdam. Af komstig uit het Werkhuis.

BAILLY. David Bailly, geboren 1584 te Leiden, overleden aldaar 1657. Leerling van zijn vader Pieter Bailly en Jaques de Gheyn; later van Adriaen Verburch en na 1601—1608 van Cornelis van der Voort te Amsterdam. Was van 1608—1613 in Duitschland (en Italië), na 1613 te Leiden.

9. Portret van Maria van Reigersbergen, echtgenoote van Hugo de Groot,
geboren te Veere, 7 October 1589, overleden te 's Gravenhage 19 April 1653.
h. 18, br. 14. Koper. Hh. 4. gem. *D. Bailly. fecit. Ao.* 1626.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. Daarvoor gekocht in 1806 voor *f* 80.

Digitized by Google

BACKHUYSEN. Ludolf Backhuysen, geboren 18 Dec. 1631 te Emden, overleden 17 Nov. 1708 te Amsterdam. Leerling van Allart van Everdingen (en Hendrik Dubbels?) Sedert 1650 te Amsterdam.

10. De Raadpensionaris Johan de Witt, zich als gemachtigde der Staten-Generaal in 1665 aan boord begevende van de Nederlandsche vloot.

h. 89, br. 137. D. Fh. 23. gem. *L. Bakh.* 1671.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht in 1805 van C. Josi voor *f* 2200.

11. Gezicht op het Y voor Amsterdam, van den Mosselsteiger genomen.

h. 79, b. 65. D. Fh. 14. gem. 1673 *L. Backhuy....*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1005.

12. Woelige Zee.

h. 58, br. 67. D. Fh. 11. gem. *L. Bak(h).* 1692.
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 1525.

13. De Zuiderzee.

h. 36, br. 45. D. gem. *L. Bakhuizen* 1694.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

14. Het Y voor Amsterdam.

h. 60½, br. 73. D. gem. *L. B.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

14a. Het portret van den schilder Ludolf Bakhuysen, door hem zelven geschilderd.

h. 1.86, br. 1.47. D. levensgroot. gem. *L. H. Bakh. out LXVIII.*
Eigendom der stad Amsterdam.

BALTEN. Peeter Balten, geboren te Antwerpen.... overleden aldaar omstreeks 1600 (?) Werkzaam te Antwerpen van 1540 tot na 1571. Hij volgde de schilderwijze van Pieter Brueghel I (Boerenbrueghel) wiens leerling hij wellicht was.

14b. St. Maartenskermis.

h. 1.07, br. 1.45 P. gem. *Peeter Balten.*
Gekocht 1875. *f* 125,

BARENTSZ. Dirck Barentsz, geboren 1534 te Amsterdam, begraven aldaar 26 Mei 1592. Leerling van zijn vader Barent Dircksz (ook Doove Barend). Vertrok 1555 naar Venetië, waar hij bij Titiaan woonde. Na 1562 te Amsterdam.

15. Portret van Ferdinand Alvarez de Toledo, Hertog van Alva,

geboren 1508, overleden 11 December 1582 te Lissabon.
h. 48, br. 37. P. Fh. levensgroot. opschrift: *Ferdinand, Duc D'Alva.*
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

Digitized by Google

FRANS HALS. (Collectie DUPPER.)

De nar. (Le fou)

Digitized by Google

15a. Schutterstuk met veertien beelden, waarvan één een blad in de hand houdt waarop: In vino veritas.

h. 1.40, br. 1.80. P. Levensgroot. gem.: *Anno a Christo nato* 1564.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den gang voor de Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

15b. De pos-eters-Schuttersmaaltijd met achttien mannen en éène vrouw; de laatste brengt een schotel met pos aan.

h. 1.16, br. 2,93. P. Levensgr. gem. Anno 1566.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. Afkomstig uit de Kloveniersdoelen.

BASSEN. Bartholomeus van Bassen, geboren........ in 1613 reeds lid van het St. Lucas Gilde te Delft, begraven te 's Gravenhage 28 November 1652. Schilder en Stads-Architect van 's Gravenhage. Werkzaam aldaar, en vroeger te Delft; tijdelijk te Antwerpen en in Engeland.

15c. Binnenvertrek uit het begin der XVIIe eeuw.

De figuren zijn geschilderd door *Esaias van de Velde.* Zie No. 361.

h. 0.72, br. 1.00 P.

Gekocht 1876.

BATIST. Karel Batist, onbekend bloemschilder uit het midden der XVIIe eeuw.

15d. Bloemstuk.

h. 1.18, br. 1.02. D. gem.......

Geschenk van den Heer Otto Smissaert, 1981.

BEECKMAN. Andries Beeckman; wordt in een Acte van 24 Aug. 1651 „Schilder tot Deventer" genoemd. Schijnt onze O. Indien bezocht te hebben.

16. Gezicht op Jakatra, later Batavia op het eiland Java.

h. 109, br. 159. D. Fh. 6. gem. *A. Beeckman.*

Gek. in 1859 voor *f* 50.

BEELDEMAECKER. Adriaen Cornelisz. Beeldemaecker, geboren 1630 (?) te 's Gravenhage (?) overleden na 1710 te 's Gravenhage. 1650—1651, 1665—1668, 1673—1675 te Leiden, van 1676 tot aan zijn dood in den Haag.

16a. Jagers met honden.

h. 1 80, br. 2.20. D. gem.: *A. C. Beeldemaecker Anno* 1653.

Gekocht in 1882 Auctie de Gruyter. *f* 1035.

BEELT. Kornelis Beelt, werkzaam omstreeks 1660 te Haarlem. Sommige zijner schilderijen toonen den invloed van Adriaen van Ostade aan.

Digitized by Google

16b. De Hollandsche haringvloot.
h. 1.10, br. 2.03 D. gem.: *K. Beelt.*
Geschenk van den Heer W. E. v. Pappelendam 1885.
Zie ook No. 6 der coll. van der Hoop.

BEERSTRAATEN. Jan Abrahamsz Beerstraaten (of **Beerstraten**) gedoopt 31 Mei 1622 te Amsterdam, overleden aldaar 1666. [1]) Woonde te Amsterdam, maar schijnt gereisd te hebben.

17. Zeeslag tusschen de Nederlandsche en Engelsche vloten op 12 Juni 1666.
h. 172, br. 274. D. gem. *I-Beer-straaten.*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 540.

18. De puinhopen van het oude stadhuis te Amsterdam, na den brand van 7 Juni 1652.
h. 106, br. 141. D. Fh. 9. gem. *J. Beerstraaten.*
Gek. 27 Oct. 1818 te Amsterdam voor *f* 200.

19. De schippersbeurs en nieuwe brug aan den Ykant te Amsterdam, bij winter.
h. 82, br. 98. D. Fh. 12. gem. *J. Beerestraten.*
Gek. 1808 op de Verk. G. van der Pot, Rotterd. voor *f* 500.

19bis. Woelende zee, gestoffeerd met schepen, bij de kust.
h. 1.09, br. 1.795. D.
Eigendom der stad Amsterdam.
Afkomstig uit het Werkhuis.

BEERSTRAATEN. A. . . . . . . Beerstraten, midden der XVIIe eeuw; misschien een broeder van **Jan Abrahamsz Beerstraaten** in wiens trant hij schilderde; hij schijnt op verschillende plaatsen van ons land maar vooral te Amsterdam gewerkt te hebben.

19a. Stadsgezicht bij winter.
h. 88, br. 123. D. Fh. 9m gem. *A. Beerstraaten.*
Legaat van de Poll, 1880.

19b. Gezicht op de voormalige Regulierspoort te Amsterdam bij winter.
h. 0.90 br. 1.25. D. gem. *A. Beerstraten.*
In bruikleen van de Erven van Vrouwe P. M. N. van Holthe tot Echten te Assen 1885.

BEGA. Cornelis Pietersz. Bega, gedoopt 15 November 1620 te Haarlem, overleden aldaar aan de pest 27 Augustus 1664. Leerling van Adriaen van Ostade; maakte 1653 een reis door Duitschland. Woonde te Haarlem.

20. Boerenconcert.
h. 45, br. 40. D. Fh. 19. gem. *C. Bega.*
Kab. van Heteren, 1809.

---

1) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

Digitized by Google

21. Een oud man in een studeervertrek.

h. 40, br. 33. P. Fh. 14.
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. Rotterdam *f* 195.

BEYEREN. Abraham Hendrickss van Beyeren, geboren 1620 of 1621 te 's Gravenhage, overleden na 1674 te Alkmaar. Tot 1657 in den Haag, 1657—1665 in Delft, omstreeks 1671 in Amsterdam, na 1674 te Alkmaar. Schilderde stillevens en zeestukken.

22. Stilleven met visschen.

h. 71, br. 83. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 25.

23. Bloemstuk.

h. 63, br. 46. D. levensgroot. gem. *A. v. B. f.*
Gek. Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 65.

BERCHEM. Claes Pieterss Berchem, (ook Berghem) gedoopt 1 October 1620 te Haarlem, overleden te Amsterdam 18 Februari 1683. Leerling van zijn vader Pieter Claesz, Jan van Goyen (?) Nicolaes Moeyaert, Pieter de Grebber, Jan Wils en Jan Baptist Weenix. Vermoedelijk bezocht hij Italië; hij woonde te Haarlem, later te Amsterdam.

24. Italiaansch landschap.

h. 14, br. 16. K. Dh. 1. gem. *Berchem.*
Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 345.

25. Landschap bij winter.

h. 39, br. 49. P. Fh. 8. gem. *Berchem* 1647.
Kab. v. Heteren 1809.

26. Landschap bij Winter.

h. 38, br. 47. Fh. 9. gem. *C. Berghem.*
Gek. verk. Mevr. Bicker. Amsterdam 1809. *f* 3040.—

27. De drie kudden.

h. 43, br. 65. P. Fh. 8. gem. *Berchem.* 1656.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 3025.

28. De ossendrift, door het water gaande.

h. 36, br. 61. P. Fh. 9. gem. *Berchem f.* 1656.
Kabinet van Heteren. 1809.

29. Het Ponteveer.

h. 81, br. 103. D. Fh. 15. gem. *N. Berchem.*
Verk. Mevr. Bicker Amsterdam. 1809. *f* 3040.—

30. Ruth en Boas.

h. 104. br. 131. D. Fh. 48. gem. *N. Berghem.*
Kabinet van Heteren. 1809.

31a. Italiaansche bouwval.

h. 50, br. 40. P. Fh. 9. gem. *Berchem.*
Legaat van de Poll. 1880.

BERCHEM. Claes Pietersz. Berchem, (zie No. 24) en **Joris Verhagen** (zie No. 110.)

Digitized by Google

31. Landschap. (door **Verhagen**).
h. 68½, br. 83. D. Fh. 9. gem. *Berchem.* (NB. die de beelden en dieren schilderde.)
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BERCK-HEYDE. Job Adriaensz Berck-Heyde, gedoopt 27 Januari 1630 te Haarlem, overleden aldaar 23 November 1693. Leerling van Frans Hals en Jacob de Wet. woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg).

32. Het Spaarne te Haarlem.
h. 31, br. 44. P. Fh. 2. gem. *J. Berck-Heyde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BERCK-HEYDE. Gerrit Adriaensz Berck-Heyde, gedoopt 6 Juni 1638 te Haarlem, overleden aldaar 10 Juni 1698. Leerling van Frans Hals. woonde te Haarlem. (vlgs. Houbraken ook korten tijd te Heidelberg.)

33. Gezicht op den Dam te Amsterdam.
h. 32, br. 39. D. Fh. 4. gem. *Gerrit Berck-Heyde.*
Gek. 1828 te Amsterdam. *f* 340.

33a. Gezicht op het O. Z. Heerenlogement te Amsterdam.
h. 30, br. 41. P. Fh. 2. gem. *G. Berck Heijde.*
Legaat van de Poll. 1880.

33b. Gezicht op de Heerengracht te Amsterdam.
h. 53, br. 62. D. Fh. 2½. gem. *Gerret Berck-Heyde.* 1685.
Legaat van de Poll. 1880.

BERCKMAN. Hendrick Berckman, geboren 1629 te Klundert, begraven te Middelburg 27 Maart 1679. Leerling van Ph. Wouwerman (?) Th. W. Bosschaert en Jac. Jordaens. Te Leiden in 1654; iets later in Middelburg tot aan zijn dood.

34. Portret van den Luitt. Admiraal Adriaan Banckert. (1602—1684.)
h. 111, br. 81. D. Fh. levensgroot. gem. *H. Berckman f.* Aet. 46. 1648.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

BERESTEYN. Toegeschreven aan den graveur **Claes van Beresteyn,** geboren .... in 1644, leerling van Salomon de Bray, begraven 4 Maart 1684 te Haarlem.

34a. Landschap.
h. 0.32, br. 0.33. P.
Gekocht 1883. *f* 70.10.

BERGEN. Dirck van den Bergen, schilderde tusschen 1661—1690. Navolger, wellicht leerling van Adriaen van de Velde. woonde te Haarlem.

35. Landschap met vee.
h. 39, br. 50. D. Fh. 9. gem. *D. van de Bergen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Digitized by Google

Digitized by Google

FRANS HALS.

Een vroolijk man. (Un homme joyeux.)

Digitized by Google

36. Landschap met herder en vee.
h. 33, br. 47. D. Fh. 12. gem. *D. v. d. Bergen.*
Gek. in 1815 voor *f* 350.

37. Vechtende ossen.
h. 35, br. 46. D. Dh. 10. gem. *D. v. d. Bergen.*
Gek. in 1815 voor *f* 350.

BLEECKER. Dirck Bleecker of **Bleker,** geboren 1621 te Haarlem, woonde nog in 1672 te 's Gravenhage. Wellicht leerling van Pieter de Grebber te Haarlem. Werkzaam vooral te Amsterdam, later te 's Gravenhage. Een in zijn tijd zeer gevierd schilder, die voor Prins Frederik Hendrik werkzaam was en voor eene naakte Venus *f* 1700 van hem ontving. Vondel bezong hem.

37a. Boetvaardige Magdalena.
h. 1.12, br. 0.83. D. gem. *D. Bleker f* 1652.
Gekocht 1883. *f* 46.

BLOEMAERT. Hendrick Bloemaert, geboren omstreeks 1601 te Utrecht, overleden aldaar 30 December 1672. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Abraham Bloemaert. Hij was ook dichter en woonde te Utrecht. Wellicht bezocht hij Italië.

38. Zinnebeeldige voorstelling van den Winter.
h. 76, br. 94. D. Fh. levensgroot. gem. *H. B. fc.* 1631.
Verk. Beijers, Utrecht 1879. *f* 134.

38a. Portret van Johannes Puttkamer, Licentiaat in de godgeleerdheid op zyn parade bed.
h. 0.66, br. 0.80. D. gem. *H. Bloemaert fe. Anno* 1671. *Aet.* 71. *Sacerd.* 46.
Geschenk van den Heer W. A. Hopman 1882.

BLOOT. Pieter de Bloot, geboren . . . . begraven te Rotterdam 23 November 1652. Schilderde onder den invloed van Adr. Brouwer en woonde te Rotterdam.

39. Het kantoor van den Advocaat.
h. 57, br. 88. P. Fh. 16. gem. *P. de Bloot.* 1628.
Gek. 1877 voor *f* 142.

BOL. Ferdinand Bol, gedoopt in Juni 1616 te Dordrecht, begraven te Amsterdam 24 Juli 1680. Leerling van Rembrandt; woonde reeds vóór 1640 te Amsterdam.

40. Portret van Ferdinand Bol. (?)
h. 125, br. 99. D. Fh. levensgroot.
Legaat A. Brondgeest. 1849.

41. Portret van Arthur Quellinus, den Beeldhouwer. (?)
geb. 1609, overl. 1668.
h. 119, br. 97. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol.* **1663.**
Aangekocht in 1821 als J. van Kampen.

Digitized by Google

42. Portret van den Luitenant-Admiraal-Generaal Michiel Adriaansz. de Ruiter,

geb. 24 Maart 1607, overl. in den Straat van Messina 29 April 1676.

h. 154, br. 135. D. Fh. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.* 1667.

Geschenk van den Raad van Zeeland aan het Kon. Museum. 1808.

43. Eene moeder met twee kinderen.

h. 164, br. 150. D. levensgroot. gem. *F. Bol. fecit.*

Waarschijnlijk familieportretten van het geslacht Trip; men vermoedt, dat het als schoorsteenstuk in een der vertrekken van het Trippenhuis is gevonden.

44. Het onderwijs.

h. 202, br. 176. D. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1663.

Ontvangen van de Academie van Wetenschappen in 1865. Vroeger boven een schoorsteenmantel van het Trippenhuis, dus waarschijnlijk familieportret.

44a. Portret van Roelof Meulenaer.

h. 117, br. 92½ van boven rond. P. levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 165 (....)

44b. Portret van Maria Rey, echtgenoote van R. Meulenaer.

h. 116, br. 94 van boven rond. D. Levensgroot. gem. *F. Bol fc.* 1650.

Met het vorig No. uit het Legaat van de Poll. 1880.

44c. Salome, dochter van Herodias, dansende voor den Koning Herodes.

h. 1.72, br. 1.29. D. gem. *F. Bol.*

Gekocht 1883. *f* 138.

NB. Uit den eersten tijd des schilders.

44d. Zeven regenten van het Huiszittenhuis.

h. 1.49, br. 1.905. D. gem. *F. Bol f.* 1657 $\frac{7}{24}$.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

44e. Drie regentessen van het Leprozenhuis.

h. 1.70, br. 2.10. D. levensgroot. gem. *F. Bol.*

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentessen kamer van het Leprozenhuis aldaar.

44f. Vier regenten van het Leprozenhuis.

h. 1.72, br. 2.07. D. levensgroot.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis aldaar.

NB. *Dit stuk werd tot nu toe ten onrechte aan Carel de Moor toegeschreven.*

BOLOMEY. Benjamin Bolomey, geboren 1739 te Lausanne in Zwitserland; overleden....? werkzaam te 's Gravenhage, (ook als Hofschilder van den Prins van Oranje) van 1764—1792. Hij graveerde.

Digitized by Google

44g. Allegorisch portret van Prinses Wilhelmina, weduwe van Prins Willem V van Oranje.

h. 0.44, br. 0.30. P.

Gekocht 1880. *f* 300.

44h. Portret van Prins Willem V van Oranje op jeugdigen leeftijd.

h. 0.88, br. 0.705. D.

Afkomstig uit het Mauritshuis te 's Gravenhage.

NB. Wellicht is dit portret door *J. G. Ziesenis* geschilderd.

BOOM. (VER-) = VERBOOM. Adriaen H. Verboom, schilderde omstreeks 1640—1670. Hij woonde te Amsterdam.

45. Een boschgezicht.

h. 222, br. 329. D. Fh. 7. gem. *A. H. Verboom fecit Ao.* 1653.

NB. De stoffage is grootendeels later door *P. G. van Os* geschilderd.

Gek. voor het legaat Mevr. Johanna Rijswijck, weduwe Mr. Daniel Balguerie, 1823. *f* 600.

46. De Kruisweg.

h. 95½, br. 81. D. Fh. 9. De figuren zijn van *Johannes Lingelbach.* gem. *J. L.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Dit landschap is wellicht *niet* door Verboom geschilderd.

BOONEN. Arnold Boonen, geboren 16 Dec. 1669 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 2 October 1729. Leerling van Arn. Verbuys en Godf. Schalcken te Dordrecht; werkzaam te Dordrecht en (sedert 1696) te Amsterdam. Tijdelijk (1694) in Duitschland (Frankfort, Mainz, Darmstadt.)

46a. Zes regenten van het Huiszittenhuis in 1706.

h. 1.70, br. 3.71. D. gem. *A. Boonen f.* 1706.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Huiszittenhuis.

46b. Vier regenten en een bode van het Spinhuis ten voeten uit.

h. 1.73, br. 2.34. D. gem. A. Boonen. 17 . . .

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Spinhuis.

46c. Vier regenten van het Leprozenhuis met den boekhouder en den binnenvader van dat huis.

h. 2.34, br. 2.41. Levensgroot. gem. *A. Boonen.* 1715.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de Regentenkamer van het Leprozenhuis.

47d. Vijf overlieden van het Chirurgynsgilde van Amsterdam. (1716.)

h. 1.50, br. 2.36. D. Levensgroot. gem. *A. Boonen.* 1716.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

BORMAN. Johannes Borman, onbekend bloemschilder, in 1657 en 1658 in de boeken van het Leidsche St. Lucas Gilde genoemd.

Digitized by Google

46e. Guirlande van vruchten.
h. 0.58, br. 0.72. D. gem.
Gek. 1882. *f* 43.10.

BORSSOM. Anthony van Borssom, geb. 1629 of 1630 te Amsterdam, begraven aldaar 19 Maart 1677. Wellicht leerling, zeker navolger van Rembrandt. Werkzaam te Amsterdam.

46f. Landschap bij maneschijn.
h. 0.37, br. 0.465. P. gem. *A. van Borssom.*
Gekocht 1881. *f* 10.—.

BOTH. Johannes Both, geboren omstreeks 1610 te Utrecht, overleden aldaar 9 Augustus 1652. Leerling van Abraham Bloemaert, later onder den invloed van Claude Lorrain te Rome. Woonde te Utrecht, maar bezocht gedurende eenige jaren Italië.

47. Italiaansch landschap.
h. 79, br. 102. P. Fh. 11. gem. *J. Both.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

48. Een boerenerf.
h. 59, br. 48. P. Fh. 14. gem. *J. Both.*
Verk. Mevr. Boreel. Amsterdam 1814. *f* 610.

49. Italiaansch landschap.
h. 45, br. 57. K. Fh. 7. gem. *J. Both.*
Kab. van Heteren. 1809.

50. Italiaansch landschap met ponteveer.
h. 73, br. 87. D. Fh. Vr. te p. 13. gem. *J. Both.*
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot. Rotterd. *f* 3600.

BOULENGIER. Hans Boulengier, geboren omstreeks 1600 te Haarlem, van 1623 tot na 1642 in de boeken van het St. Lucasgilde aldaar genoemd. Hij schilderde bloemstukken, stillevens en genre stukjes, meestal „spoockerijen." Werkzaam te Haarlem (en te Delft?)

50a. Bloemstuk.
h. 0.66, br. 0.52. P. gem. *H. Boulengier.*
Gekocht 1883. *f* 235.

BOURSSE. Esias Boursse. Al wat men van dezen meester weet is, „dat *Esias Boursse* Constschilder (van Amsterdam) „in Oct. 1672 op syn vertreck stondt naar Oost-Indië te „vaeren met 't schip Reenen." Eene schilderij in het Suermondt Museum te Aken is duidelijk gemerkt: *E. Boursse* en van dezelfde hand. Een derde stuk (als Delftsche *Vermeer*) bellenblazer, in het Museum te Berlijn.

50b. Binnenhuis, met vrouw aan het spinnenwiel.
h. 0.55, br. 0.475. D.
Gekocht 1882 als de Hooch voor *f* 2468.05.

Digitized by Google

BRAKENBURGH. Richard Brakenburgh, gedoopt 22 Mei 1650 te Haarlem, overleden aldaar 28 December 1702. Leerling van Adr. van Ostade en Hendr. Mommers, wellicht ook van Jan Steen, dien hij nabootste. Woonde te Haarlem.

51. Het St.-Nicolaasfeest.
h. 46½, br. 32. P. Fh. zittend 24. gem. *R. Brakenburg.* 1665.
Verk. J. A. Brentano 1821. *f* 225.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

52. Een boerenbinnenhuis.
h. 33, br. 27. P. Fh. 17. gem. *R. Brakenb.*
Kab. van Heteren. 1809.

BRAMER. Leonard Bramer, geboren 1595 te Delft, begraven aldaar 10 Febr. 1674. Bezocht jong Italië; woonde na 1629 steeds te Delft.

53. Portret van den dichter en historieschrijver Pieter Cornelisz. Hooft,
geb. 16 Maart 1581, overl. 21 Mei 1647.
h. 100, br. 81. D. levensgroot. Wellicht copie naar Sandrart.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.

53a. Bijbelsch onderwerp.
h. 0.45, br. 0.61. P. gem. *L. Bramer.*
Gekocht 1884. *f* 287.50.

53b. Salomo offert aan de afgoden.
h. 1.23, br. 1.92. D. gem. *L. Bramer.*
Gekocht 1883. *f* 490.

BRAY. Jan de Bray, geboren . . . . . te Haarlem, begraven aldaar 4 December 1697.

Dirck de Bray, broeder van den vorige; leefde nog 1677 te Haarlem.

GOLINGH. Jan Golingh, onbekend schilder; hij werd 1658 lid van het St. Lucas Gilde te Haarlem.

JONGH. Jan de Jongh, leefde omstreeks 1664—1670 te Haarlem.

54. De overlieden van het St. Lucas Gilde te Haarlem in 1674.
h. 127, br. 180 D. Fh. levensgroot.
De portretten in dit stuk zijn geschilderd:

dat	van	G. Mulraet, deken, koperslager,	door *J. de Bray.*
„	„	J. C. Marcélis	„ „ „ „
„	„	D. de Bray, secretaris,	„ „ „ „
„	„	W. Knyf, gildeknecht,	„ „ „ „
„	„	J. de Bray, kunstschilder,	„ D. de Bray.
„	„	Jan Golingh, „	„ Jan Golingh.
„	„	J. de Jongh, „	„ J. de Jong.

Gek. 1821 van Mr. J. de Vries.

Digitized by Google

BREEN. Adam van Breen, van 1612 tot na 1618 werkzaam te 's Gravenhage. Hij huwde aldaar 13 Febr. 1611 met Maertje, dochter van Nicolaes Castel, „gewezen Edelman van d'Artellerije" In 1629 te Amsterdam.

54a. Gezicht op den Vijverberg te 's Gravenhage bij winter; op den voorgrond Prins Maurits met gevolg.

h. 0.71, br. 1.31. P. Vroeger gemerkt: *A. van Breen* 1618. In den kunsthandel werd deze handteekening in die van A. v. d. Venne veranderd.
Aangekocht te Weenen 1878. *f* 700.

BREKELENKAM. Quieringh Gerritsz van Brekelenkam, geboren . . . . . te Zwammerdam, overleden te Leiden 1668. Werkte te Leiden tusschen 1648 en 1668.

55. Binnenhuis.

h. 58, br. 44. P. Fh. 32.
Gek. 1808 op de verk. G. van der Pot te Rotterdam. *f* 425.

56. Het hoekje van den haard.

h. 59, br. 46. P. Fh. 32. gem. *Q. Brekelenkam* 1664.
Verkooping als voren. *f* 425.

57. De muizenval.

h. 18, br. 15½ P. Hoofd jongèn 3. gem. *Q. B.* 1660.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

57a. Vertrouwelijk onderhoud.

h. 47, br. 37. P. Fh. zitt. 28. gem. *Q. B.* 1661.
Legaat van de Poll. 1880.

57b. De voorlezer.

h. 48. br. 38. P. Fh. 30.
Overgebracht van het Nederlandsch Museum te 's Gravenhage in 1880.

BRISÉ. Cornelis Brisé, geboren 1622 te Haarlem, overleden te Amsterdam . . . . Werkzaam te Amsterdam, waar hij orgeldeuren in de Oude Kerk, stillevens in werken van Anthonie de Grebber voor het Oudemannenhuis enz. schilderde.

57c. Stilleven.

h. 1.08, br. 0.89. D. gem. *C Brisé.* 1665.
Geschenk van den Heer A. Bredius 1885.

BROECK. Elias van den Broeck, geboren . . . . . te Antwerpen, begraven te Amsterdam 6 Februari 1708. In 1673/1674 werd hij in het St. Lucasgilde te Antwerpen opgenomen. Houbraken noemt hem leerling van Ernst Stuven te Amsterdam. Werkzaam te Antwerpen en vooral te Amsterdam.

57d. Bloemen.

h. 0.39, br. 0.31. P. gem. *Elias v. den Broeck.*
Gekocht 1883. *f* 96.60.

Digitized by Google

Digitized by Google

A. BROUWER.

Boerenvechtpartij. (Combat de paysans.)

Digitized by Google

BRONCHORST. Jan Gerritsz van Bronchorst, geboren 1603 te Utrecht, overleden (te Amsterdam?) tusschen 1667 en 1677. Leerling van de glasschilders Jan Verburg en Peter Mathys, later (1622) van Chamu, te Parijs. Eerst was hij glasschilder, dan (1637) etser onder leiding van Poelenburgh, sedert 1639 schilderde hij ook op doek en paneel. Werkzaam te Utrecht, later (sedert 1650) te Amsterdam.

57e. Allegorie op de uitdeeling van levensmiddelen.

h. 2.58, br. 1.52. D. gem. *J. van Bronchorst fecit* (1657).
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar. Geschilderd voor het Oudezijds Huiszittenhuis.

57f. Allegorie op de uitdeeling van levensmiddelen en aalmoezen.

h. 1.83, br. 1.49. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomst als No. 57*e*.

BROUWER. Adriaen Brouwer, geboren 1605 of 1606 te Oudenaarde, begraven te Antwerpen 1 Februari 1638. Omstreeks 1628 leerling van Frans Hals te Haarlem. Sedert 1631 te Antwerpen.

58. Boerendrinkpartij.

h. 24, br. 31. P. Fh. 14. gem. AB.
Kab. van Heteren, 1808.

59. Boerenvechtpartij.

h. 26, br. 33. P. Fh. 15.
Kab. van Heteren. 1808.
NB. Deze werken zijn uit den *eersten* tijd van den schilder.

BURGH. R. . . . . van der Burgh, onbekend Hollandsch schilder van stillevens, werkzaam in het einde der XVIIe eeuw.

59*. Zeevisschen.

h. 1.09, br. 1.51. D. gem. *R. van Burgh.*
Gek. 1884 *f* 155.

CAMERARIUS. Adam Camerarius, onbekend portretschilder, werkzaam te Amsterdam, te Naarden enz. omstreeks 1650—1685. Te Naarden een regentenstuk van 1655; te Darmstadt familieportretten van 1685. Eenige zijner dikwerf slechts A. C. gemerkte, zeer goede portretten, die soms Rembrandt's invloed verraden, worden als A. Cuyp's in den handel gebracht.

59. De hoofdman over honderd.**

h. 1.76, br. 2.30. D. gem. *A. Camerarius.*
Gek. 1882. *f* 173.

CAMPHUYSEN. Govert Camphuysen, geboren 1623 of 1624 te Gorkum, begraven 4 Juli 1672 te Amsterdam. Wellicht leerling van zijn ouderen broeder Raphel Camphuysen. Werkzaam te Amsterdam.

Digitized by Google

59*. Portret van den schilder zelf.**
h. 1.14, br. 0.99. D. gem. op een brief: G. *Camphuysen tot Amsterdam.*
Gekocht 1886.

COCLERS. Louis Bernard Coclers, geboren 1740 te Maastricht, overleden te Luik 1817. Leerling van zijn vader J. B. Coclers. Bezocht Italië, en woonde te Luik, Maastricht, Dordrecht en Leiden.

59a. Portret van Jan Barend Bicker,
geb. 27 Aug. 1746. overl. 16 Dec. 1812.
h. 43. br. 35. P. Hoofdh. 9. gem. *L. B. Coclers ft.* 1766.
Legaat Bicker 1881.

59b. Portret van Catharina Six.
geb. 30 April 1752, getr. 1769 met J. B. Bicker, overl. 12 Febr. 1792.
h. 42 ½. br. 35. P. Hoofdh. 8. gem. *L. B. Coclers* 1766.
Legaat Bicker 1881.

CODDE. Pieter Codde, geboren 1599 of 1600 te Amsterdam, begraven aldaar 12 Oct. 1678. Hij behoort tot de school van Frans Hals en was steeds te Amsterdam werkzaam. Hij schilderde gewoonlijk slechts gezelschap-stukken en corps-de-gardes.

59c. De aanbidding der herders.
h. 0.54, br. 0.45 P. gem. *P. C.*
Gekocht 1883. *f* 74.60.

59d. Bruiloft van Adriaen Ploos van Amstel, Heer van Oudegein en Tienhoven, en Agnes van Byler, Wed. Broeckhuysen.
h. 0.74, br. 1.05.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
NB. Deze schilderij is waarschijnlijk door *Molenaer* (Jan Miense?) geschilderd; men vergelijke No. 53 van de verzameling van der Hoop.

CORNELISSEN of CORNELISZ. Jacob Cornelisz van Amsterdam (of van Oostsanen.) Geboren 1480? te Oostzaan, overleden te Amsterdam na 1530. Werkte ca. 1510—1530 te Amsterdam. Omstreeks 1512 was hij de leermeester van J. v. Scorel.

60. Saul en de Heks van Endor.
h. 85, br. 122. P. Fh. zittend. 22. gem.: met zijn monogram (J. A., waar tusschen zijn huismerk) en een *verknoeid* jaartal, dat nu 1506 lijkt te zijn maar 1526 geweest is.
Gekocht op eene verkooping te Valenciennes in 1879 voor *f* 500.

CROOS. Anthony van der Croos, geboren 1606 of 1607 te . . . . . . overleden omstreeks 1662 te 's Gravenhage. Werkzaam van vóór 1634 tot 1662 te 's Gravenhage; omstreeks 1649 tijdelijk te Alkmaar. Waarschijnlijk leerling, zeker getrouw navolger van Jan van Goyen.

Digitized by Google

60a. Gezicht op het Kasteel Egmont in welstand.
h. 0.96, br. 1.60. D.
Gekocht 1885. *f* 357.55.

CUYLENBURG. Cornelis van Cuylenburg, geboren . . . . te Utrecht, overleden omstreeks 1824 in 's Gravenhage. Hij was reeds 1783 lid van het Schilderscollegie te Utrecht, van waar hij in 1814 of 1816 naar den Haag vertrok.

61. Portret van den Schout bij Nacht Willem Crul.
geb. 25 Nov. 1721 te Haarlem, gesneuveld bij St. Eustatius 4 Febr. 1781.
h. 110, br. 85. D. levensgroot.
NB. De schilder ontving voor dit portret „gedaan naar het Origineel" vlgs. resolutie van 28 Aug. 1801 *f* 153.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.

61a Portret van den Vice-Admiraal Jhr. T. F. van Capelle.
h. 1,42, br. 1,09 D. levensgroot gem. C. van Cuylenburgh ad vivum 1817.

Ten onrechte toegeschreven aan Jacob Gerritsz. Cuyp. Zie op

KEYSER. Thomas de Keyser.

62. Een hollandsch gezin.
h. 97, br. 131. D. Fh. 68.
Gek. van de Wed. Schol, te Amsterdam 1827, voor *f* 600.
NB. Naar onze meening is deze schilderij een uitmuntend werk van *Thomas de Keyser*. (Zie bl. 42).

CUYP. Aelbert Cuyp, geboren in October 1620 te Dordrecht, begraven aldaar 7 November 1691. Leerling van zijn vader Jacob Gerritsz. Cuyp en waarschijnlijk ook van Dirck van Hoogstraten. Woonde in Dordrecht en heeft gereisd.

63. Bergachtig landschap.
h. 65½, br. 89. P. Fh. te paard 11. gem. *A. Cuyp.*
Legaat van L. Dupper Wz. 1870.

64. Landschap met herder en vee.
h. 104, br. 100. D. Fh. 12. gem. *A. Cuyp.*
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 3860.

65. Een ruitergevecht.
h. 48, br. 63. P. Fh. 9. valsch gem. *A. Cuyp.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.
NB. Dit stuk is zonder twijfel van den schilder *Simon van Douw*; deze leefde in het midden der XVIIe eeuw in Middelburg en Rotterdam. Een dergelijk stuk bij den Hr. Pappelendam, in het Museum te Dordrecht, andere te Schwerin enz.

66. Vechtende vogels.
h. 122, br. 145. D. levensgroot.
Waarschijnlijk afkomstig van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

67. Dood wild.

h. 161, br. 151. D. levensgroot.

Waarschijnlijk afkomstig v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

NB. Dit stuk, zeker *niet* van Cuyp, herinnert aan de zeldzame stillevens van *J. B. Weenix.*

CUYP. Benjamin Gerritsz. Cuyp, gedoopt in December 1612 te Dordrecht; hij woonde in 1643 te s'Gravenhage en overleed....? Zijne werken toonen den invloed van Rembrandt's schilderwijze aan. Hij werkte hoofdzakelijk te Dordrecht.

67a. Joseph, aan den schenker en bakker in de gevangenis hunne droomen uitleggende.

h. 0,71, br. 0,60. P. gem. *B. G. Cuyp.*

Gekocht 1883. *f* 402,50.

CUYP. Jacob Gerritsz. Cuyp, geboren in December 1594 te Dordrecht, overleden aldaar (?) in 1651 of 1652. Leerling van Abraham Bloemaert; sedert 1617 voortdurend werkzaam te Dordrecht. Vader van Albert Cuyp.

67b. Vrouwenportret.

h. 0,78, br. 0,59. P. gem. *Aetatis* 66. *J. G. Cuyp fecit* 1651.

Gek. 1877.

DALENS. Dirck Dalens de Oude. (I); geboren omstreeks 1600, te Dordrecht, overleden in het einde van 1676 te Zierikzee, waarheen hij om gerechtelijke vervolging te ontkomen, gevlucht was. Werkzaam van vóór 1626 tot kort voor zijn dood te 's Gravenhage. Waarschijnlijk leerling van M. v. Wttenbrouck. Hij bezocht Italië gedurende eenige jaren.

67c. Italiaansch landschap met ruïne.

h. 0.34, br. 0.45. P. gem. *D. Dalens.* en *M. v. W.*

NB. De figuren zijn door *Mozes van Wttenbrouck* (geb. in het einde der XVIe eeuw. overl. 1648 in den Haag.)

Gekocht 1883. *f* 59,20.

DELFF. Cornelis Jacobsz Delff, geboren in 1571 te Delft, begraven aldaar 15 Augustus 1643. Hij is een der oudste hollandsche stilleven-schilders; leerling van zijn vader en van Cornelis Cornelisz van Haarlem.

67d. De hoenderkoopman.

h. 0.87, br. 1.39. P. gem. *C. J. Delff.*

Geschenk van den Hr. A. Bredius. 1883.

DELFF. Jacob Willemsz Delff, geboren ...... te Gouda, begraven te Delft 7 Mei 1601. Sedert 1582 werkzaam te Delft; vader der kunstenaars Cornelis, Willem en Rochus Delff.

67e. Portret van Paulus Cornelisz van Beresteyn.

h. 1.14, br. 0.83. P. gem. *J. W. Delphius pinxit. Ano. Dmi* 1597. *Aetatis* 44.

Gekocht 1884. *f* 189.16.

Digitized by Google

Digitized by Google

GERARD DOU.

De avondschool. (L'école du soir.)

Digitized by Google

DELFF. Jacobus Delff, geboren 24 Mei 1619 te Delft, begraven aldaar 17 Juni 1661. Leerling van zijn vader, den graveur Willem Jacobsz Delff en Michiel van Mierevelt te Delft, waar hij o. a. Raad en Havemeester was.

67f. Mansportret.
h. 0.69, br. 0.56. P. gem. *J. Delfius Ao.* 1643. *Aetatis* 2. . . . .
Gekocht 1884. *f* 100.

DOES. Simon van der Does, geboren 1653 te Amsterdam (?) overleden te 's Gravenhage . . . 1717. Leerling van zijn vader Jacob van der Does. Woonde hoofdzakelijk in den Haag; ook tijdelijk in Engeland, Brussel en Antwerpen.

68. De lezende herders.
h. 59, br. 42. D. Fh. 18. gem. *S. v. Does* 1706.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. *f* 305.

69. De herderin.
h. 31, br. 39. P. Fh. 18. gem. *S. v. Does* 1708.
Verk. Mevr. Bicker te Amsterdam 1809. *f* 320.

70. Moederliefde.
h. 80, br. 94. D. Fh. zittend 25. gem. *S van der Does MDCCIII.*
Verk. G. van der Pot te Rotterdam 1808. *f* 325.

71. Landschap met vee.
h. 50, br. 60. D. Fh. stier 14. gem. *S. v. Does* 1712.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

DOU. Gerard Dou, geboren 7 April 1613 te Leiden, begraven aldaar 9 Februari 1675. Leerling van zijn vader Douwe Jansz, Barth. Dolendo, Pieter Couwenhorn en vooral van Rembrandt, (1628—1631) die van den grootsten invloed op hem was. Hij staat aan het hoofd der zoogenaamde Leidsche school, der schilders van uitvoerig gedane binnenhuizen, waartoe de van Mieris, Slingelandt, Schalcken, Brekelenkam, van Staveren e. a. behooren.

72. Portret van Gerard Dou.
h. 47, br. 35½ P. Hh. 5½. gem. *G. Dou.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

73. De avondschool.
h. 52, br. 40. P. Fh. zitt. jongen. 15. gem. *G. Dou.*
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 17,500.

74. De kluizenaar.
h. 25, br. 19. P. H. Hoofd. 9.
Verk. G. van der Pot. Rotterdam 1808. *f* 1100.

75. De nieuwsgierige.
h. 18, br. 15 P. Hoofd. 3. gem. *G. Dou.*
Kab. van Heteren. 1809.

76. Portretten van een heer en eene dame.
h. 75, br. 61. P. Fh. 32. gem. *G. Dou* en *Berchem fc.*
(Het landschap is van *Nicolaas Berchem.*)
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

76a. Mansportret.
h. 38, br. 24. P. Hh. 4½. gem. *G. Dou* 1646.
Legaat van de Poll. 1880.

Digitized by Google

DROOCHSLOOT. Joost Corneliss Droochsloot, geboren te Utrecht (?) . . . . . overleden aldaar 14 Mei 1666. Reeds 1616 meester van het Utrechtsche St. Lucas-Gilde, werkzaam te Utrecht.

76b. Huisvesting der armen.

h. 1.00, br. 1.38. D. gem. *J. C.* (in één) *D. S.* (in één) 1647.
Eigendom der stad Amsterdam, vroeger in het Werkhuis aldaar.

76c. De afdanking der waardgelders te Utrecht 31 Juli 1618.

h. 0.90, br. 1.55. D. gem. *Joost Cornelisz Droochsloot. fc. Anno* 1625.
Vermoedelijk uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

DROST. . . . . Drost, omstreeks 1638 (?) leerling van Rembrandt; men kent werken van hem van omstreeks 1650. Hij moet met J. van der Meer en Carel Loth Italië bezocht hebben.

77. Herodias ontvangt het hoofd van Johannes den dooper.

h. 146, br. 120. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. 1808.
NB. Dit stuk wordt ook aan *Carel Fabritius* toegeschreven.

DUBBELS. Hendrick Dubbels, geboren 1620 of 1621 te Amsterdam; begraven aldaar 9 Juni 1676. Werkzaam te Amsterdam.

78. Riviergezicht.

h. 37, br. 47. P. gem. *Dubbels.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 200.

78a. Stilwater.

h. 47, br. 61. D Fh. 5. gem. *Dubbels.*
Legaat van de Poll. 1880.

DUCK. Jacob A. Duck, geboren in 1600 te Utrecht, overleden te 's Gravenhage (?) na 1660. Hij woonde te Utrecht; in het einde zijns levens in den Haag.

79. De ruiterstalling.

h. 66, br. 49. D. Fh. 32.
Kab. van Heteren 1809.

DUSART. Cornelis Dusart, geboren 24 April 1660 te Haarlem, overleden aldaar 1 October 1704. Leerling van Adriaen van Ostade, dien hij navolgde. Woonde in Haarlem.

80. Dorpspeellieden.

h. 55, br. 45. D op P. Fh. 17. gem. *Corn. Dusart. fec.*
Gek. 1814. *f* 525.

81. De vischmarkt.

h. 64, br. 83. D. Fh. 12. gem. *Cor. Dusart f.* 1683.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1665.

82. Boerenkermis.

h. 36, br. 32. P. Fh. 13. gem *K. Dusart.*
Gek. 1829 *f* 1630.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Digitized by Google

83. Boerenherberg.
h. 41, br. 33. P. Fh. 14.
Kab. van Heteren, 1809.

83a. Moedervreugd.
h. 32, br. 23. P. Fh. zitt. 16. gem. *Cor. Dusart* 1690.
Legaat van de Poll, 1880.

DIJK. Philip van Dijk, geboren 1680 te Amsterdam, overleden te 's Gravenhage in 1752. Leerling van Arnold Boonen te Amsterdam. Werkzaam te Amsterdam, Middelburg (sedert 1710) en den Haag; tijdelijk te Cassel, waar hij Hofschilder van den Landgraaf van Hessen werd. Tevens kunsthandelaar.

83b. Portret van Adriaen Parduyn.
h. 1.05, br. 0.79. D.
Legaat de Witte van Citters.

83c. Portret van Casper Adriaen Parduyn.
h. 0.56, br. 0.45.
Legaat de Witte van Citters.

83d. Portret van Jonkvr. Maria van Citters.
h. 0.56, br. 0.45.
Legaat de Witte van Citters.

83e. Portret van Adriaen Casper Parduyn.
h. 0.56, br. 0.45.
Legaat de Witte van Citters.

83f. Portret van Jan Boudaen Courten.
Copie naar C. Netscher.
h. 0.49, br. 0.40.
Legaat de Witte van Citters.

83g. Portret van Anna Maria Hoeufft.
Copie naar C. Netscher.
h. 0.49, br. 0.48.
Legaat de Witte van Citters.

83h. Portret van Abraham Boudaen.
h. 0.36, br. 0.31.
Legaat de Witte van Citters.

83i. Portret van Arnout van Ceters. (1561—1634).
Copie naar . . . . . .
h. 0.37, br. 0.31.
Legaat de Witte van Citters.

EECKHOUT. Gerbrand van den Eeckhout, geboren 19 Augustus 1621 te Amsterdam, begraven aldaar 29 September 1674. Leerling en navolger van Rembrandt. Hij leefde te Amsterdam.

X**84. De overspelige vrouw.**
h. 64, br. 80. D. Fh. 37.
Gek. 1828 van C. Josi te Londen. *f* 3000.

EKELS. Jan Ekels, geb. 1724 te Amsterdam, overl. aldaar in 1781. (?) Leerling van Dirk Dalens III; schilderde stadsgezichten en woonde te Amsterdam.

Digitized by Google

84a. Stadsgezicht te Amsterdam.
h. 46½, br. 58½. P. Fh. 3½. gem. *J. Ekels f* Ano 1784.
NB. Het datum 1784 zou ons doen besluiten, deze schilderij aan *Jan Ekels Junior* toe te schrijven.
Legaat van de Poll, 1880.

EKELS. Jan Ekels de Jonge, geb. 2 Juni 1759 te Amsterdam, overl. aldaar 4 Juni 1793. Leerling van zijn vader Jan Ekels Sr., later studeerde hij te Parijs. Hij reisde in 1783 langs den Rhijn, en leefde verder te Amsterdam.

84b. De arme schrijver.
h. 27, br. 22½. P. Fh. zitt. 18. gem. *J. Ekels f.*
Legaat van de Poll, 1880.

ELIAS. Nicolaes (Claes) Elias, geboren 1590 of 1591 te Amsterdam, overleden aldaar (?) tusschen 1653/4 en 1656. Werkzaam te Amsterdam. Uitmuntend schilder, omtrent wien tot nu toe weinig bekend was, hoewel hij in zijn tijd onder de gevierdste kunstenaars van Amsterdam gerekend werd.

84c. Schuttersmaaltijd met Kapitein Jacob Backer en Luitenant Jacob Rogh. (1632?)
Geschilderd omstreeks 1630—1632.
h. 1.94, br. 5.27. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor de Voetboogsdoelen.

84d. Het corporaalschap van Kapitein Jacob Rogh en Luitenant Anthony de Lange (1645).
h. 2.40, br. 5.80. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor de Voetboogsdoelen.

84e. Corporaalschap van Kapitein Dirck Theuling en Luitenant Adriaan Pietersz Raep (1639).
h. 1.86, br. 3.37. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.
NB. Van dit stuk zijn 11 van de oorspronkelijke 23 personen verloren gegaan.

84f. Vier regenten van het Spinhuis met den boekhouder en een bode.
h. 1.50. br. 2.45. D. Levensgroot. Gem. *N. E. P. An°.* 1628.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Werkhuis.

84g. De Anatomische les van Dr. Johan Holland. bijgenaamd **Fonteyn.** (1625).
h. 0.95, br. 1.90. D. Levensgroot.
(Oorspronkelijk schijnt dit stuk 12 personen te hebben bevat en bij de restauratie in 1723 afgesneden te zijn.)
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

84h. Corporaalschap van Kapitein Mathijs Willemsz Raephorst en Luitenant Hendrick Lourisz (1630).
Vijf-en-twintig beelden, veertien vóór en elf achter eene balustrade.
Geschilderd omstreeks 1630.
h. 2.60, br. 4.75. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

Digitized by Google

Digitized by Google

GOVERT FLINCK.

Isaak zegent Jacob. (Isaäc bénit Jacob.)

ELLIGER. Ottomar Elliger, geboren te Gothenburg 18 September 1633, overleden 1679 te Berlijn. Leerling van Daniel Seghers te Antwerpen. Werkzaam te Hamburg, Antwerpen en Berlijn.

84i Bloemen. . . . . .

h. 0.645. br. 0.49. P. gem. *Ottmar Elliger fecit Ao.* 1674.
Gekocht 1883. *f* 176.10.

EVERDINGEN. Allart van Everdingen, geboren omstreeks 1621 te Alkmaar, begraven in de Oude Kerk te Amsterdam 8 November 1675. Leerling van Roelant Savery, 1645—1652 te Haarlem; reisde 1640—1644 in Scandinavië; na 1653 (ongeveer) in Amsterdam, waar hij 1657 burger werd.

85. Noordsch landschap.

h. 103, br. 87. D. Fh. 6. gem. *A. v. Everdingen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

86. Landschap.

h. 47, br. 62. D. Fh. 3. gem. *Everdingen.*
Waarschijnlijk uit het Trippenhuis afkomstig; niet vóór 1816 vermeld.

86a. Noordsch landschap.

h. 62½, br. 56. D. Fh. 5½. gem. *A. v. Everding* . . 1655.
De figuren zijn door *Nicolaas Berchem* gedaan.
Legaat van de Poll 1880.

EVERSDIJCK. Willem Eversdijck, geboren. . . . . begraven te Middelburg 14 Maart 1671. Steeds werkzaam te Middelburg, waar hij een aantal schutterstukken schilderde, en zeer gezien was.

86b. Portret van Nicolaas Blancardus, (Blanckaert) Philoloog en geschiedschrijver.

h. 0.16, br. 0.115. P. gem. Aet. 42.
Gekocht met de *beide* volgende Nos. in 1885 voor *f* 400.—

86c. Portret van M. Eversdijck, echtgenote van Nicolaas Blancardus.

Dezelfde maten als het vorige No. gem. Aet. 38. *W. Eversdijck* 1666.
Zie No. 86*b*.

86d. Portret van Cornelis Fransz Eversdijck, Rekenmeester s' lands en der graaffelijkheid van Zeeland.

h. 0,345, br. 0,25. P. gem. . . .
Zie No. 86*b*.

FLINCK. Govert Flinck, geboren 25 Januari 1615 te Kleef, overleden 2 Februari 1660 te Amsterdam. Leerling van Lambert Jacobsz te Leeuwarden, en vooral van Rembrandt te Amsterdam. Hij werkte te Amsterdam.

87. Izaäk zegent Jacob.

h. 115, br. 138. D. levensgroot. gem. *G. Flinck* 1638.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808, *f* 1380.
NB. *Rembrandt* schilderde dit onderwerp, en bijna al zijne leerlingen volgden hem na.

Digitized by Google

88. Schuttersfeest bij het sluiten van den Munsterschen vrede. De kapitein der Burgerwacht Joan Huydecoper van Maarsseveen, wordt door de schutters onder zijn bevel geluk gewenscht (1648).
h. 259, br. 510. D. levensgroot. gem. *Flinck f* 1648.
Eigendom der gemeente Amsterdam, vroeger in de groote krijgsraadkamer op het stadhuis op den Dam.

89. Portret van den dichter Joost van den Vondel.
geb. te Keulen 17 November 1587, overl. te Amsterdam 5 Februari 1679.
h. 38, br. 34. P. levensgroot.
Gek. 1815, als door *Jan Lievensz. f* 275.

89a. Corporaalschap van Kapitein Albert Bas en Luitenant Lucas Conijn (1645).
h. 3.40, br. 2.40. D. Levensgroot, gem. *G Flinck fecit* 1645.
Eigendom der Stad Amsterdam. Vroegere plaatsing in het Burgemeesters vertrek van het Oude Stadhuis.

89b. Vier doelheeren of overlieden der Kloveniers.
h. 1,99, br. 2,73. D. Levensgroot, gem. *G. Flinck fc.* 1642.
Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de groote Schutterszaal van den Kloveniersdoelen.

89c. Portret van Amalia van Solms, als Weduwe van Prins Frederik Hendrik.
h. 3.05, br. 1.88. D. gem *G. Flinck* 1652.
Afkomstig uit het Mauritshuis te 's Gravenhage.

GAESBEECK. Adriaen van Gaesbeeck, geboren . . . . . te Leiden, overleden aldaar in het begin van 1650. Vermoedelijk leerling van G. Dou. Woonde te Leiden.

90. Portret van een jongeling in een studeervertrek.
h. 97, br. 74. P. Fh. 35. gem *A. van Gaesbeeck fecit.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

GEEL. Joost van Geel, schilder-dichter, geboren 20 October 1631 te Rotterdam, overleden aldaar 31 December 1698. Navolger van Metsu; wellicht leerling van Ochtervelt. In 1657 in Engeland, Frankrijk en Duitschland. Hij leefde te Rotterdam waar hij koopman was.

91. Portret van Joost van Geel.
h. 82, br. 73. D. levensgroot.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 265

GEEST. Wijbrandt de Geest de Oude, geboren . . . . gehuwd 19 Augustus 1622 te Leeuwarden met Hendrickien Ulenborgh, overleden te Antwerpen in 1643. Hij bezocht Rome, waar hij den bentnaam „de Friesche Adelaar" ontving. Hij woonde te Leeuwarden, later te Antwerpen.

92. Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente
geb. 22 December 1573, te Dillenburg; overl. 2 Juni 1632, bij de belegering van Roermond.
h. 196, br. 126. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808

Digitized by Google

Digitized by Google

De vaandrig uit „het korporaalschap van Kapitein Reynier Reael en Luitenant Cornelis Michielsz. Blau." (1537.)

Digitized by Google

93. Portret van Hendrik Casimir I, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.

geb. 1611, overl. 6 Juli 1640.
h. 193, br. 125. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

94. Portret van Ernst Casimir, Graaf van Nassau enz., Stadhouder van Friesland, Groningen en Drente.

h. 65, br. 56. P. levensgroot. gem. *V. D. G. fc.* Ao. 1633.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808. (Zie No. 92.)

95. Portret van Sophia Hedwig van Brunswijk, Gemalin van Graaf Ernst Casimir van Nassau,

geb. 20 Februari 1592, gehuwd 1607, overl. 1642.
h. 66, br. 56. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.
Zie ook de Nos. 431bb en 431cc.

GELDER. Aert (Arent) de Gelder, geboren 26 October 1645 te Dordrecht, begraven aldaar 28 Augustus 1727. Leerling van S. van Hoogstraten en omstreeks 1665 van Rembrandt te Amsterdam, overigens werkende te Dordrecht.

96. Portret van Czaar Peter I den Groote,

geb. bij Moskau 1672, overl. 1725.
h. 107, br. 89. D. levensgr.
Verk. 1821, te Amsterdam. *f* 150.

Toegeschreven aan A. de Gelder:

97. Een portaal.

h. 47, br. 38. P. Fh. 6.
Afk. als van den Delftschen *Vermeer* uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

GLAUBER. Johannes Glauber, gebentnaamd Polydor, geboren 1646 te Utrecht, overleden te Schoonhoven omstreeks 1726. Leerling van Berchem, schilderde te Lyon omstr. 1672 bij Adr. van der Cabel, in Italië (1674—1679) onder invloed van Gasp. Poussin. Tot 1685 te Hamburg, eindelijk te Amsterdam en den Haag.

98. Mercurius en Iö.

h. 127, br. 90. D. Fh. 20.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

99. Diana in het bad.

h. 127, br. 90. D. Fh. 20.
Afkomst als No. 98.

GOYEN. Jan van Goyen, geboren 13 Januari 1596 te Leiden, overleden te 's Gravenhage in April 1656. Leerling van Coenraet van Schilperoort en Isaeck van Swanenburch te Leiden, bij Willem Gerritsz te Hoorn, eindelijk van Esayas van de Velde. Tot 1631 te Leiden (in 1615 reisde hij in Frankrijk) vervolgens te 's Gravenhage. Zijne dochter Margaretha was met Jan Steen gehuwd.

Digitized by Google

100. Riviergezicht.
h. 127, br. 154. D. Fh. 10. gem. *I.v. Goyen* 1645.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 160.

101. Gezicht op de rivier voor Dordrecht.
h. 54, br. 70. P.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

102. Gezicht op het Valkenhof te Nijmegen.
h. 95, br. 131. D. gem. *v. Goyen* 1641.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808, *f* 160.
NB. Een dergelijk stuk werd 1806 door J. J. A. Gogel voor *f* 300, voor het Nat. Museum te 's Gravenhage gekocht.

103. Landschap.
h. 102, br. 83. D. Fh. 9. gem. *I. V. G.* 1641.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

103a. Gezicht op de stad Dordrecht.
h. 0.985, br. 1.32. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

GRAAT. Barent Graat, geboren 21 September 1628 te Amsterdam; overleden aldaar 4 November 1709. Leerling van zijn oom, een ons onbekend Meester Hans; steeds werkzaam te Amsterdam.

103b. Zinnebeeldige voorstelling.
Saturnus met drie vrouwen; voor een bed ligt een man geknield, door eenige oude vrouwen omringd. Op den achtergrond het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis.
h. 0.60, br. 1.40. D. gem. *B. Graat fc.* 1685.
Eigendom der stad Amsterdam, vroeger in het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis aldaar.

103c. De verloren zoon.
h. 0.77, br. 0.64. D. gem. *B. Graat fc.* 1661.
Verk. Bierens de Haan. 1881. *f* 1463.50.

GRIFFIER. Jan Griffier, geboren 1645 (of 1657 ?) te Amsterdam, overleden te Londen 1718. Leerling van R. Roghman, navolger van Herman Saftleven (III), dien hij te Rotterdam leerde kennen. Hij reisde veel, en leefde voornamelijk te Londen.

104. Riviergezicht.
h. 37, br. 48. P. Fh. 2½. gem. *I. Griffier.*
Kab. van Heteren, 1809.

HAENSBERGEN. Johannes van Haensbergen, geboren te Utrecht 2 Januari 1642, overl. te 's Gravenhage 10 Januari 1705. Leerling en navolger van Corn. Poelenburgh. Tot 1668 te Utrecht, verder te 's Gravenhage werkzaam.

104a Portret van den schilder zelf.
h. 11, br. 10. P. gem. *Joh. van Haensbergen.*
Gekocht 1885. *f*

Digitized by Google

JAN VAN GOYEN. (Collectie DUPPER.)

Digitized by Google

HAERLEM. Cornelis Corneliss van Haerlem, geboren 1562 te Haarlem, overleden aldaar 11 Nov. 1638. Leerling van Pieter Pietersz (van Amsterdam), later van Gillis Coignet te Antwerpen. In 1579 bezocht hij Frankrijk. Na 1583 woonde hij te Haarlem en was ook als architect werkzaam.

105. De kindermoord te Bethlehem.

h. 242, br. 355. D. Fh. levensgr. gem. Ao. 1590. *C. Cornelii, H. fecit.*

Uit het Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

106. Adam en Eva in het Paradijs.

h. 269, B. 219. D. levensgroot. gem. Ao. 1592, *C. C. H. f.*

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

107. Portret van den graveur, dichter en geleerde Dirck Volckertsz Coornhert.

geb. 1522, overl. 1590.

h. 40, br. 30. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht met No. 225 in 1804 voor *f* 275.

NB. Eene herhaling dezer schilderij bevindt zich te Augsburg.

HACKAERT. Jan Hackaert, geboren 1629 te Amsterdam, overleden aldaar 1699 (?). Hij werkte te Amsterdam, dikwerf stoffeerden Adr. v. d. Velde en Lingelbach zijne landschappen. Hij bezocht Zwitserland en Italië.

108. De esschenlaan.

h. 65, br. 52. D. Fh. te paard 10.

De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 3005.

109. Boschgezicht.

h. 75½, br. 46. D. Fh. te paard 10. gem. *Hackaert.*

De figuren zijn van *J. Lingelbach.*

Legaat L. Dupper Wz. 1870.

109a. Landschap met vee.

h. 88, br. 102. D. Fh. 12.

De figuren zijn door *A. v. d. Velde* gedaan.

Legaat van de Poll 1880.

HAGEN. Joris van der Hagen (ook **Verhagen),** geboren..... begraven te 's Gravenhage 23 Mei 1669. Hij woonde sedert 1640 in 's Gravenhage; zijn werk toont soms den invloed van Potter aan.

110. Hollandsch landschap.

h. 116, br. 168. D.

Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 1405.

Zie ook No. 31.

110a. Bergachtig landschap.

h. 170. br. 230. D. gem. *J. v. Hagen.*

Eigendom der stad Amsterdam.

Digitized by Google

HALS. Frans Hals de Oude, geboren 1580 of 1581 te Antwerpen,(?) begraven te Haarlem 1 September 1666. Hij kwam reeds vóór 1604 te Haarlem, en is, als schoolvormend meester, naast Rembrandt een der belangrijkste verschijningen in de Noord-Nederlandsche schilderschool.

111. Portretten van Frans Hals en zijne tweede echtgenoote Lijsbeth Reiniers. (? ?)
h. 140, br. 166. D. levensgroot.
Verk. Six van Hillegom te Amsterdam 1852. *f* 600.

112. De nar.
h. 65, br. 58. D. levensgroot.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.
NB. Deze schilderij is waarschijnlijk *niet* van den grooten meester maar van één zijner zonen.

113. Een vrolijk man.
h. 80, br. 67. D. Fh. levensgroot. gem. *F.H.* (inéén).
Verk. van Leyde, Leiden 1816. *f* 385.

113a. Corporaalschap van Kapitein Reynier Reael en Luitenant Cornelis Michielsz Blau (1637).
(De zoogenaamde „magere compagnie.")
h. 2.02, br. 4.24. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.
NB. Deze schilderij, hoewel grootendeels door *Hals* geschilderd, is door *Pieter Codde* (zie bl. 16) voltooid.

HAUCK. August Christiaan Hauck, geboren 3 Maart 1742 te Mannheim, overleden te Rotterdam . . . . Januari 1801. Zoon en leerling van Jacob Hauck, hofschilder van den Keurvorst van de Paltz. Hij woonde te Leiden, later te Rotterdam.

114. Portret van den Vice-Admiraal Jan Arnold Zoutman,
geb. 10 Mei 1724 te Gouda, overl. te 's Gravenhage 7 Mei 1793.
h. 81, br. 65. D. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.
NB. Uit de Archieven der Nassau'sche Domeinen blijkt, dat deze schilderij 1801 door *C. v. Cuylenburgh* voor *f* 153-6 st. geschilderd werd. Misschien is zij eene *copie* naar A. C. Hauck. Zie No. 61.

HECK. Claes Dircksz. van der Heck, in 1631 en 1635 voorkomende als Lid van het St. Lucas Gilde te Alkmaar. In 1604 noemt van Mander reeds *Niclaes van der Heck*, „van 't geslacht van Maerten Heemskerk en *discipel van Jan Naghel*, wesende een goet schilder, *besonder int Lantschap*."

114a. Het Kasteel Egmont in welstand.
h. 0.31, br. 0.71. P.
Gekocht met het volg. No. op de verkooping van Lerius te Antwerpen 1884. Samen frs. 500.

Digitized by Google

Digitized by Google

FRANS HALS.

114b. De abdij Egmont in welstand.
h. 0.31, br. 0.71. P.
gem. *C. Heck.* 1638.
Zie No. 114*a.*

HEEM. Jan Davidsz de Heem, geboren omstreeks 1600 te Utrecht, overleden te Antwerpen tusschen 14 Oct 1683 — 26 April 1684. Leerling van zijn vader David de Heem. Van 1635—1667, en van 1672 tot aan zijn dood te Antwerpen; van 1667—1672 te Utrecht.

115. Bloem- en fruitstuk.
h. 72, br. 58. D. Nat. grootte. gem. *J. D. De Heem. f.*
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 385.

116. Fruitstuk.
h. 70, br. 58. D. Nat. grootte.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 460.

117. Stilleven.
h. 44, br. 60. D. Nat. grootte. valsch gem. *Johan d. Heem f.* 1640.
Kab. van Heteren 1809.
NB. Deze schilderij is van **Pieter Claesz van Haerlem,** vader van *Berchem,* werkzaam te Haarlem sedert 1617, begraven aldaar 1 Januari 1661.

HEEMSKERCK. Maerten van Heemskerck, geboren 1498 te Heemskerk, overleden te Haarlem 1 October 1574. Leerling van Cornelis Willemsz te Haarlem en Jan Lucasz te Delft; dan zich vormend onder Jan van Scorel te Haarlem. In Italië gedurende een lang oponthoud Michelangelo bestudeerende, dien hij later tevergeefs trachtte na te volgen.

V **117a. De voorstelling van Jezus in den tempel, op de achterzijde de Koning Balthasar.**
h. 1.88, br. 0.71. P.
In bruikleen van Jhr. Dr. J. P. Six te Amsterdam. Afkomstig van de stad Delft.
N.B. Deze vleugel van een altaarstuk uit Delft is van Pieter Aertsen. (Zie No. 2).

V **117b. De Sybilla Erythrea, op de achterzijde het portret van Matelief met zijn beschermheilige.**
h. 1.24 br 0.75. P. Gem. *Maertynus van Heemskerck inventor. Ao.* 1554 en TE MATENLIEF DAMMASZ.
In bruikleen van Jhr. Dr. J. P. Six, te Amsterdam. Afkomstig van de stad Delft.

V **117c. De geboorte van den Zaligmaker.**
h. 0.89. br. 0.59. P. Levensgroot.
NB. Fragment eener schilderij, die bij den brand van het Oude Stadhuis grootendeels vernield werd. Ten onrechte vroeger aan *P. P. Rubens* (!) toegeschreven. Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de Weeskamer van het Oude Stadhuis.
Jhr. Dr. J. Six herkende hierin het overblijfsel van Pieter Aertsen's altaarwerk voor de N. Kerk te Amsterdam. (Zie No. 2.)

Digitized by Google

117d. **Portret van Desiderius Colman, (vermaard wapensmid van Keizer Karel V. te Augsburg. ?)**

h. 0.75, br. 0.59. P. Op de lijst staat: *Omnino ne sit fato Colmannus ademptus Martini fecit ingeniosa manus.* Op de schilderij: 67. (de leeftijd).

Afkomstig van de stad Delft. In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap.

HEERSCHOP. Hendrick Heerschop, geboren 1620 of 1621 te Haarlem, overleden *na* 1672. Leerling van Willem Claesz Heda te Haarlem, later van Rembrandt te Amsterdam. Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam.

117e. **Erechtonius door de dochters van Cecrops gevonden.**

h. 1.07, br. 1.19. D. gem. *H. Heerschop.*

Gekocht 1883. *f* 69.

HELST. Bartholomeus van der Helst, geboren 1611 of 1612 te Haarlem, begraven te Amsterdam 16 December 1670. Deze vermaarde portretschilder huwde reeds in 1636 te Amsterdam en bleef sedert dien tijd tot zijn dood aldaar werkzaam.

118. **De Schuttersmaaltijd, gehouden 18 Juni 1648 in de bovenzaal van den Voetboog- of St. Jorisdoelen op den Singel te Amsterdam, ter viering van het sluiten van den Munsterschen Vrede.**

h. 227, br. 538. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst fecit Ao.* 1648.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger geplaatst in den St. Jorisdoelen, later in de groote krijgsraadkamer van het Stadhuis.

119. **De overlieden van den St. Sebastiaansdoelen te Amsterdam.**

h. 175, br. 264. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst* 1657.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den schoorsteen der groote zaal van den Handboogschuttersdoelen op den Singel, later in de groote krijgsraadkamer van het Stadhuis. Een kleine voorstelling van dit onderwerp, met enkele afwijkingen, gedagteekend 1653, maar veel beter bewaard, bezit het Louvre te Parijs.

120. **Portret van Prinses Maria Henriette Stuart, weduwe van Prins Willem II,**

geb. 1631, overl. te Londen 3 Jan. 1661.

h. 196, br. 165. D. levensgroot. gem. *Bartholomeus van der Helst* 1652. *f*.

Uit het Nat. Museum, s'Gravenhage 1808.

Digitized by Google

Digitized by Google

BARTHOLOMEUS VAN DER HELST.

Twee figuren uit:
„De Schuttersmaaltijd."

Fragment du
Banquet de la Garde Civique.
(Amsterdam 1648.)

Digitized by Google

121. Portret van den Luit[t]. Admiraal Aart van Nes,
geb. te Rotterdam 13 Apr. 1626, overl. aldaar 13 Sept. 1693.
h. 136, B. 122. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst f.* 1668. De achtergrond is van *Bakhuijzen.*
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Daarvoor gekocht in 1800 met No. 122, 177 en 178, 378 en 380 voor *f* 4000.

122. Portret van Geertruida den Dubbelde,
gehuwd 1665 met Aart van Nes (Zie No. 121), overl. te Rotterdam 7 Jan. 1684.
h. 138, br. 122. D. Fh. levensgroot. gem. *B. van der Helst,* 1668. De achtergrond is door *Bakhuysen.*
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage. Daarvoor gekocht in 1800. (Zie bij 121).

123. Portret van den Luitenant-Admiraal Egbert Meeuwisz Kortenaar,
gesneuveld 13 Juni 1665 bij Lowesthoff.
h. 65, br. 57. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

124. Portret van Andries Bicker, Heer van Engelenburg, Burgemeester van Amsterdam,
geb. 1586, overl. 1652.
h. 90, br. 69. P. Levensgr. gem. *B. van der Helst* 1642. *Aetas* 56.
Verk. te Amsterdam 1848. *f* 150.

125. Portret van Gerard Bicker Andriesz, Drost van Muiden, enz.
geb. 6 Juni 1623, overleden.....
h. 90, br. 69. levensgroot.
Verk. te Amsterdam, 1848. *f* 92.

126. Portret van den Ontvanger Johan Uytenbogaert,
h. 73, br. 59. levensgroot.
Afkomstig van v. d. Heuvel, Utrecht 1809.
Dit werk is zonder twijfel van **G. Flinck.**

127. Mansportret.
h. 66, br. 56. P. levensgroot.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. Met No. 128, *f* 480.

128. Vrouwenportret.
h. 66, br. 56. P. levensgr. gem. *B. van der Helst* 1646.
Afkomst als No. 127.

128a. Corporaalschap van Kapitein Roelof Bicker en Luitenant Jan Michielsz Blau vóór de bierbrouwerij de Haan op den hoek van de Lastaadje (Geldersche Kade en Boomsloot.) (1639).
k. 2.30, br. 7.50. D. Levensgroot. gem. *B. van der Helst ft.* 1639.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

Digitized by Google

128b. Portret van den Vice-Admiraal Johan de Lieffde, gesneuveld 1673.
h. 1.36, br. 1.22. D. gem. *B. van der Helst* 1668.
Gekocht 1884. *f* 5000.

HELST. Lodewijck van der Helst, gedoopt 2 Februari 1642 te Amsterdam, overleden . . . na 1680. Waarschijnlijk leerling van zijn vader Bartholomeus van der Helst; hij leefde te Amsterdam.

129. Portret van den Luit. Admiraal Augustus (Aucke) Stellingwerf; gesneuveld 13 Juni 1665 in den slag van Lowesthoff tegen de Engelschen.
h. 99, br. 133. P. levensgroot. gem. *L. van der Helst f.* 1670.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

129a. Portret van Adriana Hinlopen.
h. 0.72. br. 0.61. D. gem. *L. V. H.* (aanéén) 1667.
Gekocht 1875. *f* 25.

HEMERT. Jan van Hemert.
Onbekend kunstenaar; hij schilderde omstreeks 1647.

129a. Portret van Dirk Hendrik Meulenaer.
h. 85, br. 67. D. levensgroot. gem. *Jan v. Hemert fc.* 1647.
Legaat van de Poll 1880.

HEUSCH. Willem (Guilliam) de Heusch, geboren . . . . te Utrecht, overleden aldaar (?) nà 1669. Leerling van Jan Both; bezocht reeds vroeg Italië.

130. Italiaansch Landschap.
h. 21, br. 28½. K. Fh. te paard 3½. gem. *G. D. Heusch f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

131. Italiaansch Landschap.
h. 21, br. 28½. K. Fh. 5. gem. *G. D. Heusch.*
De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

132. Boomrijk Landschap.
h. 39, br. 54½. D. Fh. zittend. 7. gem. *G. D. Heusch. f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HEYDEN. Jan van der Heyden, geboren 1637 te Gorinchem, overleden te Amsterdam 28 Sept. 1712. Leerling van een onbekend glasschilder te Gorkum, vestigde zich vroeg te Amsterdam, waar hij verder woonde. Hij bezocht Engeland en Duitschland; was uitvinder der hanglantaarns en verbeterde de brandspuiten met slangen en perspompen. Zijne stadsgezichten werden door Adr. v. d. Velden en Egl. v. d. Neer gestoffeerd. Hij schilderde ook stillevens.

Digitized by Google

Digitized by Google

M. HOBBEMA. (Collectie Dupper.)

Digitized by Google

133. Een steenen brug.
h. 35, br. 43. P. Fh. 5.
De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Met No. 134 gek. op de Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 1045.

134. Een ophaalbrug.
h. 35, br. 44. P. Fh. 7. gem. *V. Heyde. f.*
Figuren en afk. als No. 133.

135. Een Hollandsche gracht.
h. 43, br. 57. P. Fh. 3. gem. *V. D. Heyden.*
De figuren zijn van *Adr. van de Velde.*
Kab. van Heteren, 1809.

HILLIGAERT. Paulus van Hilligaert, geboren 1595 of 1596 te . . . . overleden te Amsterdam vóór 1651. Hij woonde te Amsterdam en was de zoon van den schilder Franchois van Hilligaert.

136. De slag bij Nieuwpoort, 2 Juli 1600.
h. 79, br. 115. D. Fh. 18½. gem. *Pauwels van Hilligaert.*
Gek. in 1878. *f* 1800.

137. De afdanking der waardgelders te Utrecht op 31 Juli 1618.
h. 96, br. 169. D. Fh. 16. gem. *Pauwels van Hilligaert,* 1627.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Men vergelijke ook No. 383.

Toegeschreven aan: **Paulus van Hillegaert:**

137a. De belegering van 's Hertogenbosch in 1629.
h. 1.05, br. 1.75. D.
Gekocht 1885. *f* 800.

137b. Prins Frederik Hendrik met een krijgsoverste te paard bij het beleg van Breda.
b. 0.46, br. 0.61. P.
Herkomst onbekend.

HOBBEMA. Meindert Hobbema, geboren 1638 te Amsterdam, overleden aldaar 7 December 1709. Leerling van Jacob van Ruisdael; hij woonde te Amsterdam waar hij van af 1668 tot aan zijn dood het ambt van wijnroeier bekleedde. Adr. v. d. Velde en Lingelbach stoffeerden zijne landschappen.

138. Een watermolen.
h. 58, br. 82. P. Fh. 6. gem. *M. Hobbema.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

HODGES. Charles Howard Hodges, geboren 1764 te . . . . . (in Engeland) overleden te Amsterdam 24 Juli 1837. Hij woonde sedert 1788 te Amsterdam; zijne zwarte kunst-prenten naar oude meesters zijn vermaard.

Digitized by Google

139. Portret van Mej. de Vetter, echtgenoote van den Boekhandelaar Pieter Meijer Warnars.

h. 71, br. 57. D. levensgroot.
Legaat van Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

139a. Portret van Hendrik Bicker,

geb. 1777, overl. 1834.
Ovaal h. 27, br. 22. D. Hoofdh. 10½.
Legaat Bicker, 1881.

139b. Portret van Wilhelmina Jacoba van Hoorn,

geh. met Hendr. Bicker, overl. 1853.
Legaat Bicker, 1881.

139c. Portret van Willem I, Koning der Nederlanden.

h. 0.345. br. 0.27. D.
In bruikleen van den Heer P. C. C. Hansen.

HOET. Gerard Hoet, geboren 22 Aug. 1648 te Bommel, overleden te 's Gravenhage 2 Dec. 1733. Leerling van Warnar van Rijzen. In 1672 in den Haag, dan te Parijs, Brussel en Utrecht, waar hij 1696 eene Teeken-academie stichtte. Van 1714 tot aan zijn dood te 's Gravenhage.

140. Landschap.

h. 34, br. 44. P. Fh. 10. gem. *G. Hoet.*
Kab. van Heteren, 1809.

141. Landschap.

h. 34, br. 44. P. Fh. 10. gem. *G. Hoet.*
Tegenhanger van 140. Kab. van Heteren, 1809.

142. Het huwelijk van Alexander den Grooten, Koning van Macedonië, met Roxane van Bactrië.

h. 31, br. 40. P. Fh. 17. gem. *G. Hoet.*
Kab. van Heteren, 1809.

143. Hulde aan Alexander den Groote.

h. 32, br. 40. P. Fh. 11. gem. *G. Hoet.*
Tegenhanger van No. 142. Kab. van Heteren, 1809.

144. Familietafereel.

h. 12½, br. 9. Ovaal. K. Hh. d. vrouw 2. gem. *G. Hoet.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808. *f* 145.

HOLSTEYN. Cornelis Holsteyn, geboren ... begraven te Amsterdam 2 December 1658. (?) Werkzaam te Haarlem en te Amsterdam.

144a. Allegorie op de uitdeeling van turf.

h. 2.57, br. 1.51. D. gem. *C. Holsteyn.*
Geschilderd in 1657.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor het Oude zijds-Huiszittenhuis.

Digitized by Google

M. D'HONDECOETER.

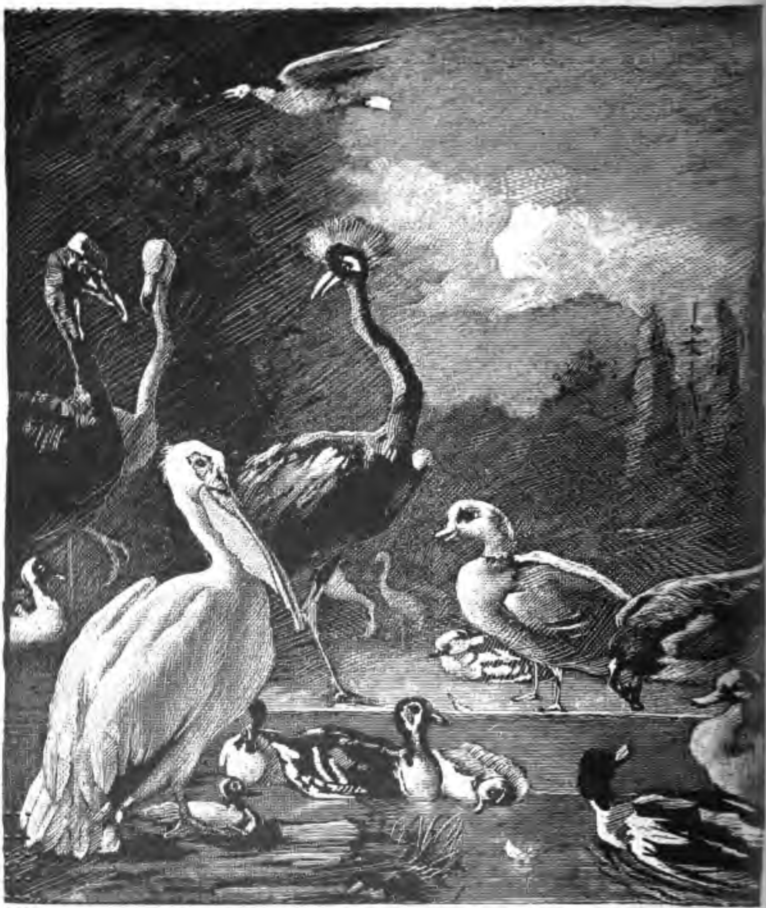

Het drijvend veertje. (La plume flottante.)

Digitized by Google

HONDECOETER. Gijsbert d'Hondecoeter, geboren in het begin der XVIIe eeuw te Antwerpen of te Amsterdam, overleden te Utrecht omstreeks 1653. Leerling van zijn vader Gillis d'Hondecoeter (die reeds in Sept. 1638 te Amsterdam overleed.) Werkzaam te Utrecht.

144b. Landschap met figuren.
h. 1.00, br. 1.16. D. gem. *G. D. Hondecoeter Ao.* 1652.
Gekocht 1882. *f* 262.41

HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter, geboren 1636 te Utrecht, begraven te Amsterdam 3 April 1695. Leerling van zijn vader Gijsbert d'Hondecoeter en van zijn oom J. B. Weenix. Van 1659—1663 in den Haag; verder te Amsterdam.

145. Doode vogels.
h. 48, br. 41. D. nat. grootte. gem. *M. d. Hondecoete(r).*
Kab. van Heteren, 1809.

146. Dieren en planten.
h. 63, br. 50. levensgroot. gem. *M. d. hondec.*
Kab. van Heteren, 1809.

147. De ekster in bespiegeling.
h. 210, br. 133. D. levensgroot. gem. *M. D. H.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

148. De hofstede.
h. 211, br. 133. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

149. De eendenkom.
h. 91, br. 114. D. levensgroot.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam, 1808, *f* 115.

150. De klokhen in angst.
h. 114, br. 139. D. levensgroot.
Kab. van Heteren, 1809.

151. De menagerie.
h. 129, br. 116. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

152. Het drijvend veertje.
h. 156, br. 141. D. levensgroot. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

152a. Dood wild.
h. 107, br. 84. D. nat. grootte. gem. *D. Hondecoeter.*
Legaat van de Poll, 1880.

152b. Levende vogels.
h. 49, br. 162. D. Nat. grootte. gem. *M. D. Hondecoeter.*
Legaat van de Poll 1880.

HONTHORST. Gerard van Honthorst, geboren 4 November 1590 te Utrecht, overleden aldaar 27 April 1656. Leerling van Abraham Bloemaert, later gevormd in Italië onder den invloed van Caravaggio. Na 1623 terug in Utrecht; tusschen 1620—1629 bezocht hij Engeland, en woonde van 1637—1652 te 's Gravenhage.

Digitized by Google

153. De vroolijke speelman.
h. 106, br. 87. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst, fc.* 1623.
Gek. van Josi 1824. *f* 600.

154. Portret van Prins Frederik Hendrik,
geb. 29 Mei 1584 te Delft, overl. 14 Maart 1647 te 's Gravenhage.
h. 123, br. 99. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1650.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage 1808.

155. Portret van Amalia van Solms,
echtgen. van Prins Frederik Hendrik. (geb. 1662, overl. 8 Aug. 1675).
h. 125, br. 99. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1650.
Tegenhanger van 154. Afkomst als voren.

156. Portret van Prins Willem II van Oranje,
geb. 27 Mei 1626, overl. 6 Nov. 1650.
h. 73, b. 59. P. levensgroot. gem. *G. Honthorst* 1644.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

156a. Portret van Prins Fredrik Hendrik met gemalin en drie kinderen.
h. 2.67, br. 3.52. D. gem. *G. Honthorst* 16. . .
Afkomstig uit het Mauritshuis.

156b. Portret van den Grooten Keurvorst (van Brandenburg) en zijne gemalin.
h. 3.00, br. 1.94. D. gem. *G. Honthorst* 1647.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

156c. Portret van Prins Willem II. en zijne gemalin.
(Zie No. 156.)
h. 3.00, br. 1.94. gem. *G. Honthorst.* 1647.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

HONTHORST. Willem (Guilliam) van Honthorst, geboren 1604 te Utrecht, overleden aldaar 19 Februari 1666. Leerling van Abr. Bloemaert en zijn ouderen broeder Gerard van Honthorst. Hij werd 1646 hofschilder van den Keurvorst van Brandenburg, en woonde tot 1664 te Berlijn; daarna te Utrecht. Vóór 1646 tijdelijk te 's Gravenhage.

157. Portret van Prins Willem II van Oranje.
1626–1650.
h. 110, br. 86. D. levensgroot. gem. *G. Honthorst fc.* 1661.
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

157a. Portretten van de Prinsen Willem I, Maurits, Frederik Hendrik, Willem II en Willem III, de laatste als jongeling.
h. 2.27, br. 1.91. D.
Gekocht 1875. *f* 300.
NB. Eene dergelijke schilderij berust in de Hertogelijke verzameling te Dessau.

Digitized by Google

Digitized by Google

PIETER DE HOOCH.

De kelderkamer. (Le cellier.)

Digitized by Google

HOOCH. Pieter de Hooch of Hoogh, geboren 1630 te....... begraven te Haarlem 28 Februari 1681. (?) In 1655—56 te Delft, omstreeks 1670 woonde hij te Amsterdam. Gevormd onder Rembrandt's invloed.

158. Mansportret.

h. 42, br. 33. P. Hh. 11. gem. *Aetatis* 19. *P. D. H.* (inéén.)
Verk. te Amsterdam, 1834, *f* 29.
NB. Het onderste gedeelte dezer schilderij, dat den geportretteerde tot schilder maakt, *is er later bijgevoegd. Het Monogram is valsch!*

159. De Kelderkamer.

h. 65, br. 59. D. Fh. 33. gem. *P. D. H.*
Verk. Mevr. Hogguer, Amsterdam 1817. *f* 4010.

HOOGE. Romeyn de Hooge, geboren 1645 of 1646 te Amsterdam, overleden te Haarlem 6 October 1708. Geestig en zeer vruchtbaar etser en graveur. Werkzaam te Amsterdam en Haarlem. Zijne schilderijen zijn zeldzaam.

159a. Zinnebeeldige voorstelling van het Muntwezen.

h. 1.30. br. 1.72. D.
Afkomstig van de Rijks-Munt te Utrecht. 1884.

HOOGSTRATEN. Toegeschreven aan **Dirck van Hoogstraten,** geboren 1595 te Antwerpen, overleden te Dordrecht 20 December 1640. In zijn jeugd goudsmit en graveur; later schilder. Hij bezocht herhaaldelijk Duitschland en Italië. Werkzaam te 's Gravenhage en te Dordrecht.

159b. Landschap met een rivier.

h. 0.41, br. 0.545. P. gem. D. v. H.
Verkooping van Lerius, Antwerpen 1884. frs. 200.
NB. Het is niet onmogelijk dat dit werk van den Brusselschen schilder *Daniel van Heyl* is, die steeds *D. v. H.* merkte.

HOOGSTRATEN. Samuël van Hoogstraten, geboren 2 Aug. 1626 te Dordrecht, overleden te Dordrecht 19 Oct. 1678. Leerling van zijn vader Dirck van Hoogstraten, daarna van Rembrandt te Amsterdam. 1651-1653 bezocht hij Weenen, Rome, enz. 1666 was hij in Engeland; 1668 in den Haag. Toen werd hij Muntmeester te Dordrecht en bleef daar tot aan zijn dood.

160. „De onwaardige gast."

(Matth. 22, 11—13.)
h. 112, br. 154. D. Fh. 97.
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Daarvoor in 1802 gekocht als *Eeckhout,* met een kerkje van *van Vliet* voor *f* 1280.

161. Portret van Mattheüs van den Broucke, Raad van Indië.

overl. te Dordrecht 1685.
h. 139, br. 106. D. levensgroot. gem. *S. v. H.* Ao. 1670.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Digitized by Google

HUCHTENBURGH. Johan van Huchtenburgh, geboren 1646 te Haarlem, overleden te Amsterdam 1733. Leerling van Thomas Wijck te Haarlem, vervolgens in Italie en te Parijs (omstreeks 1667) onder den invloed van A. F. van der Meulen. Ook Wouwerman diende hem als voorbeeld. 1670 was hij in zijn vaderland, maar 1708—1709 bevond hij zich in dienst van den Hertog van Savoye in Italië; 1719 voor korten tijd in den Haag, dan te Amsterdam.

162. Portret van den Stadhouder Prins Willem III.
geb. 14 Nov. 1650, overl. 8 Maart 1702.
h. 77½, br. 62½. D. Fh. 63.
Verk. Mr. M. C. van Hall, 1858. *f* 133.

163. Ruitergevecht.
h. 57, br. 73. D. Fh. te paard. 7. gem. *J. v. Huchtenburgh.*
Gek. 1806 door J. J. A. Gogel, als Slag aan de Boine voor *f* 300.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

HUYSUM. Jan van Huysum, geboren 15 April 1682 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Februari 1749. Leerling van zijn vader Justus van Huysum, mede een goed bloemschilder. Beide schilders leefden te Amsterdam.

164. Arcadisch Landschap.
h. 56, br. 67. K. Fh. 5. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

165. Een offerfeest.
h. 56, br. 67. K. Fh. 6. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

166. Vruchten.
h. 50, br. 42. K. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum. fecit.*
Verk. G. van der Pot, te Rotterdam, 1808. *f* 3610.

167. Bloemen.
h. 78, br. 59. P. natuurlijke grootte. gem. *Jan van Huysum. fecit.* 1723.
Kab. van Heteren, 1809.

ISACSZ. Isaec Isacsz. of **Isacsen,** geboren omstreeks 1600 te Amsterdam, overleden aldaar..... Schilderende (1624—1648) onder den invloed van kunstenaars als Lastman, Moeyaert enz. Werkzaam te Amsterdam. Zoon, en waarschijnlijk ook leerling van den schilder Pieter Isaaksz.

167a. Abimélech geeft Sara aan Abraham weder.
h. 0.95, br. 1.28. D. Gem. *Isaac Isacsen fecit Ao.* 1640.
Geschenk van den Hr. A Bredius. 1884. Vroeger in de verzameling Dahl te Dusseldorf.
NB. Te Kopenhagen is eene schilderij van dezen meester van 1624.

Digitized by Google

B. VAN DER HELST.

Portret van Gerard Bicker Andriesz., Drost van Muiden enz.

Digitized by Google

JACOBSZ. Dirck Jacobsz, geboren te Amsterdam(?) in het einde der XVe eeuw, overleden 1567 te Amsterdam. Waarschijnlijk leerling van zijn vader *Jacob Cornelisz. van Oostsanen.*

167b. Schutterstuk met twaalf beelden.
h. 0.91, br. 1.75. levensgroot, gem. D. I. (Tusschen de letters in het huismerk van zijn vader, Jacob Cornelisz. van Oostsanen. Zie bl. 16) 1563.
Eigendom der stad Amsterdam.

167c. Schutterstuk met zeventien schutters en twee deuren ieder met zeven schutters, later bijgevoegd.
h. 1.18, br. 3.37. P. Levensgroot, gem. als het voorgaande en Anno Domini 1529.
Eigendom der stad Amsterdam.

Toegeschreven aan DIRCK JACOBSZ:

167d. Schutterstuk met éénentwintig beelden. Een daarvan heeft een papier in de hand waarop: *Synse also.*
h. 1.40, br. 1.65. P. Levensgroot. Gem. *Anno* 1559.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de kleine Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.

167e. Schutterstuk met zeventien beelden.
h. 1.30, br. 1.67. P. levensgroot. gem. 1557. Op den brief: *Domino Cornelio van Dellef in Amst(el)redam.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

JANSON. Johannes Janson, geboren 17 April 1729 te Ambon (Moluk'sche Archipel), overleden te Leiden 1 Aug. 1784. Werkte te Leiden.

168. Het huis te Heemstede.
h. 67, br. 87. D. Fh. 5. gem. *J. Janson. f.* 1766.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

JARDIN. Karel Du Jardin, geboren omstreeks 1625 te Amsterdam, overleden te Venetië 20 Nov. 1678. Leerling van Berchem, later een tijd lang onder Potters invloed. Reeds jong in Italië; te Rome gebentnaamd: Bokkebaard. 1656—1659 in den Haag. Na dien tijd in Amsterdam; vervolgens ten tweeden male naar Italië.

169. Portret van Karel Du Jardin.
h. 26, br. 20. P. Hoofdh. 8. gem. *K. Du Jardin fc.* 1660.
Verk. Muller. 1827. *f* 1600.

170. De regenten van het Spinhuis te Amsterdam in 1669.
h. 223, br. 387. D. levensgroot. gem. *Karel: Du: Jardin: fec. Anno* 1669.
Eigendom der stad Amsterdam.

Digitized by Google

171. **Portret van Gerard Reinst, vermaard kunstverzamelaar te Amsterdam.**
h. 125, br. 103. D. levensgroot. gem. *K. Du Jardin fc.*
Gek. in 1815. *f* 1000.

172. **Italiaansch landschap met vee.**
h. 36. br. 47½. P. Fh. 14. gem. *K. Du Jardin fc.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

173. **Een trompetter te paard.**
h. 42, br. 33. D. Fh. 12. gem. *K. Du Jardin f.*
Kab. van Heteren, 1809.

174. **De muilezeldrijvers.**
h. 32, br. 42. K. ezelh. 13. gem. *K. du Jardin fc.*
Kab. v. Heteren, 1809.

175. **De landman op zijne hoeve.**
h. 34, br. 45. D. Fh. 5½. gem. *Du Jardin fc.* 1655.
Kab. van Heteren, 1809.

JELGERHUIS. Johannes Jelgerhuis Rienksz, geboren 24 Sept. 1770 te Leeuwarden, overleden te Amsterdam 6 Oct. 1836. Leerling van zijn vader R. Jelgerhuis, en sedert 1806 Acteur te Amsterdam, maar tegelijk ijverig schilder en graveur. Hij woonde voornamelijk te Amsterdam.

176. **De winkel van den boekhandelaar P. Meyer Warnars op den Vijgendam te Amsterdam.**
(Deze Heer gaf in 1827 een werk van den schilder uit, met lithographieën door hem daarvoor vervaardigd.)
h. 47, br. 57. D. Fh. 13. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1820.
Legaat Mej. G. Meyer Warnars, 1878.

JONGH. Ludolf (Leuff) de Jongh, geboren 1616 te Overschie, overleden te Hillegersberg 1697. Leerling van Cornelis Saftleven te Rotterdam, vervolgens bij Anth. Palamedes te Delft en bij Jan van Bylert te Utrecht. Van 1635—1642 in Frankrijk, later steeds in de nabijheid van Rotterdam.

177. **Portret van den Vice-Admir. Jan van Nes,**
geb. . . . . . overl. 1681 te Rotterdam.
h. 109, br. 86. D. Fh. levensgroot. gem. *L. D. Jongh Ao.* 1666.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. (Zie No. 121.)

178. **Portret van Aletta van Ravensburgh,**
echtgenoote van Jan van Nes, (zie No. 177) geb. 1635, overl. 1677 te Rotterdam.
h. 109, br. 86. D. levensgroot. gem. *L. D. Jongh f.* 1668.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808. (Zie No. 121.)

KALF. Willem Kalf, geboren . . . . . . te Amsterdam, overleden aldaar (vlgs. Houbraken) 31 Juli 1693. Leerling van Hendrick Pot.

179. **Stilleven.**
h. 69, br. 60. D. Nat. grootte.
Verk. A. J. Brandt, 1821. *f* 25.

Digitized by Google

KAMPER. Govert Kamper, geboren 1614, overleden te Leiden 1679. Hij behoorde in 1648 tot de eerste leden van het Leidsche St. Lucasgilde; tusschen 1658—1674 bevond hij zich elders, en was o. a. te Amsterdam en te Naarden werkzaam. 1674—1679 woonde hij weder te Leiden. Te Naarden een regentenstuk van 1663.

179a. Vrouwenportret.

h. 0.88, br. 0.66. P. gem. Aet. 60. *G. Kamper f* 1656.
Geschenk van den heer A. Bredius 1884.

KESSEL. Johan van Kessel, geboren 1641 of 1642 te Amsterdam, begraven aldaar 24 December 1680. Gelukkig navolger van Jacob Ruisdael; hij woonde steeds te Amsterdam.

180. Boschgezicht.

h. 56, br. 71½. D. Fh. te paard. 5 gem. *J. van Kessel.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

180a. Waterval.

h. 90, br. 73. D. gem. *J. van Kessel.*
Legaat van de Poll. 1880.

KETEL. Cornelis Ketel, geboren Zondag vóór Palmzondag 1548 te Gouda, begraven 8 Augustus 1616 in de Oude Kerk te Amsterdam [1]). Gedurende een jaar leerling van Anthony Blocklandt te Delft (1565). Hij bezocht 1566 Frankrijk, was 1568 terug te Gouda, ging 1573 naar Londen, waar hij aan het hof zeer gezien was, en woonde sedert 1581 te Amsterdam, waar hij o. a. verscheidene schutterstukken en vele portretten (sommigen (na 1599) met de vingeren zonder penceelen, anderen (na 1600) met de voeten schilderde.

181. Portret van Jacob Bas, in 1580 Schepen, 1581 Burgemeester van Amsterdam.

h. 48, br. 36. P. levensgroot.

182. Portret van Grietje Pietersdr. Codde, gehuwd met Jacob Bas.

h. 48, br. 36. P. Levensgroot.
No. 181/182 in 1823 gelegateerd door Mevr. Wed. Rijswijck Balguerie.

182a. Schutterstuk met dertien beelden, te voeten uit, zijnde het korporaalschap van Dirk Rosecrans, vergaderd in den Handboogsdoelen. 1588.

h. 2.06, br. 4.07. D. Levensgroot. gem. *C. Ketel. Anno* 1588.
Eigendom der stad .Amsterdam. Vroeger in de Groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis. Afkomstig uit de Voetboogsdoelen.

182b. Een schutterstuk met twee en twintig beelden.

h. 1.65, br. 4.87. D. Levensgroot. gem. 1596.
Eigendom der stad Amsterdam.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

Digitized by Google

Toegeschreven aan CORNELIS KETEL:

182c. Schutterstuk met acht en twintig beelden.
h. 1.60, br. 3.63. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger voor de Kunstkamer van het Oude Stadhuis.

182d. Schuttersmaaltijd met drie en twintig beelden.
h. 2.17, br. 5.32. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.

182e. Corporaalschap van Kapitein Dirck Jacobsz Rosecrans en Luitenant.... Ruysch (1584).
h. 1.22, br. 2.35. P. levensgroot. gem. 1584.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit de Kloveniersdoelen.

182f. Schutterstuk met vier-en-twintig beelden.
h. 1.55, br. 2.30. P. levensgroot. gem. 1588.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het portaal voor de Kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

KEYSER. Thomas de Keyser, geboren 1596 of 1597 te Amsterdam, begraven aldaar 7 Juni 1667. De tweede zoon van den architect-beeldhouwer Hendrick de Keyser; hij schilderde te Amsterdam tusschen 1619—1657. Zijne schilderwijze had op die van Rembrandt bij diens komst te Amsterdam (1631) een grooten invloed.

183. Portretten van Rombout Hogerbeets met echtgenoote en kinderen.
Hoogerbeets werd 24 Juni 1561 geboren en overleed (sedert 1618 in de gevangenschap) op het huis te Weerd bij Wassenaar 7 Sept. 1625.
h. 49, br. 44. P. Fh. 32. gem. met zijn Monogram. *T. D. K.* aaneén.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

184. Portret van den (Luitenant) Admiraal Pieter Pietersz. Hein,
geb. 1578, overl. 20 Juni 1629 in den zeeslag bij Duinkerken.
h. 59, br. 48. D. Fh. levensgroot.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 130.

185. Portret van den (Luitenant) Admiraal Pieter Pietersz. Hein, met bijhebbend gezelschap.
NB. *Niet* zijne familie; het portret van Piet Hein is blijkbaar *later* over een ander portret heengeschilderd!
h. 65, br. 79. P. Fh. 36.
Gekocht 1866. *f* 380.

185a. Portret van Pieter Schout, Heer van Hagestein,
geb. 1640, overl. 29 Mei 1669.
h. 84, br. 68. K. op P. Fh. te p. 41½. gem. met het Monogram *T. D. K. f.* 1660.
Op dit portret maakte Jan Vos een gedicht.
Legaat van de Poll. 1880.

185b. Portret van Marten Rey,
overl. 8 Febr. 1638.
h. 96, br. 71. Ovaal. P. levengroot. gem. *Aetatis* 32. 1627.
Legaat van de Poll. 1880.

Digitized by Google

185c. Portret van Maria Joachima Swartenhont, geb. 1600, overl. 1631.
h. 96½, br. 71. Ovaal. P. levensgroot. gem. *Aetat.* 27. 1627.
Legaat van de Poll. 1880.
Zie ook No. 62 en 440.

185d. Anatomische les van Dr. Sebastiaen Egbertsz de Vrij. 1619.
h. 1.29, br. 1.81. D.
Dit als het oudste bekende werk van Thomas de Keyser werd waarschijnlijk geschilderd ter inwijding der Chirurgijns-Gildekamer tot ontleedplaats boven de St. Antonieswaag op de Nieuwmarkt in 1619.

185e. Schutterstuk met zestien beelden te voeten uit, corporaalschap van Kapitein Allart Cloeck en Luitenant Lucas Jbz. Rotgans (1632).
h. 2.18, br. 3.50. D. Levensgroot gem. *T. D. K. (in één)* 1632.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.

185f. Schutterstuk met drie-en-twintig beelden, corporaalschap van Kapitein Jacob Symonsz de Vries en Luitenant Dirck Graef (1633).
h. 1.95, br. 6.05. D. Levensgroot. gem. *T. D. K. (inéén)* 1633.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

KNELLER. Sir Godfried Kneller, geboren 8 Augustus 1646 te Lübeck, overleden te Londen 27 October 1723. Leerling van Ferdinand Bol (misschien in 1668 nog korten tijd van Rembrandt) te Amsterdam. In 1672 bezocht hij Italië, sedert 1674 werkzaam te Londen. Hofschilder van Willem III, die hem tot Ridder verhief.

185g. Portret van Cornelis de Bruyn, schilder en reiziger.
h. 0.695, br. 0.58. D.
Geschenk van den Heer A. Willet 1885.

KOEDIJCK. J. . . . . Koedijck, waarschijnlijk een Amsterdamsch schilder, omtrent wien geene bizonderheden bekend zijn; een duidelijk J. Koedijck f 1650 gemerkt werk van zijne hand berust te St. Petersburg.

186. Portret van een Vlootvoogd, wellicht van Maarten Harpertsz. Tromp. (?)
h. 45, br. 36. P. Fh. 43.
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

KOETS. Roelof Koets (van Zwolle) geboren 16 Januari 1655 te Zwolle, begraven aldaar 28 Juni 1725. Leerling van Ter Borch. Werkzaam te Zwolle, in de Noordelijke Provincieën, te Middelburg en tijdelijk (1690) in den Haag.

186a. Portret van een predikant.
h. 0.38 br. 0.32. D. gem.
Gekocht 1883. *f* 34.50.

Digitized by Google

KONINCK. Philips de Koninck, geboren 5 November 1619 te Amsterdam, begraven 4 October 1688 in de Nieuwe Kerk aldaar [1]). Leerling van Rembrandt. Werkzaam te Amsterdam.

187. Landschap.
h. 90, br. 109. D. gem. *P. Koninck.* 1676.
Figuren van *Adr. v. d. Velde.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

188. De ingang van een bosch.
h. 135, br. 163. D. Fh. 7.
Figuren van *Adr. v. d. Velde.*
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 310.

KOOI. Willem Bartel van der Kooi, geboren 13 Mei 1768 te Augustinusga (Friesland), overleden te Leeuwarden, 14 Juli 1836. Leerling van Frans Swart, J. Verrier en H. W. Beekkerk te Leeuwarden; hij werkte 1804 tijdelijk te Dusseldorp, woonde verder meest te Leeuwarden.

189. Copie naar van Dijck. Portret van Wolfgang Willem, Paltsgraaf van Neuburg.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.

190. Copie naar van Dijck. Mansportret.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.

191. Copie naar van Dijck. Vrouwenportret.
h. 146, br. 116. D. levensgroot.
Deze drie portretten, in 1804 te Dusseldorf geschilderd, werden 1869 door den zoon des kunstenaars aan het Museum geschonken.

KUYL. Gysbert van der Kuyl, geboren te Gouda . . . overleden aldaar in 1673. Hij reisde gedurende 20 jaren in Frankrijk en Italië. Gevormd onder den invloed der Utrechtsche meesters Honthorst en Abr. Bloemaert.

191a. Musiceerend gezelschap.
h. 0.88, br. 1.28. D. gem. *G. V. K.* (aaneen) 1652.
Geschenk van den Heer A. Bredius.

191b. Slimheid gaat boven kracht.
h. 1.62, br. 2.37. D. gem. *G. V. K.* (aaneen) *f.* 1638.
In bruikleen van het gemeentebestuur te Gorkom.

LACHTROPIUS. Nicolaes Lachtropius, werkzaam te Alphen in de 2e helft der XVIIe eeuw. Kunst- en rijtuigschilder.

191c. Bloemstuk.
h. 0.62, br. 0.51. P. gem. *N. Lachtropius* 1667.
Gekocht te Brussel 1883. *f* 47.35.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

Digitized by Google

Digitized by Google

G. HONTHORST.

De vrolijke speelman. (Le joyeux musicien.)

Digitized by Google

LAIRESSE. Gerard de Lairesse, geboren 1641 te Luik, begraven te Amsterdam 21 Juli 1711. Leerling van zijn vader Reinier en van Bertholet Flemal te Luik. Werkzaam te Amsterdam; tijdelijk te 's Hertogenbosch, Utrecht (1665) en den Haag (1684).

192. Het gevestigd gezag; allegorische voorstelling in 't grauw geschilderd.
h. 286, br. 215. D. levensgroot.

193. De omwenteling; allegorische voorstelling, in 't grauw geschilderd.
h. 286, b. 215. D. levensgroot.
No. 192, 193 afkomstig uit een gebouw, en reeds in 1809 in den katalogus vermeld.

194. Mars en Venus, met Cupido.
h. 122, br. 90. D. H. Hoofd van Mars 10.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

195. Mars en Venus, met Cupido.
h. 129, br. 93. H. Hoofd van Mars 10. gem. *G. Lairesse f.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

196. Seleucus, afstand doende van zijne macht ten behoeve van zijn zoon Antiochus.
h. 31, br. 46. P. Fh. 20. gem. *G. Lairesse inv. fecit.*
Kabinet v. Heteren. 1809.

197. Diana en Endymion.
h. 170, br. 116. D. Hoofd Diana 15.
Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

197a. Allegorie op de deugd.
h. 1.32, br. 1.93. D. gem.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

LASTMAN. Claes Pietersz. Lastman, geboren ..... begraven te Amsterdam 16 Mei 1625. Broeder van Pieter Lastman; hij heeft gegraveerd, en

NIEULANDT. Adriaen van Nieulandt, geboren te Antwerpen 1587, overleden te Amsterdam 1654 of 1655. Leerling van Pieter Isaacsz en François Badens. Werkzaam te Amsterdam.

NB. *De laatste voltooide deze door Claes Lastman bij zijn dood onvoltooid achtergelaten schilderij.*

197b. Kapitein Abram Boom en Luitenant Ant. Oetges met nog zeven schutters, die in 1622 bij Zwolle in garnizoen geweest waren. (1623).
h. 2.42, br. 5.67. D. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote Krijgsraadkamer van het oude Stadhuis.

Digitized by Google

LEEMANS. Anthonie Leemans. In het midden der XVIIe eeuw bevonden zich drie personen van dien naam in s'Gravenhage. Zij waren geen schilders van beroep; wellicht was toch een hunner de schilder van de zeldzame Stillevens, gemerkt als het volgende.

197c. Stilleven.

h. 0.76, br. 0.69. D. gem. *Anthonius Leemans fecit* 1655.
Gekocht 1882 Auctie de Gruyter. *f* 194,05.

LEYDEN. Vroeger toegeschreven aan **Lucas Huygensz,** genaamd **Lucas van Leyden,** geboren Mei of Juni 1494 te Leiden, overleden aldaar 1533.

Deze schilderij is van:

GOSSAERT. Jan Gossaert, genaamd **Jan van Mabuse,** geb. omstreeks 1470 te Maubeuge, overl. te Antwerpen 1541. Hij vormde zich te Antwerpen onder Quinten Massys (en Gerard David) later, gedurende een lang verblijf in Italië, onder Leonardo en Rafaël. Hertog Philips van Bourgondië was zijn beschermheer, voor wien hij langen tijd werkzaam was. Hij woonde te Antwerpen, Middelburg en Utrecht.

198. Portret van Philips van Bourgondië, bisschop van Utrecht.

(1464—1524).
h. 38, br. 28. P. Hh. 15. valsch gem. *L.*
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

LIVENSZ. Jan Livensz (of **Lievens**) geboren 24 October 1607 te Leiden, begraven 8 Juni 1674 [1]) in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Leerling van Joris van Schoten te Leiden, met Rembrandt van Pieter Lastman te Amsterdam. 1631 trok hij naar Engeland en woonde van 1635 tot na 1643 te Antwerpen; 1661 tijdelijk in den Haag, overigens na 1643 te Amsterdam.

199. Verheerlijking van den Vrede.

h. 250, br. 200. D. levensgroot. gem. *I. L.*
Afk. v. h. Agentschap van finantiën, Spinhuissteeg. Amsterdam. 1877.
Onder van Dyck's invloed geschilderd.

199a. Portret van den Luitenant Admiraal Maerten Harpertsz. Tromp.

Geb. 1597, gesneuveld 10 Aug. 1653.
h. 1.32, br. 1.01. D.
Gekocht met het volgende No. 1884. *f* 2286,67.

199b. Portret van Cornelia Tedingh van Berckhout, derde echtgenoote van den Luit. Adm. Tromp.

h. 1.32, br. 1.01. D.
Zie het vorige No.

---

[1]) Mededeeling van Mr. N. de Roever Az.

Digitized by Google

LIMBORGH. Hendrick van Limborgh, geboren 1680 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1759. Leerling van Brandon, R. Duval, J. de Baen en Adriaan van der Werff te Rotterdam, wien hij nastreefde. Hij werkte hoofdzakelijk in den Haag.

200. De herders.
h. 67, br. 54. P. Fh. 35. gem. *H. v. Limborch. f.*
Kab. v. Heteren. 1809.

201. Amor en Psyche.
h. 67. br. 54. P. Fh. 36.
afk. als No. 200.

202. Spelende kinderen.
h. 27, br. 33. P. Fh. 12.
Afk. als No. 200.

LINGELBACH. Johannes Lingelbach, geboren 1623 [1]) te Frankfurt a. Main, overleden te Amsterdam 1674. Navolger, wellicht leerling van Philips Wouwerman; hij bezocht Parijs (1642—44) Italië (1644—50) en woonde na dien tijd te Amsterdam.

203. Een italiaansche zeehaven met bedelaars.
h. 58, br. 51. D. Fh. 17. gem. *Lingelbach.*
Kab. v. Heteren. 1809.

204. Een haven aan de Middellandsche zee.
h. 76, B. 64. D. Fh. 16. gem. *J. Lingelbach.* 1664.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 785.

205. De rijschool.
h. 66, br. 81. D. Fh. 15. gem. *J. Lingelbach.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

206. Een legerplaats.
h. 44, br. 62. P. Fh. 17.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

207. De tandmeester te paard.
h. 68. br. 84. D. Fh. 20½. gem. *J. Lingelbach. Ao.* 1651.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

208. De landweg.
h. 37, br. 44. D. Fh. 9. gem. *L. B.* (ineén.)
Het landschap is van *Johannes Wijnants,* de figuren van *Lingelbach.*
Kab. van Heteren. 1809.

208a. Landschap met figuren.
h. 49, br. 55. D. Fh. 9½. gem. *J. L.... bach.*
Legaat van de Poll. 1880.

LOO. Jacob van Loo, geboren .... te Sluis, overleden te Parijs 26 November 1670. Leerling van zijn vader Jan van Loo. Werkzaam te Amsterdam (omstreeks 1642 tot 1662) en te Parijs sedert 1662.

---

[1]) L. verklaart 7 Dec. 1662 „out 39 jaren" te zijn.

Digitized by Google

V **208b. Allegorie op de uitdeeling van levensmiddelen.**
h. 2.57, br. 1.51. D. gem. *J. van Loo.* 1657.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Werkhuis aldaar. Geschilderd voor het Oudezijds-Huiszittenhuis.

LUBIENIETZKI. Christoffel Lubienietzki, geboren 1659 te Stettin. gestorven na 1722 te Amsterdam. Leerling van Adriaan Backer en Ger. de Lairesse. Werkzaam te Amsterdam.

208c. Portret van den Schilder zelf.
h. 0.90, br. 0.71. D.
Gekocht 1883. *f* 23.

LYON. Jacob Lyon, geboren 1586 of 1587 te Amsterdam, overleden aldaar na 1644 (wellicht in 1651). Werkzaam te Amsterdam.

208d. Corporaalschap van Capitein Jacob Pietersz. Hooghkamer en Luitenant Pieter Jacobsz. van Rhijn. (1628.)
h. 2.50, br. 4.75. D. Levensgroot. gem. *A. Lont.* 1620. NB. deze handteekening en het jaartal zijn totaal overschilderd. Vroeger las men hoogstwaarschijnlijk: *J. Lyon f.* 1628.
Eigendom der stad Amsterdam. Geschilderd voor den Voetboogsdoelen aldaar.

MAES. Nicolaes Maes, geboren 1632 te Dordrecht, overleden te Amsterdam December 1693. Leerling van Rembrandt omstreeks 1650—54. Hij bezocht Antwerpen, maar woonde hoofdzakelijk te Dordrecht en sedert 1678 te Amsterdam.

209. De Spinster.
h. 61½, br. 54, D. Fh. 30. gem. *N. Maes.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

V **210. De peinzende.**
h. 120, br. 93. D. levensgroot. gem. *N. Ma.*
Gek. van de Lelie en Hulswit 1829. *f* 2000.

210a. Portret van Marte Meulenaer.
h. 40½, br. 30. D. Hh. 11½. gem. *Maes* 1675.
Legaat van de Poll. 1880.

210b. Portret van Hendrik Wijnands.
h. 41, br. 29. Ovaal. D. Hh. 11½.
Legaat van de Poll, 1880.

210c. Portret van Aaltje Denys.
h. 38, br. 29 Ovaal. D. Hh. 12.
Legaat van de Poll, 1880.
NB. No. 210 b en c werden als door *H van der Mijn* geschilderd opgegeven.

210d. Portret van Elbert Slicher.
h. 0.42, br. 0.315. D.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem.

Digitized by Google

Digitized by Google

N. MAES.

De peinzende. (La rêveuse.)

Digitized by Google

210e. Portret van Catharina de Hochepied, echtgenoote van Elbert Slicher.
h. 0.42, br. 0.315. D.
In bruikleen van Jhr. Teding van Berkhout te Haarlem. 1885.

M. v. L. (Vlaamsche school.)
NB. De volgende schilderijen zijn van de hand van een vlaamsch meester uit de school van Rubbens en omstreeks 1630 geschilderd. Het Monogram bevindt zich ook op een derde werk van dezen kunstenaar in het Museum te Praag, en is M. v. L. (in één).

211. Een boerengezelschap.
h. 41, br. 51. P. Fh. 22. gem. *M. v. L.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

211a. Jezus bij Martha en Maria.
h. 1.49, br. 2.31. D. gem. *M. v. L.* (niéén.)
Gekocht *ƒ* 760.

MAREL of **MARRELLUS. Jacob Marel,** geboren 1614 (?) te Frankfort a/M., overleden 1685 te Brussel (?) Leerling van Georg Flegel te Frankfurt a/M., (vlgs. Sandrart) en te Utrecht van J. D. de Heem; volg. Weijerman van Veerendael te Antwerpen. Werkzaam te Utrecht, Frankfort, Brussel en Antwerpen.

211b. Bloemstuk.
h. 0.39, br. 0.30. P. gem. *Jacobus Marrellus fecit Utreck Anno* 1634.
Geschenk van den heer H. W. Mesdag te 's Gravenhage 1883.

MARSEUS. Otto Marseus van Schrieck, geboren 1619 of 1620 te Nijmegen, begraven te Amsterdam 22 Juni 1678. Hij bezocht Italië (Rome omstreeks 1652), Frankrijk en Enland. Werkzaam in de nabijheid van Amsterdam. Hij schilderde voor den Groothertog van Toscane en Maria de Medicis te Parijs.

211c. Insecten, hagedissen enz.
h. 0.75, br. 0.61. D. gem. *O. M. V. S.* (aanéén.)
Gekocht 1882.

MASCHHAUPT.

211a. Portret van Jonkh. Archibald Jan van de Poll, Lid van den Raad van Amsterdam, Ridder van de orde van den Ned. Leeuw,
geb. 26 Oct. 1800, overl. 31 Oct. 1870.
h. 123, br. 94. D. levensgroot.
Legaat van de Poll, 1880.

211b. Portret van Jonkh. Jacobus Salomon Hendrik van de Poll, Wethouder van Velzen,
geb. 28 Juli 1837, overl. 23 Febr. 1880.
h. 122, br. 93. D. levensgroot.
Legaat van de Poll, 1880.

Digitized by Google

MEER. Jan van der Meer de Jonge, gedoopt 29 Nov. 1656 te Haarlem en overleden aldaar 28 Mei 1705. Leerling van zijn vader Jan van der Meer de Oude en C. P. Berchem. Hij leefde te Haarlem.

212 De Slapende herder.
h. 62, br. 81. D. Fh. 14. gem. *J. v. der Meer de Jonge A.* 1678.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 750.

METSU. Gabriel Metsu, geboren 1630 te Leiden, begraven te Amsterdam 24 October 1667. Leerling van Gerard Dou te Leiden, sedert 1650 te Amsterdam; aldaar onder Rembrands invloed.

213. Het ontbijt.
h. 34, br. 28. D. Fh. 24. gem. *G. Metsu.*
Kab. v. Heteren, 1809.

214. De oude drinker.
h. 21, br. 19. P. Hh. 5.
Verk. G. Mulder, Amsterdam 1827. *f* 2960.

215. Oude vrouw in overpeinzing.
h. 27, br. 21½. P. Hh. 4½. gem. *G. Metsu.*
Gek. in 1880 voor *f* 6170.

MEIJER. Hendrick de Meijer, schilder te Rotterdam, omstreeks 1660; vóór 1690 overleden.

216. Het overgaan van de stad Hulst 5 November 1645.
h. 91, br. 152. P. Fh. 21½. gem. *Het overgaan van de Stadt Hulst op de* 5 *November* 1645. *H. de Meijer.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor door J. J. A. Gogel gekocht in 1806 voor *f* 400.

217. Het vertrek van Koning Karel II van Engeland uit Scheveningen 23 Mei 1660.
h. 51, br. 74. D. Fh. 6. gem. *H. De Meyer fecit.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

MIEREVELT. Michiel Jansz Mierevelt, geboren 1 Mei 1567 te Delft, overl. aldaar 27 Juli 1641. Leerling van Willem Willemsz en Augustijn, later van Anth. van Montfoort. Hij woonde te Delft, tijdelijk in den Haag.

218. Portret van Prins Willem I van Oranje-Nassau,
(Prins Willem I is 14 April 1533 te Dillenburg geboren en werd 10 Juli 1584 door Balthasar Gerards te Delft vermoord.)
h. 110, br. 85. D. levensgroot. gem. *Faciem huius ad principale Cornelii de Visscher fecit M. A. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

219. Portret van Prins Philips Willem van Oranje-Nassau.
geb. 19 Dec. 1554, overl. 22 Febr. 1618 te Brussel.
h. 116, br. 103. D. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

G. METSU.

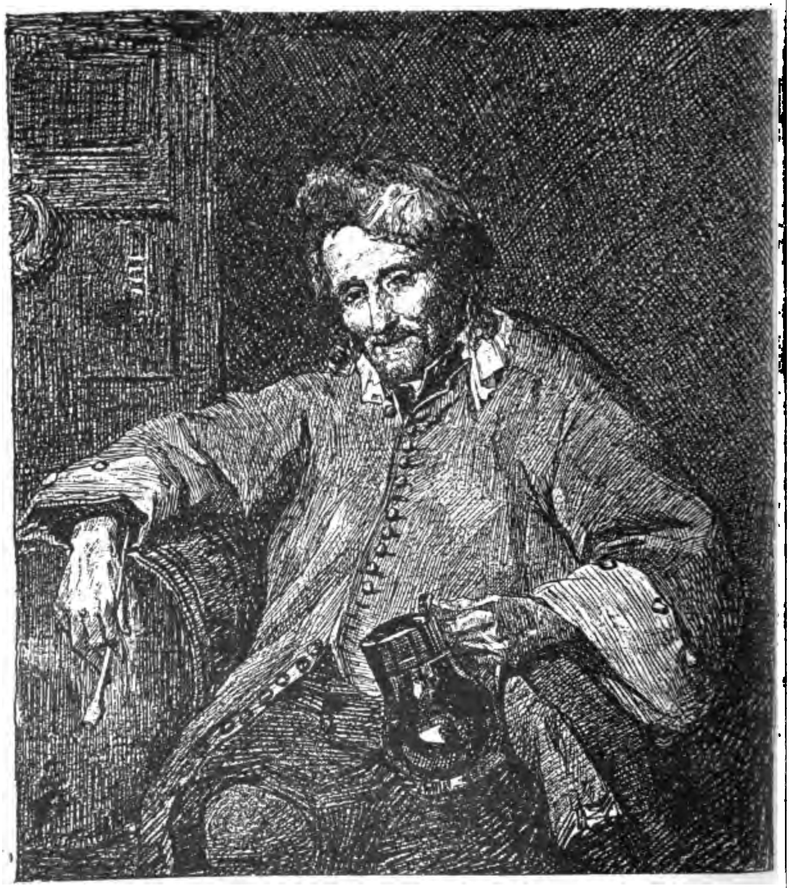

De oude drinker. (Le vieux buveur)

Digitized by Google

220. Portret van den Stadhouder Prins Maurits van Oranje-Nassau,

geb. 13 Nov. 1567, overl. 23 April 1625.
h. 119, br. 141. P. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

221. Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik van Oranje-Nassau,

Zie No. 154.
h. 109, br. 85. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

222. Portret van den landsadvokaat Joan van Oldenbarnevelt,

geb. 14 Sept. 1547 te Amersfoort, in 't openbaar te 's Gravenhage onthoofd 13 Mei 1619.
h. 71, br. 48. levensgroot.
Uit het Not. Museum, 's Gravenhage. 1808.

223. Portret van den dichter en raadpensionaris Jacob Cats,

geb. 10 Nov. 1577 te Brouwershaven, overleden op „Sorghvliet" bij den Haag 12 Sept. 1660.
h. 66, br. 57. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 56. *Ao.* 1634. *M. Miereveld.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

224. Portret van Frederik V, Keurvorst van de Palts, Koning van Bohemen,

geb. 1566, overl. 1632. Sedert 1620 als balling in ons vaderland.
h. 24, br. 16. Hh. 10.
Gek. 1879 verk. Lamberts te Amsterdam. *f* 55.

225. Portret van den Predikant Johannes Uitenbogaert,

geb. te Utrecht 11 Febr. 1557, overl. 4 Sept. 1644 te 's Gravenhage.
h. 31, br. 26. P. Hh. 12.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Daarvoor in 1804 gekocht met No. 107 voor *f* 275.

Ten onrechte toegeschreven aan M. Mierevelt maar van **Jan van Ravesteyn.** (Zie bl. 65.)

226. Portret van den Veldoverste Nic. Smeltzing,

overleden voor 's Hertogenbosch 1629.
h. 106, br. 83. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

226a. Portret van Lubbert Gerritsz.,

leeraar der doopsgezinde gemeente te Amsterdam, geb. 1535, overl. 1612.
Rond. Diam. 0.20. P.
Gekocht 1882. *f* 207.

Digitized by Google

226b. Portret van Mr. Paulus van Beresteijn.
h. 0.64, br. 0.51. P. Levensgroot. Legaat de Witte van Citters. Zie No. 226c.

226c. Portret van Volckera Nicolai Duyst, gezegd **Knobbert.**
h. 0.64, br. 0.51. P. Levensgroot, gem. *Aetatis . . . Ao.* 1624 (?) Legaat de Witte van Citters.
NB. In 1624 werd er een gouden medaille ter viering van het gouden huwelijksfeest van dit echtpaar geslagen. Paulus van Beresteijn was even als zijne broeders een groot beminnaar der schilderkunst.

School van Mierevelt.

227. Portret van Cornelia Teedingh van Berckhout, derde echtgenoote van den Luit. Admiraal Tromp.
geb. 1610, overl. 12 Oct. 1680.
h. 69, br. 59. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 38. *Anno* 1648.
NB. De oorspronkelijke portretten van Tromp en zijne derde echtgenoote door Mierevelt berusten bij Jhr. Mr. Tedingh van Berkhout te Deventer.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

227a. Portret van Johan van Oldenbarnevelt. Zie No. 222.
h. 69, br. 59½. P. Fh. levensgroot. gem. *M. Miereveld.*
Legaat Bicker 1881.

MIERIS. Frans van Mieris de Oude, geboren 12 April 1635 te Leiden, overleden aldaar 12 Maart 1681. Leerling van van den glas-schilder Abraham Torenvliet, en van Gerard Dou. Hij werkte alleen te Leiden.

228. De briefwisseling.
h. 24. br. 19. P. Hh. 4. gem. *F. van Mieris fecit Anno* 1680.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 2025.

229. De luitspeelster.
h. 21, br. 17. P. Hh. 12.
Kab. van Heteren. 1809.

230. De vergankelijkheid.
h. 36, br. 28. P. Hh. 4.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

230a. Jacobs droom.
h. 21½, br. 28. P. Fh. 24. gem. *F. van Mieris.*
Legaat van de Poll, 1880.

MIERIS. Willem van Mieris, geb. 1662 te Leiden, overleden aldaar 27 Januari 1747. Leerling van zijn vader **Frans van** Mieris de Oude. Werkte te Leiden.

231. De Hoenderverkooper.
h. 38. br. 32. P. Hh. 4. gem. *W. van Mieris fe Anno* 1733.
Kab. v. Heteren, 1809.

Digitized by Google

MIERIS. Frans van Mieris de Jonge, geboren 1689 te Leiden, overleden aldaar 22 October 1763. Deze schilder, penning- en oudheidkundige, leefde te Leiden; hij was leerling van zijn vader Willem van Mieris.

232. De Kluizenaar.
h. 15. br. 13. P. Hh. 3. gem. *F. v. Mieris F.* 1721.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 165.

MIGNON. Abraham Mignon, geboren Juni 1640 te Frankfort a. M., overleden aldaar 1679. Leerling van Jacob Marel en J. D. de Heem. Sedert 1660 tot niet lang voor zijn dood toefde hij in Holland, vooral te Utrecht.

233. Stilleven en vruchten.
h. 77, br. 66. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon fe.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 790.

234. De omgeworpen ruiker.
h. 87, br. 71. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Kab. v. Heteren 1809.

235. Bloemen.
h. 73½, br. 59. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

236. Vruchten.
h. 74, br. 60½. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fe.*
Tegenhanger van No. 235.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

MOEYAERT. Nicolaes (Claes) Cornelisz Moeyaert, geboren kort voor 1600 te Amsterdam (?) overleden aldaar na 1659, waarschijnlijk 1669. Bezocht Italië, waar hij onder Elzheimer's invloed geraakte; werkte te Amsterdam.

237. De keuze van een vrijer.
h. 109, br. 124. D. Fh. levensgroot. gem. *C. L. Mets* . . . .
(Men heeft het merk van Moeyaert in dat van Metsu trachten te veranderen.)
Geschenk van den Heer A. S. I. Koch te Amsterdam. 1874.

237a. Zes regenten en twee regentessen van het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis te Amsterdam in 1640.
h. 1.78, br. 3.76. D. Levensgroot. gem. *Cl. M. ft.* 1640.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis aldaar.

MOL. Wouterus Mol, geboren 21 Maart 1786 te Haarlem, overleden aldaar 1858. Leerling van H. van Brussel. Ging 1808 naar Parijs, waar hij de leerling werd van David. Na zijne terugkomst woonde hij te Haarlem.

238. Kopie naar Raphael's Madonna della Sedia in de Galleria Pitti te Florence.
Rond. Diam. 72½. Levensgroot. Te Parijs geschilderd en als proefstuk ingezonden.

Digitized by Google

MOMPER. François de Momper, geboren te Antwerpen, waar hij 1629/30 lid van het St. Lucas Gilde werd. Hij was langen tijd in Holland, o. a. te Haarlem, te s' Gravenhage (omstreeks 1647) enz., werkzaam. Waarschijnlijk was hij een zoon van Jodocus de Momper. Van Goijen was zijn voorbeeld.

238a. Het Valkenhof te Nijmegen.
h. 0.23, br. 0.31. P.
Gekocht 1878. *f* 10.

MONI. Louis de Moni, geboren 1698 te Breda, overleden te Leiden 15 September 1771. Leerling van F. van Kessel en K. E. Biset, daarna bij Phil. van Dijk te 's Gravenhage (1721—1725). Bezocht Cassel; sedert 1750 te Leiden.

239. De Bloemenkweekster.
h. 36, br. 27. Hh. 5:
Kab. van Heteren 1809.

MOREELSE, Paulus Moreelse, geboren 1571 te Utrecht, overleden aldaar 19 Maart 1638. Leerling van Mierevelt; hij bezocht vóór 1604 Rome, en woonde overigens steeds te Utrecht. Hij was ook architect.

240. Portret van Maria van Utrecht, echtgenoote van Mr. Joan van Oldenbarnevelt.
h. 109, br. 80. P. levensgroot. gem. *Aeta.* 63. *Ano.* 1615. *P. Mo. fe.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

241. De schoone herderin.
h. 79, br. 63. D. levensgroot. gem. *P. M.* 1630.
Verk. Ocke, Leiden 1817. *f* 2150.

242. Het prinsesje.
h. 88, br. 62. D. levensgroot.
Gek. 1865 op de verk. Hilleveld. *f* 900.

243. Een damesportret.
h. 120, br. 104. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

244. Portret van Frederik V van de Palts, Koning van Boheme.
De Winterkoning. Zie No. 224.
h. 4½, br. 3½. Ivoor. Hh. 2½.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

244a. Portret van Jochem Hendriksz Swartenhont, Luitt.-Admiraal van Holland,
geb. 20 April 1566, overl. 4 Juni 1627.
h. 117, br. 88. P. levensgroot. gem. *Aetatis Sua(e)* 62. *An°* 1627.
Legaat van de Poll. 1880.
NB. Dit portret is *niet* door Moreelse geschilderd.

Digitized by Google

MOREL. Jan Evert Morel, geboren 8 Februari 1777 te Amsterdam, overleden aldaar 6 April 1808. Leerling van Jacob Linthorst, Troost van Groenendoelen, en D. v. d. Aa in den Haag. Hij woonde tijdelijk in 's Gravenhage, verder te Amsterdam.

244b. Fruitstuk.
h. 39, br. 31. P. Nat. grootte. gem. *J. E. Morel ft.*
Legaat van de Poll. 1880.

MOUCHERON. Frederick de Moucheron, geboren 1633 of 1634 [1]) te Emden, begraven te Amsterdam 5 Januari 1686. Leerling van Jan Asselijn. Bezocht langen tijd Frankrijk; daarna werkzaam te Amsterdam.

245. Een landschap.
h. 42, br. 51. D. Fh. 6.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

246. Een Italiaansch landschap.
h. 39, br. 32. P. Fh. 5. gem. *Moucheron f.*
NB. De figuren zijn van *Adr. v. d. Velde.*
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 725.

MOUCHERON. Isaac de Moucheron, geboren 1670 te Amsterdam, overleden aldaar 20 Juli 1744. Leerling van zijn vader Frederik de Moucheron. Werkzaam te Amsterdam; 1694—1697 in Italië.

246a. Gezicht op Tivoli bij Rome.
h. 0.49. br. 0.66. D.
Gekocht 1883. *f* 250.

246b. Gezicht in den Hortus Medicus van Amsterdam.
h. 1.32, br. 1.38. D. gem. *I. Moucheron fecit.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in den koepel van den Hortus Medicus in de Plantage.

MURANT. Emanuël Murant, geboren 22 December 1622 te Amsterdam, overleden te Leeuwarden in 1700 (?). Leerling van Ph. Wouwerman, navolger van Potter, onder wiens naam men zijne werken soms aantreft. Hij bezocht Frankrijk, zijne werken zijn schaars. Sedert 1670 in Friesland.

247. Het oude boerenhuis.
h. 32, br. 39. D. Fh. 4.
Gek. 15 Juni 1819. *f* 212.

MUSSCHER. Michiel van Musscher, geboren 27 Januari 1645 te Rotterdam, overleden te Amsterdam 20 Juni 1705. Leerling (volg. Houbraken) van Maerten Saeghmeulen te Rotterdam, van A. van den Tempel, Metsu en Adr. van Ostade. Hoofdzakelijk te Amsterdam werkzaam.

---

[1]) Frederick de Moucheron, schilder, verklaart 2 April 1665 28 jaar oud te zijn.

Digitized by Google

248. Portret van den Raad-pensionaris van Holland, Gaspar Fagel,

geb. te 's Gravenhage 1629, in 1672 opvolger van de Witt; overleden in den Haag 15 Dec. 1688.

h. 64, br. 54. D. Hh. 12½.

Gek. 1863 te Gravenhage. *f* 50.

248a. Portret van Mr. Hendrick Bicker,

geb. 20 Aug. 1649, overl. 1 Mei 1718.

h. 54, br. 47. D. Hoofdh. 9½. gem. *M'. V̄: Musscher Pinx Ao.* 1682.

Legaat Bicker. 1881.

248b. Portret van Maria Schaep,

geh. met Henric Bicker Hz. overl. 1725. Tegenhanger van 248a.

h. 54, br. 47. D. Hh. 10. gem. *M'. V̄: Musscher Pinx'. Ao.* 1682.

Legaat Bicker.

248c. Portret van Johannes Hudde, Heer van Waveren (1633? — 1704) Burgemeester van Amsterdam en beroemd Wiskundige.

h. 55, br. 47. D. gem. *Michiel van Musscher pinxit Ao.* 1686. In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

MIJTENS. J. . . . . A. . . . . Mijtens; het is nog niet met zekerheid uitgemaakt, welk lid der Haagsche schildersfamilie Mijtens wij hier voor ons hebben. Men denkt aan Isaak Mijtens, die in 1632 30 jaar oud was, of aan den jongeren Johannes Mijtens. Zeker leefde ook deze Mijtens in het midden der 17e eeuw te 's Gravenhage.

249. Portret van den zeeheld Luitt.-Admiraal Cornelis Tromp,

geb. 9 Sept. 1629 te Rotterdam, overl. 29 Mei 1691 te Amsterdam.

h. 132, br. 101. D. Levensgroot. gem. *A:* 1668. *I. A. Mijtens F*: (De I. A. ineén).

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

250. Portret van Margaretha van Raephorst, echtgenoote van den Luitt.-Admiraal Cornelis Tromp.

h. 133, br. 101. D. Levensgroot. gem. en afkomstig als No. 249.

250a. Portret van een geharnast krijgsoverste.

h. 1.09, br. 0.87. D. gem. *Aet.* 52. 1661. *J. A. Mijtens F.*

Gekocht met het volgende No. 1881. *f* 350.

250b. Portret van de echtgenoote van den voorgaande.

h. 1.09. br. 0,87. gem. Aet. 43. A. 1661. *J. A. Mijtens F.*

Zie het vorige No.

MIJTENS. Martinus Mijtens, zoon van den Haag'schen schilder Isaac Mijtens; gedoopt te s'Gravenhage 1 Juni 1648 en 23 Juli 1667 lid der Haag'sche Schildersconfrerie. Hofschilder van Koningin Christina van Zweden. Vlgs Weijerman overleden in Zweden.

Digitized by Google

250c. Portret van den schilder zelf.

h. 0.62, br. 0.48. P.

Op de achterzijde der schilderij staat met oud schrift: *Martinus Mijtens, Hofschilder van Koningin Christina van Zweden.*

Gekocht 1882. *f* 120,10

NAIVEU. Mathijs Naiveu, geb. omstreeks 1647 te Leiden, overleden te Amsterdam omstreeks 1721 (?). In 1669 leerling van Gerard Dou; vertrok 1677 naar Amsterdam waar hij sedert dien tijd, als keurmeester van de hop, woonachtig bleef.

251. De heilige Hieronymus.

h. 37, br. 29. P. Hh. 6. gem. *M. Naiveu, fecit Ao.* 1676.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

NECK. Johan van Neck, geboren 1636 te Naarden, overleden te Amsterdam 1714. Leerling van Adriaen Backer te Amsterdam, waar hij woonde.

251a. Anatomische les van Prof. Frederik Ruysch. (vader van **Rachel Ruysch**).

h. 1.38, br. 2.00. gem. *J. van Neck* 1683.

Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

NEER. Aert (Aernout) van der Neer, geboren 1603 te Amsterdam, overleden aldaar in armoede 9 November 1677. Hij was gedurende zijn leven weinig geacht; steeds werkzaam te Amsterdam.

252. Landschap bij winter.

h. 50, br. 64. P. Fh. 8. gem. *A. v. d. N.* (ineén.)

Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 175.

NEER. Eglon Hendrick van der Neer, geboren 1643 te Amsterdam, overleden (vlgs. Houbraken) 3 Mei 1703 te Dusseldorp. Leerling van zijn vader Aert van der Neer en van Jacob van Loo. Van 1663—1679 te Rotterdam, (1670 tijdelijk in den Haag) later te Brussel en te Dusseldorf. (Aldaar Hofschilder van den Keurvorst van de Paltz.)

253. De jonge Tobias met den Engel.

h. 16, br. 24. P. Fh. 7. gem. *E. H. van der Neer fc.* 1690.

Kab. v. Heteren, 1809.

NETSCHER. Caspar Netscher, geboren 1639 te Heidelberg, overleden te 's Gravenhage 15 Januari 1684. Kwam reeds zeer jong naar Holland. Te Arnhem leerling van Koster, te Deventer van Ger. Ter Borch; 1659 te Bordeaux, sedert 1660 in den Haag.

254. Portret van den Dichter Constantijn Huygens,

geb. te 's Gravenhage 4 Sept. 1596, overl. op „Hofwijck" aldaar 28 Maart 1687.

h. 26½, br. 22½. P. Hh. 7. gem. *C. Netscher. Fec.* 1672.

Aangekocht door Z. M. Willem I in 1825.

Digitized by Google

255. Moederzorg.
h. 43, br. 36. P. Fh. 27. gem. *C. Netscher, Fec.*
Kab. v. Heteren, 1809.

255bis. Portret van Christiaen Huygens. (?)
geb. te 's Gravenhage 14 April 1629 overl. 8 Juli 1695.
h. 47, br. 39. D.
Gekocht 1881. *f* 1260.

NETSCHER. Constantijn Netscher, gedoopt 16 December 1668 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1722. Leerling van zijn vader Caspar Netscher; woonde te 's Gravenhage.

255a. Damesportret,
(de huisvrouw van Iman Mogge, Heer van Haamstede).
h. 47, br. 38. D. Hh. 7. gem. *C. Netscher.* 1678.
Legaat van de Poll, 1880.

255b. Portret van Jacob Jan de Backer,
geh. met Agatha Bicker.
ovaal. h. 49, br. 40. D. Hh. 8½. gem. *Constᵗ. Netscher.* 1694.
Legaat Bicker, 1881.

255c. Portret van Agatha Bicker,
geh. 1694 met Jacob Jan de Backer. Tegenhanger van 255b.
ovaal. h. 49, br. 40. D. Hoofdh. 9. gem. *Constᵗ. Netscher* 1694.
Legaat Bicker, 1881.

NOOMS. Reynier Nooms, genaamd **Zeeman,** geboren omstr. 1612 te Amsterdam, overleden aldaar (?) na 1663. Werkzaam te Amsterdam; omstreeks 1650 te Parijs, en waarschijnlijk soms ook op groote zeereizen. Volg. Nicolai werkte hij een tijdlang te Berlijn.

256. De zeeslag bij Livorno. 14 Maart 1653.
op een schijnbaar in de lijst gestoken papier leest men eene beschrijving van de schilderij.
h. 137, br. 224. D.
Van de Directie van den Levantschen handel en navigatie op de Middellandsche Zee overgebracht 27 Juni 1826.

256*. Gezicht op Amsterdam.
h. 0.64, br. 0.62. D. gem.
Gekocht 1882. *f* 356,30.

NOORDT. Joannes van Noordt, geboren . . . . . te Amsterdam, werkzaam aldaar tusschen 1645—1672. Hij bezocht Antwerpen.

256a. De grootmoedigheid van Scipio.
h. 100, br. 82½. D. Fh. 55. gem. *Joan: v. Noordt Ano* 1672.
Legaat van de Poll. 1880.

256b. Portret van Dijonis Wynants.
h. 121, br. 99. D. levensgroot. gem. *Joan: v. Noordt f.* 1664.
Legaat van de Poll, 1880.

256c. Portret van denzelfde.
(No. 256b.) (herhaling op verkleinde schaal.)
h. 18½, br. 14. K. Hh. 4½.

Digitized by Google

NOORT. Pieter Pietersz van Noort. geboren 1592. werkzaam te Leiden van vóór 1626--1648. Later waarschijnlijk te Zwolle.

256d. Visschen.

h. 0.64, br. 0.78. D. gem. *P. v. Noort.*
Gekocht 1883 met het volgende No. *f* 333,50.

256e. Visschen.

h. 0.64, br. 0.78. D. gem. *P. v. Noort.*
Zie No. 256*d*.

OCHTERVELT. Jacob Ochtervelt, geboren te Rotterdam (?) .... overleden te .... vóór 1710. Hij vormde zich onder den invloed van Metsu en vooral van Ter Borch. Werkzaam te Rotterdam tot 1672. In 1674 te Amsterdam.

256f. Vier Regenten van het Leprozenhuis, de binnenvader en eene vrouw met twee kinderen.

h. 1.53, br. 2.01. D. Kleine halve groote. gem.
J. Ochtervelt fecit 1674.
Eigendom der Stad Amsterdam. Vrooger in de Regentenkamer van het Leprozenhuis aldaar.

ODEKERCKEN. Willem van Odekercken, onbekend Delftsch schilder. Werkzaam te Delft van 1642 tot na 1677. Hij was gehuwd met Maria Sasbouts van der Dussen. Zijne werken zijn zeer zeldzaam.

256g. Schuurende vrouw.

h. 0.73, br. 0.58½. P. gem. *W. Odekercken.*
Geschenk van den Hr. A. Willet, 1885.

OEVER. Hendrick ten Oever, werkte in de de 2e helft der XVIIe eeuw te Zwolle. Voortreffelijke landschappen met fraaie beelden en koeien bezitten het Museum te Edinburgh (gedat. 1675) en de Hr. Cramer te Keulen. Levensbizonderheden ontbreken tot nu toe.

257. Familietafereel.

h. 188, br. 208. D. levensgroot. gem. *H: Ten Oever. fe. Ao.* 1669.
Door de Regeering gekocht 1873.

OLIS. Jan Olis, geboren omstreeks 1610 te Dordrecht (?) overleden na 1665, waarschijnlijk te Amsterdam, waar hij hoofdzakelijk werkzaam was. Hij schilderde meest corps-degardes, ook gezelschappen en enkele portretten.

258. Gezicht in een Keuken.

h. 65, br. 76. P. Fh. 29½. gem. *J. Olis fecit.* 1645.
Afk. (als Sorgh) van het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808.

OPPERDOES. Jan Pietersz. Opperdoes, geboren 1631 of 1632 te Amsterdam, in 1648 als „discipel en leerling in de teeckenconst" van *Govert Camphuysen* te Amsterdam genoemd.

258a. Landschap met boerenwoning.

h. 0.38, br. 0.56. P. gem. *Opperdoes.*
Gekocht (als E. Murant) 1883. *f* 126,50.

Digitized by Google

OSSENBEECK. W. Ossenbeeck, onbekend schilder, omstreeks 1632 werkzaam. Wellicht de vader van J. Ossenbeeck, die 1627 (?) te Rotterdam geboren werd en 1678 te Regensburg overleed.

259. Mercurius voert, als bode van Jupiter, diens geliefde Iö, door Juno in eene koe veranderd, tot haren vader terug.
h. 37, br. 55. P. Fh. 12. gem. *W. Ossenbeck. F.* 1632.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

OSTADE. Adriaen van Ostade, gedoopt 10 December 1610 te Haarlem, begraven aldaar 2 Mei 1685. Leerling van Frans Hals, later onder den invloed van Rembrandt. Hij werkte steeds te Haarlem.

260. Een schilder in zijn atelier.
h. 35. br. 33. P. Fh. 12. gem. *A. O.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

261. De rustende reizigers.
h. 36, br. 30. P. gem. *A. v. Ostade.* 1671.
Kab. v. Heteren, 1809.

262. De kwakzalver.
h. 27, br. 21½. P. Fh. 13. gem. *A. v. Ostade.* 1648.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

263. De bakker.
h. 26, B. 21. P. Hh. 7.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

264. De vroolijke boer.
h. 16, br. 14. P. Hh. 6 gem. *A. v. Ostade.*
Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 36.

OSTADE. Isack van Ostade, gedoopt 2 Juni 1621 te Haarlem, begraven aldaar 16 October 1649. Leerling van zijn broeder Adriaan; werkte te Haarlem.

265. Een boerenherberg.
h. 51, br. 67. P. Paardh. 9. gem. *Jsack van Ostade.*
Kab. van Heteren, 1809.

OUDENROGGE. Johannes Dircksz Oudenrogge, geboren .... te Leiden, overleden 1653 te Haarlem. Werkzaam te Leiden, en te Haarlem. Hij bezocht Frankrijk in 1651.

266. Een weverswerkplaats.
h. 39, br. 54. P. Fh. 15. gem. *J. Oudenrogge* 1652.
Gek. Juni 1819. *f* 35.

OUWATER. Isaak Ouwater, geboren 1747 te Amsterdam, overleden aldaar 1793. Woonde te Amsterdam.

267. De onvoltooide toren der Nieuwe Kerk te Amsterdam.
h. 58, br. 71. D. Fh. 9. gem. *I^k. Ouwater.*
Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

268. De St. Antonius-waag te Amsterdam.
h. 58, br. 71. P. Fh. 8. gem. *I^k. Ouwater.*
Verk. G. Schimmelpenninck, Amsterdam 1819. *f* 75.

Digitized by Google

Digitized by Google

ADRIAAN VAN OSTADE. (Collectie DUPPER.,

De bakker. (Le boulanger.)

Digitized by Google

OVENS. Juriaen Ovens, geboren 1623, overleden in Denemarken 7 December 1678. Leerling van Rembrandt; hij werkte langen tijd te Amsterdam.

268a. Portret van Mr. Jan Barend Schaep,
geh. met Margaretha Backer. Schepen in 1659.
h. 112, b. 84. D. levensgroot. gem. *J. Ovens f.*
Legaat Bicker, 1881.

268aa. Regentenstuk met zeven beelden ter halver lijve.
h. 1.455, br. 1.93. D. gem. *J. Ovens. f.* 1656.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis te Amsterdam. Geschilderd voor het Werkhuis?

PALTHE. Jan Palthe, geboren 1719 te Deventer, overleden te Leiden 1769. Leerling van zijn vader Gerard Jan Palthe. Hij werkte hoofdzakelijk te Leiden.

268b. Portretten van Mevr. Nobel en hare kleinkinderen.
h. 92, br. 78. Hh. 9. D. gem. *J. Palthe* 1750.
Legaat Bicker. 1881.

268c. Portret van Pieter Cypriaan Testart.
h. 86, br. 62. P. Hh. 9½. gem. *J. Palthe* 1747.
Legaat Bicker, 1881.

268d. Portret van Agatha Heronyma Nobel, geh. met P. C. Testart,
geb. Aug. 1730, overl. 6 Mei 1822.
h. 86, br. 62. P. Hh. 9. gem. *J. Palthe. pinx.* 1750.
Legaat Bicker, 1881.

PIETERSEN. Aert Pietersen, zoon van den vermaarden schilder **Pieter Aertsen,** geboren 1550 te Amsterdam, begraven aldaar 12 Juni 1612. Leerling van zijn vader; werkzaam te Amsterdam.

268e. Een schutterstuk met 19 beelden.
h. 130. br. 355. P. levensgroot. gem. A. P. (met het huismerk van zijn vader). 1599.
Eigendom van de stad Amsterdam. Vroeger geplaatst in de kleine Krijgsraadkamer van het Oude Stadhuis.

268f. Anatomische les van Dr. Sebastiaen Egbertsz. de Vrij.
h. 144, br. 389. P. levensgroot. gem. *A. P. Ao.* 1603.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

268g Fragment van een schutterstuk: zeven portretten van etende en drinkende schutters. [1]
h. 0.95, br. 1.03. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.

PLAES. David van der Plaes, geboren 11 December 1647 te Amsterdam, overleden aldaar 18 Mei 1704. Werkzaam te Amsterdam, tijdelijk te Londen.

---

[1]) Jhr. Dr. J. Six herkende het eerst in deze schilderij de hand van Aert Pietersen.

Digitized by Google

268h. Portret van Casparus Commelin, Hoogleeraar in de kruidkunde te Amsterdam en stadsbeschrijver.
h. 56, br. 47. D. gem. D. *Vr. Plaes f.*
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

268i. Portret van de echtgenoote van Casparus Commelin.
h. 56, br. 47. D. gem. D. *Vr. Plaes fecit.*
Zie het vorige No.

POEL. Egbert van der Poel, gedoopt 9 Maart 1621 te Delft, begraven te Rotterdam 29 Juli 1664. Werkte te Delft en te Rotterdam.

269. Een boerenbinnenhuis.
h. 47, br. 63. P. Fh. 12. gem. *Egbert van der Poel* 1646.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

270. De bouwvallen van Delft na het springen van den Kruittoren.
h. 35, br. 59. P. Fh. 7. gem. *E. van der Poel* 12 *Oct*. 1654.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

POELENBURGH. Cornelis van Poelenburgh, geboren 1586 te Utrecht, overleden aldaar 12 Augustus 1667. Leerling van Abraham Bloemaert; in Italië, waar hij langen tijd vertoefde, onder invloed van Elzheimer. Omstreeks 1650 te Londen; overigens steeds werkende te Utrecht.

271. Badende meisjes.
h. 13, br. 16. K. Fh. 5. gem. *C. P.*
Kabinet van Heteren, 1809.

272. Meisjes uit het bad komende.
h. 19, br. 17. P. Fh. 4. gem. *C. P.*
Kab. van Heteren, 1809.

273. De verdrijving uit het paradijs.
h. 13, br. 29. P. Fh. 5.
Kab. van Heteren, 1809.

274. De bespiede meisjes.
h. 37, br. 46. K. Fh. 16.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 660.

POOL. Jurriaen Pool, geboren 1666 te Amsterdam, overleden aldaar 1745. Hij was gehuwd met de bloemschilderes Rachel Ruysch. Hij schilderde maar weinig.

274a. C. Boekelman, Overman van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, toont aan zijn Kollega J. Six een opgespoten hart met vaten.
h. 0.69, br. 1.11. D. gem. *J. Pool.* 1699.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

POORTER. Willem de Poorter, geboren . . . . te Haarlem, werkzaam aldaar tot na 1645. Navolger, waarschijnlijk leerling van Rembrandt, (omstreeks 1630).

Digitized by Google

274b. Salomo offert aan de afgoden.
h. 0.62, br. 0.485. P. gem. *W. D. P.*
Gekocht 1882. *f* 225.

POST. Frans Post, geboren te Leiden 1612 (?), begraven 16 Februari 1680 te Haarlem. Hij reisde in 1637 met Graaf Johan Maurits van Nassau naar Brazilië, waar hij vele landschappen naar de natuur schilderde. 1644 in Haarlem terug en aldaar vervolgens werkzaam.

275. Portret van Johan Maurits van Nassau-Siegen, Gouverneur van Brazilië;
geb. 17 Juni 1604, overl. te Kleef 20 Dec. 1697.
h. 125, br. 95. D. Fh. levensgroot. gem. Out 75 jaren. Memento mori. Ao. 1679.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 71.

275a. Gezicht in Brazilië.
h. 1.03, br. 0.70. D. gem. *F. Post.*
Gekocht 1881. *f* 157.

POTTER. Paulus Potter, gedoopt 20 November 1625 te Enkhuizen, begraven te Amsterdam 17 Januari 1654. Leerling van zijn vader Pieter Potter te Amsterdam en van Jacob de Wet te Haarlem. Werkzaam te Delft (1646—1648), den Haag (1649—1653) en Amsterdam.

276. De Berenjacht.
h. 302, br. 333, D. levensgroot. gem. *Paulus Potter f.* 1649.
Deze schilderij, afkomstig uit het huis waarin de Wed. Potter na haar 2e huwelijk woonde, was zwaar beschadigd *en is door J. W. Pieneman bijna geheel overgeschilderd.*
In ruil verkregen van het Kon. Kab. v. Schilderijen in den Haag, 1825.

277. Orfeus, de Dieren temmende.
h. 68. br. 87. D. H. dieren 9. gem. *Paulus Potter. f* 1650.
Kab. v. Heteren, 1809.

278. Herders met hun vee.
h. 79, br. 93. D. H. os 12. gem. *Paulus Potter. f.* 1651.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808 *f* 10,050.

279. De Herdershut.
h. 22, br. 29. P. H. Kalf 5. gem. *Paulus Potter f.* 1645.
Kab. v. Heteren, 1800.

280a. Landschap met vee.
h. 56, br. 64. P. Fh. 6. gem. *Paulus Potter. f:* 1653.
Legaat van de Poll, 1889.

POTTER. Pieter Potter, vader van Paulus Potter, geboren 1587 te Enkhuizen, overleden omstreeks 1655 te Amsterdam. Schilder van corps-de-gardes, stillevens en landschappen. Hij was in zijn jeugd glas-schrijver, (in 1628 noemt hij zich *„glaes-schrijver, ooc schilder"*) werkzaam omstreeks 1628—29 te Leiden, sedert 1631 te Amsterdam, 1647 tijdelijk in den Haag. Hij vormde zich onder den invloed van Frans Hals en stond te Amsterdam aan het hoofd eener goud-leer fabriek.

Digitized by Google

280. De Stroosnijders.
h. 30, br. 26. P. Fh. 23.
Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen, 1808.

PUTTER. Pieter de Putter, geboren in het begin der XVIIe eeuw, waarschijnlijk te Middelburg, overleden 1658 of in het begin van 1659 te Beverwijk. Zoon en waarschijnlijk leerling van den schilder Joost de Putter. In 1626 huwde hij in s'Gravenhage met Maria van Queborn, en werd daardoor zwager van den vischschilder Abraham van Beijeren. Hij werkte te s'Gravenhage.

280b. Visschen.
h. 67, br. 57. P. gem. *P. D. Putter.* (verkort inéén)
Geschenk van den Hr. A. Bredius. 1885.

PYNACKER. Adam Pynacker, geboren 1621 te Pynacker bij Delft, begraven te Amsterdam 28 Maart 1673. Onder invloed van Jan Both gevormd; woonde 1658 te Schiedam, daarna te Amsterdam.

281. De oever van een italiaansch meer.
h. 95, br. 84. D. op P. Fh. 13. gem. *A. Pijnacker.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 1800.

282. Italiaansch landschap.
h. 35, br. 47. P. Fh. 10· gem. *A. Pijnacker.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

283. De bedevaartplaats.
h. 68, br. 58. D. Fh. 6.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

QUINCKHARD. Jan Maurits Quinckhard, geboren 28 Januari 1688 te Rees, overleden te Amsterdam in 1772. Leerling (tot 1710) van zijn vader, daarna van Arnold Boonen, Christoffel Lubinietzki en Nicolaes Vercolje te Amsterdam. Werkzaam te Amsterdam; tijdelijk te Utrecht.

283a. Portret van een dichter der 18e eeuw.
Grisaille.
h. 0.105, br. 0.09. K. gem. *J. M. Quinckhard.* 1743.
Gekocht 1883 met het volgende No. voor *f* 122,50.

283b. Portret van de echtgenoote van den voorgaande.
Grisaille.
h. 0.105, br. 0. 0.09. K. gem. *J. M. Quinckhard* 1743.
Zie het vorige No.

283c. Vijf overlieden van het voormalig Chirurgijnsgilde te Amsterdam.
h. 1.71, br. 2.66. D. gem. *J. M. Quinckhard.* 1732.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

283d. Zeven Overlieden van het voormalig Chirurgijns-gilde te Amsterdam, in 1737.
h. 1.88, br. 2.71. D.
Eigendom der stad Amsterdam.
Zie No. 283c.

Digitized by Google

283e. Vier Overlieden van het voormalig Chirurgijnsgilde te Amsterdam.
h. 1.58, br. 2.36. gem. *J. M. Quinckhard.* 1744.
Eigendom der stad Amsterdam.
Zie No. 283c.

QUINKHARD. Julius Quinkhard, geboren 1736 te Amsterdam, overleden aldaar 1776. Leerling van zijn vader, den portretschilder Jan Maurits Quinkhard.

284. De kunstminnaars.
h. 100, br. 82. D. levensgroot. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1757.
Gek. 1876 voor *f* 250.
De schilderij stelt den schilder zelf met den bekenden kunstverzamelaar J. C. Ploos van Amstel voor.

285. De muziekliefhebbers.
h. 49, br. 40. P. Fh. 32. gem. *Julius Quinkhard pinx* 1755.
Gek. van A. J. Brand, Amsterdam, 1821. *f* 40.

RAVESTEIJN. Jan Anthonisz van Ravesteijn, geboren 1572 (?) overleden te 's Gravenhage 21 Juni 1657. Hij werkte steeds te 's Gravenhage, waar hij 1598 lid van het St. Lucas Gilde werd.

286. Portret van den Commandeur Joris Cats,
Heer van Coulster, vermaard zeeheld.
h. 62, br. 49. P. levensgroot.
Verk. Broers, Utrecht, 1873. *f* 53.

287. Portret van Prins Ernst Casimir van Nassau,
(Zie No. 92.)
h. 56, br. 45. P. levensgroot.
Geschonken door den Heer J. L. Trip en Vrouwe A. W. Trip, geb. van Limburg Stirum, met No. 288.

288. Portret van Justinus van Nassau,
natuurlijke zoon van Prins Willem I, geb. 1559, overl. te Leiden 26 Juni 1631.
h. 54, br. 45. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. Zie No. 287.
Ten onrechte aan **Ravesteijn** toegeschreven:

289. Portret van Jan Pietersz Snoek.
h. 69, br. 53. P. levensgroot.
Met No. 290 gelegateerd door Vrouwe Johanna Rijswijk, Wed. van Mr. Daniel Balguerie, 25 Juni 1821.

290. Portret van Margriet Goversdr. Bal, echtgen. van Jan Pietersz Snoek.
h. 69, br. 53. P. levensgroot. NB. No. 289 en 290 zijn zeker *niet* door Ravesteyn geschilderd.
Zie No. 226.

REGTERS. Tibout Regters, geboren 24 December 1710 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 1768. Leerling te Arnhem bij Ten Hage, in 1730 bij Meyer te Rotterdam, daarna te Amsterdam van J. M. Quinkhard.

Digitized by Google

291. Portret van den Geschiedschrijver Jan Wagenaar (1709–1773.)

h. 80, br. 65. Hh. 8. gem. *T. Regters pinxit* 1761.
Gek. van F. C. Roos, Amsterdam 1821. *f* 150.

292. Portret van den Schilder Jan ten Compe, geb. te Amsterdam 14 Febr. 1713, overl. aldaar 11 Nov. 1761.

h. 27, br. 23. P. Hh. 5. gem. *T. Regters.* f 1751.
Gek. 1839. *f* 20.

RIETSCHOOF. Jan Claesz (wellicht **Claes Jansz**) **Rietschoof,** geboren 1652 te Hoorn, overleden aldaar 1719. Leerling van Abr. Liedts en L. Bakhuysen.

293. Stil water.

h. 59, br. 80. P. Fh. 5. gem. *C. R.*
Met No. 294 uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

294. Woelend water.

h. 59, br. 79. D. Fh. 6. gem. *C. R.*
Zie No. 293.

RING. Pieter de Ring (of **Ringh**). Men weet alleen dat deze uitmuntende stilleven-schilder 1648—1649 in het Leid'sche St. Lucas-Gilde was ingeschreven en in 1660 nog schilderde.

295. Stilleven.

h. 98, br. 83. D. Nat. grootte. Een ring doet hier dienst als Monogram.
Kab. van Heteren, 1809.

ROEPEL. Coenraet Roepel, geboren 6 November 1678 te 's Gravenhage, overleden aldaar 4 Januari 1748. Leerling van Constantijn Netscher. Werkzaam in den Haag; tijdelijk voor den Keurvorst van de Paltz.

296. Bloemen.

h. 65, br. 50. D. Nat. grootte. gem. *Coenraet Roepel fecit.* Ao. 1721.
Kab. van Heteren, 1809.

297. Vruchten.

h. 65, br. 50. D. Nat. grootte. gem. als No. 296, waarvan dit een tegenhanger is.

ROGHMAN. Roeland Roghman, geboren 1597 te Amsterdam, overleden aldaar omstreeks 1686 of 1687. Meer bekend als teekenaar, o. a. van een groot aantal Hollandsche Kasteelen. Vriend van Rembrandt; werkzaam te Amsterdam. Hij heeft gereisd.

297a. Landschap.

h. 1.20, br. 1.45. D. gem. *R. Roghman.*
Gekocht 1882. *f* 426,05.

ROMBOUTS. J . . . . . (Jilles?) Rombouts, omstreeks 1650 te Haarlem werkzaam, en daar nog in 1663 woonachtig.

297b. Boschrijk Landschap.

h. 0.71, br. 0.62. D. gem. *J. Rombouts.*
Gekocht 1882. *f* 422,05.

Digitized by Google

ROMEIJN. Willem Romeijn, geboren..... te Haarlem, overleden na 1693. In 1642 leerling van Claes Pietersz Berchem. Werkzaam te Haarlem; misschien bezocht hij Italië.

298. De kudde in het water.
h. 14, br. 17. P. Dh. 4. gem. *W. Romijn.*
Kab. van Heteren, 1809.

299. De rust bij de fontein.
h. 14, br. 17. P. Dh. 3. gem. *W. R.* (Tegenhanger van No. 298).

300. De rustende kudde.
h. 29, br. 37. P. H. os 8. gem. *W. Romijn.*
Verk. Cremer, Rotterdam 1816. *f* 493.50.

301. Landschap met vee.
h. 47, br. 55, D. Fh. 10. gem. *W. Romeijn.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

301a. Landschap met vee.
h. 34, br. 31½. P. Dh. 8. gem. *W. Romeijn.*
Legaat van de Poll, 1880.

ROOTIUS. Jan Albertsz Rootius (ook **Rootsius** en **Rootseüs**) geboren omstreeks 1615 te Hoorn, overleden aldaar 1674. Werkzaam te Hoorn.

302. Portret van den Luitt.-Admiraal Jan Cornelisz. Meppel.
Hoorn 1609—1669.
h. 105, br. 85. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 52, 1661. *J. A. Rootius.*
Verk. te Amsterdam 1879. *f* 126.

302a. Portret van een meisje, een bok vasthoudende.
h. 1.13, br. 0.85. gem. *Aet.* 4. *J. A. Rootius Ao.* 1652.
Gekocht 1885. *f* 253.

RUISDAEL. Jacob van Ruisdael, geboren omstreeks 1625 te Haarlem, begraven aldaar 14 Maart 1682. Leerling van zijn vader Izaak, wellicht ook van zijn oom Salomon. Hij woonde eerst te Haarlem en van 1659—1681 te Amsterdam.

303. Een waterval.
h. 110, br. 99. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Gek. in 1818. *f* 1600.

304. Het kasteel van Bentheim.
h. 65, br. 52. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. de Smeth, Amsterdam 1810. *f* 710.

305. Wintergezicht.
h. 40. br. 46½. D. Fh. 3. gem. *J. v. Ruisdael.*
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

306. Boschgezicht.
h. 41, br. 48. P. Fh. 3. gem. *J. v. Ruisdael.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

307. Gezicht op Haarlem.
h. 41, br. 36. gem. *J. v. Ruisdael.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Digitized by Google

RUIJSDAEL. Salomon van Ruijsdael, geboren te Haarlem, ... (daar reeds 1623 lid van het St. Lucas Gilde) begraven aldaar 1 November 1670. Hij behoort, met Pieter Molijn en Esaias van de Velde, tot de grondleggers der Haarlem'sche landschap-school.

308. De pleisterplaats.

h. 60. br. 84. P. H. vee. 6. gem. *S. van Ruijsdael* 1660.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

308a. De dorpsherberg.

h. $56\frac{1}{2}$. br. 82. P. Fh. 8. gem. *S. v. R.* 1655.
Legaat van de Poll, 1880.

RUITER. J. de Ruiter; onbekend Hollandsch kunstenaar; sedert 1822 zag men geen werk van hem op de tentoonstellingen.

309. De keukenmeid.

h. 36, br. 29. D. Hh. 5. gem. *J. de Ruyter. f* 1820.
Afkomst onbekend.

RUIJSCH. Rachel Ruijsch, geboren 1664 te Amsterdam, overleden aldaar 1750. Leerlinge van Willem van Aelst. Werkzaam te Amsterdam, tijdelijk te 's Gravenhage en te Dusseldorf. Hofschilderes van den Keurvorst van de Paltz aldaar.

310. Bloemen.

h. 64, br. 50. D. Nat. grootte.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 102.

311. Een Ruiker.

h. 62, br. 52. D. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruisch f.*
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 570.

RIJCK. Toegeschreven aan **Pieter Cornelisz. van Rijck,** geboren 1568 te Delft; in 1604 nog werkzaam te Haarlem. Leerling van Jacob Willemsz. Delff te Delft, dan van Huybrecht Jacobsz. Grimani aldaar. Met den laatsten bezocht hij Italië, waar hij 15 jaren woonde.

311a. Keukenstuk.

h. 2.00, br. 2.69. D.
NB. Jhr. Dr. J. Six meent in dit stuk te herkennen het bij *van Mander* als volgt beschreven werk: *een stuck van een keuken, wesende een Rijcke man en Lasarus, staende buyten Haerlem tot de Siecken.*
Gekocht 18 . . .

RIJN. Rembrandt Harmensz van Rijn, geboren 15 Juli 1606 te Leiden, begraven te Amsterdam 8 October 1669, 1620 als student in de letteren te Leiden ingeschreven; leerling van Jacob van Swanenburch te Leiden en van Pieter Lastman (misschien ook van Jan Pinas) te Amsterdam. Omstreeks 1623 tijdelijk te Amsterdam; overigens tot aan het einde van 1631 te Leiden, na dien tijd tot aan zijn dood te Amsterdam. Als schilder en etser overtreft hij alle Hollandsche kunstenaars in het schilderachtig weêrgeven der natuur in

Digitized by Google

Digitized by Google

REMBRANDT.

Groep uit „de Nachtwacht." (Fragment de la „Ronde de Nuit.")

Digitized by Google

hare meest verschillende uitingen, in de meesterlijke behandeling van het licht en donker, en wat zijne portretten betreft, in de volmaakte uitdrukking van het karakter. Hoewel gedurende het grootste deel van zijn loopbaan een geacht en gevierd kunstenaar, had hij in de laatste jaren zijns levens (1656—1669) met groote finantiëele zorgen te kampen, die echter op zijn werk nooit een nadeeligen invloed uitoefenden. Tot zijn dood toe werkte hij met ongebroken kracht, steeds iets nieuws, iets groots zoekende en bereikende. Van zijne ± 350 schilderijen bezit ons vaderland er hoogstens nog 20.

312. Het Korporaalschap van den Kapitein Frans Banning Cocq. (De zoogenaamde NACHTWACHT).

h. 359, br. 435. D. Fh. levensgroot. gem. *Rembrandt f.* 1642.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote zaal van den Kloveniersdoelen, later in de kleine krijgsraadkamer van het thans tot paleis geworden Stadhuis.

NB. *Oude teekeningen, en eene oude copie door Gerard Lundens, thans in de Nat. Gallery te Londen, bewijzen dat vroeger l. van den beschouwer nog 2 à 3 figuren meer aanwezig waren, die sedert zijn afgesneden, waarschijnlijk om het stuk „pasklaar" te maken. Het werd meer dan eens hier en daar overschilderd en is verre van onbeschadigd; toch blijft het als compositie zeker het belangrijkste Doek van onzen grootsten kunstenaar, die indertijd f 1600 voor dit werk ontving.*

313. De Staalmeesters. De Waardijns (Keurmeesters) van Lakenen te Amsterdam in 1661.

h. 185, br. 274. D. Fh. levensgroot, gem. *Rembrandt f.* 1661.

Eigendom van Amsterdam; vroeger geplaatst in het „Staalhof" in de Staalstraat aldaar.

314. Een studiekop.

h. 54, br. 46. D. op P. geplakt Hoofdh. 17. (Valsch) gem. *Rembrandt f.* 1641.

Als portret van Willem van der Mark, Heer van Lumey, uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. NB. Deze schilderij is waarschijnlijk *niet* van *Rembrandt*; Dr. W. Bode houdt ze voor een vroeg werk (omstreeks 1628.)

314a. Portret van Elisabeth Jacobs Bas, weduwe van den Admiraal Jochem Hendrick Swartenhont.

h. 116, br. 88. D. levensgroot.

Legaat van de Poll, 1880.

314b. Fragment van de Anatomische les van Dr. J. Deyman. (1656.)

h. 1.00, br. 1.32. D. levensgroot. gem. *Rembrandt f.* 1656.

Eigendom der stad Amsterdam.

NB. Dit stuk, grootendeels verbrand, waande men verloren; aan de ijverige nasporingen van *Dr. W. Bode* en *Dr. J. P. Richter* hebben wij het te danken, dat het weder aan het daglicht kwam. Door de zorgen van Jhr. Dr. J. Six werd het voor £ 100 te Londen aangekocht; de stad betaalde de helft daarvan, het overige werd door eenige kunstvrienden bijeengebracht.

Digitized by Google

SAENREDAM. Pieter Jansz Saenredam, geboren 9 Juni 1597 te Assendelft, begraven 16 Augustus 1665. Leerling van zijn vader, den graveur Joannes Saenredam; in 1612 van F. P. de Grebber te Haarlem, waar hij sedert dien tijd woonde.

315. Gezicht in de St. Bavokerk te Haarlem.
h. 92, br. 54. P. Fh. 10. gem. *P. Saenredam* 1636.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Met het volg. nummer in 1806 daarvoor gekocht voor *f* 700.

316. Gezicht in de St. Bavokerk te Haarlem.
h. 46, br. 42. D. Fh. 5.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage 1808. Met No. 315 daarvoor in 1806 gekocht voor *f* 700.

316* Het inwendige der gesloopte Mariakerk te Utrecht.
h. 0.57, br. 0.44. P. gem. *Pr. Saenredam pinxit Anno* 1637.
Gekocht 1875 van den Heer Calmette, te Cahors.

316 Gezicht in de gesloopte Mariakerk te Utrecht.**
h. 0 37, br. 0.30. P.
Gekocht 1885. *f* 46,60.

SAFTLEVEN. Cornelis Saftleven, geboren 1606 te Rotterdam, begraven aldaar 4 Juli 1681. Leerling van zijn vader Herman Saftleven den Oude; hij vormde zich onder den invloed van Adriaan Brouwer's werken.

316a. Boerengezelschap.
h. 62, br. 81. P. Fh. 22. gem. *C. Saftleven* 1642.
Legaat van de Poll, 1880.

316b. Herders met vee in een landschap.
h. 0.46, br. 0.58. P. gem. *C. Saftleven f.* 1652.
Gekocht 1883. *f* 201,25.

316c. Herders in gebed bij opkomend onweder.
h. 0.70, br. 1.04. P. Valsch gem. *G. T. B.*
Gekocht 1884. *f* 718.75.

SAFTLEVEN (III). Herman Saftleven (III), geboren omstreeks 1610 te Rotterdam, overleden te Utrecht 5 Januari 1685. Hij was de zoon van den Rotterdamschen schilder Herman Saftleven II en leefde na 1633 te Utrecht, doch schijnt langs den Rhijn en de Moezel gereisd te hebben.

317. Riviergezicht.
h. 18, br. 23. P. Fh. 1.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 66.

318. Gezicht aan den Rijn.
h. 27, br. 37. P. Fh. 5. gem. *H. S.* 1678.
Kab. v. Heteren, 1809.

319. Dorp aan eene rivier.
h. 30, br. 45. P. Fh. 3.
Kab. v. Heteren, 1809.

Digitized by Google

Digitized by Google

D. D. SANTVOORT.

Digitized by Google

319a. Bergachtig landschap.
h. 59, br. 80. D. Fh. 4½. gem. *H. S.* 1662.
Legaat van de Poll, 1880.

SANDERS Hercules Sanders, onbekend portretschilder uit het midden der XVIIe eeuw, wiens portretten door Sonnetten verheerlijkt werden. (In 1635 wordt te Amsterdam **Hercules Sanders**, schilder in de Kalverstraat genoemd).

319b. Portret eener aanzienlijke vrouw.
h. 1.21, br. 1.01. D. gem. *H. Sanders f.* 1651.
In bruikleen von Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem 1885.

SANTVOORT. Dirck Dircksz. Santvoort, geboren 1610 te Amsterdam, begraven aldaar 9 Maart 1680. [1]) Hij werkte te Amsterdam, en zijne uitmuntende schilderij, voorstellende 4 regentessen van het Werkhuis (1638) aldaar, bewijst, welk een hoogte hij als portretschilder bereikte.

320. Portretten van den Burgemeester Dirck Bas en zijn Gezin.
(Dirck Bas was van 1610—1637 Burgemeester van Amsterdam.)
h. 132, br. 250. D. Fh. 90.
Legaat van Mevr. J. Rijswyck, Wed. Mr. D. Balguerie 1823.

320a. De Regentessen van het Spinhuis te Amsterdam in 1638.
h. 1.845, br. 2. 115. D. Levensgroot. gem. *D. D. Santvoort fc.* 1638.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger berustende in het Werkhuis aldaar.

320b. Vier regenten en een suppoost der Saaihal te Amsterdam in 1643.
h. 2.05, br. 2.95. D. Levensgroote.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kamer van de hoofdlieden der Saainering; later in het portaal voor de Regentenkamer van het Leprozenhuis.

SAVERY. Roelandt Savery, geboren 1576 te Kortrijk, overleden te Utrecht 25 Februari 1639. Leerling van zijn broeder Jacob te Amsterdam. Werkzaam in dienst van Keizer Rudolph II; bereisde in diens opdracht de Alpen. Sedert 1619 te Utrecht.

321. De dieren naar het spel van Orpheus luisterende.
(Of: De poëet op het feest der dieren gekroond. (?)
h. 45, br. 78. D. Fh. zitt. 11. gem. *Roeland Savery* 1-8-1623.
Gek. 1875. *f* 350.

---

1) Het sterfjaar werd ons welwillend medegedeeld door Mr. N. de Roever Azn.

Digitized by Google

321a. Rotsachtig landschap met een hertenjacht.
h. 0.605, br. 0.795. P. gem. *R. Savery* 1626.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis.

SCHAAK. B..... Onbekend kunstenaar, werkzaam in het einde der XVIIe eeuw. Kramm vermeldt een binnenhuis van hem; Hoet noemt mede binnenhuizen van zijne hand.

321b. Vanitas.
h. 0.46, br. 0.39. D. gem. *B. Schaak f.*
Gekocht 1884. *f* 30.

SCHALCKEN. Godfried Schalcken, geboren 1643 te Made overleden te 's Gravenhage 16 November 1706. Leerling van Samuel van Hoogstraten, wellicht ook van Gerard Dou, dien hij tot voorbeeld koos. Werkte te Dordrecht, onder Willem III eenigen tijd in Engeland, na 1691 te 's Gravenhage.

322. Portret van Koning Willem III van Engeland bij kaarslicht.
(Zie No. 162.)
h. 74, br. 62. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1809.

323. Elk zijn meug.
(Every one his fancy.)
h. 41, br. 31. P. Hh. grijsaard 8. gem. *G. Schalken pinxit.*
Kab. van Heteren, 1809.

324. De tabaksrooker.
h. 45, br. 37. D. Hh. 8.
Kab. van Heteren, 1809.

325. Vuur en licht.
Maten en afkomst als het vorige No.

326. Verschil van smaak.
h. 41, br. 31. D. Hh. 8.
Kab. van Heteren, 1809.

326a. Portret van Jonkvr. Josine Clara van Citters.
h. 0.31, br. 0.28. gem. *G. Schalcken.*
Legaat de Witte van Citters.

326b. Portret van Mej...... van Gool.
h. 0.31, br. 0.26. gem. *G. Schalcken.*
Legaat de Witte van Citters.

SCHIEBLIUS. J. G. Schieblius, onbekend landschapschilder uit het einde der XVIIe eeuw.

326c. Italiaansch landschap met figuren.
h. 0.50, br. 0.64. D. gem. *J. G. Schieblius.*
Gekocht 1881. *f* 58.

SCHOOTEN. Joris van Schooten, of **Verschooten,** geboren 1587 te Leiden, overleden aldaar 1651. Leerling van Coenraet van der Maes te Leiden. Schilder van een aantal schutterstukken der Leidsche schutterij.

Digitized by Google

REMBRANDT.

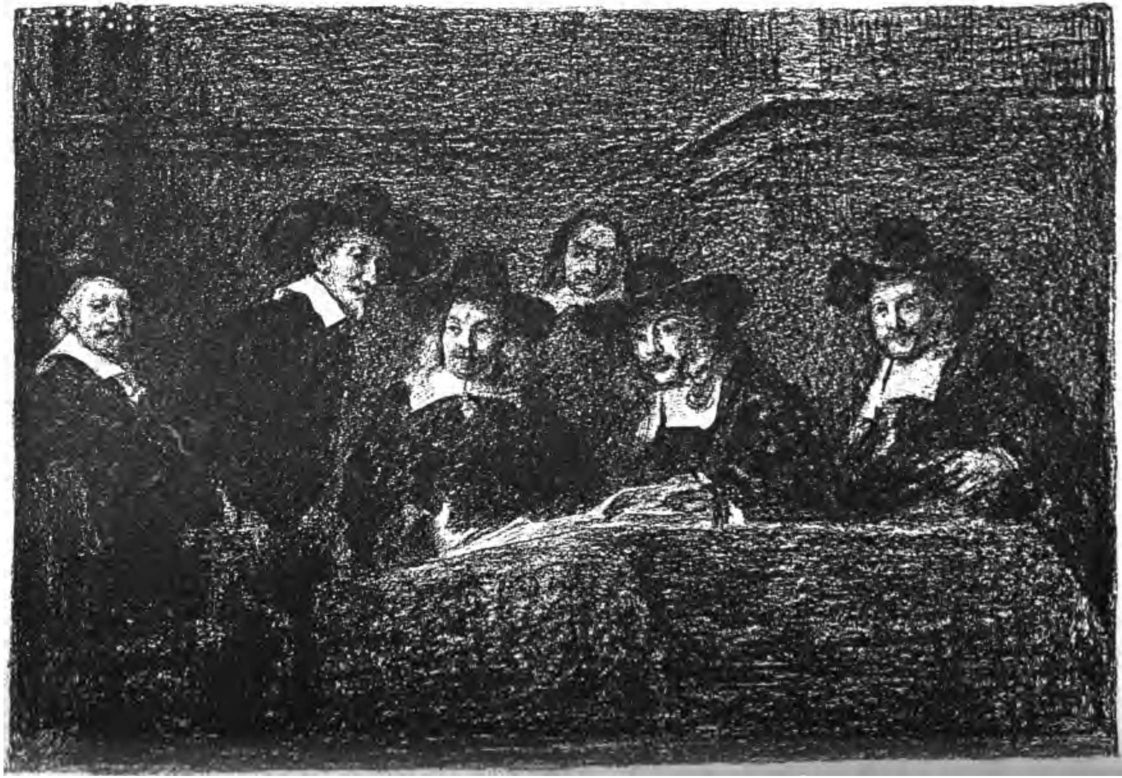

326d. De aanbidding der Koningen.

h. 1.47, br. 1.82. gem.
Gekocht in 1882.

SCHUIJLENBURGH. Hendrick van Schuijlenburgh, geboren .... overleden te Middelburg in 1689. Sedert 16.. lid van het St. Lucas Gilde te Middelburg, waar hij steeds werkzaam was.

326e. Portret van den Admiraal Pieter Florisz., geb. 1605, gesneuveld in de Sont 1658 als scheepsbevelhebber van het Noorderkwariier.

h. 1.18, br. 0.90. D.
Geschenk van Mr. A. J. Enschedé te Haarlem.

SCOREL. Jan van Scorel, geb. 1 Augustus 1495 te Schoorl bij Alkmaar, overleden 6 December 1562 te Haarlem (of te Utrecht ?). Leerling van Willem Cornelisz te Haarlem, (1509—1512) van Jacob Cornelisz te Amsterdam en Jan Mabuse te Utrecht. Na een reis door Duitschland (1521) en het heil. land, (1522 of 1523 te Rome,) werkzaam te Utrecht sedert 1524; tijdelijk te Haarlem (1527.)

327. Magdalena.

h. 55, br. 74. P. Hh. 12.
Als „dochter Sions" afk. uit het Nat. Museum te 's Gravenhage, 1808.

V **328. Adonis.**

h. 146, br. 111. P. Fh. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

328*. Schutterstuk met zeventien beelden. Rechts de vertaling van een citaat van Seneca, dat men links in het Latijn vindt. (In vita beata Cap. 15.)

h. 1.15, br. 1.95. P. Levensgroot. gem. *Anno* 1531.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van de Cloveniersdoelen, waar het in 1653 op „*'t Heertgen*" hing.
Men zie ook de Nos. 511 en 512; beide echte werken van dezen meester.

SEBES. Pieter Willem Sebes, geboren 1830 te Harlingen; woont te Brussel. Leerling van Jurjen de Jong en van de Akademie te Antwerpen. Werkzaam te Leeuwarden en te Brussel.

328a. Portret van Philips de Schoone.

Copie naar een origineel uit de tweede helft der XVe eeuw, afkomstig uit de kerk te Zierikzee, nu in het Museum te Brussel.

h. 1.26, br. 0.48. P.
Op last der Regeering vervaardigd.

328b. Portret van Johanna van Castiliën, gemalin van Philips de Schoone. (Zie het vorige No.).

h. 1.26, br. 0.48. P.
Op last der Regeering vervaardigd.

Digitized by Google

328c. Portret van Jacoba van Beieren. Copie naar het origineel in het Museum te Brussel.

h. 0.64. br. 0.44. P.
Vervaardigd op last der Regeering.

SLABBAERT. Karel Slabbaert, geboren...... te Middelburg, begraven in de Oude Kerk aldaar 6 November 1654. Deze weinig bekende schilder-graveur leefde te Middelburg en was er herhaaldelijk Deken van het St. Lucas Gilde. In 1645 woonde hij te Amsterdam.

329. Het gebed voor den maaltijd.

h. 68, br. 54. P. Fh. kind 25. gem. *K. Slabba.*
Verk. Bar. van Leijde v. Warmond, Leiden 1816. *f* 841.

SLINGELANDT. Pieter Cornelisz van Slingelandt, geboren 20 October 1640 te Leiden, overleden aldaar 7 November 1691. Leerling van G. Dou; hij werkte te Leiden.

330. De zangoefening.

h. 25, br. 19. P. Fh. 4. gem. *P. v. Slingerland fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

331. De rijke Heer.

h. 25, br. 20. P. Hh. 4. gem. *P. v. Slingerland fecit.*
Kab. van Heteren, 1809.

SORGH. Hendrick Maertensz Sorgh, geboren 1621 (?) te Rotterdam, overleden aldaar tusschen 16 Oct. 1669 en 6 Aug. 1670. Leerling van Willem Buytewech; hij vormde zich naar Adriaen Brouwer; werkzaam te Rotterdam.

332. De Citerspeler.

h. 49, br. 36½. P. Fh. zitt. 26. gem. *H. M. Sorgh* 1661.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

333. De Storm.

h. 46½. br. 62. P. gem. (*H. M.*) *Sorgh* 1668.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

333a. Groenmarkt.

h. 50, br. 69. P. Fh. zitt. 24.
Legaat van de Poll, 1880.

SPILBERG. Johannes Spilberg, geboren 30 April 1619 te Dusseldorf, overleden aldaar 10 Augustus 1690. Leerling van Govert Flinck te Amsterdam, waar hij van 1636 tot na 1653 en later nog voor een korten tijd ten tweede male vertoefde. Hofschilder van den Keurvorst van de Palz. Werkzaam te Dusseldorf en te Amsterdam.

333b. Schuttersmaaltijd met twee-en-twintig beelden; vervaardigd op last van Burgemeesteren ter eere van den Burgemeester Joan van de Poll, destijds van Kapitein van een vendel Schutters, Colonel geworden, Luitenant Gijsbert van de Poll.

h. 2.95, br. 5.85. D. Levensgroot. gem. *Johan Spilberg* 1650.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de groote zaal van den Handboogsdoelen.
NB. Een paar koppen zijn deerlijk overschilderd.

Digitized by Google

STAVEREN. Johan Adriaensz. van Staveren, geboren.... te Leiden, overleden aldaar nà 1668. Hij was Burgemeester van Leiden, en reeds in 1644 als schilder aldaar werkzaam; waarschijnlijk leerling van Gerard Dou.

334. De biddende grijsaard.
h. 32, br. 26. P. Fh. 14. gem. *J. A. Staveren.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

335. De schoolmeester.
h. 49, br. 41½. P. Fh. Meisje 18.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

STEEN. Jan Steen, geboren omstr. 1626 te Leiden, begraven aldaar 3 Februari 1679. Leerling van N. Knupfer, en van zijn schoonvader Jan van Goyen; schilderende onder den invloed van Frans Hals en Adriaan van Ostade. Hij woonde te Leiden, den Haag en Haarlem. Onovertroffen als karakter-schilder.

336. Portret van Jan Steen.
h. 71, br. 60. D. levensgroot. gem. *J. Steen.*
Gek. van C. H. Hodges, Amsterdam, 1821. *f* 150.

337. Prinsjesdag.
h. 45, br. 60. P. Fh. 20. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

338. Het St. Nicolaasfeest.
h. 80, br. 68. D. Fh. 28. gem. *J. Steen.*
Kab. v. Heteren, 1809.

339. De papegaaiskooi.
h. 49, br. 39. D. Fh. 25. gem. *J. Steen.*
Kab. v. Heteren, 1809.

340. De boerenbruiloft.
h. 37, br. 48. P. Fh. 18. gem. *J. Steen* 1672.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

341. Het vroolijk huiswaartskeeren.
h. 66, br. 97. D. Fh. 27. gem. *J. Steen.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

342. De kwakzalver.
h. 35, br. 49. P. Fh. 18. gem. *J. Steen.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

343. De bakker Oostwaard.
h. 37, br. 31. P. Hh. 6. gem. *J. Steen.*
NB. De man stelt de bakker Oostwaard te Leiden voor; de vrouw Catharina Keyzerswaard, de jongen een zoon van Jan Steen. Volgens een inschrift achter op het paneel zou dit stuk in 1659 vervaardigd zijn.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 705.

344. De kwakzalver.
h. 25, br. 22. P. Fh. 16. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

345. De losbol.
h. 20½, br. 24½. P. Fh. zitt. 19. gem. *J. Steen.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

Digitized by Google

346. De schuurster.
h. 28, br. 19. P. Hh. 4. gem. *J. Steen.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 255.

346a. De les in het dansen.
h. 65, br. 56. P. Fh. 38. gem. *J. Steen.*
Legaat van de Poll, 1880.

PALAMEDESZ. Palamedes Palamedesz., gen. **Stevaerts,** geboren 1607 te Londen, overleden 26 Maart 1638 te Delft. Zich vormend onder Esaïas van de Velde; woonde te Delft.

347. Portret van den Stadhouder Prins Frederik Hendrik.
Zie No. 154.
h. 35, br. 28. P. Fh. te paard 31.
Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 80.

STOOP. Dirck Stoop, geboren te Utrecht omstreeks 1610, overleden aldaar 1686. Leerling van zijn vader, den glasschilder Willem Jansz. van der Stoop. Werkte te Utrecht, maar was langen tijd (hofschilder) te Lissabon, waar hij Rodriguez Stoop heette, en tijdelijk in Engeland. 1678 terug te Utrecht.

348. De jachtpartij.
h. 51, br. 59½. P. Ph. 11. gem. *D. Stoop f.* 1645.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

STORK. Abraham Storck, geboren omstreeks 1650 te Amsterdam overleden aldaar 1710 (?) Wellicht leerling, zeker navolger van Bakhuyzen.

348a. Italiaansche zeehaven.
h. 0.47, br. 0.61. D. gem. *A. Storck.*
Gekocht 1882. *f* 600.

STRIJ. Abraham van Strij, geboren 31 December 1753 te Dordrecht, overleden aldaar Maart 1825. Werkzaam te Dordrecht.

349. De teekenles.
h. 24, br. 19. P. Hh. 4. gem. *A: van Strij. Ft.*
Kab. v. Heteren, 1809.

TEMPEL. Abraham Lamberts Jacobsz., genoemd **van den Tempel,** geboren 1622 of 1623 te Leeuwarden, overleden 13 Mei 1672 te Amsterdam. Leerling van zijn vader Lambert Jacobsz. te Leeuwarden en van Joris van Schooten te Leiden. Te Leiden van vóór 1648 tot 1 Mei 1660. Van dien tijd af te Amsterdam.

350. Portret van Machteld Bas, Weduwe van den Heer Abr. de Visscher.
h. 106, br. 98. P. levensgroot.
Legaat van Mevr. J. Rijswijck–Balguerie, 1823.

351. Portret van Abraham de Visscher.
h. 125, br. 86. D. levensgroot. Tegenhanger van No. 350.
Afkomst als No. 350.

Digitized by Google

TER BORCH. Gerard Ter Borch, geboren omstreeks 1617 te Zwolle, overleden te Deventer 8 Dec. 1681. Leerling van zijn vader Gerard Ter Borch den Oude te Zwolle, van Pieter Molijn te Haarlem (omstr. 1632—1635) en aldaar ook onder den invloed van Frans Hals. Hij bezocht Spanje, Italië, Engeland (1635) en Frankrijk; sedert 1655 te Deventer.

352. Portret van Gerard Ter Borch.
h. 34, br. 29. K. Hh. 6½. gem. *G. T. B.* (inéén).
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

353. Portret van Geertien Matthijssen, wede. van Thys Daems, echtgenoote van Gerard Ter Borch.
h. 34, br. 29. K. Hh. 5½. gem. *G. T. B.* (inéén.)
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

354. De vaderlijke raadgeving.
h. 68, br. 71. D. Fh. 41.
Kab. van Heteren, 1809.

Oude Copie naar Gerard Ter Borch:

355. Beëediging van den Munsterschen vrede, 15 Mei 1648.
h. 42, br. 57. K. Fh. 20.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Het origineel is in de National Gallery te Londen.

TERWESTEN. Matheus Terwesten, geboren 1670 te 's Gravenhage, overleden aldaar 11 Juni 1757. Leerling van zijn oudsten broeder Augustijn, Willem Doudyns en Daniël Mijtens II. Werkzaam te 's Gravenhage, tijdelijk te Berlijn. Hij bezocht Italië.

356. Portret van Prinses Anna, Gemalin van Prins Willem IV.
geb. 2 Nov. 1709, overl. 12 Jan. 1759. Huwde 5 Maart 1734 met Willem Carel Hendrik Friso, later Willem IV.
h. 47, br. 36. Hh. 7.
Gek. Maart 1818. *f* 30.

TOL. Dominicus van Tol, geboren tusschen 1631 en 1642 te Bodegraven, begraven 26 December 1676 te Leiden. Leerling van zijn oom Gerard Dou. Werkzaam te Leiden, tijdelijk te Amsterdam.

357. De gevangen muis.
h. 29, br. 24. P. Hh. 4. gem. *D. v. Tol.*
Kab. van Heteren, 1809.

357a. Portret van Hendrick Dirksz. Spiegel,
Burgemeester van Amsterdam in 1655, 1659 en 1665.
h. 38, br. 35. P. Hh. 7. gem. *D. v. Tol* 1673.
Legaat Bicker, 1881.

TROOST. Cornelis Troost, geboren 8 October 1697 te Amsterdam, overleden aldaar 7 Maart 1750. Leerling van Arnold Boonen. Hij was werkzaam te Amsterdam.

Digitized by Google

358. Portret van den schilder.
h. 12, br. 10. Ovaal. P. Hh. 4.
Verk. te Amsterdam 1829. *f* 40.

358a. Alexander de Groote in den slag bij den Granikos.
h. 101, br. 138. D. Fh. te paard 45. gem. *C. Troost* 1737.
Legaat van de Poll, 1880.

358b. Anatomische les van Professor W. Roëll. (1728.)
h. 1.95, b. 3.06. D. Levensgroot. gem. *C. Troost.* 1728.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig (met het volgende No.) van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

358c. Drie overlieden van het voormalig Chirurgijnsgilde te Amsterdam (1731.)
h. 1.50, br. 1.82. D. Levensgroot. gem. *C. Troost* 1731.
Eigendom der stad Amsterdam. Zie het vorige No.

358d. Acht regenten van het Aalmoezeniers-weeshuis, benevens den schout, den boekhouder en een weesjongen.
h. 4.40, br. 4.00. D. Levensgroot. gem. *C. Troost inventor et fecit* 1729.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniers-weeshuis aldaar.

358e. De schets voor de voorafgaande schilderij.
h. 0.91, br. 1.12. D.
Eigendom enz. Zie het vorige No.

328f. Regentenstuk met zes beelden te voeten uit, drie geneesheeren en drie apothekers, Inspectores van het Collegium Medicum. (1724).
h. 2.39, br. 3.06. D. Levensgroot. gem. *C. Troost.*
Eigendom der Stad Amsterdam. Vroeger in de Vergaderkamer van Geneeskundig Toevoorzicht aldaar.

358g. Portret van den schilder zelf.
h. 0.86. br. 0.68. D.
Gekocht 1883. *f* 156.70.

358h. Portretstuk van vier kinderen met een aapje.
h. 0.71, br. 0.58. D. gem. *C. Troost* 1723.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berckhout te Haarlem 1885.

ULFT. Jacob van der Ulft, geboren 1627 te Gorkum, leefde daar nog in 1688. Hij bezocht Italië.

359. Italiaansch havengezicht.
h. 12, br. 19. P. Fh. 1½. gem. *J. v. Ulft.*
Kab. van Heteren, 1809.

360. Italiaansch stadsgezicht.
h. 12, br. 19. P. Fh. 1½. gem. *J. v. Ulft.*
Tegenhanger van No. 359.
Kab. van Heteren, 1809.

360a. Italiaansch marktplein.
h. 40, br. 37½. D. Fh. 6. gem. *v. der Ulft f.*
Legaat van de Poll, 1880.

Digitized by Google

VAILLANT. Wallerant Vaillant, geboren 1623 te Rijssel, overleden te Amsterdam 1677. Leerling van Erasmus Quellinus; hij woonde te Middelburg, Frankfort, Parijs, later te Amsterdam.

360b. Portret van Pieter de Graeff,
geb. 1638, overl. 1707.
h. 72, br. 57. D. levensgroot.
Legaat Bicker.

360c. Portret van Jacoba Bicker,
geb. 1640, geh. 1662 met Pieter de Graeff, overl. 1695.
(Zie No. 360b). gem. *Vaillant fc.* 1674.
Legaat Bicker.

360d. Portret eener dame met twee kinderen.
h. 0.61, br. 0.75. D.
Geschenk van den Heer C. H. de Swart 1885.

VALCKERT. Werner van Valckert, werkzaam in het eerste vierendeel der XVIIe eeuw te Amsterdam. Levensbizonderheden onbekend.

360e. Het korporaalschap van Kapitein Albert Coenraet Burgh en Luit. Pieter Evertsz Hulft.
h. 1.65, br. 2.67. P. Levensgroot. gem. *Werner v. Valckert* 1625.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger op de St. Joriskamer der Voetboogsdoelen.

360f. Vier overlieden met een bode van het Groot Kramersgild.
h. 1.30, br. 1.85. P. Levensgroot. gem. *Anno* 1622 *Werner van Valckert ft.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de kamer van het Groot Kramersgild in het oude Stadhuis.

360g. Vier regenten en de binnenvader van het Leprozenhuis in 1624.
h. 1.35, br. 2.08. P. Levensgroot. gem. 1624.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het portaal van het voormalig Leprozenhuis alhier.

360h. Drie regentessen en de binnenmoeder van het [1]) Leprozenhuis.
h. 1.31, br. 1.88. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Kamer van Regentessen in het Leprozenhuis.

360i. De aanneming van kinderen in het Aalmoezeniers-weeshuis in 1626.
h. 1.52, br. 2.10 P.
Eigendom der stad Amsterdam. Met de 4 volgende Nos. vroeger in de Regentenkamer van het Aalmoezeniers-weeshuis aldaar.

360k. De inschrijving der armen door eenen regent van het Aalmoezeniers-weeshuis.
h. 1.50, br. 0.62. P.
Zie No. 360*i*.

---

[1]) Jhr. Dr. J. Six herkende het eerst in No. 360h—360n de hand van W. v. Valckert

Digitized by Google

360l. De uitdeeling van brood door eenen regent van het Aalmoezeniers-weeshuis.
h. 1.50, br. 0.64. P.
Zie No. 360*i*.

360m. De uitdeeling van geld en kleederen door de regenten van het Aalmoeniers-weeshuis.
h. 1·47, br. 1.50. P. gem. 1627.
Zie No. 360*i*.

360n. Het huisbezoek der armen door eenen regent van het Aalmoezeniers-weeshuis, vergezeld van den den hoofdprovoost.
h. 1.48, br. 1.53. P.
Zie No. 360*i*.

VELDE. Esaias van de Velde, geboren omstreeks 1590 (?) te Amsterdam, begraven te 's Gravenhage 18 November 1630. Reeds vroeg (vóór 1611) in Haarlem; sedert 1618 in 's Gravenhage, waar hij voor Prins Maurits schilderde.

361. De kat, die de bel wordt aangebonden, allegorie op de godsdiensttwisten omstreeks 1618—1619, en het ter dood brengen van Oldenbarnevelt.
H. 63, br. 101. P. Fh. 25.
Verk. Mevr. Bicker 1809. *f* 35.
NB. *Oude copie!*

362. Het uittrekken van het garnizoen na de overgave van 's Hertogenbosch in 1629.
h. 108, br. 172. D. Fh. 13.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

362a. IJsvermaak, buiten de muren eener stad.
h. 0.46, br. 0.85. P.
Gekocht (als door W. Buytewech geschilderd.) 1884. *f* 1600.

VELDE DE OUDE. Willem van de Velde de Oude. geboren 1611 of 1612 te Leiden, begraven te Londen 16 December 1693. Hofschilder van Karel II en Jacob II van Engeland. Hij vergezelde in dienst van de St. Generaal onze vloot in den oorlog, en teekende een aantal zeeslagen naar het leven met de pen af.

362b. De vierdaagsche Zeeslag 1666. (Penteekening.)
h. 1.17, br. 1.78. D.
Gekocht 1884. *f* 264.25.

362c. Zeegezicht. (Penteekening.)
h. 59, br. 89. P.
In bruikleen van het Kon. Oudheidk. Genootschap.

VELDE. Willem van de Velde (de Jonge); geboren 1633 te Amsterdam, overleden te Greenwich bij Londen 1707. Leerling van zijn vader Willem van de Velde (den Ouden) en van Simon de Vlieger. Sedert 1677 hofschilder van den Koning van Engeland. Vóór dien tijd, en omstreeks 1686 tijdelijk, in Amsterdam werkzaam.

Digitized by Google

Digitized by Google

WILLEM VAN DE VELDE. (Collectie van de Poll.)

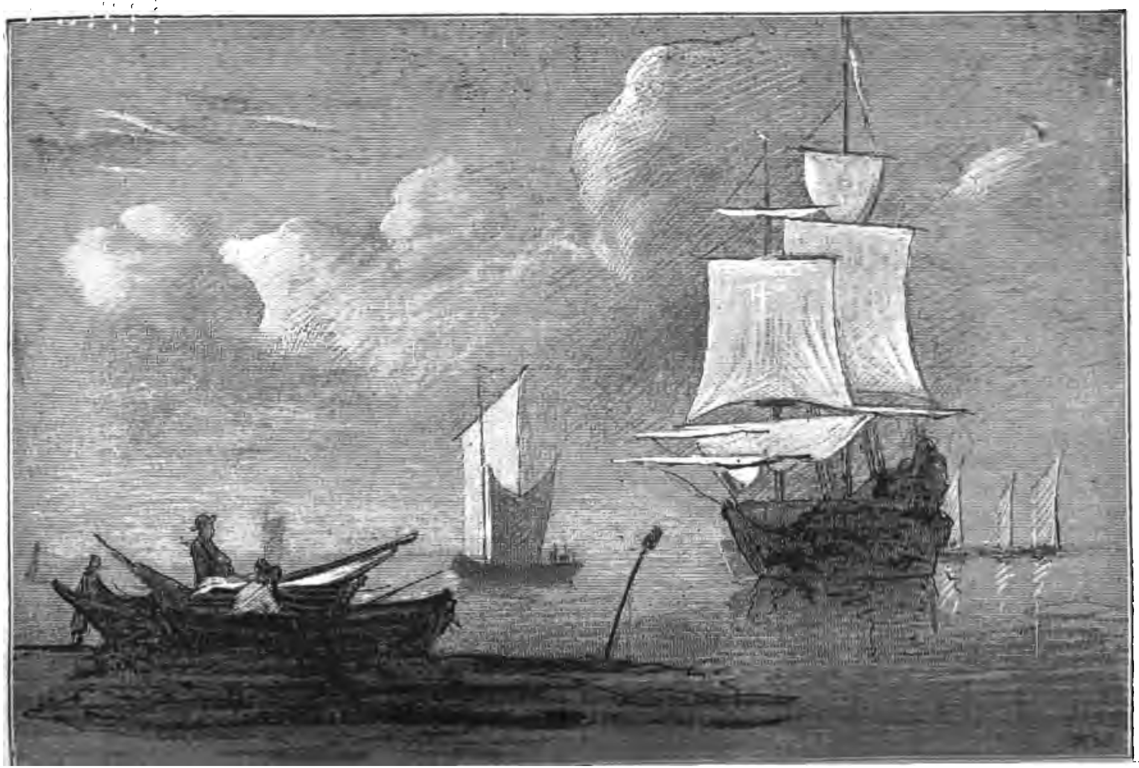

Digitized by Google

363. **Het IJ voor Amsterdam.**
h. 176, br. 311. D. gem. *W. v. Velde J.* 1686.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de vergaderzaal van het schippersgilde in den Schreierstoren.

364. **De vierdaagsche zeeslag.**
13 Juni 1666 — tegen de Engelsche vloot.
h. 56, br. 79. D. gem. *W. V. V.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

365. **De veroverde prijzen.**
(De door de onzen in den vierdaagschen zeeslag genomen Engelsche schepen.)
h. 57, br. 79. D. gem. *W. V. V.*
Tegenhanger van No. 364.
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 4000.

366. **Windstilte.**
h. 35, br. 42. D. Fh. 5. gem. *W. V. V.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

367. **Een haven.**
h. 33, br. 30. P. Fh. 2½. gem. *W. V. V.*
Kab. van Heteren, 1809.

368. **Aan de kust.**
h. 41, br. 45. P. Fh. 2.
Kab. van Heteren, 1809.

369. **Buiig weder.**
h. 83, br. 113. P. Fh. 5.
Kab. van Heteren, 1809.

369a. **Stil water.**
h. 21, br. 29. P. Fh. 2½. gem. *W V V.*
Legaat van de Poll, 1880.

369b. **Woelend water.**
h. 27, br. 35. P. gem. *W V.*
Legaat van de Poll, 1880.

VELDE. **Adriaen van de Velde,** geb. 1635 of 1636 te Amsterdam, overleden aldaar 21 Januari 1672. Leerling van zijn vader Willem van de Velde den Oude, later van J. Wynants en Philips Wouwerman. Hij woonde steeds te Amsterdam. Men vindt figuren van zijne hand in de werken van onze grootste landschapsschilders.

370. **Het ponteveer.**
h. 32, br. 36. D. Fh. 12. gem. *A. v. Velde f.* 1666.
Kab. van Heteren, 1809.

371. **De hut.**
h. 74, br. 63. D. Fh. 15. gem. *A. v. Velde f.* 1671.
Verk. Brentano, Amsterdam 1822. *f* 8290.

372. **Landschap.**
h. 28, br. 38. P. Fh. zitt. 1½. gem. *A. v. Velde f.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

VENNE. **Adriaen Pietersz van de Venne,** geb. 1589 te Delft, overleden te 's Gravenhage 12 November 1662. Leerling van Simon de Valck te Delft; van 1618—1624 te Middelburg, na 1625 voortdurend in den Haag.

Digitized by Google

373. **Prins Maurits, de Koning van Bohemen (Frederik V van de Paltz), Filips Willem, Frederik Hendrik; dan Willem Lodewijk en Ernst Casimir, Johan Ernst en Johan Lodewijk.**
h. 170, br. 282. D. Fh. te P. 137.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
NB. Dezelfde voorstelling bevindt zich, op veel kleinere schaal, in het Museum te Darmstadt.

374. **De zielenvisscherij.**
h. 90, br. 180. P. Fh. 29.
Afk. van het Loo en het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

375. **Prins Maurits bezoekt de kermis te Rijswijk.**
h. 53, br. 131. Fh. 14. gem. *A. v. Venne Ft.* 1618.
Gek. te Parijs 1880. fr. 17.000.

376. **De Prinsen Maurits en Frederik Hendrik te paard.**
h. 84, br. 112. D. Fh. te paard 60.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

376*. **De Koning van Boheme met gemalin en gevolg op de jacht,** Grisaille.
Zie No. 224.
h. 1.56, br. 1.92. D. gem. *A. v. Venne* 1627.
Geschenk der gemeente Heusden.

376**. **Samenkomst van Boudewijn van Heusden met een Engelsch afgezant.**
h. 1.87, br. 2.80 D.
Geschenk der gemeente Heusden.

376***. **Portret van Prins Maurits op zijn parade-bed.**
h. 0.07, br. 0.12. K.

VERCOLJE. Johannes Vercolje, geboren 1650 te Amsterdam, begraven te Delft 8 Mei 1693. Leerling van Jan Lievensz; sedert 1672 te Delft werkzaam, vooral als graveur van zwarte kunst platen.

376a. **Musiceerend gezelschap.**
h. 43, br. 52. D. Fh. 27. gem. *J. Vercolie.* 1673.
Legaat van de Poll, 1880.

VERELST. Herman Verelst, geboren 164.... 's Gravenhage, overleden omstreeks 1690 (?) te Londen. Leerling van zijn vader Pieter Verelst, woonde tot 1667 in den Haag, van 1667 tot nà 1670 te Amsterdam, dan te Weenen (?) en te Londen. Schilderde gewoonlijk bloemen.

376b. **Portret van Mr. Johan de Witt, Raadpensionaris van Holland.**
(Zie No. 6.)
h. 123, br. 100. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667.
Legaat Bicker, 1881.

376c. **Portret van Wendela Bicker, gehuwd 16 Febr. 1655 met Mr. J. de Witt, overleden 1 Juli 1668.**
h. 124, br. 100. D. levensgroot. gem. *H. Verelst. F. Ao.* 1667.
Legaat Bicker, 1881.

Digitized by Google

VERKOLJE. Nicolaas Verkolje, geboren te Delft 1673, overleden te Amsterdam 21 Januari 1746. Vermaard voor zijn uitmuntende zwarte kunst-prenten. Leerling van zijn vader Johannes Verkolje. Werkzaam te Delft en vooral te Amsterdam.

376d. Portret van den natuurkundige Anthony van Leeuwenhoek.
h. 0.53, br. 0.45. D. gem.
Gekocht 1879. *f* 310.

VERSCHUIER. Lieve Verschuier, geboren omstreeks 1630 (?) te Rotterdam (?) begraven aldaar 17 December 1686. Vermoedelijk leerling van S. de Vlieger. Hij bezocht Italië, en woonde steeds te Rotterdam.

377. Aankomst van Koning Karel II van Engeland te Rotterdam.
h. 120, br. 224. D. Fh. 12. gem. *L. Verschuier.*
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

378. Het Kielhalen,
(van een chirurgijn op 't schip van den Admiraal van Nes?)
h. 104, br. 157. D. Fh. 8. gem. *L. Verschuier.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VERSPRONCK. Johannes Cornelisz Verspronck, geboren 1597 te Haarlem, begraven aldaar 30 Juni 1662. Leerling van zijn vader Cornelis Engelsz Verspronck en vooral van Frans Hals, dien hij navolgde. Hij woonde te Haarlem.

379. Portret van Pieter Jacobsz Schout, Burgemeester (in 1614) van Haarlem.
h. 76, br. 68. D. levensgroot. gem. *J. Verspronck: An:* 1641.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 29.

VERWILT. François Verwilt, geboren omstreeks 1615—20, overleden te Rotterdam 1691. Leerling van Poelenburg, dien hij nastreefde. Voornamelijk werkzaam te Rotterdam.

380. Het zoontje van een Admiraal. (Jan van Nes?)
h. 111, br. 89. P. levensgroot. gem. *F. Verwilt* 1669.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VIANEN. Toegeschreven aan: **Paulus van Vianen,** geboren in de 2e helft der XVIe eeuw te Utrecht, overleden (te Praag?) vóór 1620. Goudsmid, drijver, schilder en graveur; leerling van zijn vader Willem Eerstensz van Vianen. Bezocht Italië, en werd goudsmid van Keizer Rudolf II, die hem zeer begunstigde.

381. Portret van den schilder, graveur, goudsmid en drijver Paulus van Vianen.
h. 54½, br. 49. D. levensgroot.
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 20.

VICTORS. Jan Victors, geboren omstreeks 1620, overleden te Amsterdam, na Dec. 1672. Leerling van Rembrandt te Amsterdam waar hij werkzaam was.

Digitized by Google

382. Jozef, de droomen uitleggende.

h. 119, br. 131. Hh. Jozef 13. gem. *Johanes Victors fc.* 1648.
In 1816 in het Museum opgenomen.

VINCK-BOONS. Ten onrechte toegeschreven aan **David Vinck-Boons,** geboren 1578 te Mechelen, overleden te Amsterdam 1629.

383. Prins Maurits met zijn hofstoet ter jacht uitrijdende.

h. 84, br. 115. D. Fh. 14.
Afk. als *E. van de Velde* van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Waarschijnlijk van de hand van *Paulus van Hillegaert*. Zie bl.20.

VLIEGER. Simon de Vlieger, geboren omstreeks 1600 te Rotterdam, overleden te Amsterdam kort voor 1660. Leerling van Willem van de Velde den Oude. 1634 tot ca. 1640 te Delft, sedert dien tijd te Amsterdam werkzaam. Hij vormde zich vooral naar zijn voorganger Johannes Porcellis.

384. De slag op het Slaak 12 Sept. 1631 tusschen de Nederlandsche en Spaansche Vloot.

h. 100, br. 176. D. Fh. 8. gem. *S. de Vlieger* 1633.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

385. Het admiraalzeilen.

h. 62, br. 91. P. Fh. 5. onleesbaar gemerkt.
NB. Deze schilderij is van de hand van den uitmuntenden zeeschilder *Jan van de Cappelle,* die in het midden der XVIIe eeuw te Amsterdam werkzaam was en daar 1671 nog leefde.
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

VLIET. Hendrick Cornelisz van Vliet, geboren 1611 of 1612 te Delft, overleden aldaar in October 1675. Leerling van Miereveldt te Delft. Portret en kerkschilder; steeds woonachtig te Delft.

386. Gezicht in de Oude Kerk te Delft.

h. 72, br. 58. P. Fh. 13. gem. *H. van Vliet* 1654.
Als *E. de Witte,* uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

VOIS. Arie (Ariaen) de Vois, geboren omstreeks 1630 te Leiden, overleden aldaar in Juli 1680. Leerling van Nic. Knupfer en Abraham van den Tempel; vormde zich onder Dou en Fr. van Mieris. Werkzaam te Leiden.

387. De lustige vischboer.

h. 15, br. 12. D. Hoofdh. 6. gem. *A. D. Vois.*
Kab. v. Heteren, 1809.

388. De vroolijke speelman.

h. 25, br. 20. P. Hoofdh. 7. gem. *A. D. Vois. f.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

389. Eene Dame.

h. 26, br. 21. P. Hoofdh. 5. gem. *A. D. Vois. f.*
Legaat L. Dupper. Wz. 1870.

Digitized by Google

VOLLENHOVEN. Herman van Vollenhoven; in 1611 reeds lid van het schildersgilde te Utrecht, 1627 Deken van dat Gilde. In 1612 wordt Beernt de Visscher zijn leerling genoemd. Werkzaam te Utrecht.

389a. Portret van den schilder in zijn atelier, bezig een echtpaar uitteschilderen.

h. 0.87, br. 1.10. D. gem. *Her.. v. Vollenhove Ano. 1612 in W tre(cht.)*
Gekocht uit de Coll. D. van der Kellen.

VOLLEVENS DE OUDE. Johannes Vollevens de Oude, geboren 1649 te Geertruidenberg, overleden te 's Gravenhage 1728. Leerling van Nic. Maes te Dordrecht en Jan de Baen te 's Gravenhage. Werkzaam te s'Gravenhage.

389b. Portret van Willem III, Prins van Oranje, later Koning van Engeland.

(Zie No. 162.)
h. 1.32, br. 1.02. D.
Overgebracht uit Mauritshuis 1885.

VOORT. Cornelis van der Voort, geboren 1576 te Antwerpen, begraven 2 November 1624 te Amsterdam. Wellicht leerling van Cornelis Ketel te Amsterdam; steeds werkzaam in die stad, waar hij onder de gevierdste schilders behoorde. Zijn zoon Pieter was mede schilder.

389c. Schutterstuk met twaalf beelden. Luitenant Pieter Hasselaer (1623). [1]

h. 1.80, br. 2.25. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit de Handboogsdoelen.

389d. Regentenstuk met zes beelden. De drie zittende personen zijn Regenten van het Oude Mannen- en Vrouwengasthuis.

h. 1.46, br. 1.93. D. levensgroot. gem. 1618. *C. V. V. f.*
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Regentenkamer van het oude Mannen- en Vrouwengasthuis.

389e. Vier regenten en een bode van het Rasphuis.

h. 1.50, br. 1.87. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Rasphuis aldaar.

389f. Schutterstuk met éénentwintig beelden.

h. 1.80, br. 3.83. D. Levensgroot. Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger vóór de Kunstkamer van het oude Stadhuis.

VRIES. Abraham de Vries, geboren te Rotterdam .... overleden omstreeks 1650, waarschijnlijk te s'Gravenhage Werkzaam te Amsterdam (omstreeks 1630—1640) en te s'Gravenhage, (sedert 1644) onder invloed van de Keyser en Rembrandt. In 1635 was hij te Parijs.

389g. Portret van David de Moor.

h. 0.715, br. 0.61. P. gem. *Fecit A. de Vries Rotterdami Ano. 1640.*
Gekocht 1882. *f* 397,60.

---

[1]) Jhr. Dr. J. Six herkende het eerst in No. 389c—389f de hand van C. v. d. Voort.

Digitized by Google

VRIES. Roelof van Vries, schilder van Haarlem; daar werkzaam tusschen 1643—1669.

390. De boerenwoning.
h. 61, br. 83. D. Fh. 8. gem. *R. v. Vries. f.*
Uit de hand gekocht, 1814. *f* 800.

VROOM. Hendrick Cornelisz. Vroom, geboren 1556 te Haarlem, begraven aldaar 4 Februari 1640. Hij leerde schilderen te Delft bij ? en bezocht reeds jeugdig Frankrijk, Italië en Spanje. Werkzaam te Haarlem.

391. Het zeegevecht voor Gibraltar, in 1607.
h. 116, br. 145. D. Fh. 6. gem. *Vroom.* 1617.
Uit het Nationaal Museum, 's Gravenhage, 1808.

391a. Gezicht op het Y en Amsterdam.
h. 0.79, br. 2.175. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het Werkhuis aldaar.

WALRAVEN. Izaäk Walraven, geboren 1686 te Amsterdam, overleden aldaar 1765. Leerling van Johannes Ebbelaar en Gerard Rademaker. Hij bezocht Dusseldorp. Woonde te Amsterdam.

392. Het sterfbed van Epaminondas.
h. 59, br. 78. P. F. 26. gem. *Isaak Walraven. fecit* 1726.
Gek. Amsterdam 1871, *f* 600.

WATERLO. Anthonie Waterlo, geboren omstreeks 1618 (?) te Rijssel, 1653 als burger van Leeuwarden ingeschreven, doch reeds 1652 te Amsterdam woonachtig, waar heen hij kort na 1653 weêr terugkeerde en in 1673 nog leefde. Werkzaam te Amsterdam; hij bereisde ons land.

392a. Boschrijk landschap.
h. 0.50, br. 0.585. D.
Gekocht 1881. *f* 97,50.

WEENIX. Jan Weenix, geboren 1640 te Amsterdam, overleden aldaar 20 September 1719. Leerling van zijn vader Jan Baptist Weenix. Werkte te Amsterdam; tusschen 1664-1668 te Utrecht, van 1702—1712 voor den keurvorst van de Paltz te Bensberg bij Keulen.

393. De Hofstede.
h. 170, br. 156. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix. f.* 1714.
Uit het Nat. Museum 's Gravenhage, 1808.

394. Wild en vruchten.
h. 118, br. 97. D. Nat. gr. gem. *J. Weenix f.* 1704.
Kab. van Heteren, 1809.

395. Dood wild en jachttuig.
h. 112, br. 93. D. Nat. grootte.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 2510.

Digitized by Google

Digitized by Google

ADRIAAN VAN DER WERFF.

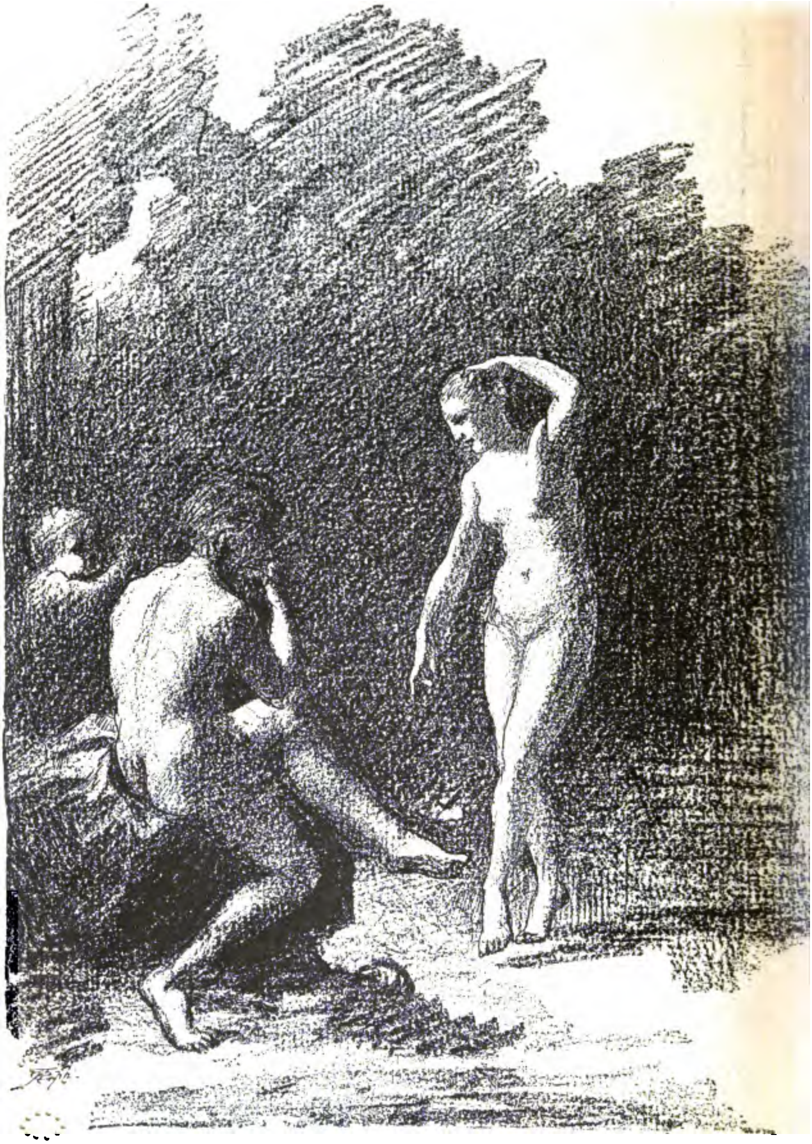

De danales. (La leçon de danse.)

Digitized by Google

WERFF. Adriaan van der Werff, geboren 21 Januari 1659 te Kralinger Ambacht bij Rotterdam, overleden te Rotterdam 12 November 1722. Leerling van Corn. Picolet en Eglon van der Neer. Werkzaam te Rotterdam, ook als architect; sedert 1696 Hofschilder van den keurvorst van de Paltz, die hem den titel van Ridder verleende.

396. Portret van den Schilder.
h. 80, br. 66. P. Levensgroot. gem. *A. v. d. Werff. fc.* 1699.
Verk. Abr Gevers Arnoutz, Rotterdam 1827. *f* 6000.

397. De graflegging.
h. 100, br. 80. D. Fh. 29. gem. *A. v. der Werff.* 1696.
Legaat L. Dupper Wz., 1870.

398. De Heilige Familie.
h. 35, br. 28. P. Hh. Maagd 7. gem. *A. vn. dr. Werff. fc.* 1714.
Verk. v. d. Pot. Rotterdam 1808. *f* 5225.

399. Venus door Amor gekust.
h. 23, br. 34. P. Fh. 36.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

400. De dansles.
h. 44, br. 32. P. Fh. 23. gem. *Chevr. vr. Werff fe.* 1718.
Kab. v. Heteren, 1809.

WERFF. Pieter van der Werff, geb. 1665 te Kralinger-Ambacht, overleden 1718 te Rotterdam. Navolger van zijn beroemderen broeder.

401. De heilige Hieronymus.
h. 45, br. 34. P. Fh. 30. gem. *P. vr. Werff. fe. Anno* 1710.
Kab. v. Heteren, 1809.

402. Meisjes, Cupido versierende.
h. 37, b. 28. D. Hh. 4. gem. *P. vr. Werff. fecit. Anno* 1713.

403. De teekenles.
Afm. als 402. gem. *P. vr. Werff fect. Anno* 1715.
Kab. v. Heteren, 1809.

WILLAERTS. Abraham Willaerts, geboren 1613 (?) te Utrecht, overleden aldaar 1671 (?). Zoon en leerling van Adam Willaerts; hij leerde voorts bij Jan van Bijler te Utrecht en S. Vouët te Parijs. Werkzaam te Utrecht, Brussel, Amersfoort.

404. Portret van den zeeheld Luitenant-Admiraal van Wassenaer van Obdam,
geb. 1616, met zijn schip in de lucht gevlogen bij Lowesthoff 13 Juni 1665.
h. 53, br. 31. P. Hh. 13. gem. *A. W.*
Verk. Mr. M. C. v. Hall, Amsterdam 1858. *f* 31.

WIT. Jacob de Wit, geboren 1695 te Amsterdam, overleden aldaar.... 1754. Leerling van Albert van Spiers te Amsterdam en Jacob van Hal te Antwerpen. Sedert 1708 tot 1715 te Antwerpen; overigens hoofdzakelijk te Amsterdam werkzaam, waar hij vooral de zalen der aanzienlijken met plafonds en schoorsteenstukken versierde.

Digitized by Google

404a. Een allegorie, voorstellende kennis en wetenschap.
h. 2.92, br. 1.02. D.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Academie van Beeldende Kunsten. Geschenk van Jhr. Mr. H. Six van Hillegom.

WITTE. Emanuel de Witte, geboren 1607 te Alkmaar, overleden te Amsterdam 1692. Leerling van Evert van Aelst te Delft. Werkzaam te Alkmaar, Delft (1642—1649) en sedert 1650 te Amsterdam.

405. Een kerk van binnen.
h. 46, br. 36. P. Fh. 7. gem. *E. de Witte.*
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 43.

WOUWERMAN. Philips Wouwerman, gedoopt te Haarlem 24 Mei 1619, overleden aldaar 19 Mei 1668. Leerling van zijn vader Paulus Joosten Wouwerman en Jan Wijnants. Hij was werkzaam te Haarlem.

406. Een boerengevecht.
h. 63, br. 85. D. Fh. 12. gem. met zijn monogram.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 600.

407. De overwinning der boeren.
h. 57, br. 76. P. Fh. 12. gem. met zijn monogram.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 3625.

408. Een legerkamp.
h. 35, br. 40½. Fh. te p. 14½. gem. met zijn monogram.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

409. De slaande Schimmel.
h. 36, br. 47. P. Fh. 9. gem. met zijn monogram.
Verk. Mevr. Boreel, Amsterdam 1814. *f* 2825.

410. Een landschap.
h. 22, br. 27. D. Fh. 2. gem. met zijn monogram.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

411. De hertenjacht.
h. 28, br. 34. K. Fh. te p. 4. gem. met zijn monogram.
Kab. van Heteren, 1809.

412. De rijschool.
h. 45, br. 61. D. Fh. 9. gem. met zijn monogram.
Kab. van Heteren, 1809.

413. De reigerjacht.
h. 25, br. 29. K. Fh. te paard 4. gem. met zijn monogram.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam. 1808. *f* 3030.

414. De hoefsmid.
h. 60, br. 53. D. H. paard 9. gem. met zijn monogram.
Verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 1055.

415. Het paardenwed.
h. 34, br. 40. P. Fh. 6. gem. met zijn monogram.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

Digitized by Google

PHILIPPUS WOUWERMAN.

Digitized by Google

WOUWERMAN. Pieter Wouwerman, gedoopt 13 September 1623 te Haarlem, begraven te Amsterdam 9 Mei 1682. Waarschijnlijk leerling van zijn broeder Philips in wiens trant hij schilderde.

416. Het bestormen der stad Koevorden in 1672.
h. 64, br. 79. P. Fh. 8. gem. *P. W.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

417. Eene jachtpartij.
h. 64, br. 79. D. Fh. 9. gem. *P. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

WTTEWAEL. Joachim Antonisz Wttewael, geboren te Utrecht in 1566, overleden aldaar 13 Augustus 1638. Leerling van zijn vader Antonie Wttewael, later van Joos de Beer. Sedert 1592 lid van het schildersgilde te Utrecht; vóór dien tijd bezocht hij gedurende 4 jaren Italië en Frankrijk. Werkzaam te Utrecht, waar hij onder de aanzienlijke burgers behoorde, en lid der vroedschap was. Navolger van Goltzius en der „michelangelesque" manier.

417a. De ontmoeting van David en Abigael.
h. 0.97, br. 1.275. D. gem. *J. A. Wttewael fecit* 1597.
Gekocht in 1885. *f* 100.

WIJCK. Thomas Wijck, geboren te Beverwijk 1616 (?), begraven te Haarlem 19 Augustus 1677. In Italië en te Haarlem zich vormend onder Peter van Laer. Werkzaam te Haarlem; hij bezocht Italië en Engeland.

418. De alchimist.
h. 42, br. 36. P. Fh. 12. gem. *T. Wijck.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

419. Een boeren binnenhuis.
h. 36, br. 35. P. Fh. zitt. 15. gem. *T. Wijck.*
Gek. van J. van Ravenswaay te Hilversum, 1829. *f* 350.

WIJNANTS. Jan Wijnants, geboren te Haarlem omstreeks 1600 (?) overleden aldaar (of te Amsterdam ?) na 1679. Werkzaam te Haarlem; in zijne laatste levensjaren waarschijnlijk te Amsterdam.

420. Duinachtig landschap met jagers. (De figuren zijn van **Adriaan van de Velde.)**
H. 36, br. 33. D. Fh. 4. gem. *J. W.*
Kab. van Heteren, 1809.

421. Bergachtig landschap.
h. $21\frac{1}{2}$, br. 28. D. Fh. 3. gem. *J. W.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

422. Eene boerenwoning.
h. 29, br. 35. P. Fh. 4. gem. *J. Wynants.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 425.

Digitized by Google

423. Landschap met vee.
h. 26, br. 33. P. Dh. 4. gem. *J. Wynants.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Daarvoor gekocht in 1801, met een Potter, nu in den Haag, een van Tol en No. 493 van dit Museum voor *f* 900.

ONBEKENDE MEESTERS DER XIVe EEUW.

423a. Tafereel ter gedachtenis aan de Heeren van Montfoort, gesneuveld in den tocht tegen de Friezen 1345.
h. 0.68, br. 1.40. P.
Geschenk uit de nalatenschap van Dr. H. van der Lee. 1884.

ONBEKENDE MEESTERS DER XVe EEUW.

424. Portret van Gravin Jacoba van Beieren,
geb. 25 Juli 1401, overl. 2 Oct. 1436 bij Leiden.
h. 62, br. 50. P. Hh. 6. gem. *Vrau Jacobe.*
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

425. Portret van Frank van Borsselen,
geh. met Jacoba van Beieren. Overleden 19 Nov. 1460 te den Briel.
h. 62, br. 50. P. Hh. 6 gem. *Heer Vräck v. Borssel.*

425a. De geschiedenis des Zaligmakers in 18 tafereelen van af de verkondiging zijner geboorte tot aan de uitstorting des H. Geestes.
h. 1.02, br. 1.66. *Op lijmgrond;* doek op paneel.
In bruikleen van het Kerkbestuur van O. L. Vrouwe Munster te Roermond.

426. Afbeelding van den Zaligmaker.
h. 17, br. 13. P. Hh. 5.
Afk. uit het Nat. Museum, 's Gavenhage 1808.

427. Afbeelding der heilige maagd.
h. 17, br. 13. P. Hh. 5.
Afk. als 426.

428. Allegorie op het zoenoffer des Nieuwen Verbonds.
h. 185, br. 104. P. Fh. zitt. 60.
NB. *Deze merkwaardige schilderij is zonder twijfel van de hand van* GEERTGEN VAN St. JANS, VAN HAARLEM.
Deze schilder leefde in de tweede helft der XVe eeuw te Haarlem en overleed daar, slechts 28 jaar oud. Twee zijner bij *van Mander* beschreven werken bevinden zich te *Weenen* in de verzameling des Keizers, tot nu toe in het Belvedère.
Als van Jan van Eijck gekocht, verk. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 210.

Digitized by Google

428a. Votief schilderij. Voor eene Madonna en vier heiligen liggen een man met zes zonen, eene vrouw met drie dochters geknield. De wapens zijn die van Assendelft en Oudtshoorn.

h. 59, br. 89. P. gem.

„*Int Jaer ons heren.* M.CCCC.LXXVIII. *op sinte arnulphus dach. sterf meester Jacob Jan out* LXXXII *Jaer en leijt begraven tot Alphen in die kerck wiens ziele rust in vrede*"

„*Int Jaer ons heren.* M.CCCC.LXXI. *op sinte Agapitus dach. sterf haesgen meester Jacobs wijf en leijt begraven tot Alphen in de kerck wiens ziele rust in vrede.*"

Sterk overschilderd.

In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

429. Maria met het kind Jezus, vergezeld van de H. Barbara, Cecilia, Catharina en Theresia.

h. 119, br. 99. P. Fh. 60.

Kab. van Heteren, 1809.

XVIe EEUW.

429a. Twee vleugels eener Triptiek. Omstreeks 1530.

Op de eene: de stichter met zijne zonen en St. Jacob; op de andere de stichteres met hare dochter en Ste. Magdalena.

Elke vleugel h. 1.00, br. 0.3. P.

Gekocht 1855.

429b. Vleugel eener triptiek. Omstreeks 1520—1530. De manna-regen.

h. 1.01, br. 0.71. P.

Op de achterzijde de sporen van de afbeelding eener heilige.

Met het volgende No. afkomstig uit het gasthuis te Goes.

429c. Vleugel eener triptiek. Omstreeks 1520—1530. Melchisedech brengt Abraham wijn en brood.

Afmetingen en herkomst als voren.

429d. Schutterstuk met achttien beelden.

h. 1.25. br. 2.25. P. levensgroot. gem. 1534.

Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in de Kleine Krijgskamer van het Oude Stadhuis.

429e. Christus aan het kruis, omringd door Maria, Johannes, de Evangelisten en personen en voorwerpen op zijn lijden betrekking hebbende. Omstreeks 1530.

h. 0.59, br. 0.46 P.

In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

429f. Kruisafneming.

h. 0.68, br. 0.61. P. (populier-hout).

Gekocht als *Mantegna* (sic) in 1883. *f* 115.

NB. Deze schilderij schijnt door een Hollandsch schilder onder zuidelijken invloed (*in Italie of Spanje?*) geschilderd te zijn.

Digitized by Google

429g. Mansportret.
h. 0.73, br. 0.53 P. gem. *Omne fide deo. Betrouwetet al Godt. Anno dmi* 1535.
Gekocht 1881. *f* 350.

429h. Zes staalmeesters der lakenhal te Amsterdam.
Geschilderd omstreeks 1580—1590.
Om de lijst:

Betreet u eedt
Int gunt ghy weet.
Oprechtlick leeft.
Door gunst of haet
Of eygebaet
Geen oordeel geeft.

h. 1.09, br. 1.44. P.
Afkomstig uit het Koloniaal Magazijn te Amsterdam.

429i. Portret van Edzard I, vorst van Oostvriesland.
(Copie uit de 17e of 18e eeuw).
h. 1.45, br. 1.11. D.
Gekocht 1882. *f* 61.50.

429k. Nar, in mi-parti gekleed, met zotskap op.
(2e helft der XVIe eeuw.)
h. 0.37, br. 0.25. P.
In bruikleen van Mr. Garnier Heldewier. (Sedert 1877.)

429l. Portret van Cornelis van Ceters, geb. 1503, overl. te Middelburg 1599.
h. 0.38, br. 0.30.
Legaat de Witte van Citters.
NB. XVIIe eeuwsche copie naar een origineel uit de XVIe eeuw.

429m. Afbeelding van een ijsberg, die 2 Jan. 1565 in den haven van Vlaardingen dreef en daar is vastgevroren.
h. 77, br. 133. P.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

429n. Portret van Pieter Dircksz, gen. Langebaard, burgemeester van Edam.
h. 179, br. 95. gem. Aet. 55. 1583.
Afkomstig van de familie Boes.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
NB. Een copie van 1635 berust op het stadhuis te Edam.

430. Portret van Kenau Simons Hasselaar,
(geb. 1526, overl. 1588—1589 te Haarlem.)
h. 35, br. 25. P. Hoofdh. 7. Lijst en schilderij zijn uit één stuk. Men leest op deze schilderij:
K. H.
Siet hier een vrou, genamt Kenou vroom als een man, die taldertyt Vromelyck bestryt den Spaensen tiran. 1573.
Aetatis 47.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

430a. Schutterstuk met acht beelden, voorstellende etende en drinkende personen. (Omstreeks 1560.)
h. 93, br. 1.23. P. levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam.

Digitized by Google

431. **Vijftig portretten van Vorsten uit het huis van Oranje-Nassau en voorname personen, afkomstig van 't huis Honselaarsdijk.**
Allen h. 29, br. 25. Hh. 14 à 17.
NB. *Een aantal dezer portretten is door JAN VAN RAVESTEIJN geschilderd; anderen zijn copieën naar hem, terwijl er één uitstekende MOREELSE bij is. Twee er van zijn van W. DE GEEST, eenige door MIEREVELT. enz.*

KINDEREN VAN WILLEM DEN OUDEN.

431a. **Prins Wilhelm van Orangiën de Oude.**
Aetatis 52 tot Delft vermoort 1584. (Zie No. 218.)

431b. **Johan van Nassau.**
aetatis 71 obiit op Dillenburgh Ao. 1606. (Zie No. 431c.)

431c. **Johan, Grave van Nassau Catzenelbogen,**
geb. 21 Nov. 1535, overl. 8 Oct. 1606. (Zie No. 431b.)

431d. **Lodewijk van Nassau,**
geb. 1538, gebleven bij Moock 14 April 1574.

431e. **Graaf Adolph van Nassau,**
geb. 1540, gesneuveld bij Heiligerlee 23 Mei 1568.

431f. **Adolf van Nassau.**
(Zie No. 431e.)

431g. **Hendrick van Nassau,**
geb. 1541, gebleven bij Moock 14 April 1574.

431h. **Graaf Albert van Nassau,**
geb. 1537, overl. 1622.

431i. **Graaf Philips Ernst van Holack,**
geb. 11 Aug. 1585, overl. 29 Jan. 1629.

KINDEREN VAN PRINS WILLEM I.

431k. **Prins Philips Wilhelm van Oranje.**
(Zie No. 219.)

431l. **Prins Maurits van Oranje.**
(Zie No. 220.)

431m. **Prins Frederik Hendrik van Oranje.**
(Zie No. 154.)

431n. **Justinus van Nassau.**
(Zie No. 288.)

431o. **De oude graaf Philips Holack,**
(graaf van Hohenloo, heer van Langenburg.) Geh. 1595 met Maria, dochter van Prins Willem I. Geb. 1550, overl. 1606.
Gem. *I. A. v. Ravestein.* (Onduidelijk.)

Digitized by Google

KINDEREN VAN JAN DEN OUDEN.

431p. Willem Lodewijk van Nassau, stadhouder in Leeuwarden,
geb. 13 Maart 1560, overl. 1620.

431q. Jan van Nassau,
geb. 1561, overl. 27 Sept. 1623. gem. *M. Mirevelt.*

431r. Johan Graaf van Nassau.
(Zie No. 431q.)

431s. Graaf Philips van Nassau,
geb. 1566, overl. 1595.

431t. Dezelfde.
(Zie No. 431s.)

431u. Ernst Casimir van Nassau.
(Zie No. 92.)

431v. Lodewijk Gunther van Nassau,
geb. 1575, overl. 1604.

431w. Adolf Hendrik, bekend onder den naam: de Rijn-graaf.
geb. 1565, overl. . . . .

KLEINZONEN VAN JAN DEN OUDEN.

431x. Johan, Graaf van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1583, overl. 1638.

431y. Adolf, Graaf van Nassau — Catzenelbogen.
geb. 1584, gesneuveld 1608 bij Rijnberk.

431z. Willem, Graaf van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1592, overl. 1642.

431aa. Graaf George Frederik van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1606, overl. 1674.

431bb. Graaf Hendrik van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1611, overl. 1652.
NB. Door *W. de Geest.* Men zie No. 431ee.

431cc. Graaf Johan Ernst,
geb. 1618, overl. 1638.

431dd. Lodewijk Hendrik Graaf van Nassau — Catzenelbogen,
geb. 1594, overl. 1661.

431ee. Graaf Willem Frederik van Nassau, Stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe,
geb. 7 Aug. 1613, overl. 23 Oct. 1664 te Leeuwarden. gem. *V. de Geest. f. Ao.* 1632.
(Zie over dezen schilder bij No. 92.)

Digitized by Google

AFSTAMMELINGEN VAN WILLEM I.

431ff. Willem II van Oranje.
(Zie No. 156.) Door *G. Honthorst?*

431gg. Willem III van Oranje, als kind.
(Zie No. 162.)

431hh. Gaspard de Coligny, graaf van Châtillon,
geb. 1584, overl. 4 Jan. 1646.

431ii. Ambrosius, markies van Spinola,
geb. tusschen 1569 en 1571 te Genua, overl. 1630. gem. *M. Mirevelt.*

431kk. Franciscus de Mendoza, Admirant van Arragon,
geb. 1546, overl. 1 Maart 1623. gem. . . . . . *Ravestein.*

431ll. Monsieur De la Noue,
bijgenaamd „de ijzeren arm"; fransch edelman, reeds onder Willem I in Staatschen dienst.

431mm. Joost de Soete, Heer van Villers,
vriend van Prins Willem I; hij behoorde 1566 tot het verbond der edelen.

431nn. Philips de Soete, Heer van Hautain,
broeder van den voorgaande, mede voorvechter der zaak van Prins Willem I; 1585 gaf hij zich zelf den dood voor Antwerpen.
NB. Door *J. van Ravesteyn.*

431oo. Olivier van den Tempel, heer van Carbeeck,
gebood in den slag van Nieupoort de achterhoede van het Staatsche leger.
NB. Door *J. van Ravesteyn.*

431pp. Monsieur de Hania.
Waarschijnlijk een der drie *Hania's* die zich bij het verbond der edelen (1566) aansloten en in Friesland woonden.
(Opschrift: Monsieur de Hania.)
NB. Door *J. van Ravesteyn.*

431qq. Monsieur de Betune.
(Waarschijnlijk Philippe de Béthune, overl. 1649. Gem. *M. Mierevelt.*

431rr. Coronel Veer.
(Sir Francis Vere, gesneuveld 1602 voor Grave.)

431ss. Coronel Hendersom.

431tt. Coronel Brock.
(Brock en Hendersom worden door Vondel in diens „Verovering van Grol" genoemd.)
Door *J. van Ravesteyn.*

431uu. Coronel Wijten Hoghe. 1619.
NB. Uitmuntend werk van *Paulus Moreelse,* wiens Monogram (P. M.) het draagt. Zie bl. 34.

431vv. d'Heer van Kessel.

Digitized by Google

431ww. Onbekend mansportret.

431xx. Als voren.

431yy. Als voren.

NB. Door *J. van Ravesteyn.*

431zz. Monsieur Smelzin.

(Nicolaas Smeltzing, zie No. 226.)

432. Robert Dudley, Graaf van Leicester,

geb. omstr. 1530, overl. kort na 1587.

433. Gaspard de Châtillon, graaf de Coligny, Admiraal van Frankrijk,

geb. 16 Febr. 1517, den 23-24 Aug. 1572 in den Bartholomeüsnacht verraderlijk vermoord.

434. Portretten van de broeders van Prins Willem I, de graven Jan, Hendrik, Adolf en Lodewijk van Nassau.

h. 185, br. 143. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808. (Zie de No. 431a enz.)

435. Portret van Amalia van Solms, weduwe van Prins Frederik Hendrik.

h. 72, br. 58. P. levensgroot. (Zie No. 155.)

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

436. Portret van Louisa Christina van Solms, weduwe van Joan Wolfert van Brederode,

zuster van Amalia van Solms.

h. 73, br. 58. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

437. Portret van den Kommandant Heraugières.

Edelman uit Kamerrijk; hij verraste 1590 Breda met een turfschip.

h. 70, br. 57. P. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

438. Portret van Kapitein Ripperda,

Groningsch edelman, gouverneur van Haarlem, na overgave der stad 10 Juli 1573 op 't schavot onthoofd.

h. 121, br. 91. D. levensgroot.

Als van *Frans Hals* afk. uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

439. Portret van Joost de Moor, Vice-Admiraal van Zeeland,

overl. 18 Febr. 1618 te Vlissingen.

h. 62, br. 49. P. levensgroot.

Verk. te Utrecht 1873. *f* 100.

440. Portret van Willem van Oldenbarnevelt, heer van Stoutenberg, St. Aldegonde,

geb. 1590 te 's Gravenhage, overleden. . . .

h. 38, br. 28, ovaal P. Hh. 10. gem. *Ao.* 1634.

Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.

NB. Waarschijnlijk is dit portret door *Thomas de Keijser* geschilderd. Het heeft geleden.

Digitized by Google

441. Portret van den Vice-Admiraal Witte Corneliss. de With,
geb. 29 April 1597, gesneuveld 8 Nov. 1658 in de Sont.
h. 90, br. 25. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

442. Portret van Mr. Willem van de Velde, Secretaris van Hugo de Groot,
geb. 1600, overl. . . .
h. 97, br. 73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 57, *Ao.* 1657.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.

443. Portret van Elsje van Houweningen, echtgenoote van Mr. Willem van de Velde,
zij was dienstmaagd van Hugo de Groot en hielp hem bij zijn ontsnappen uit Loevestein (22 Maart 1621).
h. 97, br. 73. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 56. *Ao.* 1656.
Gek. te Utrecht 1825. *f* 75.

444. Portret van Pieter Rijswijck,
geb. 1615, overl. 27 Febr. 1687.
h. 27½, br. 21. P. Hh. 11½.
Legaat Mevr. J. Ryswyck, wed. Balguerie, 1 Maart 1823.

445. Portret van Theodora de Visscher,
h. 75, br. 69. levensgroot.
Afkomstig als No. 444.

446. Mansportret,
h. 17, br. 14. P. Hh. 9.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

447. Portret van Hugo de Groot,
op 48 jarigen leeftijd; geb. te Delft 10 April 1583, overl. te Rostock 28 Aug. 1645.
h. 61, br. 54. D. levensgroot. gem. *Aetatis* 48, *Ao.* 1631.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage. 1808.

448. Portret van Paus Adriaan VI,
geb. 28 Februari 1459 te Utrecht, overl. 18 October 1523 te Rome. (Copie naar een oorspronkelijk portret.)
h. 77, br. 64. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

448a. Mansportret.
h. 1.04, br. 0.73. P.
Gekocht 1882. *f* 75.

448b. Landelijk tafreel.
h. 0.23, br. 0.30. P. gem. *A. B.*
Vroeger toegeschreven aan *Abr. Bloemaert.*
Geschenk van den Heer A. Bredius. 1884.

448c. Drie overlieden van het voormalig Chirurgijnsgilde te Amsterdam in 1684. (Of 1689.)
h. 0.67, br. 1.08.
Eigendom der stad Amsterdam.
Afkomstig van het voormalig Chirurgijnsgilde aldaar.

Digitized by Google

448d. Allegorische voorstelling. Eenige personen kaartspelende op een wieg, waarin een gebaard manspersoon ligt.
h. 0.95, br. 1.18. D.
Geschenk van Professor J. J. van Toorenenbergen. 1882.
NB. De Heer J. Ph. van der Kellen schrijft deze schilderij aan J. v. Wijckersloot toe.

448e. Portret van een jong man. Omstreeks 1650.
h. 0.35, br. 0.27. P.
Gekocht in 1877 in de collectie Heemskerck van Beest voor het Ned. Museum.

448f. Schutterstuk, afkomstig van Dordrecht. Omstreeks 1660—1670.
h. 2.91, br. 5.67. D.
Aangekocht te Parijs 1877 voor *f* 3000.

448g. Portret van David Jorisz,
schilder, glas-schilder en vermaard theoloog; geb. te Delft 1501, overl. te Basel 25 Aug. 1556.
NB. *XVIIe eeuwsche copie.*
h. 0.35, br. 0.28. P. gem. *Davidt Jorisz.*
Gekocht 1882. *f* 25.50.

Legaat de Witte van Citters.

448h. Portret van Ruben Parduyn.
h. 0.75, br. 0.36.

448i. Portret van Jan Boudaen Courten.
h. 1.14, br. 0.91.

448k. Portret van Magarita Cassier.
h. 1.32, br. 0.97. P. levensgroot. gem. *Ao.* 1616.

448l. Portret van Philippe le Mire.
h. 0.67, br. 0.53. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 22. *Anno* 1618.

448m. Portret van Antoinette Walleran.
h. 0.67, br. 0.53. P. levensgroot. gem. *Aetatis* 20. *Anno* 1618.

448n. Portret van Hortensia del Prado.
h. 0.73, br. 0.60.

448o. Portret van Boudaen Courten.
h. 1.04, br. 0.73.

448p. Portret van Willem Courten.
h. 2.01, br. 1.15. P. gem. *Ao.* 1617.

448q. Portret van Gualtero del Rado.
h. 1.13., br. 0.86. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1597. *Aetatis* 62.

448r. Portret van Jacob Pergens.
h. 0.95, br. 0.69. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1619.

448s. Portret van Anna Boudaen Courten.
h. 0.95, br. 0.69. P. Levensgroot. gem. *ANo.* 1619.

448t. Onbekend mansportret.
h. 0.74, br. 0.60. P. gem. 1643. Levensgroot.

448u. Portret van Steven van Dalen.
h. 1.13, br. 0.83. gem. ***Fides una salus.***
NB. Waarschijnlijk door een *Spaansch* schilder.

448v. Portret van Cornelis Verheije 1664.
h. 1.11, br. 0.84. D.

Digitized by Google

448w. Portret van Jonkvr. Magdalena van Citters.
h. 0.58, br. 0.45.
Legaat de Witte van Citters.

448x. Portret van Gualterus Boudaen.
Zwarte kunstprent door ..... op satijn.
h. 0.51. br. 0.415.
Legaat de Witte van Citters.

448ij. Portret van een echtpaar en hun kind (leden der familie van Beresteijn) ten voeten uit in een landschap. Omstreeke 1640.
h. 1.20, br. 1.35. D.
Gekocht 1884. *f* 288,11.

448z. Allegorische voorstelling van het schenken van den Keizerskroon boven het wapen van Amsterdam door den Roomsch Koning Maximiliaan 11 Febr. 1489.
h. 88. br. 117. D.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

448aa. Portret van Joost van den Vondel op omstreeks 70 jarigen leeftijd. (Zie No. 89.)
h. 57, br. 45. Ovaal. P.
In bruikleen van den Hr. J. H. van Lennep te Zeist.

448bb. Portret van Maarten Ruichaver, (1618.)
Copie naar het origineel van M. van Mierevelt bij Jhr. W. van Loon.
h. 77, br. 62. P.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

448cc. Portret van de echtgenoote van den vorige, Alet van der Laen. (1616.) Zie het vorige No.

448dd. Vrouwenportret.
h. 73, br. 57. P. gem. *Aet* 97. 1608.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
Afkomstig van de familie de Geer.

448ee. Mansportret.
h. 71, br. 58. *gem. Aet.* 54. 1619.
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.

448ff. Portret van Dirck Hendricksz van Swieten.
h. 72. br. 57. gem. *Aet.* 67. 1626.
In bruikleen als voren.

449. Het St. Nicolaasfeest,
h. 56, br. 72. D. Fh. zitt. vr. 22. gem. (valsch) *Rembr.* 1636.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

449a. Portret van Wijnand Wijnands,
h. 18½, br. 15. K. Hoofdh. 5.
Legaat van de Poll.

449b. Portret van Jacob Bicker Pieters,
Rond. Diam. 4. K. Hh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.

Digitized by Google

449c. Portret van Mr. Pieter Bicker,
geb. 1497, 1534 Schepen van Amsterdam.
h. 72, br. 58. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449d. Portret van Anna Codde,
geb. 1504, geh. 1522 met Mr. Pieter Bicker. (Zie No. 449d.)
Legaat Bicker, 1881.

449e. Portret van Pieter Pietersz. Bicker,
geb. 1532, overl. 1614.
h. 72, br. 58, D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449f. Portret van Gerrit Bicker,
geb. . . . overl. 19 Mei 1604.
h. 72, br. 58. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449g. Portret van Alyda Boelens,
geb. 12 Aug. 1557, geh. met Gerrit Bicker, overl. 30 Mei 1630.
h. 72, br. 58. D. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449h. Portret van Cornelis Bicker, Heer van Swieten,
overl. 15 Sept. 1654.
Legaat Bicker, 1881.

449i. Portret van Dr. Jan Bicker,
geh. met Agneta De Graaff 18 Nov. 1625, overl. 13 Mei 1653.
Ovaal, h. 74, br. 57. Fh. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449k. Portret van Agneta De Graeff,
echtgen. van Dr. J. Bicker, geb. 10 Nov. 1603, overl. 4 Maart 1650.
h. 69½, br. 57. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449l. Portret van Johanna Sara Pels,
echtgen. van J. B. Bicker, geb. 11 April 1702, overleden 28 Juli 1791.
h. 87, br. 65. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449m. Portret van Jan Barend Schaep.
Ovaal, h. 10½, br. 8. Hoofdh. 5, op blik.
Legaat Bicker, 1881.

449n. Portret van Hendrik Bicker,
geb. 23 Oct. 1722, overl. 25 Aug. 1783.
h. 59, br. 45. D. levensgroot.
Legaat Bicker, 1881.

449o. Portret van Clara Magdalena Dedel.
echtgen. van H. Bicker, overl. 8 Juni 1778. (Zie No. 532r.)
Legaat Bicker, 1881.

449p. Portret van Jan Barend Bicker,
geb. 1746, overl. 1812.
Teekening in ovaal. h. 27, br. 10½. Hoofdh. 6, papier.
Legaat Bicker, 1881.

Digitized by Google

449q. Portret van Denzelfden.
Miniatuur. Ovaal. h. 5, br. 4½. Ivoor. Hoofdh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.

449r. Portret van Catharina Six.
Miniatuur. Ovaal. h. 5, br. 4½. Ivoor. Hoofdh. 2½.
Legaat Bicker, 1881.

449s. Portret van Andries Bicker,
geb. 1597, overl. 24 Juni 1652. Zie No. 124.
h. 90, br. 69. D. levensgroot.
Copie naar B. van der Helst.
Legaat Bicker, 1881.

449t. Portret van Denzelfden.
pastel. h. 52, br. 41, papier. levensgroot.
Copie naar No. 449s.
Legaat Bicker, 1881.

449u. Portret van Gerard Bicker,
geb. 6 Juni 1623. (Zie No. 125.)
h. 90, br. 69. D. levensgroot.
Copie naar *B. van der Helst.*
Legaat Bicker, 1881.

449v. Portret van Catharina Gansneb Tengnagel,
Pastel. h. 52, br. 41. papier. levensgroot.
Copie naar *B. van der Helst.*
Legaat Bicker, 1881.

449w. Drie overlieden van het voormalig Chirurgijns-gilde te Amsterdam in 1706.
h. 0.67, br. 1.10. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig van het voormalig Chirurgijns-gilde aldaar.

449x. Drie regenten van het Leprozenhuis.
(2e helft XVIIIe eeuw.)
h. 1.70, br. 1.55. P. Levensgroot.
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in het Leprozenhuis aldaar.

449ij. Onbekend mansportret.
(Begin XIXe eeuw.)
h. 0.22, br. 0.18.
Legaat de Witte van Citters.

VLAAMSCHE SCHOOL.

BALEN. Hendrick van Balen, geboren 1575 te Antwerpen, overleden aldaar 17 Juli 1632. Leerling van Adam van Noort. Hij bezocht Italië, en woonde te Antwerpen.

450. Hulde van Bacchus aan Diana.
h. 38, br. 51. P. Fh. 25.
Kab. v. Heteren, 1809.

Digitized by Google

BAUDEWIJNS. Adriaen Frans Baudewijns of **Boudewijns,** gedoopt 3 October 1644 te Brussel, overleden aldaar 1711. Leerling van Ignatius van der Stock te Brussel. Werkzaam aldaar en te Parijs, waar hij met Abr. Genoels landschappen schilderde in de stukken van A. F. van der Meulen.

450a. Landschap.

h. 0.14, br. 0.185. P. gem. *A. F. Baudewijns.*
Gekocht 1885. *f* 20.

BLOMMEN. Norbert van Blommen, geboren 10 Februari 1670 te Antwerpen, overleden omstreeks 1746 te Amsterdam. Leerling van zijn broeder Peter van Blommen. Werkzaam te Antwerpen en te Amsterdam; tijdelijk te Rome.

450b. Portret van den kunsthandelaar Jan Pietersz. Somer.

h. 0.36. br. 0.28. P.
Gekocht 1883. *f* 60.

BOONE. Daniel Boone, geboren 1662 of 1663 (volgens Weijerman) te Burgerhout buiten Antwerpen, overleden te Londen(?) in het begin der XVIIIe eeuw. Werkzaam te Londen.

450c. Kaartspelende boeren.

h. 0.19, br. 0.225. P. gem. *D. Boone.*
Gekocht 1885. *f* 45.

BRASSAUW. Melchior Brassauw, geboren 14 Mei 1709 te Mechelen, overleden te Antwerpen (?) kort na 1757. Werkzaam te Antwerpen.

451. De Verloren zoon.

h. 58, br. 66. Fh. zitt. 30. gem. *Melchior Brassauw fecit.*
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

BREDAEL. Jozef van Bredael, geboren te Antwerpen 14 Augustus 1688, overleden in het begin van 1739 te Parijs. Copiëerde vroeg de werken van Brueghel, Wouwerman e. a. voor den kunsthandelaar Jac. de Witte. Sedert 1736 te Parijs, (als schilder van den Hertog van Orleans.)

452. Dorpsgezicht aan een rivier.

h. 38, br. 55. P. Fh. 7. gem. *J. Breda f.*
Kab. v. Heteren, 1809.

BRIL. Paulus Bril, geboren te Antwerpen 1554, overleden te Rome 7 October 1626. Leerling van Damiaen Oortelman te Antwerpen, later van zijn ouderen broeder Matheus te Rome. Werkzaam (van 1574 af) te Rome, o. a. voor Gregorius XIII en Clemens VIII.

453. Bouwvallen.

h. 40, br. 56. K. Fh. 8. gem. *P. Bril.*
Kab. v. Heteren, 1809.

Digitized by Google

BRUEGHEL. Jan Brueghel de Oude, genoemd **de fluweele Brueghel,** geboren 1568 te Brussel, overleden te Antwerpen 13 Januari 1625. Leerling van Peeter Goetkint den Oude te Antwerpen. Hij bezocht Italië (1593—1596) en leefde overigens te Antwerpen.

454. Rust op de vlucht naar Egypte,
h. 16, br. 12. K. Fh. 1½. gem. *BRVEGEL.*
Verk. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

455. Latona, door de boeren vervolgd,
h. 36, br. 55. P. Fh. 6.
Kab. v. Heteren, 1809.

456. Stadsgezicht aan een rivier,
h. 14, br. 21. K. gem. *Brvegel* 1604.
Verk. G. v. d. Pot, Rotterdam 1808. *f* 90.

457. Landschap aan een rivier,
h. 14, br. 21. K.
Kab. v. Heteren, 1809.

458. Landschap aan een rivier,
h. 20, br. 26. K. Fh. 3.
Kab. v. Heteren, 1809.
Toegeschreven aan J. Bruegel:

459. Christus predikt in een visschersschuit,
h. 29, br. 41. K. Fh. 6½.
Geschenk van Baron Spaen van Biljoen, 1808.

BRUEGHEL, Pieter Brueghel de oude (I) genaamd **Boerenbrueghel,** geboren omstreeks 1525 te Brueghel bij Breda, overleden te Brussel in 1569. Leerling van Pieter Coeck van Aelst te Antwerpen, waar hij sedert zijn jeugd woonde. Hij bezocht Italië (omstreeks 1553) en was een der eerste nederlandsche schilders van groote voorstellingen uit het volksleven.

459a. Boerenbruiloft.
h. 0.74, br. 1.04. P.
In bruikleen van Jhr. Mr. A. L. E. de Stuers te Parijs.
Toegeschreven aan **Pieter Brueghel de Oude.**

459b. De aanbidding der Koningen, in een winterlandschap.
h. 0.60, br. 0.60 P.
NB. Deze schilderij treft men in verschillende grootte in menige verzameling aan, zoowel van de hand van *den ouden Pieter Brueghel* als van diens zonen *Jan* en *Pieter.*

CONINCK. David de Coninck, geboren 1636 te Antwerpen, overleden te Brussel na 1699. Bezocht 1670—1687 Italië (Rome). Werkte te Antwerpen, op 't eind van zijn leven te Brussel.

Digitized by Google

460. De hertenjacht,
h. 186, br. 183. D. levensgroot. gem. *David de Coninck.*
Verk. v. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

461. Een beerenjacht,
h. 187, br. 182. D. levensgroot. gem. *David de Coninck f.*
Verk. v. d. Pot, 1808, Rotterdam. *f* 140.

CRAEYER. Gasper de Craeyer (of Crayer), gedoopt 18 November 1584 te Antwerpen, overleden te Gent 27 Januari 1669. Leerling van Raphael van Coxie te Brussel. Navolger van Rubens. Werkzaam te Brussel; sedert 1664 te Gent.

462. De aanbidding der herders,
h. 305, br. 220. D. levensgroot.
(Met het volgende No. in 1818 te 's Gravenhage van den kunsthandelaar van Eyk gekocht.)

463. De afneming van het kruis,
h. 306, br. 220. D. levensgroot.
Tegenhanger van 462; zie aldaar.

DIJCK. Anthonie van Dijck, geboren 22 Maart 1599 te Antwerpen, overleden te Londen 9 December 1641. Leerling van Hendrick van Balen en van P. P. Rubens te Antwerpen; van 1621—1626 in Italië (Genua) later te Londen werkzaam. Sedert 1632 hofschilder van Karel I.

464. Portret van Jacob van der Borcht, Burgemeester van Antwerpen,
h. 199, br. 136. D. levensgroot.
In 1825 tegen eenige andere schilderijen geruild met het Kon. Kabinet te 's Gravenhage.

465. Portretten van Prins Willem II van Oranje en zijne bruid Prinses Maria Stuart, dochter van Koning Karel I van Engeland. NB. Copie.
h. 173, br. 141. D. levensgroot.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

466. De boetvaardige Magdalena,
h. 168, br. 148. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage, 1808.

Toegeschreven aan **Anth. van Dyck:**

467. De verheerlijking der H. Maagd.
h. 137, br. 112. D. levensgroot.
Door Z. M. Koning Willem I te Antwerpen gekocht en aan 't Museum gezonden, 1822.

Copie naar **Anth. van Dyck:**

NB. Deze schilderij is ongetwijfeld een werk van den Spaanschen Schilder *JOSÉ ANTOLINES,* geb. 1639 te Sevilla, overl. 1676 te Madrid. Men vergelijke No. 1310 der „Alte Pinakothek" te München.

Digitized by Google

Copie naar **Anth. van Dyck:**

468. Christus aan het kruis.

h. 170, br. 120. D. H.hoogte monnik 10.

Copie naar **Anth. van Dyck:**

469. Portret van Prins Frederik Hendrik.

Zie No. 154.

h. 122, br. 98. D. levensgroot.

Gek. 1810 van Hodges. *f* 100.

Oude copie naar **A. VAN DIJCK:**

469a. Portret van den schilder Andries van Eertvelt.

Het orgineel te Augsburg.

h. 1.11, br. 0.84. D.

Gekocht 1884. *f* 25.55.

470. Portret van Michiel le Blon.

agent van Christina van Zweden, tevens goudsmid en graveur.

h. 56, br. 45. D. levensgroot.

Gek. verk. Brentano, 1822, Amsterdam. *f* 31.

470a. Mansportret.

h. 202, br. 135. D. levensgroot.

Legaat van de Poll, 1880.

FRANCKEN. Jeroom Francken de Oude, (I) geboren 1540 te Herenthals, overleden te Parijs 1 Mei 1610. Leerling van zijn vader Nicolaas Francken. Hij bezocht reeds vroeg Frankrijk, en leefde te Parijs, waar hij „peintre du Roy" werd.

471. Allegorie op den troonsafstand van Keizer Karel V te Brussel 1555.

h. 132, br. 170. P. Fh. 44. gem:

S. R. Imperii spontanea resignatio A Carol

V. IMP. in FERD I. Fr. Regnorumq. haerd in

PHLM. II Hisp. regem Fil. Facta Brux. ae. 1555

Ex inven. d. petri de. Hanicart. H. Franc.

Gek. door J. J. A. Gogel in 1806 voor het Nat. Museum te 's Gravenhage, voor *f* 2550.

FRANCKEN. Frans Francken II, geboren 6 Mei 1581 te Antwerpen, overleden aldaar 6 Mei 1642. Leerling van zijn vader Frans Francken I. Hij werkte te Antwerpen.

472. De vereering van Maria en het kind Jezus.

h. 42, br. 33. K. Fh. v. Maria 18. gem. *Dō f. francken in f. Ao.* 1616.

Geschenk van Baron Spaen van Biljoen. 1808.

GELDORP. Geldorp Gortzius, genoemd **Geldorp,** geboren 1553 te Leuven, overleden omstreeks 1616 of 1618 te Keulen. Leerling van Frans Francken de Oude en Frans Pourbus de Oude te Antwerpen. Sedert 1570 te Antwerpen; na 1579 werkzaam te Keulen. Schilder van den Hertog van Terranova aldaar.

Digitized by Google

472a. Portret van Jan Fourminois.
h. 0.96, br. 0.71. P. levensgroot. gem. ANo 1590.
Met de volgende portretten van dezen schilder uit het Legaat de Witte van Citters.

472b. Portret van Lucretia Pellicorne.
h. 0.69, br. 0.55. *P.* levensgroot. gem. *ANo.* 1608. *G. G. F.*
Zie No. 472a.

472c. Portret van Jeremias Boudinois.
h. 1.03, br. 0.82. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1610. *G. G.*
Zie No. 472a.

472d. Portret van Lucretia del Prado.
h. 1.03, br. 0.81. P. levensgroot. gem. *ANo.* 1610. *G. G. F.*
Zie No. 472a.

GYSAERTS. Gualterus (Wouter) Gysaerts, 1670/1671 op de „Liggeren" van het Antwerpsche St. Lucasgilde als „*Blomschilder*" ingeschreven.

472e. Bloemkrans met portret van Hiéronimus van Weert.
h. 1.14, br. 0.78. D. gem. *Gualterus Gijsaerts* en *D. T.*
NB. Het portret is door *David Teniers Jr.* geschilderd.
Gekocht 1884. *f* 230.

GIJZELS. Pieter Gijzels, Gijssels, ook Gijsens, gedoopt 3 December 1623 te Antwerpen, overleden aldaar 1690 of 1691. Leerling van P. Bouts(?) te Antwerpen; hij vormde zich naar Jan Brueghel den Oude (den Fluweelen). Hij leefde te Antwerpen.

473. Een vlaamsch stadsgezicht.
h. 26, br. 33. P. Fh. 4. gem. *P. Gijssels.*
Kab. van Heteren, 1809.

BOSCH. Copie naar **Hieronymus van Aeken,** genaamd **Bosch,** geboren te 's Hertogenbosch omstreeks 1462, overleden aldaar 1516. Hij werkte te 's Hertogenbosch en schilderde voor Philips den Schoone.

474. De aanbidding der wijzen uit het Oosten.
h. 56, br. 45. P. Fh. 20.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Het origineel in het Museum te Madrid.

JORDAENS. Jacob Jordaens, geboren 19 Mei 1593 te Antwerpen, overleden aldaar 19 October 1678. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen, waar hij werkte.

475. Een Sater.
h. 136, br. 173. D. levensgroot.
Verk. Stinstra, Friesland 1822. *f* 360.

475a. Allegorie.
h. 1.145, br. 1.95. D. gem. *J. JOR. fc.*
Eigendom der stad Amsterdam. Afkomstig uit het Werkhuis aldaar.

Digitized by Google

KESSEL. Jan van Kessel, geboren 5 April 1626 te Antwerpen, overleden aldaar in April 1679. Leerling van Simon de Vos en Jan Breughel II. Werkzaam te Antwerpen.

475b. Insecten en vruchten.
h. 0.15, br. 0.145. K. gem. *J. v. Kessel f.*
Gekocht 1883. *f* 71.95.

Toegeschreven aan **Jan van Kessel:**

475c. Dame bij een tafel met vruchten enz.
h. 0.22, br. 0.22. K. gem. (valsch?) *A. M. S.*
Gekocht 1882. *f* 200.
NB. Dit stukje, aan *Anna Maria Schuurman* toegeschreven, is waarschijnlijk van een Vlaamsch kunstenaar als *Jan van Kessel.*

MASSYS. Goede oude copie naar **Quinten Massys,** geboren omstreeks 1460 te Antwerpen, overleden aldaar 1530. Hij werkte hoofdzakelijk te Antwerpen.

476. De H. Maagd met het kind.
h. 71, br. 60. Hh. v. Maria 14.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

MEULENER. Peter Meulener, gedoopt 18 Februari 1602 te Antwerpen, overleden aldaar 27 November 1654. Navolger van Peter Snayers. Werkzaam te Antwerpen.

476a. Landschap met beelden.
h. 0.49, br. 1.70. P. gem. *P. Meulener* 1645.
Vroeger deksel eener Clavecimbel.
Gekocht 1884. *f* 175.

MIROU. Anthony Mirou, Vlaamsch kunstenaar, omtrent wien niets met zekerheid bekend is. Zijne werken zijn gedateerd van 1614—1640, en wijzen op den invloed van Jan Brueghel, Bril en dergelijke kunstenaars.

476b. Boschrijk landschap.
h. 0.325, br. 0.485. D. gem. *A. Mirou* 1633. (?)
Gekocht 1882. *f* 143.

MOMPER. Joos de Momper de Jonge, geboren 1564 te Antwerpen, overleden aldaar 1635. Leerling van zijn vader Joos de Momper de Oude. Hij werkte te Antwerpen.

477. Een landschap.
h. 45, br. 76. P. Fh. 8.
Kabinet van Heteren, 1809.

NEEFFS. Peter Neeffs de Oude, (I) geboren kort na 1577 te Antwerpen, overleden aldaar tusschen 1657 en 1661. Woonde te Antwerpen.

478. Gezicht in de Predikheerenkerk te Antwerpen,
h. 66, br. 103. P. Fh. 9. gem. *Peeter Nefs. Anno.* 1636.
Afk. v. h. Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

479. Gezicht in een kerk bij kaarslicht.
h. 48, br. 79. P. Fh. 7. gem. *Petrus Nefs* 1636.
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

480. Een kerk van binnen.
h. 24, br. 34. P. Fh. 4. gem. *Peeter Neefs.*
Kab. van Heteren, 1809.

PEETERS. Bonaventura Peeters, gedoopt 23 Juli 1614 te Antwerpen, overleden te Hoboken bij Antwerpen 25 Juli 1652. Werkzaam te Antwerpen.

480a. Gezicht op de reede van Vlissingen.
h. 0 95, br. 1.64. D. gem.
Gekocht 1881. *f* 116.

PEETERS. Jan Peeters, gedoopt 24 April 1624 te Antwerpen, overleden aldaar 1677.

481. Het verbranden van de Engelsche vloot voor Chattam in 1667.
h. 71, br. 106. P. Fh. 5.
Gek. in 1806 door J. J. A. Gogel. voor het Nat. Museum, 's Gravenhage. *f* 600.

PEETERS. Gillis Peeters, gedoopt 23 Januari 1612 te Antwerpen, begraven aldaar 12 Maart 1653. Werkzaam te Antwerpen.

481a. Landschap met watermolen.
h. 0.42, br. 0.56 P. gem. *Gillis Peeters.* 1633.
Geschenk van den heer A. Bredius 1883.

POURBUS. Frans Pourbus, de Oude (I), geboren 1545 te Brugge, overleden te Antwerpen 19 September 1581. Leerling van Frans Floris te Antwerpen, waar hij reeds voor 1562 woonde; hij had eerst de lessen van zijn vader Peter Pourbus genoten.

481b. Portret van Guilliam Courten.
h. 0.46, br. 0.34. gem. *Aeta.* 35. 1575 *en het Monogram van Courten.*
Legaat de Witte van Citters.

482. Damesportret.
h. 42, b. 31. P. Hoofdh. 16.
Afk. van het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
NB. Eer van Frans Pourbus *de Jonge* (II.)

POURBUS DE JONGE. Frans Pourbus de Jonge, geboren 1569 te Antwerpen. begraven te Parijs 19 Februari 1622. Leerling van zijn vader Frans Pourbus de Oude. Werkzaam te Antwerpen, later te Parijs, waar hij Hofschilder werd. Hij bezocht Italië.

482a. Portret van Maria de Médicis ten voete uit.
h. 2.84, br. 2.16. D.
Afkomstig uit het Mauritshuis.
NB. Eene herhaling van dit portret bevindt zich in het Louvre.

Digitized by Google

RUBENS. Petrus Paulus Rubens, geboren 28 Juni 1577 te Siegen, overleden te Antwerpen 30 Mei 1640. Aldaar leerling van Tobias Verhaegt, Adam van Noort en bovenal van Otto van Veen (1594—1598.) Van 1600—1608 in Italië, vooral te Venetië, sedert 1608 te Antwerpen, maar tusschen 1621—1627 te Parijs, 1629—1630 te Londen, 1603/4 en 1628/29 te Madrid. Hij is het hoofd der XVIIe eeuwsche Vlaamsche school en de grootste historie-schilder van het Noorden.

483. De kruisdraging.
Schets voor de schilderij in het K. Museum te Brussel.
h. 72, br. 35. P. Fh. 31.
Kabinet van Heteren, 1809.

484. De romeinsche ouderliefde.
h. 155, br. 186. D. levensgroot.
Geruild 1825 met het Museum te 's Gravenhage tegen eenige andere stukken.
NB. Volgens *Dr. Bode* bevindt zich te *Blenheim House* een beter exemplaar van deze schilderij.

Kopie naar P. P. RUBENS:

485. Ecce homo.
h. 125, br. 95. P. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Het origineel bevindt zich te Schleissheim.

486. De ontmoeting van Jacob en Ezau.
h. 32, br. 23. P. Fh. 16. gem. *P. P. R.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
Het origineel bevindt zich in de „Alte Pinakothek" te *München* (No. 751.)

RIJCKAERT, David Rijckaert III, gedoopt te Antwerpen 2 December 1612, overleden aldaar 11 November 1661. Leerling van zijn vader David Rijckaert II, vormde zich onder studie der meesters Brouwer en Teniers. Werkzaam te Antwerpen.

487. Een schoenmakerswerkplaats.
h. 50, br. 66. P. Fh. 29.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

SCHUPPEN. Jacobus van Schuppen, geboren 1669 of 1670 te Antwerpen, overleden te Weenen 1729. Leerling van zijn vader, den graveur Pieter van Schuppen en N. de Largillière. Hofschilder van den Keizer van Oostenrijk te Weenen en Directeur der academie aldaar.

Digitized by Google

488. Portret van Prins Eugenius Franciscus van Savoye.

geb. te Parijs 18 Oct. 1663, overl. 21 April 1736.
h. 148, br. 117. D. levensgroot. gem:
Ad Vivum Pinxit.
Jacobus van Schuppen.
Christianissimi Regis nec non
Excelsissimi ac Regii Ducis Lotharingeae Pictor Viene 1718.
Gekocht door J. J. A. Gogel, 1806 voor *f* 500.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

SNIJDERS. Frans Snijders, gedoopt 11 November 1579 te Antwerpen, overleden aldaar 19 Augustus 1657. Leerling van Pieter Brueghel II en Hendrick van Balen. 1608—1609 in Italië, overigens werkzaam te Antwerpen.

489. Vruchten en dood wild.

h. 55, br. 86. P. natuurlijke grootte. gem. *F. Snijders.fecit.*
Kab. v. Heteren, 1809.

490. Dood wild en groenten.

h. 117, br. 172. D. natuurlijke grootte.
Verk. G. van der Pot, Rotterdam 1808. *f* 455.

SNIJERS. Pieter Snijers, geboren 1681 te Antwerpen, overleden aldaar 14 Mei 1752. Leerling van Alex. van Bredael. Werkte te Antwerpen.

490a. De koopvrouw.

h. 47½, br. 43. D. Fh. zittend 34. gem. *P. Snijers.*
Legaat van de Poll, 1880.

STALBEMT. Adriaen van Stalbemt, geboren 12 Juni 1580 te Antwerpen, overleden aldaar 21 September 1662. Werkzaam te Antwerpen, tijdelijk te Middelburg (1585—1610) en te Londen (1632—1633.)

490b. Boomrijk landschap.

h. 0.285. br. 0.45. P. gem. *A. v. Stalbemt.*
Gekocht 1882. *f* 111,60.

STEENWIJCK DE OUDE. Hendrick van Steenwijck I, geboren ...... te Steenwijk, overleden 1603 te Frankfort a.M. Leerling van Hans Vredeman de Vries. Werkzaam te Antwerpen (sedert 1577) en (sedert 1580) te Frankfort a.M.

490c. Het inwendige van een grootsch gebouw.

h. 0.10, br. 0.15. P.
Gekocht 1883. *f* 80.

TENIERS. David Teniers de Jonge, gedoopt 15 December 1610 te Antwerpen, overleden te Brussel 25 April 1690. Leerling van zijn vader David Teniers den Oude; zich verder vormend onder Brouwer en Rubens. Werkzaam te Antwerpen, en (sedert 1648 of 1652) te Brussel.

Digitized by Google

Digitized by Google

D. TENIERS DE JONG.

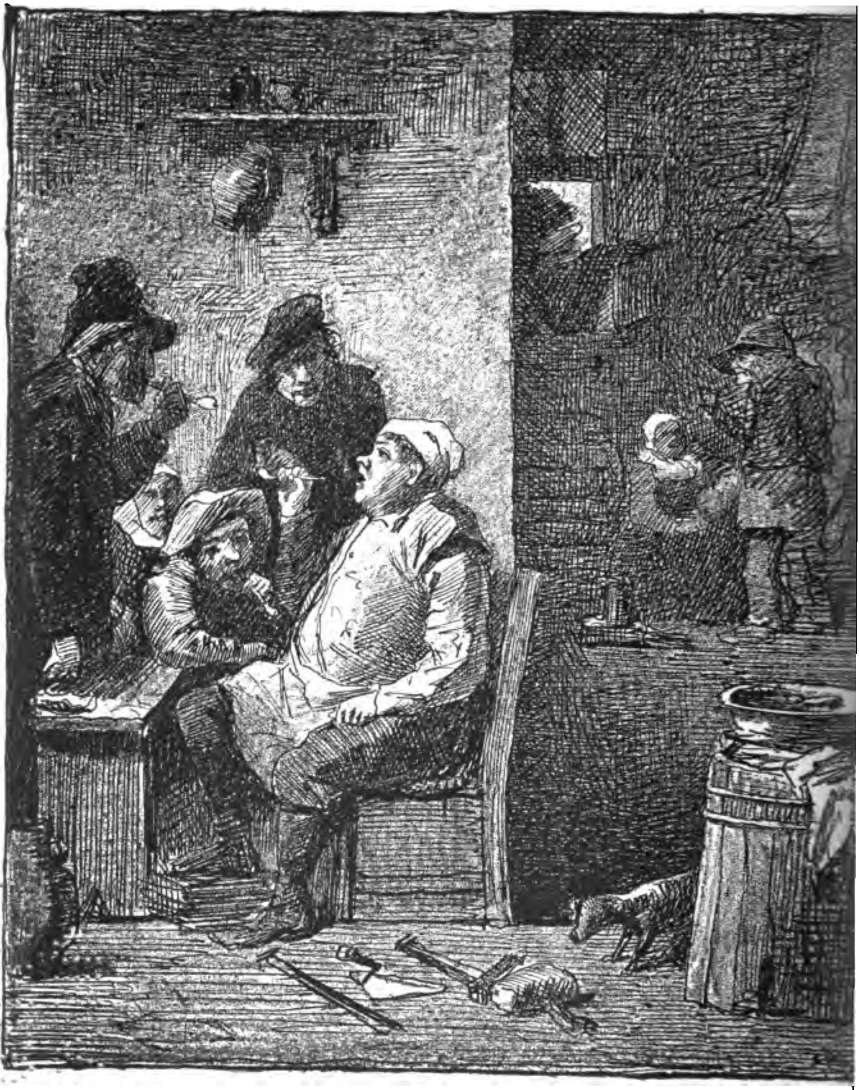

Rustende werklieden. (L'heure du repos.)

Digitized by Google

491. De wachtkamer.
h. 59, br. 91. D. 25. gem. *D. Teniers. F.* 1641.
Kab. van Heteren, 1809.

✓492. Rustende werklieden.
h. 32, br. 29. P. Fh. zitt. 16. gem. *D. Teniers. Fec.*
Kab. van Heteren, 1809.

493. De Boerenherberg.
h. 34, br. 32. P. Hoofdh. 4. gem. *D. T.* (inéén.)
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

494. De verzoeking van den heiligen Antonius.
h. 30, br. 23. P. Hh. 3. gem. *D. Teniers.*
Verk. Mevr. Bicker, Amsterdam 1809. *f* 150.

THIELEN. Jan Philip van Thielen, (genaamd **Rigouldts**) gedoopt 1 April 1618 te Mechelen, overleden te Boisschot 1667. Leerling van Theodoor Rombouts en Daniël Seghers te Antwerpen. Werkzaam te Antwerpen en te Mechelen.

495. Bloemen.
h. 92, br. 63. D. natuurlijke grootte. gem. *J. P. van Thielen. F. Ao.* 1665.
Legaat L. Dupper Wz. 1870.

VEEN. Otto van Veen (Otho Vaenius), geboren 1558 te Leiden, overleden te Brussel 6 Mei 1629. Leerling van Isack Claesz van Swanenburch (Isack Nicolaï) te Leiden en van Dom. Lampsonius te Luik. Bezocht Italië (1575—1580) vooral Venetië, en werkte korten tijd te Leiden, sedert 1593 te Antwerpen, sedert 1620 te Brussel. Leermeester van Rubens.

Reeks van 12 voorstellingen uit den opstand der Batavieren tegen de Romeinen.
Allen hebben dezelfde maat: h. 30, br. 52. P. Fh. 26.

496. De gevangenneming van Claudius Civilis.

497. Claudius Civilis zet zijne landgenooten aan zich tegen de Romeinen te verdedigen.

498. Brinio door de Kaninefaten tot Veldheer benoemd.

499. Civilis slaat de Romeinen bij den Rijn.

500. Civilis sluit de Romeinen te Vetera in.

501. Civilis belegert Vetera.

502. Vetera genomen.

503. Bijeenkomst der Galliërs te Reims.

504. Valentinus krijgsgevangen.

505. De avondmaaltijd.

506. De Batavieren door de Romeinen geslagen.

507. Onderhandeling tusschen Civilis en Cerialis.
Deze reeks van schilderijen werd in 1613 voor *f* 2200, door Hare Ho. Mo. aangekocht „tot een Ciraet van Hare Ho Mo. Camere van Vergaderinge."

Digitized by Google

VRANCX. Sebastiaen Vrancx, gedoopt 22 Januari 1573 te Antwerpen, overleden aldaar 19 Mei 1647. Leerling van Adam van Noort te Antwerpen waar hij werkzaam was. Vóór 1600 bezocht hij Italië.

507a. De belegering van Wachtendonk door de Spanjaarden.
h. 1.41, br. 2.30. D.
Gekocht 1874.

WEIJDEN. School van **ROGIER VAN DER WEIJDEN,** ook **Roger de la Pasture** genoemd. Deze werd 1399 of 1400 te Doornik geboren en overleed te Brussel 16 Juni 1464. Leerling van Robert Campin te Doornik, en navolger van Jan van Eyck. Werkzaam te Doornik en vooral te Brussel, (sedert 1436). Tijdelijk in Italië (?) en te Leuven.

✓ **507b. Afneming van het Kruis.**
h. 0.35, br. 0.42. P.
Gekocht 1875.

507c. Copie door J Berends naar een aan Rogier van der Weijden (?) toegeschreven portret van Karel den Stoute (?) in het Museum te Brussel.
h. . . ., br. . .
Geschenk van den Heer J. Berends te Brussel.

WILDENS. Jan Wildens, geboren 1586 te Antwerpen, overleden aldaar 16 October 1653. Leerling van Peter Verhulst te Antwerpen, waar hij werkzaam was. Hij bezocht Italië en schilderde de landschappen in stukken van Rubens, Jordaens e. a.

507d. Gezicht op de stad Antwerpen van de landzijde.
h. 1.69, br. 3.65, D. gem. *J. Wildens fecit* 1636.
Geschenk van Jhr. Dr. J. P. Six. 1852.

WILLEBORTS. Thomas Willeborts, genaamd **Bosschaert,** geboren 1614 te Bergen op Zoom, overleden te Antwerpen 23 Januari 1654. Leerling van Gerard Zegers te Antwerpen; navolger van van Dijck en Rubens. Werkzaam te Antwerpen.

507e. Mars, wien door Venus een zwaard wordt aangegespt.
h. 2.11, br. 2.21. D. Levensgroot. gem. *T. Willeborts fc.*
Waarschijnlijk jn 1644 voor Prins Frederik Hendrik geschilderd. De schilder ontving *f* 600 voor deze schilderij.
Eigendom der stad Amsterdam.

WINGHE. Joos van Winghe, geboren 1544 te Brussel, overleden te Frankfort a. M. 1603. Bezocht reeds jong Italië; was eenigen tijd Hofschilder van den Hertog van Parma te Brussel en woonde sedert 1584 te Frankfort a. M.

508. Nachtbanket en Maskerade.
h. 114, br. 148. P. Fh. 50.
Aangek. van den kolonel Von Schepeler te Aken, 1839.

Digitized by Google

ZEGHERS of **SEGHERS. Gerard Seghers,** geboren 17 Maart 1591 te Antwerpen, overleden aldaar 18 Maart 1651. Leerling van van Balen en Abraham Janssen. Reisde 1610 naar Italië en Spanje; daarna werkzaam te Antwerpen. Navolger van Rubens en van Dijck.

509. Christus en de Boetvaardigen.
h. 203, br. 247. D. levensgr.
Vermoedelijk geschonken door Baron van Spaen van Biljoen.

ONBEKENDE MEESTERS DER VLAAMSCHE SCHOOL.

510. De aanbidding der Drie Koningen.
h. 47, br. 33½. Fh. knielend 22.
Verk. Isendoorn à Blois te Amsterdam, 1879 voor *f* 2200.
NB. O. i. is dit stuk *niet* van Vlaamschen maar van *Hollandschen* oorsprong.

510a. Christus aan het Kruis met de Heiligen Petrus, Franciscus, Hieronymus Johannes, Maria, Magdalena, Caecilia en Barbara (omstreeks 1470—1480 geschilderd.)
h. 0.21, br. 0.29. P.
Afkomstig uit het Klooster der Brigittinessen te Utrecht.

511. Salomo en de Koningin van Saba.
h. 97, br. 193. P. Fh. 60.
Men leest op de schilderij: III, Reg. X.
Matth. XII.
Luc. XI.
Overgebracht uit het Gouvernementshuis te Groningen 1879.
NB. Dit werk (en het volgende) is van de hand van *JAN VAN SCOREL*. Zie bl. 73.

512. Bathseba en David.
h. 101, br. 201. P. Fh. 10.
Evenals het vorige No. van *JAN VAN SCOREL*. Zie bl. 73.
(Afkomst als No. 511.)

513. Portret van Koning Filips III van Spanje.
geb. 14 April 1578, overl. 31 Maart 1621.
h. 28, br. 22. K. Hoofdh. 10.
NB. De drie volgende portretten hebben dezelfde afmeting.
Gek. van C. H. Hodges 1829. *f* 28.
(Voor denzelfden prijs de 3 stukken hieronder.)

514. Portret van Anna van Oostenrijk, vierde Gemalin van Koning Filips III van Spanje;
geb. 1 Nov. 1549, overl. 26 Oct. 1580. Zie No. 513.

515. Portret van den Kardinaal-Aartshertog Albertus van Oostenrijk,
geb. 13 Nov. 1559, overl. te Brussel, 13 Juli 1621. Zie No. 513.

Digitized by Google

516. Portret van Isabella Clara Eugenia, Gemalin van den Aartshertog Albertus van Oostenrijk,

dochter van Filips II van Spanje, geb. 12 Aug. 1566, overl. te Brussel, 1 December 1633.

516a. De evangelist Johannes op Pathmos.

h. 107, br. 81. D. Fh. zittend. 63.
Legaat van de Poll. 1880.

516b. Phantastische voorstelling van het laatste oordeel en de zeven hoofdzonden.

h. 0.265, br. 0.86. P.
NB. Deze schilderij herinnert aan dergelijke voorstellingen door *Jan Brueghel* geschilderd, maar zij is van iets vroegeren datum.
Gekocht 1881. *f* 250.

516c. Het inwendige van een stadhuis met uitstallingen. (omstreeks 1600?)

h. 0.52, br. 0.75. P.
Gekocht 1881. *f* 235.

516d. Tweestrijd tusschen Apollo en Pan.

h. 0.42, br. 0.62. K.
Herkomst onbekend.
NB. Herinnert aan de werken van *Hendrick de Clerck*, geb. te Brussel omstr. 1570, overleden omst. 1629.

516e. Allegorie op de inhaligheid der geestelijken.

h. 1.14, br. 2.00. P.
Gekocht 1883. *f* 150.

DUITSCHE SCHOLEN.

DÜRER. Albrecht Dürer, geboren te Neurenberg 21 Mei 1471, overleden aldaar 6 April 1528. Leerling van zijn vader en Michel Wohlgemuth (sedert 1486). Gedurende 4 jaren op reis; in Zuid-Duitschland, de Elsass, Venetie, sedert 1495 te Neurenberg (1505—1506 weder in Venetie, 1521—22 in de Nederlanden).

Copie naar DÜRER.

517. Portret van den vriend des schilders, Bilibald Pirckheimer.

h. 17, br. 12. P. Hh. 8. gem. *Belibaldi MDXXIV A. D.* (inéén.)
Verk. Mr. M. C. van Hall, Amsterdam 1858. *f* 19.

HOLBEIN. Hans Holbein de Jonge, geboren 1497 te Augsburg, overleden te Londen tusschen 7 Oct. en 29 Nov. 1543 Leerling van zijn vader Hans Holbein den Oude te Augsburg. Reeds 1515 te Basel, sedert 1526 te Londen, en daar werkzaam tot aan zijn dood. (1528—1531, en 1538 tijdelijk

Digitized by Google

weer te Basel). Holbein staat als portret-schilder zijn beroemste vakgenooten ter zijde, ja, is op dit gebied door geen hunner overtroffen.

(NB. Onder de navolgende aan Holbein toegeschrevene schilderijen, is *geen enkel* oorspronkelijk werk).

518. Portret van Keizer Karel V,

geb. te Gent 24 Febr. 1500, overl. in het klooster St. Yuste in Estremadura, 21 Sept. 1558.

h. 16, br. 13. P. Hh. 8.

Verk. Amsterdam 1825. *f* 100.

NB. Schilderij uit de *Fransche School.*

Toegeschreven aan HANS HOLBEIN.

519. Mansportret.

h. 56, br. 42. P. Hh. 14.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

NB. Meesterwerk van den onbekenden schilder, door de duitsche kunstgeleerden „*der Meister des Todes Mariae*" genoemd. Zie: Geschichte der Malerei II van Woltmann u. Woermann.

520. Portret van Desiderius Erasmus,

geb. 28 Oct. 1467 te Rotterdam, overl. 12 Juli 1537 te Basel.

h. 37, br. 26. P. Hh. 13.

Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

Copie naar Holbein. Hij heeft meer dan een portret van Erasmus geschilderd; het fraaiste berust bij Graaf Stroganoff te St. Petersburg.

521. Portret van Robert Sidney,

h. 41, br. 30. P. Hh. 12.

Kabinet. van Heteren. 1809.

Middelmatige copie naar het origineel te Weenen. (Belvedère.)

ROTTENHAMMER. Hans Rottenhammer, geboren 1564 te München, overleden te Augsburg 1623. Leerling van zijn vader Thomas, sedert 1582 van Joh. Donauer te München; in Venetië onder invloed van Tintoretto schilderende. Werkzaam te Venetië (nog in 1605), daarop afwisselend in Augsburg en München.

522. Maria met het kind Jezus,

h. 35, br. 27. K. Fh. 19. gem. *H. Rottenha. F. invenit.* 1604.
Kab. van Heteren, 1809.

523. Mars en Venus,

h. 29, br. 37. K. Fh. 22½. gem. 1604. *J. Rott. F.*
Kab. van Heteren, 1809.

SANDRART. Joachim von Sandrart, geboren 1606 te Frankfort a/M., overleden 1688 te Neurenberg. Leerling van den graveur Egidius Sadeler te Praag, en van Gerard Honthorst te Utrecht. Na groote reizen naar Engeland en Italië in 1635 weder te Frankfort; later tijdelijk te Amsterdam. Vervolgens te Neurenberg en Weenen.

Digitized by Google

524. Portret van den Dichter Pieter Cornelisz Hooft, Drost van Muiden enz.

(Zie No. 53.)
h. 26, br. 21½. P. Hh. 6.
Gek. Nov. 1818. *f* 14.

524a. Portret van Hendrik Bicker,

geb. 1615, overl. 20 Oct. 1654.
h. 135, br. 101. D. levengroot. gem. *J. Sandrart f.* 1639.
Legaat Bicker. 1881.

524b. Portret van Eva Geelvinck,

geb. 1619, overl. 27 Dec. 1698; echtgenoote van Hendr. Bicker. (No. 524a).
h. 135, br. 101. D. levensgroot. gem. *Sandrart* 1639.
Legaat Bicker. 1881.

524c. Portret van Jacob Bicker,

Ridder van S. Markus; geh. 1639 met Alida Bicker.
h. 90, br. 69. P. levengroot. gem. *J. Sandrart f.* 1639.
Legaat Bicker, 1881.

524d. Portret van Alida Bicker,

geh. 1639 met Jacob Bicker. (Zie No. 524c.)
h. 91, br. 69. P. levensgroot. gem. *J. Sandrart f.* 1641.
Legaat Bicker, 1881.

524e. Schutterstuk met negentien beelden voorstellende het korporaalschap van kapitein van Swieten, gereed om Maria de Médicis, Koningin weduwe van Frankrijk, wier borstbeeld in hun midden staat, in te halen (1638.)

h. 3.40, br. 2.52. D. Levensgroot
Eigendom der stad Amsterdam. Vroeger in Burgemeesters vertrek van het Oude Stadhuis.

TISCHBEIN. Johann Friedrich August Tischbein, geboren 1750 te Maastricht, overleden te Heidelberg 1812. Leerling van zijn vader Joh. Valentin Tischbein en van zijn oom Johann Heinrich Tischbein te Cassel. Hij bezocht Parijs en Italië, Weenen, Arolsen, Dessau en den Haag. Van 1800—1806 te Leipzig; vervolgens eenigen tijd te St. Petersburg.

REEKS VAN PORTRETTEN VAN VORSTEN EN VORSTINNEN UIT HET HUIS ORANJE-NASSAU.

Allen in pastel vervaardigd en ovaal.
h. 60–61. br. 50–51 en levensgroot.

525a. Prins Willem V, Erfstadhouder der Vereenigde Nederlanden,

geb. 8 Maart 1748, overl. te Brunswijk 9 April 1806. gem. *Tischbein* 1789.

Digitized by Google

525b. Frederika Sophia Wilhelmina, Prinses van Pruisen, Gemalin van den Erfstadhouder Willem V,
geb. 7 Aug. 1747, overl. op het Loo 8 Juli 1820.

525c. Augusta Maria Carolina, Prinses van Oranje,
geb. te Leeuwarden 28 Febr. 1743, overl. 6 Mei 1787.

525d. Karel Christiaan, Prins van Nassau Weilburg,
geb. 1735, overl. 1788.

525e. Willem Frederik, erfprins van Oranje, later Koning Willem I,
geb. te 's Gravenhage 24 Aug. 1772, overl. 12 December 1843 te Berlijn.

525f. Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Pruisen, gemalin van Koning Willem I,
geb. 1775, overl. te 's Gravenhage 12 Oct. 1837.

525g. Willem George Frederik, Prins van Oranje.
geb. te 's Gravenhage 15 Febr. 1774, overl. 6 Jan. 1799 te Padua.

525h. Frederika Louisa Wilhelmina, Prinses van Oranje.
geb. 28 Nov. 1770, overl. 6 Juni 1819.

525i. Isabella, regeerende prinses van Nassau-Weilburg.
Waarschijnlijk is deze reeks van portretten afkomstig uit 's Gravenhage. 1808.

ONBEKENDE MEESTERS DER DUITSCHE SCHOOL. XVIe EEUW.

525k. Voorstelling van het paradijs.
Rond Diameter 0.47, P.
Gekocht 1882. *f* 368.05.
NB. Uit het begin der XVIe eeuw; waarschijnlijk Zuid-Duitsche school.

525l. De lofzang der profetes Anna in den tempel.
h. 0.39, br. 0.41. P.
Gekocht op de verk. van der Willigen.
NB. Navolger van *Alb. Dürer* omstreeks 1530.

FRANSCHE SCHOOL.

AVED. Jacques André Joseph Aved, geboren 1702 te Douai, overleden 1766 (?) te Parijs. Leerling van Lebel. Sedert 1721 te Parijs, 1734 lid der Académie aldaar; bezocht in 1751 den Haag, maar keerde 1752 naar Parijs terug.

526. Portret van Prins Willem IV,
geb. 1 Sept. 1711, overl. 22 Oct. 1751.
h. 106, br. 67. D. Hoofd. 12. gem. *J. Aved* 1751.
Uit het Nat. Museum. 's Gravenhage 1808.

Digitized by Google

526a. Portret van Prins Willem IV ten voeten uit.
h. 2.20, br. 1.70. gem. *J. Aved.* 1751.
Afkomstig uit het Mauritshuis.

BERTIN. Nicolas Bertin, geboren 1667 te Parijs, overleden aldaar 1736. Leerling van Jouvenet en Bon Boullogne. Hij bezocht Rome. Werkzaam te Lyon en te Parijs.

527. Jozef ontvlucht Potifar's vrouw.
h. 38, br. 32. P. Fh. 25. gem. *Bertin. in.*
Kab. van Heteren, 1809.

528. Suzanna in het Bad.
h. 38, br. 32. P. Fh. 25. gem. *Bertin. in.*
Kab van Heteren, 1809.

BOURDON. Sébastien Bourdon, geboren 1616 te Montpensier, overleden 1671 te Parijs. Leerling van Barthélémy te Parijs. Bezocht Italië en Zweden (als eerste schilder van Koningin Christina). Sedert 1653 te Parijs.

529. De Geestelijke echt der H. Catharina.
h. 89, br. 106. D. Hoofdh. 9.

DUMESNIL. L. M. DUMESNIL, onbekend Fransch schilder, werkzaam te Parijs in het begin der XVIIIe eeuw.

529a. Ontvángst van Cornelis Hop als gezant van de Staten Generaal der Vereenigde Nederlanden aan het Hof van Lodewijk XV in Juli 1719.
u. 102. br. 157. D. gem. *L. M. Dumesn(il) regius p(ictor) Anno* 17(19)
In bruikleen van het Kon. Oudh. Genootschap.
Kab. v. Heteren, 1809.

POUSSIN. Onbekend (zwak) navolger van **Gaspard Dughet, (Gaspard Poussin)** geboren 1613 te Rome, overleden aldaar 1675. Leerling van zijn schoonbroeder Nicolas Poussin te Rome. Werkzaam te Rome, Milaan, Napels, Florence.

530. Landschap aan eene rivier.
h. 62, br. 93. D. Fh. 12.
In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

531. Een landschap.
h. 71, br. 97. D.
In 1823 door Koning Willem I te Parijs aangekocht.

LIOTARD. Jean Etienne Liotard, geboren 1702 te Genêve, overleden aldaar 1789. Leerling van Masse en le Moine te Parijs. Bezocht Italië, Turkijë, Weenen, Engeland en Holland. (aldaar 1756.)
No. 532a—53`p legaat van Mejuffrouw M. A. Liotard, overleden te Amsterdam 27 *Juni* 1873.

532a. De schoone lezeres.
(Mej. la Vergne, nicht van den schilder.)
Pastel. h. 51, br. 42. Hh. 10½. gem. *J. E. Liotard, Lion* 1746.

532b. Portret van den Maarschalk Maurits van Saksen, geb. 28 Oct. 1696, overl. 30 Nov. 1750.
Pastel. h. 62, br. 53. Hh. 13.

Digitized by Google

532c. Portret van Maria Theresia, Keizerin van Oostenrijk.

geb. 1717, overl. 1780.
Pastel. h. 47, br. 39. levensgroot.
Geschilderd 1760.

532d. Portret van Mevr. Cognard, geb. Batailhy,
grootmoeder van de echtgenoote des schilders.
Pastel. h. 55, br. 45. levensgroot.
Geschilderd 1757.

532e. Portret van den Heer Boëre, Koopman te Genève.
Pastel. h. 61, br. 48. Hh. 11.

532f. Portret van Mevr. Boëre, echtgenoote van den vorige.
Pastel. Afmeting als het voorgaande No. gem. 1746.

532g. Portret van Graaf d'Algarotti.
Pastel. h. 39, br. 30. Hh. 14½.

532h. Portret van Lodewijk van Bourbon, Dauphin van Frankrijk,
zoon van Lodewijk XV, geb. 4 Sept. 1729, overl. 20 Dec. 1765.
Pastel. h. 58, br. 48. levensgroot.

532i. Portret van Prinses Maria Joséphine van Saksen, Dauphine van Frankrijk,
dochter van August III, koning van Polen, 2e echtgenoote van den vorige. Geb. 4 Nov. 1731, overl. 1767.
Pastel. H. 58, br. 48. levensgroot.

532j. Portret van Milord Besborough, vriend des Schilders.
Pastel. h. 62, br. 48. levensgroot.

532k. Portret van Mevr. Tyrell, echtgenoote van den Engelschen Consul te Constantinopel.
Pastel. h. 39, br. 30. Hh. 13.

532l. Portret van Keizerin Maria Theresia van Oostenrijk.
Zie 532c.
Email. h. 60, br. 50. levensgroot.

532m. Portret van Gravin Coventry in turksch costuum
Pastel. h. 98, br. 73. Hh. 10.

532n. Portret van de Gravin van Marlborough.
Pastel. h. 44, br. 37. Hh. 13.

532o. De drie gratiën.
(Naar de groep in Villa Borghese te Rome.)
Pastel. H. 48. B. 43. Fh. 47.

532p. Een straatjongen van Genêve.
Pastel. h. 42, br. 33. Hh. 15.

532q. Portret van Hendrik Bicker,
Zie No. 449n.
h. 55, br. 41. levensgroot. pastel op papier.
Legaat Bicker. 1881.

Digitized by Google

532r. Portret van Clara Magdalena Dedel,
echtgenoote van Hendrik Bicker (No. 532q en No. 449o.)
h. 55, br. 41. levensgroot. pastel op papier. gem. *par Liotard* 1756.
Legaat Bicker. 1881.

532s. Portret van Maximiliaan, Aartshertog van Oostenrijk, Co-adjutor van Trier, Keulen, Munster enz.
Pastel. h. 0.66. br. 0.48.
Met de 5 volgende Nos. geschenk van mevr. Tilanus geb. Liotard. 1885.

532t. Portret van Joseph II, Keizer van Duitschland.
Pastel. h. 0.66, br. 0.48.
Zie No. 532s.

532u. Gezicht op den Mont Blanc, uit het huis des schilders te Genêve gezien.
h. 45, br. 0.58.
Zie No. 532s.

532v. Landschap met vee, naar P. Potter.
h. 0.36, br. 0.45.
Zie No. 532s.

532w. Apollo en Daphne.
h. 0.64. br. 0.50.
Zie No. 532s.

532x. Slapende nimf.
h. 0.30, br. 0.40.
Zie No. 532s.

WOLFF. Benjamin Wolff, geb. 25 Aug. 1758 te Dessau, overl. te Amsterdam 15 October 1825. Bezocht Italië. Sedert 1814 opzichter van 's Rijks Museum te Amsterdam.

532q*. Portret van Frans I Koning van Frankrijk.
(Copie naar Titiaan)
h. 116, br. 89. D levensgroot.
Legaat van B. Wolff, 1825.

ONBEKENDE MEESTERS DER FRANSCHE SCHOOL.

533. Portret van Gaston de Foix.
h. 52, br. 45. P. Hh. 24. gem. *Gasto-Foissius.*
NB. *Copie uit de XVIIIe eeuw.*
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

533a. Portret van Keizer Karel V.
h. 0.17, br. 0.17. P.
Gekocht met het volgende No. in 1884 voor *f* 200.

533b. Portret van Philips II, koning van Spanje op jeugdigen leeftijd.
h. 0.17, br 0.17. P.
Zie het vorige No.

533c. Mansportret.
h. 0.75, br. 0.58. D. (Ovaal.
In bruikleen van Jhr. H. Teding van Berkhout te Haarlem. 1885.

533d. Damesportret.
Maten en afkomst als het vorige No.

Digitized by Google

Digitized by Google

CRISTOFORO ALLORI.

Judith met het hoofd van Holefernes. (Judith, tenant la tête d'Holopherne.)

Digitized by Google

ITALIAANSCHE EN SPAANSCHE SCHOLEN.

BRONZINO. Cristoforo Allori genaamd **Bronzino,** geboren 1577 te Florence, overleden aldaar 1621. Leerling van zijn vader Alessandro Allori en van L. Cardi, genaamd Cigoli. Werkzaam te Florence.

534. Judith met het hoofd van Holofernes.

h. 130, br. 107. D. Levensgroot.
Oude copie van dezelfde schilderij in het Belvedère te Weenen.
In 1816 het eerst in den Catalogus opgenomen.

CARAVAGGIO. Ten onrechte toegeschreven aan Michel Angelo Amerighi (Merisi) genaamd **Caravaggio.** Romeinsche school. Geboren 1569 te Caravaggio, overleden te Porto Ercole in 1609. Vormde zich te Venetië naar Giorgione. Leerling van den Ridder d'Arpino te Rome. Werkzaam te Venetië, Rome, Napels Sicilië.

535. De dood van Orion.

h. 150, br. 157. levensgroot.
Gekocht van Mevr. Liotard, Amsterdam 1827. *f* 1000.

NB. **Copie** naar **Luca Giordano.**

CIRIO FERRI. geboren 1634 te Rome, overleden aldaar 1689.

536. Het huwelijk der Heilige Maagd.

h. 46, br. 55. D. Fh. 32.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
NB. Vlgs. Dr. Bode *ein Ferraresisches Bild in der Art des Scarsellino.* (± 1550).

LANFRANCO. Giovanni Lanfranco (genaamd **il Cavaliere Giovanni di Stefano**) Lombardische school. Geboren te Parma 1580 of 1581, overleden bij Rome 29 November 1647. Leerling van Agostino Carracci, gevormd door de studie van Correggio te Parma; later te Rome onder leiding van Annibale Carracci. Werkzaam te Parma, Piacenza, Rome, Napels.

537. Johannes de Dooper op jeugdigen leeftijd.

h. 71, br. 50. D. levensgroot.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.
NB. *Geen Lanfranco.*

MURILLO. Bartolomé Esteban Murillo, Spaansche School. Gedoopt te Sevilla 1 Januari 1618, overleden aldaar 3 April 1682. Leerling van Juan de Castillo te Sevilla; in 1645 zich te Madrid vormend onder Velasquez, en de meesterstukken der Nederlandsche en Italiaansche scholen bestudeerende. Werkzaam te Sevilla.

Digitized by Google

538. De boodschap aan de H. Maagd.

h. 96, br. 99. D. Fh. 70.

NB. In het hospitaal *de la Caridad* te *Sevilla* bevindt zich eene oorspronkelijke herhaling dezer schilderij. Eene andere (eer een goede oude copie) in het Pal. Barberini te *Rome*.

RIBERA. Ten onrechte toegeschreven aan **Jusepe de Ribera,** genoemd **Spagnoletto.** Spaansche en Napelsche school. Geboren te Játiva (San Felipe) in Spanje 12 Januari 1588, overleden te Napels 1656. Leerling van **Francisco** Ribalta, te Valencia; bestudeerde Caravaggio te Napels. Bezocht Rome, Parma, Venetië; werkzaam te Napels.

V **539. De ijdelheid. (Vanitas.)**

h. 124, br. 98. D. levensgroot.

Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

TISI. Copie naar **Benvenuto Tisi,** genoemd **il Garofalo, school van Ferrara.** Geboren 1481 te Ferrara (?), overleden aldaar 6 September 1559. Sedert 1492 leerling van Domenico Panetti te Ferrara, 1499 van Boccacino Boccacio te Cremona, later zich onder Rafaël te Rome vormend (1510--12). Werkzaam te Ferrara.

540. De aanbidding der Wijzen.

h. 77, br. 57. P. Fh. 35.

Door Z. M. Willem I 1823 te Parijs voor het Museum gekocht.

Onbekend meester der Spaansche School omstreeks 1650 (?)

541. Portret van Karel Balthazar, zoon van Koning Filips IV van Spanje,

geb. 17 Oct. 1629, overl. 9 Oct. 1649.

h. 31, br. 24. D. Hh. 17.

Publ. verk. Amsterdam 1828. *f* 31.

ONBEKENDE MEESTERS DER ITALIAANSCHE EN SPAANSCHE SCHOLEN.

FLORENTIJNSCHE SCHOOL. Onder den invloed van Giotto. Tweede helft der XIVe eeuw.

541a. De Heilige Maagd, met het kind Jezus, omringd door heiligen. In gothieke lijst.

h. 0.98, br. 0.48. P.

Geschenk van den Hr. A. Bredius. 1885.

Digitized by Google

Digitized by Google

JUSEPE RIBERA.

De ijdelheid. (La vanité.)

Digitized by Google

542. De boetvaardige Magdalena.

h. 139, br. 95. D. levensgroot.
Copie naar Titiaan.
Uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808 als *Van Dijck.*

543. De geestelijke echt der H. Catharina.

h. 39, br. 31. D. Hh. Maria 4.
Waarschijnlijk uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

544. Het heilige gezin.

h. 95, br. 133. D. Hh. Maria 15.
Geschenk van Baron van Spaen van Biljoen.
Copie naar *Palma vecchio*; het origineel in het Palazzo Pitti te Florence.

545. Het heilige gezin.

h. 97, br. 75. D. Fh. 70.
Waarschijnlijk uit het Kab. van Heteren, 1809.
NB. *Uitmuntende schilderij van een navolger van van Dyck.*

546. Maria Magdalena.

h. 133, br. 110. D. Levensgroot.
Als van J. Scorel uit het Nat. Museum, 's Gravenhage 1808.

547. De klavecimbelspeler.

h. 86, br. 58. P. Levensgroot.
Als *Bronzino* door Z. M. Willem I gekocht en aan het Museum gezonden, 1823.
NB. Een door *een Nederlander* in Italië geschilderd portret!

LAWRENCE. Sir Thomas Lawrence. Engelsche School. Geboren 1769 te Bristol, overleden te Londen 1830, Leerling van W. Hoare den vader, en Josuah Reinolds, dien hij als Hofschilder te Londen opvolgde. Hij bezocht Italië, Parijs, Aken enz. Werkzaam te Londen.

548. Portret van Willem Ferdinand Mogge-Muilman.

h. 72, br. 59½. D. levensgroot.
Legaat van de Poll, 1880.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

JOHANNES VERMEER (van Delft.) (Collectie VAN DER HOOP.)

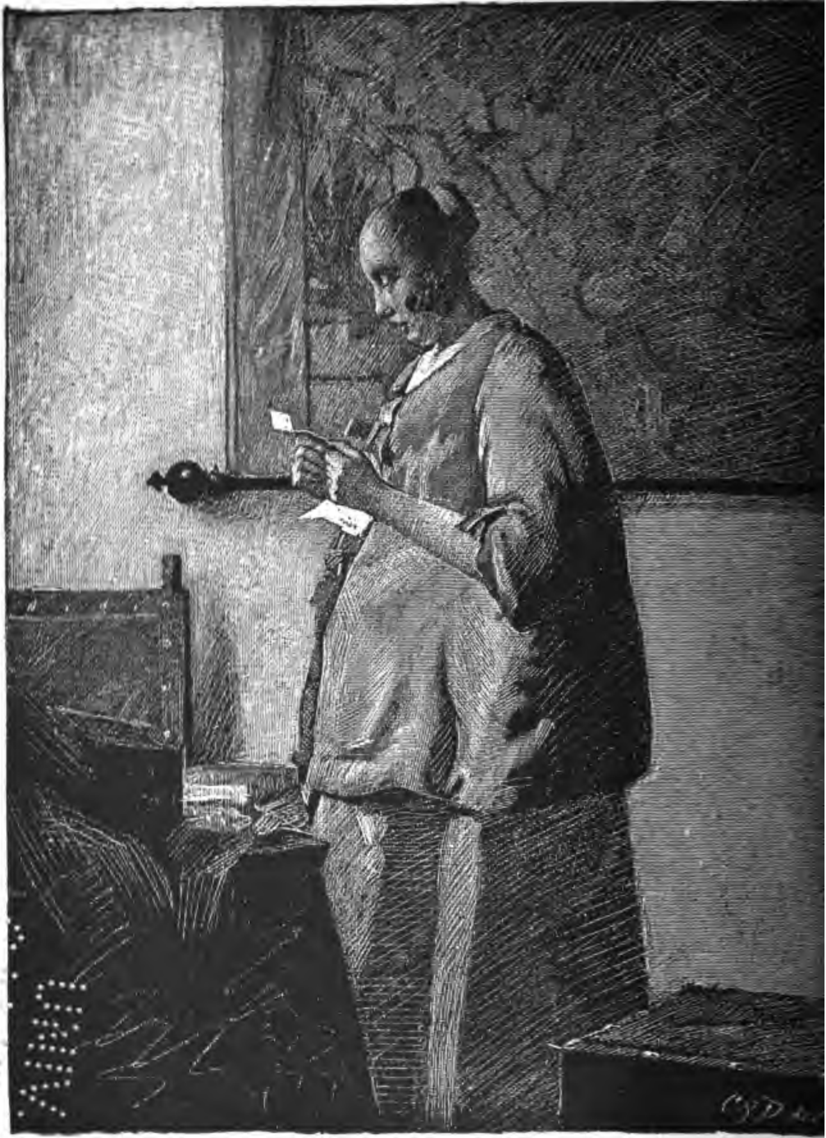

De lezende dame. (La lecture).

Digitized by Google

MUSEUM

VAN DER HOOP

Digitized by Google

Digitized by Google

15 Maart 1854 overleed op 75-jarigen leeftijd te Amsterdam de Heer A. VAN DER HOOP, Chef van het Handelshuis Hope & Cie., Commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der St. Anna Orde 2e klasse van Rusland, Oud-Lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en van den Stedelijken Raad, enz. Hij had gedurende zijn leven een kostbare verzameling oude en moderne schilderijen bijeengebracht en die thans aan de stad Amsterdam gelegateerd.

Dat de Gemeenteraad van Amsterdam aarzelde zulk een legaat te aanvaarden, alleen wegens de som voor de successierechten vereischt, moet op zijn zachtst eene donkere bladzijde in de geschiedenis onzer hoofdstad genoemd worden. Gelukkig bracht eene Commissie het benoodigde bijeen, zoodat 3 Juli 1854 het legaat kon worden aanvaard.

De namen der redders dezer verzameling zijn:

Mr. H. J. KOENEN, J. J. A. SANTHAGENS, J. DE VOS JBZ., Mr. F. DE WILDT, J. WITTERING, C. J. FODOR en Mr. E. C. VAILLANT.

Twee zalen in het voormalige gebouw der Kon. Akademie van Beeldende Kunsten hebben tot nu toe deze kunstschatten bewaard, totdat ze in Juni 1885 in het nieuwe Rijks-Museum op de Stadhouderskade, in daarvoor expresselijk ingerichte zalen, overgebracht werden.

Bij het overlijden van Mevrouw WEDE. VAN DER HOOP (1880

Digitized by Google

werden nog 24 stukken, die hare woning versierden, bij het Museum gevoegd.

11 November 1880 sloot de Regeering met het Gemeentebestuur van Amsterdam eene overeenkomst, waarbij deze verzameling eene eereplaats in het Rijks-Museum werd verzekerd, waartegen, om aan de bepalingen van het testament te blijven voldoen, jaarlijks *f* 400.— aan de armen der stad door de Regeering zal worden uitgekeerd.

De verzameling staat onder dezelfde Directie en Commissie van Toezicht als de Rijks-verzamelingen. (Zie de Inleiding vooraan.)

Digitized by Google

Digitized by Google

GERARD DOU. (Collectie VAN DER HOOP.)

De visschersvrouw. (La femme du Pêcheur.)

Digitized by Google

ASCH. Pieter Jansz van Asch, geboren 1603 te Delft, begraven aldaar 6 Juni 1678. Wellicht leerling van den Delftschen landschapschilder Pieter Staal. Werkte steeds te Delft.

1. Boomrijk landschap.
h. 99, br. 73. D. Fh. 11½. gem. *P.v.A.* (aanéén.)
Verk. Sigault, 1833. *f* 14.

ASSELIJN. Jan Asselijn. Zie blz. 1.

2. Italiaansch landschap.
h. 66, br. 82. D. Fh. 11.
Kab. Bagot, 1836. *f* 1142.

MAES. Nicolaes Maes. Zie blz. 48.

3. Regentenstuk met 6 heeren.
(Waarschijnlijk de overlieden van het Chirurgijnsgilde te Amsterdam, volgens Jhr. Dr. J. Six.)
h. 128, br. 191. D. Fh. levensgroot.

BACKHUYSEN. Ludolf Backhuysen. Zie bl. 4.

4. Het IJ voor Amsterdam.
h. 66, br. 80. D. Fh. 16. gem. *L. Backh.*
Verk. A. Brondgeest, 1836. *f* 3000.

5. Woelend water; de Haarlemmermeer.
h. 42, br. 60. D. gem. *L. Backh.*
Verk. J. M. de Boer, 1840. *f* 3500.

BEELT. Kornelis Beelt. Zie bl. 5.

6. Gezicht op de Groote Markt te Haarlem.
h. 103, br. 147. D. Fh. 25. gem. *K. Beelt.*

BEERSTRATEN. Jan Beerstraten. Zie bl. 6.

7. Wintergezicht.
h. 93, br. 131. D. gem. *J. Beerstraten* 1659.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 218.

BEGA. Cornelis Bega. Zie bl. 6.

8. Het gebed vóór den maaltijd.
h. 34, br. 28. D. Fh. 17. gem. *C. Bega* 1663.
Gek. van J. Smith & Sons 1834. *f* 600.

Digitized by Google

BERCHEM. Claes Pietersz Berchem. Zie bl. 7.

9. Allegorie op de uitbreiding van Amsterdam.
h. 170, br. 146. Fh. 60. D. gem. *N. Berchem f.*
Verk. Saportas, 1843. *f* 2000.

10. Italiaansch landschap.
h. 84, br. 67. Fh. 12. D. gem. *Berchem* 1665.
Verk. A. Brondgeest, 1836. *f* 3720.

11. Italiaansch landschap.
h. 29, br. 36. Fh. 12. P. gem. *Berchem.*

BERCKHEYDE. Job Berckheyde. Zie bl. 8.

12. Gezicht in de Oude beurs te Amsterdam.
h. 86, br. 112. D. Fh. 25. gem. *Job Berckheyde.*

13. Kerk van binnen.
h. 82, br. 67. D. Fh. 11. gem. *Berck Heyde Ao.* 1674.

BERCK-HEYDE. Gerrit Berck-Heyde. Zie bl. 8.

14. Gezicht van den Dam op het Stadhuis, de Nieuwe Kerk en de Waag te Amsterdam.
h. 54, br. 62. D. Fh. 8.

15. Stadsgezicht te Amsterdam. Hetzelfde onderwerp als No. 14, van een ander gezichtspunt uit.
h. 44, br. 60. D. Fh. 5½. gem. *Gerrit Berck-Heyde.* 1694.

16. De bloemmarkt naar het Stadhuis gezien, te Amsterdam.
h. 44, br. 60. D. Fh. 5. gem. *Gerrit Berck Heyde.*

17. Landschap. De ruïne van het Kasteel Egmont bij Haarlem.
h. 34, br. 45. D. Fh. 8. gem. *G. Berk Heyde.*

BERGEN. Dirck van Bergen. Zie bl. 8.

18. Landschap.
h. 63, br. 78. D. Fh. 18. gem. *D. v. Berghen.*

BLOEMAERT. Hendrick Bloemaert. Zie bl. 9.

19. Eene eierverkoopster.
h. 74, br. 56. D. Fh. levensgr. gem. *H. Bloemaert* 1632.

BOL. Ferdinand Bol. Zie bl. 9.

20. Portret van den Luit.-Adm.-Gen. Michiel Adriaansz De Ruiter. Zie bl. 10.
h. 114, br. 92. D. levensgroot. gem. *F. Bol.* 1667.

VERHAGEN. Joris Verhagen. Zie bl. 27.

21. Landschap.
h. 47, br. 65. D. Fh. 8½.
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 305.

BOTH. Jan Both. Zie bl. 12.

22. De naar de natuur studeerende schilders.
h. 186, br. 238. D. Fh. 30. gem. *J. Bot fc.*
Gek. door A. van der Hoop, 1834. *f* 17.160.

Digitized by Google

GERARD DOU. (Collectie VAN DER HOOP.)

De Heremiet. (L'Ermite.)

Digitized by Google

23. Italiaansch landschap.
h. 37, br. 50. P. Fh. 9. gem. *J. Both.*
Verk. te Bath, 1828. *f* 3000.

BREENBERGH. Bartholomeus Breenbergh, geboren 1599 te Deventer, overleden vóór 1659 te Amsterdam. (?) [1]) Bezocht langen tijd Italië; aldaar onder den invloed van Elzheimer werkzaam.

24. Portretstuk.
h. 68, br. 57. D. Fh. 37.

BREKELENKAM. Quiringh Brekelenkam. Zie bl. 14.

25. Binnenhuis.
h. 64, br. 54. D. Fh. 34. gem. *Q. B.*
Verk. J. de Vos, 1833. *f* 495.

26. Eene moeder met haar kind.
h. 10, br. 25. P. Fh. 21.

BRONDGEEST. Albert Brondgeest, geboren 1788 te Amsterdam, overleden aldaar 1849. Leerling van P. G. van Os.

27. Riviergezicht. Copie naar A. Cuyp.
h. 70, br. 89. P. Fh. 9.

BURGKLY GLIMMER. Mevr. Burgkly Glimmer, schilderde omstreeks 1842.

28. Fruitstuk met dood wild.
h. 72, br. 92. D. Nat. grootte.
Gek. van de schilderes, 1842. *f* 250.

CALISCH. Maurits Calisch, geboren 1819 te Amsterdam, overl. aldaar 1870. Leerling van A. C. Kruseman.

29. Moederzegen.
h. 119, br. 66. D. Fh. Levensgroot.
Tentoonstelling 1844. *f* 575.

30. Het bezoek bij de kraamvrouw.
h. 55, br. 65. D. Fh. 32.

CATE. Hendrik Gerrit ten Cate, geb. 22 Februari 1803 te Amsterdam, overl. aldaar 6 Maart 1856. Leerling van P. G. Westenberg.

31. Stadsgezicht bij maanlicht.
h. 55, br. 45. D.
Verk. 1841. *f* 212.

COMPE. Jan ten Compe, geb. 1713 te Amsterdam, overl. aldaar 1761. Leerling van D. Dalens III.

32. Gezicht op de Keizersgracht te Amsterdam, met het huis door den Heer A. v. d. Hoop bewoond. (Er staan een heer en eene dame voor.)
h. 54, br. 45. D. Fh. 5.

CUYP. Albert Cuyp. Zie bl. 17.

---

[1]) In een brief van 1659 wordt zijne weduwe, wonende te Antwerpen, genoemd.

Digitized by Google

33. Portret van een jongman; borstbeeld.
Ovaal. h. 79, br. 67. P. Fh. levensgroot.
Deze schilderij schijnt, even als de volgende, van de hand van Jacob Gerritsz Cuyp te zijn. Zie het volgende No.

34. De buitenpartij.
h. 84, br. 113. P. Fh. 31.
Gek. v. A. Brondgeest, 1849. *f* 4000.
NB. Deze schilderij is m. i. bepaald van Jacob Gerritsz Cuyp, vader van Albert Cuyp. Die portretschilder werd in December 1594 te Dordrecht geboren, en overleed aldaar tusschen 1651 en 1652.

V **35. Veestuk.**
h. 38, br. 54. P. Dh. 18. gem. *A. C.*
Verk. te 's Gravenhage, 1851. *f* 2500.

V **36. Gezicht op Dordrecht.**
h. 65, br. 81. D.
Gek. van A. Brondgeest, 1839. *f* 1900.

DAIWAILLE. Alexander Joseph Daiwaille, geb. 21 Jan. 1818 te Amsterdam, Leerling van zijn vader en B. C. Koekkoek.

37. Besneeuwd landschap.
h. 70, br. 61. D. Th. 4½. verk. 1846. *f* 315.

DASVELD. J. Dasveld, geb. 1770 te Amsterdam, overl. aldaar 1855. Leerling van H. Stokvisch.

38. Een Hond van den St. Bernard.
h. 139, br. 172. D. levensgr.

39. Twee honden.
h. 14, br. 17. P. Dh. 8.

DOU. Gerard Dou. Zie bl. 19.

V **40. De visschersvrouw.**
h. 31, br. 24. P. Hoofdh. 3½. gem. *G. Dou.* 1653.
Verk. Talleyrand, 1817. *f* 3780.

41. De Kluizenaar.
h. 32, br. 27. Hoofdh. 7½. gem. *G. Dou.* 1664.
Kabinet Bagot. 1836. *f* 3469.60.

DUBBELS. Hendrick Dubbels. Zie bl. 20.

42. Zeegezicht.
Een vloot bij den Helder.
h. 135, br. 193. D. Fh. 14. gem. *Dubbels.*

EECKHOUT. Gerbrand van den Eeckhout. Zie bl. 21.

43. De rustende jager.
h. 35, br. 48. D. Fh. 18. gem. *G. v. Eeckhout. F.*

EELKEMA. Eelke Jelles Eelkema, geboren 8 Juli 1788 te Leeuwarden, overl. aldaar 27 Nov. 1839. Leerling van G. de San.

44. Bloem- en Fruitstuk.
h. 80, br. 75. D. Nat. gr.
Verk. 1841. *f* 55.

EVERDINGEN. Allart van Everdingen. Zie bl. 23.

45. Noordsch landschap.
h. 118, br. 103. D.
Gek. van J. Smith and Sons, 1837. *f* 1440.

Digitized by Google

Digitized by Google

ALBERT CUYP. (Collectie VAN DER HOOP.)

Digitized by Google

Digitized by Google

DIRK HALS. (Collectie VAN DER HOOP.)

Dame aan het Clavecimbel. (Dame au Clavecin.)

Digitized by Google

GOOL. Jan van Gool, geb. 1685 te 's Gravenhage, overleden aldaar 1763. Leerling van Math. Terwesten en S. van der Does; hij woonde te 's Gravenhage.

46. Arcadisch landschap.

h. 40, br. 60. P. Fh. zittend 13½. gem. *J. v. Gool Fc.*
J. de Vries Jz., 1844. *f* 300.

HAANEN. George Gillis Haanen, geb. 23 Aug. 1807 te Utrecht, overl. te Bilsen 1879. Leerling van zijn vader Casper Haanen.

47. De Avondschool.

h. 62½, br. 49. P. Fh. 23.
Verk. 1847. *f* 306.

48. Een oud man in zijn studeervertrek.

h. 31, br. 25. P. Hoofdh. 5.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 110.

49. Lezende oude vrouw.

h. 31, br. 25. P. Hoofdh. 4.
Gek. A. Brondgeest, 1834. *f* 110.

HACKAERT. Jan Hackaert. Zie bl. 27.

50. Landschap.

h. 61, br. 74. D. Fh. 6. gem. *Hackaert.*

HAGEN. Joris van der Hagen of Verhagen. Zie bl. 27.

51. Landschap.

h. 107, br. 106. D. Fh. 13.
Verk. Sigault, 1833. *f* 60.

HALS. Frans Hals. Zie bl. 28.

52. Vrouwenportret, kniestuk.

h. 124, br. 92. D. Fh. levensgr. gem. *aetat. sua.* 62. *An.* 1639.

MOLENAER. Jan Miense Molenaer. Zie bl. 137.

53. Musiceerende dame.

h. 37, br. 29. P. Fh. 28.
NB. Jhr. W. van Loon te Amsterdam bezit een groot familie-tafereel van den schilder dezer schilderij, gemerkt *Molenaer feset* 1637.

HANSEN. Lambertus Johannes Hansen, geb. 1803 te Staphorst, overleden te Amsterdam 1859. Leerling van J. W. Pieneman.

54. Eene groenteverkoopster.

h. 57, br. 51. D. Fh. 31.

HELST. Bartholomeus van der Helst. Zie bl. 30.

55. Mansportret,

borstbeeld van een krijgsman.
h. 72, br. 62. D. levensgroot. gem. *B. van der Helst,* 1650.
Verk. veiling 1853. *f* 88.

Digitized by Google

HEIJDEN. Jan van der Heijden. Zie bl. 33.

56. Gezicht op de stad Amersfoort.
(De beelden zijn door Adr. v. d. Velde.)
h. 48, br. 64. P. Fh. 4.
Gek. in Engeland, 1834. *f* 3600.

HOBBEMA. Meijndert Hobbema. Zie bl. 33.

57. De watermolen.
h. 59, br. 83. P. Fh. 4½. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Robin, 1834. *f* 2184.

58. Landschap. Trees water old house; not very pleasing
h. 44, br. 31. P. gem. *M. Hobbema.*
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 1325.

HONDECOETER. Melchior d'Hondecoeter. Zie bl. 35.

59. Gevogelte.
h. 131, br. 172. D. levensgr. gem. *M. d'Hondecoeter.*
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 950.

HOOCH. Pieter d'Hooch of d'Hoogh. Zie bl. 37.

60. Binnenhuis.
h. 66, br. 57. D. Fh. 38. gem. *P. d'Hooch. f.* 1670.
Gek. verk. Meijnders, 1838. *f* 3311.

61. Binnenhuis.
h. 35, br. 41. P. Fh. 16. gem. *P. D. Hooch.*

62. Binnenhuis.
h. 52, br. 59. P. Fh. 21. gem. *Pr. d'hooch.*

63. Buitenhuis.
h. 59, br. 46. D. Fh. 17.

64. Het musiceerend paar.
h. 82, br. 64. D. Fh. 62. gem. *P. d'Hoogh.*
Dit stuk is valsch gemerkt en waarschijnlijk door *Koedijck* geschilderd. *Burger* schrijft het aan *Boursse* toe. (Mus. de la Hollande II, 63—66.)

HOOGSTRATEN. Samuel van Hoogstraten. Zie bl. 37.

65. De zieke dame.
h. 67, br. 55. D. Fh. 39. gem. *S. v. H.*
Verk. Faesch, 1833. *f* 850.

HOUBRAKEN. Arnold Houbraken, gedoopt 28 Maart 1660 te Dordrecht, overleden te Amsterdam 14 October 1719. Leerling van S. van Hoogstraten. Werkzaam te Dordrecht; sedert 1707 te Amsterdam.

66. Eene schilderswerkplaats.
h. 48, br. 18. P. Fh. 16. gem. *A. W. Houbrake pinxit.*
Verk. 1841. *f* 306.

HUIJSUM. Jan van Huijsum. Zie bl. 38.

67. Bloemstuk.
h. 78, br. 61. D. Natuurl. grootte gem. *Jan van Huysum fecit.*
Gek. v. C. J. Nieuwenhuis, 1850 *f* 4000

Digitized by Google

Digitized by Google

PIETER DE HOOCH. (Collectie VAN DER HOOP.)

Buitenhuis (Extérieur d'une maison.)

Digitized by Google

68. Fruit- en Bloemstuk.

h. 55, br. 51. P. Nat. grootte. gem. *Jan van Huijsum fecit.*

JANSON. Johannes Christiaan Janson, geb. 1763 te Leiden, overl. te 's Gravenhage 17 Oct. 1823. Leerling van zijn vader J. Janson.

69. Eene vrouw, brood snijdende.

h. 46, br. 37. P. Fh. 26.

JARDIN. Karel du Jardin. Zie bl. 39.

70. Mansportret, kniestuk.

h. 128, br. 104. D. Fh. levensgr. gem. *K. du Jardin. f.* 1670.
Gek. 1845. *f* 4500.

71. Landschap.

h. 51, br. 45. D. Fh. 12. gem. *K. du Jardin. f.*
Verk. Hertogin van Berry, 1837. *f* 4000.

KARSSEN. Kasparus Karssen, geb. 2 April1810 te Amsterdam. Leerling van P. G. Westenberg.

72. Gezicht in de voormalige beurs te Amsterdam.

h. 86, br. 108. D. Fh. 23½.
Gek. van den Schilder, 1837. *f* 700.

KLOMP. Albert Jansz Klomp, geboren te Amsterdam 1618, overleden aldaar 20 December 1688. Navolger van Potter.

73. Veestuk.

h. 68, br. 54. D.

74. Landschap met vee.

h. 27, br. 34. D. Dierh. 5½.
Verk. Utrecht, 1836. *f* 126.

75. Landschap met vee.

h. 27, br. 34. D. Dierh. 6. gem. *A. Klomp.*
Verk. Utrecht, 1836. *f* 150.

KNIP. Mevrouw Henriëtte Rönner-Knip, geboren 31 Mei 1821 te Amsterdam. Leerling van haren vader J. A. Knip.

76. Een kat met hare jongen.

h. 51, br. 39. P. Dierh. kl. leven.
Gek. van P. V. Genabeth, 1845. *f* 95.

KOBELL. Jan Kobell, geb. 1779 te Delftshaven, overleden te Amsterdam 23 Sept. 1814. Leerling van W. R. van der Wall.

77. Landschap met vee.

h. 44, br. 58. P. Fh. 8.

KOEKKOEK. Barend Cornelis Koekkoek, geboren 11 Oct. 1803 te Middelburg, overleden te Kleef 5 April 1862. Leerling van zijn vader J. H. Koekkoek.

78. Winterlandschap.

h. 60, br. 73. D. Fh. 6.
Gek. van A. Brondgeest, 1838. *f* 375.

79. Italiaansch Landschap

h. 61, br. 53. D. Fh. 10.
Gek. Tentoonstelling Amsterdam, 1848. *f* 1000

Digitized by Google

KRUSEMAN. Cornelis Kruseman, geb. 25 Sept. 1797 te Amsterdam, overl. te Lisse 13 Oct. 1857. Leerling C. H. Hodges en J. A. Daiwaille.

80. Lezende oude vrouw.
h. 32, br. 27. P. Hoofdh. 7.

KRUSEMAN. Jan Adam Kruseman, geb. 12 Febr. 1804 te Haarlem, overl. aldaar 17 Maart 1862. Leerling van C. Kruseman en van J. L. David.

81. De Muiderkring, (de dichters Hooft, Vondel, Cats, enz).
h. 171, br. 260. D. Fh. levensgr.
Gek. van den Schilder, 1853 *f* 3500.

82. Portret van den verzamelaar en schenker van dit Museum, Adriaan van der Hoop,
geb. 1778, overl. te Amsterdam 1854.
h. 123, br. 93, D. Fh. levensgroot.

83. Portret van Koning Willem II der Nederlanden.
h. 107, br. 83. D. Fh. levensgr.
Gek. v. d. Schilder, 1840. *f* 1000.

LAEN. Dirk Jan van der Laen, geboren 1759 te Zwolle, overleden aldaar omstreeks 1829.

84. Stadsgezicht bij Winter.
h. 27, br. 34. P. Fh. 8½.

LINGELBACH. Johannes Lingelbach. Zie bl. 47.

85. De terugkomst van de jacht.
h. 36, br. 42. P. Fh. 13. gem. *J. Lingelbach.*
Verk. Goll v. Franckenstein, 1833. *f* 63.

LUNDENS. Gerrit Lundens. NB. De 2 volgende schilderijen werden ten onjuiste aan L u n d e n s toegeschreven. De door dezen laatsten schilder steeds v o l u i t gemerkte stukken verschillen geheel van schilderwijze en verraden een veel grooter talent.

86. De koekenbakster.
h. 48. br. 39, P. Fh. 28. gem. *B. G.* (?)

87. De school.
h. 48, br. 39. P. Fh. 28. gem. *B. G.* (?)

MAES. Nicolaes Maes. Zie bl. 48.

88. Portret van Mr. Johan de Witt, borststuk.
(NB. Slechte copie.)
h. 30. br. 28. D. Hoofdh. 28.
Zie ook bl. 2.

89. De Spinster.
h. 41, br. 34. P. Fh. 23. gem. *Maes.*
Afk. v. Goll v. Franckenstein, 1833.

Digitized by Google

Digitized by Google

Collectie VAN DER Hoop.

De spinster. (La fileuse.)

Digitized by Google

METSU. Gabriel Metsu. Zie bl. 50.

90. Het geschenk van den jager.
h. 49, br. 46, D. Fh. 26. gem. *G. Metsu.*
Verk. Goll v. Franckenstein, 1843. *f* 12,400.

91. De vischvrouw.
NB. Deze schilderij is door *Sorgh,* wiens handteekening zij nog half zichtbaar draagt. Zie No. 140.
h. 29, br. 25. P. Hoofdh. 5.

MEULEMANS. Adriaan Meulemans, geb. 24 Augustus 1766 te Rotterdam, overl. te 's Gravenhage 30 Mei 1835. Leerling van M. Versteeg.

92. Lezende oude vrouw.
h. 24, br. 17. P. Hh. 8.

MIEREVELT. Michiel Jansz. Mierevelt. Zie bl. 50.

93. Portret van den dichter Jacob Cats,
h. 65, br. 55. P. Fh. levensgr. gem. *Aetatis* 61. *Ao.* 1639. *M. Miereveld.*
Verk. 1837. *f* 280.

NAAR MIEREVELT. (Oude Copie?)

94. Portret van Pieter Corneliss. Hooft, kniestuk.
h. 25. br. 19. P. Hoofdh. 5½.

MIERIS, Frans van Mieris de Oude. Zie bl. 52.

95, De ontsnapte vogel.
h. 16, br. 13. P. Hoofdh. 4. gem. *F. van Mieris.* 1676. *f.*

MIERIS. Willem van Mieris. Zie bl. 52.

96. Arcadisch landschap.
h. 59, br. 63. P. Fh. 13. gem. *W. van Mieris, fc.* 1722.

97. Een heer en eene dame.
h. 35, br. 30. P. Hoofdh. 4½.

MIERIS. Frans van Mieris de Jonge, Zie bl. 53.

98. Kruidenierswinkel.
h. 38, br. 33. P. Hoofd. 3½. gem. *F. Mieris, Fec. Ao.* 1715.

99. Apotheek.
h. 38, br. 32. P. Hoofdh. 4. gem. *F. van Mieris, facit. Ao.* 1714.

MIGNON. Abraham Mignon. Zie bl. 53.

100. Fruitstuk. 34.
h. 58, br. 73. D. Nat. grootte. gem. *A. Mignon. fc.*
Gek. van A. Brondgeest, 1836. *f* 800.

MOLENAER. Jan Miense Molenaer, geb. . . . . te Haarlem, begraven aldaar 19 Sept. 1668. Waarschijnlijk leerling van Frans Hals; hij werkte te Haarlem, tijdelijk te Amsterdam.

101. Het gebed vóór den maaltijd.
h. 26, br. 24. P. Hoofdh. 3. gem. *Jan Molenaer.* Zie ook 52.

MOUCHERON. Frederik de Moucheron. Zie bl. 55.

102. Italiaansch landschap.
h. 67, br. 83. D. Dierh. 6½. gem. *Moucheron. fc.* 1667.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 1700.

Digitized by Google

MUSSCHER. Michiel van Musscher. Zie bl. 55.

103. Huiselijk tafereel.
h. 72, br. 62. D. Fh. 35. gem. M.
Verk. J. M. de Boer, 1840. *f* 1200.

NEER. Aert (Aernout) van der Neer. Zie bl. 57.

104. Riviergezicht bij Winter.
h. 62, br. 77. D. Fh. 6½. gem. *A. v. d. N.*
gek. v. A. Brondgeest, 1839. *f* 2800.

105. Landschap.
h. 44, br. 68. D. Fh. 6. gem. *A. v. d. N.*

NETSCHER. Caspar Netscher. Zie bl. 57.

106. Portret van Mr. Coenraet van Beuningen, Raad van Amsterdam.
h. 47, br. 38. D. Hoofdh. 8. gem. *C. Netscher.* 1673.

NETSCHER. Constantijn Netscher. Zie bl. 58.

107. Portret van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland.
h. 78, br. 62. D. Hoofdh. 8. gem. *C. Netscher.*

108. Portret van Maria, gemalin van Prins Willem III van Oranje, Koning van Engeland.
h. 77, br. 62. D. Fh. 8.

OBERMAN. Anthony Oberman, geb. 1781 te Amsterdam, overl. aldaar 1845.

109. Twee ruiters.
h. 28, br. 36. P. Fh. 11.

110. Paard in de weide.
h. 57, br. 54. D. Dierh. 27.

111. Paard bij het koetshuis.
h. 58, br. 53. D. Dierh. 28.

OS. Gregorius Jacobus Johannes van Os, geb. 1782 te 's Gravenhage, overl. 1861 te Parijs. Leerling van zijn vader J. van Os.

112. Bloemstuk.
h. 37, br. 20. P. Nat. grootte.

OSTADE. Adriaen van Ostade. Zie bl. 60.

113. Boerengezelschap.
h. 36, br. 46. K. Fh. 14. gem. *A. v. Ostade.* 1661.
Afkomstig van Lormier, 1763. *f* 1000.

114. Vertrouwelijk onderhoud.
h. 21, br. 28. P. Hoofdh. 3. gem. *A. v. Ostade* 1642.
Verk. Goll van Frankenstein, 1833. *f* 515.

OSTADE. Isack van Ostade. Zie bl. 60.

115. Boerenherberg.
h. 55, br. 46. P. gem. *Isack van Ostade.* 1633.

Digitized by Google

Digitized by Google

JACOB VAN RUISDAEL. (Collectie VAN DER HOOP.)

Digitized by Google

PORTMAN. Christiaan Julius Lodewijk Portman, geb. 20 Oct. 1799 te Amsterdam, overl. te Parijs 18 Oct. 1867. Leerling van C. Kruseman.

116. **De grootvorst Alexander van Rusland bezoekt het huisje van Czaar Peter te Zaandam.**
h. 136, br. 143. D. Fh. 73.
Gek. van den schilder, 1840. *f* 1800.

POTTER. Pieter Potter. Zie bl. 63.

117. **Stilleven.**
h. 53, br. 41. P. Nat. grootte. gem. *P. Potter fc.* 1646.
Verk. Meijnders, 1838. *f* 705.

POTTER. Paulus Potter. Zie bl. 63.

118. **Paarden in de weide.**
h. 23, br. 29. P. Dierh. 10. gem. *Paulus Potter f.* 1649.
Verk. Goll van Franckenstein, 1833. *f* 2500.

119. **Koeien in de weide.**
h. 24, br. 30. P. Dierh. 7½. gem. *Paulus Potter f.* 1651.
Verk. J. Clemans, 1851, *f* 3600.
Zie ook No. 192.

PIJNACKER. Adam Pijnacker. Zie bl. 64.

220. **Landschap.**
h. 48, br. 41. D. gem. *A. Pijnacker.*
Gek. van A. Brondgeest, 1836. *f* 1200.

RAVENSWAAY. Jan van Ravenswaay, geb. 29 November 1789 te Hilversum, overl. aldaar 2 Maart 1869. Leerling van P. G. van Os.

121. **Weide met vee.**
h. 69, br. 123. D. Dierh. 22.
Verk. 1837. *f* 465.

122. **Schapenstal.**
h. 65, br. 78. D. Fh. 12.

RUISDAEL. Jacob van Ruisdael. Zie bl. 67.

123. **Landschap.**
h. 139, br. 195. D. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. Sir Charles Blount, 1837. *f* 14400.

124. **Riviergezicht bij Wijk-bij-Duurstede.**
h. 81, br. 99. D. Fh. 4. gem. *J. v. Ruisdael.*
Verk. J. Noé, 1841. *f* 6300.

125. **Noorsch landschap.**
h. 105. br. 132. D. gem. *J.v.R.* (aanéén.)
Gek. van J. de Vries, 1833. *f* 4000.

126. **Boschrijk landschap.**
h. 60, br. 77. D. Fh. 10. gem. *J. v. Ruisdael* 1661.
Gek. J. de Vries, 1858. *f* 2400.

RUYSCH. Rachel Ruysch. Zie bl. 68.

127. **Bloemstuk.**
h. 54, br. 36. K. Nat. grootte. gem. *Rachel Ruysch.*
Verk. 1849. *f* 750.

Digitized by Google

128. Bloemstuk.

h. 86, br. 68. D. Nat. grootte. gem. *R. Ruijs fec.* 1659.

Gek. van G. de Vries, 1839. *f* 94.

NB. Deze schilderij schijnt valsch gemerkt te zijn en is zeker van een ander bloemschilder.

REMBRANDT HARMENSZ. VAN RIJN. Zie bl. 68.

129. Het joodsche bruidje.

h. 118, br. 164. D. Fh. levensgr. gem. *Rembrandt.*

Gek. Smit, 1825. *f* 5000.

NB. De schilderwijze van deze schilderij is de door Rembrandt nà 1660 gebezigde; dit meesterstuk behoort dus in de *laatste* periode van den kunstenaar te worden gerangschikt.

SAENREDAM. Pieter Saenredam. Zie bl. 70.

130. Gezicht in de Kerk te Assendelft.

h. 50, br. 75. P. gem. *Pieter Saenredam, dese geschildert int jaer* 1649 *den* 2 *october.*

NB. Figuren van *Adr. v. Ostade.*

Gek. van J. de Vries, 1848. *f* 600.

SAFTLEVEN. Herman Saftleven. Zie bl. 70.

131. Riviergezicht.

h. 67, br. 91. D. Fh. 10.

SCHELFHOUT. Andries Schelfhout, geb. 16 Febr. 1787 te 's Gravenhage, overl. aldaar 19 April 1870. Leerling van J. H. A. A. Breckenheymer.

132. Landschap.

h. 31½, br. 40. P. Fh. 2½.

Gek. v. J. de Vries, 1851. *f* 850.

SCHOEMAKER. Jacobus Schoemaker Doyer, geb. 24 Juni 1792 te Crefeld, overl. te Zutfen 9 Juni 1867. Leerling van J. van Bree.

133. Kenau Simons Hasselaer op de Wallen van Haarlem.

h. 248, br. 300. D. Fh. levensgroot.

Gek. van den schilder, 1846. *f* 3300.

134. Van Speijk op het punt den brand in het kruit te steken.

h. 85, br. 72. D. Fh. 53.

Gek. Tentoonstelling 1836. *f* 300.

135. Andere voorstelling van hetzelfde onderwerp.

h. 25, br. 20. D. Fh. 11.

Verk. 1850. *f* 50.

SCHOTEL. Johannes Christianus Schotel, geb. 11 Nov. 1787 te Dordrecht, overl. 21 December 1838 aldaar. Leerling van M. Schouman.

136. Woelend water.

h. 154, br. 213. D.

137. Stil water.

h. 154, br. 215. D. Fh. 10.

Digitized by Google

SCHOTEL. Petrus Johannes Schotel, geb. 19 Aug. 1808 te Dordrecht, overleden te Dresden 23 Juli 1865. Leerling van zijn vader J. C. Schotel.

138. Gezicht op de Willemssluis bij Amsterdam.
h. 95, br. 120. D. Fh. 9.

SCHOUMAN. Martinus Schouman, gedoopt 31 Januari 1770 te Dordrecht, overl. te Breda 30 October 1848. Leerling van Michiel Versteeg.

139. De kanonneerboot No. 2, vóór Antwerpen in de lucht springende.
h. 52, br. 74. D.
Gek. van J. de Vries, 1834. *f* 150.

SORGH. Hendrick Maertensz Sorgh. Zie blz. 74.

140. De vischmarkt.
h. 48, br. 64. P. Fh. 18. gem. *H. M. Sorgh.*
Gek. van A. Brondgeest, 1839. *f* 1900.
Zie ook op No. 91 van deze verzameling.

STAVEREN. Johannes Adriaensz van Staveren. Zie blz. 75.

141. De kluizenaar.
h. 36, br. 20. P. Fh. 14. gem. *I. A. Staveren.*

STEEN. Jan Havicksz Steen. Zie blz. 75.

142. Het vrolijk huisgezin.
h. 172, br. 109. D. Fh. 50. gem. *J. Steen.* 1668.

143. De zieke Dame.
h. 72, br. 61. D. Fh. 47. gem. *J. Steen.*

144. Familietafereel.
h. 49, br. 40. P. Fh. 26. gem. *J. Steen.*

145. Na de drinkpartij.
h. 58, br. 64. P. Fh. 30. gem. *J. Steen.*
Verk. M. Muilman, 1813. *f* 500.

146. Het drinkend paar.
h. 24, br. 21. P. Hoofdh. 5.

STORCK. Abraham Storck. Zie bl, 76.

147. Gezicht op den Dam te Amsterdam.
h. 124, br. 168. D. Fh. 11. gem. *A. Stork; Fecit Ao.* 1675.

148. Zeegezicht.
h. 69, br. 83. D. Fh. 6. gem. *A. Storck, F.*

149. Zeegezicht.
h. 69, br. 83. D. Fh. 4½. gem. *A. Storck.*

STRIJ. Abraham van Strij. Zie bl. 76.

150. De huisvrouw.
h. 53, br. 43½. P. Fh. 19.

STRIJ Jacobus van Strij, geb. 2 Oct. 1756 te Dordrecht, overl. aldaar 4 Febr. 1815. Leerling van A. C. Lens. Navolger van Albert Cuyp.

Digitized by Google

151. Landschap.
h. 66, br. 55. P. Dierh. 8½.
Verk. Burnet, 1841. f 1700.

TEMMINK. Mej. H. C. Temmink, werkte in 1841. Leerlinge van L. H. de Fontenay.

152. Eene fruitverkoopster.
h. 42, br. 35. P. Hoofdh. 6½.

RAVESTEIJN. Jan van Ravesteijn. Zie bl. 65.

153. Portret van Hugo de Groot op jeugdigen leeftijd.
h. 66, br. 32. P. Fh. levensgroot.

TEMPEL. Abraham Lamberts Jacobsz van den Tempel. Zie bl. 76.

154. Vrouwenportret.
h. 75, br. 61. D. Fh. levensgroot. gem. *A. V. Tempel, ft.*
Verk. Saportas, 1833. *f* 430.

TER-BORCH. Gerard Ter Borch. Zie bl. 77.

155. Jongen met een hond.
h. 35, br. 26. P. Fh. 22.
Gek. J. M. de Boer, 1840. *f* 170.
NB. Copie naar het Origineel te München.

TOL. Dominicus van Tol. Zie bl. 77.

156. Huisselijk tafereel.
Copie naar eene schilderij van zijn oom GERARD DOU.
h. 49, br. 36. P. Fh. 22.
Gek. 1837. *f* 480.

VELDE. Willem van de Velde de Jonge. Zie bl. 80.

157. Het Kanonschot.
h. 76, br. 67. D. gem. *W. v. Velde J.*
Gek. van A. Brondgeest, 1834. *f* 3000.

158. Stil water.
h. 56, br. 62 D.

159. Woelend water.
h. 49, br. 46. P. gem. *W. V. V.*

160. Strandgezicht.
h. 34, br. 44. D. Fh. 6.

VELDE. Adriaen van de Velde. Zie bl. 81.

161. De kunstenaar met zijn gezin buiten.
h. 146, br. 168. D. Fh. 32. gem. *A. v. Velde f* 1667.
Gek. te Londen, 1833. f 15700.

162. De jachtpartij.
h. 58. B. 72. D. Fh. 15. gem. *A. v. Velde f* 1669.
Gek. v. Nieuwenhuis, 1834. *f* 11496.

163. Landschap met vee.
h. 30, br. 36. P. Dierh. 9. gem. *A. v. Velde.*
Gek. v. J. de Vries, 1838. *f* 5650.

Digitized by Google

WILLEM VAN DE VELDE. (Collectie VAN DER HOOP.)

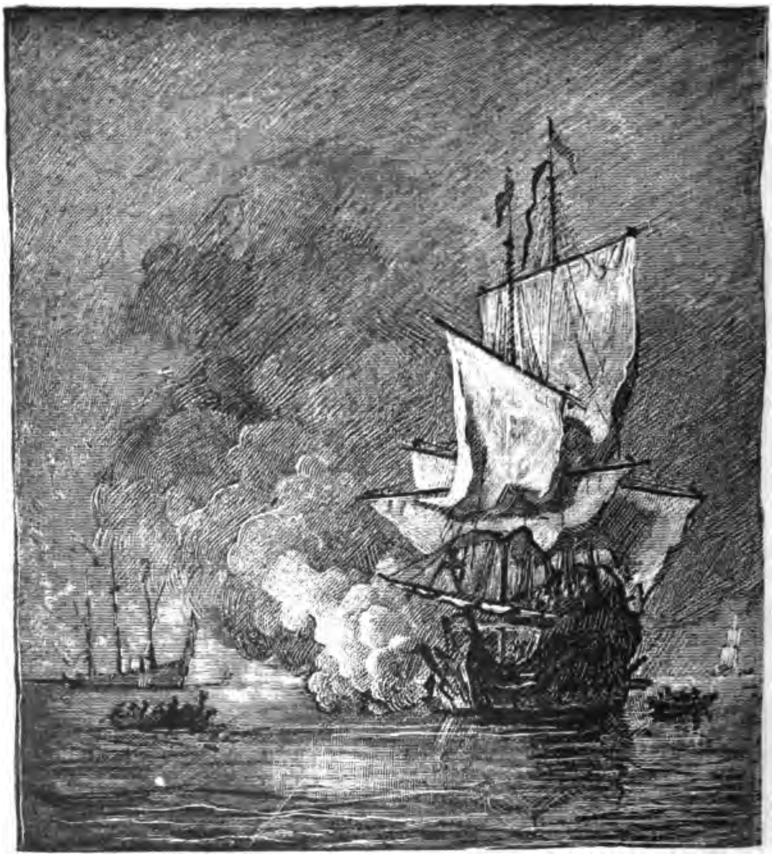

Het kanonschot. (Le coup de canon.)

Digitized by Google

VERMEER. Johannes Vermeer (de Delftsche Vermeer), gedoopt 31 October 1632 te Delft, begraven aldaar 15 Dec. 1675. Leerling van Carel Fabritius; hij woonde te Delft.

164. Lezende dame.
h. 47, br. 38. D. Hoofdh. 6.
Verk. Somariva. 1839. *f* 882.

VERMEULEN. Andries Vermeulen, geb. 23 Maart 1763 te Dordrecht, overl. te Amsterdam 6 Juli 1814. Leerling van zijn vader Corn. Vermeulen.

165. Wintergezicht.
h. 31, br. 35. P. Fh. 8.
Verk. Steenstrand, 1839. *f* 101.

VERSCHUIER. Lieve Verschuier. Zie bl. 83.

166. Kabbelend water.
h. 37, br. 49. P. Fh. 3. gem. *L. Verschuier.*

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur, geb. 11 Juni 1812 te Amsterdam, overl. te Vorden 4 Juli 1874. Leerling van P. G. van Os.

167. Harddraverij op de Zaan.
h. 75, br. 104. D. Fh. 13.
Gek. van den schilder, 1838. *f* 700.

VERSTEEG. Maggiel Versteeg, geb. 30 Aug. 1756 te Dordrecht, begraven aldaar 14 Nov. 1843. Leerling van A. v. Wanum en J. Ponse.

168. Musiceerend gezelschap bij kaarslicht.
h. 88, br. 71. P. Fh. 36.

169. Eene schuurster bij lamplicht.
h. 48, br. 42. P. Hoofdh. 5½.
Verk. Sigault, 1833. *f* 150.

VETTEWINKEL Dz. Hendrik Vettewinkel Dz., geb. 1809 te Amsterdam, overl. 1878.

170. Het koopvaardijschip Flevo, uitzeilende.
h. 68, br. 93. D. Fh. 7.
Gek. van den Schilder, 1837. *f* 650.

VICTORS. Johannes Victor of Victoors. Zie bl. 83.

171. De tandmeester.
h. 74, br. 91. D. Fh. 43. gem. *Jan Victoors. fc.* 1654.

172. De varkensslachter.
h. 77, br. 96. D. Fh. 41. gem. *Jan Victors fc.* 1648.

VOIS. Arie de Vois. Zie bl. 84.

173. De rookende visscher.
h. 14, br. 11. P. Hoofd, 5. gem. *A. D. Vois.*

WALDORP. Antoine Waldorp, geb. 22 Maart 1803 te 's Gravenhage, overl. te Amsterdam 1866. Leerling van J. H. A. A. Breekenheijmer.

Digitized by Google

174. **Stil water.**
h. 47½, br. 57½. P. Fh. 6.
Gek. v. d. schilder, 1850. *f* 325.

WEENIX. Jan Weenix. Zie bl. 86.

175. **Mansportret.**
h. 84, br. 70. D. Hoofdh. 10. gem. *J. Weenix. A.* 1682.

176. **Honden.**
h. 80, br. 100. D. levensgroot.

177. **Dood wild en vruchten.**
h. 135, br. 165. D. Nat. grootte.

WERFF. Adriaan van der Werff. Zie bl. 87.

178. **Het liefkoozend paar.**
h. 36, br. 29. P. Fh. 20. gem. *Adr. v. d. Werff Ao.* 1694.
Gek. 1847. *f* 2500.

WERFF. Pieter van der Werff, Zie bl. 87.

180. **De jonge Hercules.**
h. 33, br. 41. P. Fh. 22.

181. **De jonge Bacchus.**
(tegenhanger van No. 180.)
h. 33, br. 41. P. Fh. 24.

WEST. Johannes Hendrik van West, geb. 30 Sept. 1803 te 's Gravenhage, overl. aldaar 1881, Leerling van C. Kruseman

182. **Het minnebriefje.**
h. 40, br. 35. D. Fh. 27.

WITTE. Emanuel de Witte. Zie bl. 88.

183. **Het inwendige eener kerk.**
h. 120, br. 101. D. Fh. 20.
Gek. v. A. Brondgeest, 1843. *f* 450.

WOUWERMAN. Philips Wouwerman. Zie bl. 88.

184. **Het paardenwed.**
h. 46, br. 64. P. Fh. 9. gem. met zijn monogram.
Afk. v. T. Bonnemaison, 1827. *f* 9500.

185. **Het kamp.**
h. 41, br. 49. P. Fh. 10.
Gek. v. A. Brondgeest, 1834. *f* 6720.

186. **Landschap.**
h. 59, br. 78. D. Fh. 6. gem. met zijn monogram.
Gek. v. A. Brondgeest 1837. *f* 3900.

WIJNANTS. Jan Wijnants. Zie bl. 89.

187. **Landschap.**
h. 65, br. 61. D. Fh. 9½. gem. *J. Wijnants.*

188. **Landschap.**
h. 23, br. 21. P. Fh. 3½. gem. *J. W.*
Verk J. de Vos, 1833. *f* 650.

189. **Landschap.**
h. 29, br. 35. D. Fh. 5. gem. *J. Wijnants.*

Digitized by Google

Digitized by Google

ANTHONY VAN DYCK. (Collectie VAN DER HOOP.)

Portret. (Portrait.)

Digitized by Google

190. Landschap.
h. 29, br. 35. D. Fh. 3½. gem. *J. Wijnants* 1669.
Met No. 189 gek. veiling Amsterdam 1836. *f* 650.

ONBEKENDE MEESTERS. HOLLANDSCHE SCHOOL.

191. Binnenhuis.
h. 35, br. 51. D. Fh. 19.

192. Hondje.
h. 18, br. 20. P. Dierh. 8. gem. *Paulus Potter* f 1653.
Hoewel de echtheid der handteekening twijfelachtig is, houden wij deze schilderij met *Dr. W. Bode* voor een *oorspronkelijk werk van Potter.*

193. Landschap, uitstekende copie naar **Du Jardin.**
h. 44, br. 59. Fh. 16. D.
Valsch gem. *K. Du Jakdin fc.*

VLAAMSCHE SCHOOL.

BRAKELEER. Ferdinand de Brakeleer, geb. 1792 te Antwerpen, overl. aldaar 1883. Leerling van M. J. van Bree.

194. Binnenhuis.
h. 55, br. 49. Fh. 23. P.
Gek. v. d. Schilder 1846. *f* 725.

CELS. Cornelis Cels, geb. 1778 te Lier, overl. te Brussel 1859. Leerling van A. Lens.

195. Portret van Mr. Johan Cornelis van der Hoop, Minister van Marine enz. 1742—1825, vader van den schenker dezer verzameling.
h. 60, br. 51. Levensgroot. D.

DUCORRON. J. Ducorron, geb. 1770 te Ath, overl. aldaar 1848. Leerling van B. P. Ommeganck.

196. Landschap.
h. 42, br. 64. P. Fh. 6.
Gek. 1837. f 41.

DIJCK. Anthony van Dijck. Zie bl. 104.

197. Portret van Joh. Bapt. Franck.
h. 73, br. 57. D. levensgroot. gem. *Johannis Bapt*. *Franck. aetatis suae XXXII.*

ENGEL. Adolf Karel Maximiliaan Engel, geb. 1801 te Kortrijk, overl. aldaar 1833. Leerling van J. B. de Noter.

198. Landschap met vee.
h. 42, br. 55. P. Dh. 12.

FRANCKEN. Frans Francken II. Zie bl. 105.

Digitized by Google

199. De gelijkenis van den verloren zoon.
h. 60, br. 84. P. (Middelstuk h. 32, br. 54. Fh. zittend 23.) De zijstukken Fh. 8.
Gek. van C. F. Roos, 1843. *f* 600.

HULST. Jan Baptist van der Hulst, geb. 1790 te Leuven, overl. in den Haag 1862. Leerling van J. G. Geedts.

200. Portret van Z. M. Willem I, koning der Nederlanden. Borstbeeld.
h. 72, br. 61. D. levensgroot.

201. Portret van H. M. Wilhelmina, Koningin der Nederlanden, gemalin van Koning Willem I. Borstbeeld.
Dezelfde afmetingen als No. 200.

Toegeschreven aan:

KEIJSER. Willem de Keijser, geb. 1603 te Amsterdam. overl. na Juni 1674 te Londen. Beeldhouwer, architect en schilder. Werkzaam te Amsterdam (als stadsbeeldhouwer; vertrok omstreeks 1658 naar Londen. Zijn schilderwerk is zeer zeldzaam.

202. Mansportret. Kniestuk.
h. 26, br. 20. P. Hh. 7.

KEIJSER. Nicaise de Keijser, geb. 1813 te Santvliet, leerling van M. J. van Bree.

203. Graaf Everard van Wurtemburg.
h. 122, br. 94. D. Levensgroot.
Gek. v. d. schilder, 1852. *f* 1900.

LEYS. Baron Henri Leys, geb. 1815 te Antwerpen, overl. aldaar 1869. Leerling van F. de Brakeleer.

204. Binnenhuis in de XVIIe eeuw.
h. 62, br. 49. P. Fh. zittend 29.
Gek. van H. Koning, 1839. *f* 775.

MARNE. Jean Louis de Marne, geb. 1744 te Brussel, overl. aldaar 1829. Leerling van Briard.

205. Italiaansch landschap.
h. 50, br. 66. D. Fh. 12.
Gek. v. D. K. Koning, 1838. *f* 725.

MOERENHOUT. Josephus Jodocus Moerenhout, geb. 1801 te Eekeren, overl. te Antwerpen 1875. Leerling van H. Vernet en Verpoorten.

206. Het inwendige van een paardenstal.
h. 39, br. 35. P. Fh. 10.
Gekocht v. d. schilder, 1840. *f* 250.

OPZOOMER. Simon Opzoomer, geb. 1819 te Rotterdam, overl. te Antwerpen 1878. Leerling van G. de Meyer en M. J. van Bree.

Digitized by Google

Digitized by Google

PIETER DE HOOCHE. (Collectie VAN DER HOOP.)

Binnenhuis (gedeelte.) Intérieur (fragment.)

Digitized by Google

207. Valdez en Magdalena Moons bij de belegering van Leiden.
h. 57, br. 65. Fh. 44.
Gek. v. d. schilder. 1850. ƒ 650.

ENS. Petrus Paulus Rubens. Zie bl. 109.

208. Portret van de tweede vrouw van Rubens, Helena Fourment. Kniestuk.
h. 74, br. 56. levensgroot.
Verk. Willem II, 1850. ƒ 3000.

209. Portret van Anna Maria, Aarts-Hertogin van Oostenrijk, gemalin van Lodewijk XIII van Frankrijk, geb. 1601, overl. 20 Jan. 1666. Kniestuk.
h. 103, br. 73. P. levensgroot.

ENDEL. Petrus van Schendel, geb. 21 April 1806 te Ter Heyden, overl. te Brussel 1870. Leerling van M. J. van Bree.

210. Friesche markt bij maan- en kaarslicht.
h. 46, br. 38. P. Fh. 12.
Gek. v. d. schilder, 1849. ƒ 400.

NIERS. David Teniers de Jonge. Zie bl. 110.

211. Boerenkermis.
h. 77, br. 105. D. Fh. 17. gem. *D. Teniers. Fec.*

212. Boerenbedrijf.
h. 63, br. 93. D. Fh. 29. gem. *D. Teniers. Fec.*

213. De dobbelaars.
h. 44, br. 59. D. Fh. 23. gem. *D. Teniers fec.*
Verk. Willem II. ƒ 12300.

TRECHT. Adriaen van Utrecht, geb. 12 Febr. 1599 te Antwerpen, overl. aldaar 5 October 1652. Leerling van Harmen de Neyt (sedert 1614). Bezocht Frankrijk, Italië en Duitschland; sedert 1625 in Antwerpen.

214. Stilleven.
h. 185, br. 240. D. Nat. grootte.
Gek. van P. G. Westenberg, 1842. ƒ 1200.

VREEMDE SCHOLEN.

CALAME. Alexander Calame, geb. 1817 te Veray, overl. te Mentone 1864. Leerling van Diday.

215. Italiaansch landschap.
h. 51, br. 83. D. Fh. 7.
Gek. v. G. de Vries Jz. ƒ 1400.

COURT. Joseph Désiré Coert, geb. 1797 te Rouaan, overl. te Parijs omstr. 1860. Leerling van Gros.

216. De heilige Catharina. (?)
h. 77, br. 63. D. levensgroot.

Digitized by Google

HILDEBRAND. Theodorus Hildebrand, geb. 1804 te Stettin, overl. 1874. Leerling van Schadow.

217. Gezicht op de Newa bij St. Petersburg.
h. 39, br. 57. D. Fh. 12.
Gek. van C. F. Roos, 1847. *f* 450.

MARTINET. L. Martinet.

218. Fruitstuk.
h. 30, br. 24. Ovaal. P.
Gek. v. d. schilder, 1853. *f* 450.

MÖRNER. Graaf Mörner. In Zweden. 1e helft der XIX eeuw.

219. Portret van Czaar Nicolaas van Rusland.
Borstbeeld.
h. 73, br. 61. D. Levensgroot.

PISTORIUS. Eduard Pistorius, geb. 1796 te Berlijn, overl.

220. Bijbellezing, binnenhuis.
h. 56, br. 65. D. Fh. 22.
Gek. van L'Oullos de Mars. Thl. 375.

ONBEKENDE MEESTERS.

221. Allegorie.
De H. Maagd met Joh. den Dooper en Jozef, den Engel Gabriël en Catharina.
Naar Titiaan?
h. 135, br. 168. D. Hoofdh. 19.

222. Copie naar **Benvenuto Tisi** (Garofalo.) Zie bl. 122.
Heilige familie.
h. 49, br. 36. P.
Gek. v. J. S. Smith, 1839. *f* 1890.

223. Studie van een vrouwenhoofd.
h. 32, br. 28. D. Hoofdh. 12.

224. Mansportret te paard
h. 309, br. 198. D. levensgr.
Geschilderd door een Hollandsch meester in Italië, onder invloed van *Caravaggio.* (Omstreeks 1630?)

Copie naar **ANTHONY VAN DIJCK.**

235. Portret van den Groningschen organist Luberti.
h. 112, br. 80. D. levensgr.
Geschenk van de erfgenamen van Vrouwe Bar. Douair. Roëll-Hodson.
Het origineel in het Museum te München.

Digitized by Google

Digitized by Google

MEYNDERT HOBBEMA. (Collectie VAN DER HOOP.)

Digitized by Google

’S RIJKS VERZAMELING

VAN

SCHILDERIJEN VAN MODERNE MEESTERS

(Vroeger in het Paviljoen „Welgelegen” te HAARLEM)

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

LOUIS APOL.

Digitized by Google

INLEIDING.

Koning Willem I beval reeds in 1828 dat het Paviljoen „Welgelegen" bij Haarlem tot eene kunstgalerij der werken van levende Nederlandsche meesters zou worden ingericht. De architect J. D. ZOCHER werd belast met het daartoe bruikbaar maken van bovengenoemd gebouw. Eerst 9 Augustus 1838 kon in de Nederlandsche Staats-Courant de opening der Verzameling worden aangekondigd, die den daaropvolgenden dag plaats had. Eerst werden de schilderijen na het overlijden der vervaardigers teruggezonden aan het Museum of Kabinet waaruit ze afkomstig waren; later bleven zulke stukken in het Paviljoen. In 1860 verkocht men 65 schilderijen, die de verzameling ontsierden; sedert dien tijd werd zij geregeld door aankoopen en schenkingen verrijkt. In Mei 1885 werden de schilderijen naar het nieuwe Rijks-Museum te Amsterdam overgebracht, waar zij, hoewel in bijzondere zalen tentoongesteld, met de groote Rijksverzameling vereenigd werden.

Digitized by Google

De afmetingen der schilderijen zijn opgegeven in Nederlandsche maat, genomen tusschen de lijst. h. beteekent *hoog;* br. *breed.*

Digitized by Google

Digitized by Google

D. A. C. ARTZ.

Bij Grootmoeder. (Chez la Grandmère.)

Digitized by Google

HOLLANDSCHE SCHOOL.

ABELS. Jacobus Theodorus Abels, geb. te Amsterdam 1 September 1803, overleden te Abcoude 18 Juni 1866. Leerling van Jan van Ravenswaay.

1. Middag.
D. h. 0.65, br. 0.85. gem. *J. T. Abels F.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1833.

APOL. Lodewijk Franciscus Hendrik Apol, zich noemende Louis Apol, geboren te 's Gravenhage 6 September 1850. Leerling van Johannes Franciscus Hoppenbrouwers en van Pieter Stortenbeker.

2. Een Januari-dag.
D. h. 0.90, br. 1.20. gem. *Louis Apol ft.* 75.
Aangekocht ter Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1875. *f* 1000.

ARTZ. David Adolphe Constant Artz, geb. te 's Gravenhage 18 December 1837; leerling van Joseph Israëls.

2a. Bij Grootmoeder.
D. h. 128, br. 0.88. gem. *Artz.*
Geschilderd in 1883.
Aangekocht op de Tentoonstelling, 's Gravenhage. 1883. *f* 3000.

BAKHUYZEN. Hendricus van de Sande Bakhuyzen, geb. te 's Gravenhage 2 Januari 1795, overleden aldaar 12 Dec. 1860. Leerling van Simon Andreas Krausz.

3. Landschap in Gelderland.
P. h. 0.54, br. 0.47. gem. *H. Backhuyzen F.* 1818.
Aangekocht ter Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. *f* 200.

4. De Bouwval van Brederode; gezien op het oosten.
D. h. 1.09, br. 1.42. gem. *H. v. d. Sande Bakhuizen f.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f* 1200.

BAKHUYZEN. Gerardine Jacoba van de Sande Bakhuyzen, geb. te 's Gravenhage 27 Juli 1826. Leerlinge van haar vader Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

5. Bloemen en vruchten.
D. h. 0.67, br. 0.92. gem. *G. J. v. d. S. Bakhuyzen,* 1869.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f* 750.

Digitized by Google

BARBIERS, Pieter Barbiers Pietersz., geb. te Amsterdam 26 October 1748, overleden aldaar 26 October 1842. Leerling van zijn vader.

6. **Landhoeve bij Helvoirt in de Meierij van den Bosch.**
P. h. 0.41, br. 0.37. Gem. *P. Barbiers.*

BAUER. Nicolaas Bauer, geb. te Harlingen 12 September 1767, overl. aldaar 28 Maart 1820. Leerling van zijn vader Johan Anthonius Bauer.

7. **Stilwater.**
D. h. 0.98, br. 1.23.

8. **Woelend water. (Het IJ bij Amsterdam.)**
D. h. 0.98, br. 1.20.

BEHR. Carel Jacobus Behr, geb. te 's Gravenhage 9 Juli 1812. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove, en

CRAEYVANGER. Gijbertus Craeyvanger, geb. te Utrecht 21 October 1810. Leerling van Jan Willem Pieneman.

9. **Stadswal.**
P. h. 0.49, br. 0.61 gem. *C. J. Behr fec. figures par G. Crayenvanger,* 1830.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1830. Aangek. voor *f* 100.

BERG. Simon van den Berg, geb. te Overschie 4 November 1812. Leerling van Pieter Gerardus van Os.

10. **Zomerochtend.**
D. h. 0.49, br. 0.83. gem. *S. van den Berg f.*
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangekocht voor *f* 600.

BILDERS. Johannes Warnardus Bilders, geb. te Utrecht 18 Aug. 1811. Vormde zich-zelf.

11. **De heide van Wolfhezen.**
D. h. 1.00, br. 1.50. gem. *J. W. Bilders,* 1866.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 900.

BLES. David Joseph Bles, zich noemende David Bles, geb. te 's Gravenhage 20 Sept. 1821. Leerling van Cornelis Kruseman.

12. **Zoo als de ouden zongen, piepen de jongen.**
P. h. 0.48, br. 0.66. gem. *David Bles f.* 69.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor *f* 1800.

BLOEME. Herman Antonie de Bloeme, geb. te 's Gravenhage 17 September 1802, overl. aldaar 3 November 1867. Leerling van Jan Willem Pieneman.

13. **Portret van Antonie Frederik Jan Floris Jacob Baron van Omphal.**
D. h. 1.28, br. 105. gem. *H. A. de Bloeme. pinx. Ao.* 1854.
Legaat van Jonkvr. C. L. M. van Omphal; ontvangen in 1877.

BORSELEN. Jan Willem van Borselen, geb. te Gouda 20 September 1825. Leerling van Andreas Schelfhout.

14. **Hollandsch landschap.**
D. h. 0.78, br. 1.30. gem. *J. W. van Borselen ft.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1200.

Digitized by Google

BOSBOOM. Johannes Bosboom, geb. te 's Gravenhage 18 Februari 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

15. De Lieve-vrouwe-kerk te Breda.
P. h. 0.87, br. 0.68. gem. *J. Bosboom.*
Gesch. in 1843. Aangek. in 1843.

BRANDT. Albertus Jonas Brandt, geboren te Amsterdam 22 November 1788, overl. aldaar 21 Februari 1821. Leerling van Georgius Jacobus van Os.

16. Bloemen en Vruchten.
P. h. 0.70, br. 0.55. gem. *A. J. Brandt.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1817. Aangek. voor *f* 450.

17. Bloemstuk.
P. h. 0.67, br. 0.54.
Op de verkooping der schilderijen van A. J. Brandt, te Amsterdam, in 1821, aangekocht voor *f* 139.

BREUHAUS. Frans Aarnold Breuhaus de Groot, geb. te Leiden 13 Juni 1824, overl. te Brussel in 1875. Leerling van zijn vader Frans Breuhaus de Groot.

18. De Fransche kust te St. Nazaire.
(Gezicht in de haven tusschen de hoofden bij laag water.)
D. h. 0.44, br. 0.66. get. *F. A. Breuhaus de Groot f.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae. 1860. Aangek. voor *f* 250.

BURGH. Hendrik van der Burgh, geb. te 's Gravenhage in 1769, overl. aldaar 15 September 1858.

19. Na melktijd.
P. h. 0.46. br. 0.36, gem. *H. v. d. Burgh F.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 180.

BURGH. Hendrik Adam van der Burgh, geb. te 's Gravenhage in 1798.

20. Melktijd.
P. h. 0.42, br. 0.55. gem. *H. A. van der Burgh Jnr.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 100.

CATE. Hendrik Gerrit ten Cate, geb. te Amsterdam 22 Februari 1803, overl. aldaar 6 Maart 1856. Leerling van Pieter George Westenberg.

21. De Jan-Roodenpoortstoren te Amsterdam.
(Gesloopt in 1829.).
D. h. 0.62, br. 0.81. gem. *H. G. ten Cate Fec.* 1829.

COUWENBERG. Abraham Johannes Couwenberg, geb. te Delft in 1806, overl. te Arnhem 6 April 1844.

22. Winter. (Gezicht op een toegevroren stadscingel.)
D. h. 0.72, br. 0.96. gem. *A. J. Couwenberg.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1837. (?)

CUNAEUS. Conradijn Cunaeus, geboren te Dendermonde 1 November 1828. Leerling van Nicolaas Pieneman,

Digitized by Google

23. Jachtgezellen.
P. h. 0.45, br. 0.60. gem. *C. Cunaeus*, 1860.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 225.

DEVENTER. Willem Antonie van Deventer, geb. te 'sGravenhage 30 Juni 1824. Leerling van Hendricus van de Sande Bakhuyzen.

24. Te Katwijk aan zee.
D. h. 0.75, br. 1.00. gem. *W. A. van Deventer, Ao*. 1860.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1860. Aangek. voor *f* 750.

DOIJER. Jacobus Schoemaker Doijer, geb. te Crefeld 24 Juni 1792, overl. te Zutphen 9 Juni 1867.

25. Betaaldag.
D. h. 0.60, br. 0.73.

DREIBHOLTZ. Christiaan Lodewijk Willem Dreibholtz, geb. te Utrecht, 8 September en gedoopt in de Buurkerk 15 September 1799, overl. aldaar 16 Maart 1874. Leerling van Johannes Christianus Schotel.

26. De stad Dordrecht
van Papendrecht gezien.
D. h. 0.74, br. 1.01. gem. *C. L. W. Dreibholtz*.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1837.

DRIFT. Johannes Adrianus van der Drift, geboren 1808 te s'Gravenhage. Leerling van Schelfhout.

26a. De gevangenpoort te 'sGravenhage.
h. 0.30, br. 0.25. P. gem. *J. A. v. d. Drift*.
Gekocht. 1877.

DUBOURCQ. Pierre Louis Dubourcq, geb. te Amsterdam 25 April 1815, overleden aldaar 5 Mei 1873. Leerling van Andreas Schelfhout.

27. De begraafplaats te Baden.
D. h. 1.00, br. 1.50. gem. *Dubourcq*. 1855.
Geschonken door mevr. de Wed. P. L. Dubourcq, in 1873.

EELKEMA. Eelke Jelles Eelkema, geb. te Leeuwarden 8 Juni 1788, overl. aldaar 27 November 1839. Leerling van Gerard de San.

28. Bloemstuk.
D. h. 0.67, br. 0.54. gem. *E. J. Eelkema*. 1817.

29. Bloemen en Vruchten.
D. h. 0.88, br. 0.74.

ENGELBERTS. Willem Judocus Mattheus Engelberts, geb. te Amsterdam 21 Januari 1809. Leerling van Ferdinandus de Braekeleer.

30. De Wildmarkt.
P. h. 0.59, br. 0.49. gem. *W. J. M. E.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1831. Aangek. voor *f* 300.

Digitized by Google

Digitized by Google

J. H. L. DE HAAS.

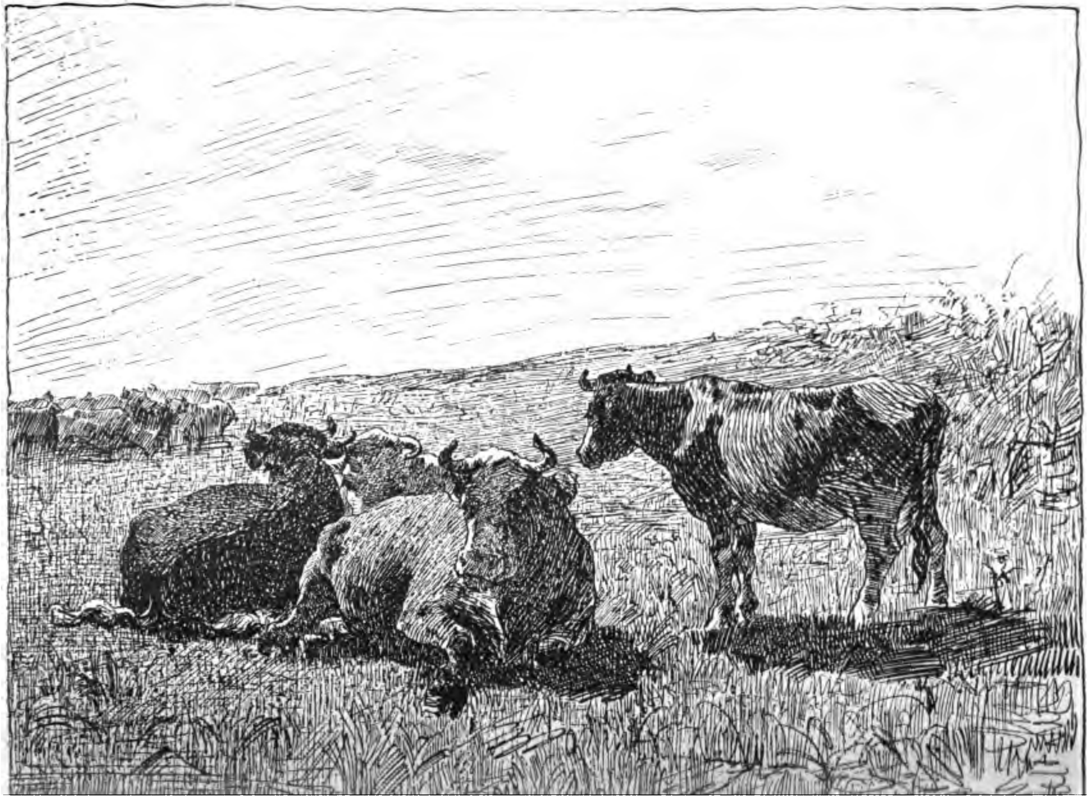

Digitized by Google

GREIVE. Johan Conrad Greive, geb. te Amsterdam 2 April 1837. Leerling van zijn oom Petrus Franciscus Greive en van Cornelis Springer.

31. Schafttijd.

D. h. 0.75, br. 1.15. gem. *J. C. Greive.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor *f* 600.

GRUYTER. Willem Gruyter, geb. te Amsterdam 6 September 1817, overl. aldaar 7 Januari 1880. Leerling van Hermanus Koekkoek.

32. De reede van Bremerhaven.

D. h. 0.87, br. 1.30. gem. *Willem Gruyter Jr.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor f 1000.

HAANEN. Adriana Johanna Haanen, geb. te Oosterhout 15 Juni 1814.

33. Fruitstuk.

P. h. 0.46, br. 0.59. gem. *Adriana Haanen.*
Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor f 400.

33a. De zomer (Bloemen).

h. 1.31, br. 0.98. D. gem. *Adriana Haanen.*
Gekocht 1885.

HAAS. Johannes Hubertus Leonardus de Haas, geb. te Hedel 23 Maart 1832. Leerling van Pieter Frederik van Os.

34. Vroege Morgen.

P. h. 0.33, br. 1.26. gem. *J. H. L. de Haas.*
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1878. Aangek. voor f 3500.

HANEDOES. Louwrens Hanedoes, geb. te Woudrichem 14 Juli 1822. Leerling van Cornelis Kruseman en van Barend Cornelis Koekkoek.

35. Kennemer Landschap.

D. h. 1.20, br. 0.98. gem. *L Hanedoes fec.* 1869.
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1869. Aangek. voor f 900.

HARI. Johannes Hari, geb. te 's Gravenhage 24 October 1772 overl. aldaar 7 October 1849. Leerling van Jean George Teissier.

36. Nachtkwartier te Molodetschno,

van 3 op 4 December 1812.
P. h. 0.46, br. 0.64.
Geschilderd in 1816.
Legaat van den Heer W. P. d'Auzon de Boisminart. 1870.

HEEMSKERCK. Jhr. Jacob Eduard van Heemskerck van Beest, geb. te Kampen 28 Februari 1828. Leerling van Dirk van Lokhorst.

37. Zeegezicht.

D. h. 0.81, br. 1.34. gem. *E. van Heemskerck v. B.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangekocht voor *f* 700.

Digitized by Google

HENDRIKS. Wijbrand Hendriks, geb. te Amsterdam 24 Juni 1744, overl. te Haarlem 28 Januari 1831. Leerling der Teeken-Academie te Amsterdam.

37a. Portret van Jacob de Vos (Senior) vermaard kunstverzamelaar te Amsterdam.

h. 0.33, br. 0.275. D. gem. *W. Hendriks fc.* 1811.
Geschenk van Mevr. Wed. de Vos-Wurfbain te Amsterdam 1879.

HILVERDINK. Johannes Hilverdink, geb. te Groningen 28 Januari 1813. Leerling van Jean Augustin Daiwaille en Jan Willem Pieneman.

38. Kust langs het Engelsche Kanaal.

D. h. 0.79, br. 1.29. gem. *Johs. Hilverdink* 1870.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor f 700.

HODGES. Charles Howard Hodges, geb. te Londen in 1764, overl. te Amsterdam 24 Juli 1837.

39. Portret van den schilder-zelven.

D. h. 0.70, br. 0.59.
Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

40. Portret van Mejuffrouw Emma Jane Hodges.

geb. te Londen in 1789, overl. te Amsterdam 29 October 1868.
Dochter des schilders.
D. h. 0.76, br. 0.61.
Legaat van Mej. E. J. Hodges, ontvangen in 1868.

40a. Portret van Mevr. Wattier-Ziesenis. Zie No. 94.

h. 0.70. br. 0.45. D.
Gekocht 1883. *f* 95.20.

40b. Portret van C. Apostool, Directeur van s' Rijks Museum van schilderijen te Amsterdam.

h. 0.71. br. 0.37. D.
Legaat van C. Apostool 1844.

HOVE. Bartholomeus Johannes van Hove, geb. te 's Gravenhage 28 October 1790. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheymer.

41. Stadsgezicht.

D. h. 0.67, br. 0.84. gem. *B. van Hove.* 1827.

HULSWIT. Jan Hulswit, geb. te Nieuwer-Amstel 11 April 1766, overl. aldaar 8 Augustus 1822. Leerling van Pieter Barbiers Pzn.

42. Gooisch landschap.

P. h. 0.35, br. 0.43. gem. *J. H.* 1807.
Tentoonst. te Amsterdam, 1820. Aangekocht voor f 175.

Digitized by Google

Digitized by Google

JOZEF ISRAËLS.

Digitized by Google

43. Stadspoort.

P. h. 0.28, br. 0.38. gem. *J. Hulswit* 1807.

HUMBERT DE SUPERVILLE. Humbert de Superville, geboren 1770 te s'Gravenhage, overleden te Leiden 9 Januari 1849. Werkzaam te Leiden. Hij bezocht Italië en heeft werken over kunst geschreven.

43a. Portret van Joh. Melchior Kemper, vermaard Staatsman.

h. 0.36, br. 0.275. P. gem. *Nov.* 1813.
Geschenk uit de nalatenschap van Jonkvr. Elisabeth Kemper 1871.

ISRAËLS. Jozef Israëls, geb. te Groningen 27 Januari 1824. Leerling van Jan Adam Kruseman.

44. Alleen op de waereld.

D. h. 0.90, br. 1.40. gem. *Jozef Israëls.*
Wereldtentoonstelling te Parijs, 1878. Aangek. voor *f* 5000.

JANSON. Johannes Christian Janson, geb. te Zutphen [1]) in 1763, overl. te 's Gravenhage 17 October 1823. Leerling van zijn vader Jacobus Janson.

45. Goede buren.

P. h. 0.61, br. 0.46. gem. *J. C. Janson.*

JELGERHUIS. Johannes Jelgerhuis Rienkszoon, geb. te Leeuwarden 24 Sept. 1770, overl. te Amsterdam 6 October 1836. Leerling van Pieter Barbiers Pzn.

46. De Leidsche poort te Amsterdam.

(Gesloopt in 1862.)
D. h. 0.48, br. 0.38. gem. *J. Jelgerhuis Rz. Ao.* 1813.

47. Stadsgezicht te Delft.

D. h. 0.28, br. 0.31. gem. *J. Jelgerhuis Rz.* 1826.

48. De kleine vischmarkt te Amsterdam.

D. h. 0.36, br. 0.46. gem. *Jelgerhuis Rz.* 1828.

KATE. Herman Frederik Carel ten Kate, geb. te 's Gravenhage 16 Februari 1822. Leerling van Cornelis Kruseman.

49. De Wachtkamer.

P. h. 0.63, br. 0.90. gem. *Herman ten Kate. ft.*
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor f 1300.

KLINKENBERG. Johannes Christiaan Karel Klinkenberg, geb. te 's Gravenhage 14 Januari 1852. Leerling van Christoffel Bisschop.

50. De markt te Nijmegen.

D. h. 0.65, br. 1.30. gem. *Klinkenberg.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor f 1600.

---

[1]) Dit wordt *niet* bevestigd door de Doopboeken te Zutphen.

Digitized by Google

KNIP. Josephus Augustus Knip, geb. te Tilburg 3 Augustus 1777, overl. te Berlicum 1 October 1847. Leerling van zijn vader Nicolaas Frederik Knip.

51. Italiaansch Landschap.
D. h. 0.89, br. 1.09. gem. *J. A. Knip* 1818.
Aangek. ter Tentoonstelling te Amsterdam, 1818. f 600.

KNOLL. François Cornelis Knoll, geb. te Rotterdam in 1771 of 1772, overl. te Utrecht 23 Maart 1827.

52. Stal.
P. h. 0.42, br. 0.50. gem. *F. C. K.* 1824.
Geschonken door de dochter des schilders, Mevr. W. C. J. Visscher geb. A. E. Knoll, 1848.

KOBELL. Johannes Kobell, geb. te Delfshaven in 1779, overl. te Amsterdam 23 September 1814. Leerling van Willem Rutgaart van der Wall.

53. Geldersch landschap.
D. h. 0.92, br. 1.25. gem. *J. Kobell.*
Paviljoen, 1809.

54. Ossen in de weide.
D. h. 0.64, br. 0.81. gem. *J. Kobell. f.* 1806.
Aangekocht in 1820.

KOBELL. Jan Kobell, volgens Immerzeel geboren te Rotterdam 18 April 1800 en overl. aldaar 8 November 1838.

55. Melkenstijd.
P. h. 0.23, br. 0.29. gem. *J. Kobell.*
Aangekocht in 1830.

KOOI. Willem Bartel van der Kooi, geb. te Augustinusga 13 Mei 1768, overl. te Leeuwarden 14 Juli 1836. Leerling van Hermanus Wouter Beekkerk.

56. Portretten van de schilders Willem Bartel van der Kooi en Dirks Jacobs Ploegsma.
D. h. 1.20, br. 0.93 (Niet gemerkt.)
Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

57. De minnebrief.
D. h. 1.28, br. 1.05. (Niet gemerkt.) Geschilderd 1808.
Aan dit stuk is op eene Tentoonstelling, te Amsterdam, in 1808, toegewezen de door Koning Lodewijk Napoleon uitgeloofde prijs van *f* 2000. Op de veiling der nalatenschap van den Schilder, in 1846, werd het door de familie voor *f* 150 opgehouden.
Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

58. Portret van Johannes Kobell,
Vee- en Landschapschilder.
(Zie van hem No. 53 en 54 van deze beschrijving.)
D. h. 0.70, br. 0.65. gem. *W. B. v. d. Kooi. Pinx.* 1811.
Aangek. in 1876 voor *f* 125.

Digitized by Google

59. Het gestoorde pianospel.

D. h. 1.45, br. 1.16. (Niet gemerkt.)

Geschonken door Mr. H. Van der Kooi, in 1869.

KORFF. Alexander Hugo Bakker-Korff, geboren te s'Gravenhage 31 Augustus 1824, overl. te Leiden 28 Januari 1882. Leerling van C. Kruseman, de Haagsche en later de Antwerpsche Akademie. Sedert 1856 woonde hij te Leiden.

59a. Onder de palmen.

h. 0.16, br. 0.13. P. gem. *A. H. Bakker Korff.* 1880.

Gekocht 1881. *f*

KOSTER. Everhardus Koster, geb. te 's Gravenhage 22 Februari 1817. Leerling van Bartholomeus Johannes van Hove.

60. Amsterdam.

D. h. 0.90, br. 1.70. gem. *E. Koster f.*

Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 1600.

KRUSEMAN. Cornelis Kruseman, geb. te Amsterdam 25 September 1797, overleden te Lisse 13 October 1857. Leerling van Charles Howard Hodges en van Jean Augustin Daiwaille.

61. Huiselijk geluk.

P. h. 0.48, br. 0.39. gem. *C. Kruseman F.* 1817.

Aangek. ter tentoonstelling te 's Gravenhage, 1817. *f* 300.

62. Vertrek van Philips II uit de Nederlanden.

Philips II, Koning van Spanje en Heer der Nederlanden, keerde in 1559 uit de tegen zijn gezag zich verzettende provinciën naar Spanje terug, de landvoogdij opdragende aan zijne zuster Margaretha, Hertogin van Parma.

D. h. 2.69, br. 1.98. gem. *C. Kruseman ft.* 1832.

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1833. Aangek. in 1840. *f* 2500.

63. Godsvrucht.

D. h. 1.50, br. 1.20. gem. *C. Kruseman F. Roma.*

Tentoonst. te 's Gravenhage, 1843. Aangek. voor *f* 1200.

64. Een van zin.

D. h. 1.00, br. 1.08. (Niet gemerkt.)

Aangek. ter tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 1300.

65. De graflegging van Christus.

Mattheus XXVII : 57—60.

D. h. 3.30, br. 2.90. gem. *Kruseman f Hagae.* 1830.

65a. Portret van den tooneelspeler C. G. Rombach.

h. 0.74, br. 0.61. D.

Geschenk uit de nalatenschap van C. G. Rombach. 1864.

KRUSEMAN. Jan Adam Kruseman Jansz., geb. te Haarlem 12 Februari 1804, overl. aldaar 17 Maart 1862. Leerling van Cornelis Kruseman en van Jacques Louis David.

66. De profeet Elisa en de Sunamietische vrouw.

II Koningen IV : 8—30.

D. h. 1.14, br. 1,11. gem. *J. A. Kruseman Jz. van Haarlem. f.* 1825.

Aangek. ter tentoonstelling te Haarlem, 1825. *f* 600.

Digitized by Google

67. Rustend meisje.
D. h. 0.66, br. 0.52. gem. *J. A. Kruseman f.* 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1827 Aangek. voor *f* 200.

LEICKERT. Charles Henri Joseph Leickert, geb. te Brussel 22 September 1818. Leerling van Wijnand Jan Joseph Nuijen en van Andreas Schelfhout.

68. Wintergezicht.
D. h. 1.26, br. 1.85. gem. *Ch. Leickert f.* 67.
Tentoonst. Arti et Amicitiae, 1867. Aangek. voor *f* 700.

LELIE. Adriaan de Lelie, geb. te Tilburg 19 Mei 1755, overl. te Amsterdam 30 November 1820. Leerling van Andreas Bernardus de Quertemont.

69. Morgenbezoek.
P. h. 0.52, br. 0.42. gem. *A. de Lelie. Ao.* 1796.
Verkooping Van der Pot, 1808. *f* 395.

LINGEMAN. Lambertus Lingeman. geb. te Amsterdam 26 April 1829. Leerling van Petrus Franciscus Greive.

70. De bijeenkomst.
P. h. 0.37. br. 0.49. gem. *Lingeman.* 1870.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 900.

LINTHORST. Johannes Linthorst, geb. te Amsterdam in 1745, overl. aldaar 7 Augustus 1815.

71. Fruitstuk.
P. h. 0.84, br. 0.66. gem. 1808.

LOKHORST. Dirk van Lokhorst, geb. te Utrecht 11 November 1818. Vormde zich door eigen oefening.

72. De Schaapskooi.
D. h. 1.35, br. 1.10. gem. *D. van Lokhorst.* 1876.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1876. Aangek. voor *f* 1800.

MESDAG. Hendrik Willem Mesdag, geb. te Groningen 23 Februari 1831. Leerling van Laurens Alma Tadema. Woont te 's Gravenhage.

73. Strandgezicht te Scheveningen.
D. h. 0.59, br. 1.28. gem. *H. W. Mesdag.* 1874.
Aangek. in 1874 voor *f* 1600.

MEULEMANS. Adriaan Meulemans, geb. te Rotterdam 24 Augustus 1766, overl. te 's Gravenhage 30 Mei 1835. Leerling van Michiel Versteeg.

74. Keuken bij lamplicht.
P. h. 0.50, br. 0.40. gem. *A. Meulemans fecit* 1817.
Gek. door den Heer P. M. Kesler, in 1817, voor 60 ducaten.
Geschonken door den Heer J. Kesler PMzn., in 1877.

MEIJER. Johan Hendrik Louis Meijer, geb. te Amsterdam in 1819, overl. te Utrecht 31 Maart 1866. Leerling van Jan Willem Pieneman.

Digitized by Google

Digitized by Google

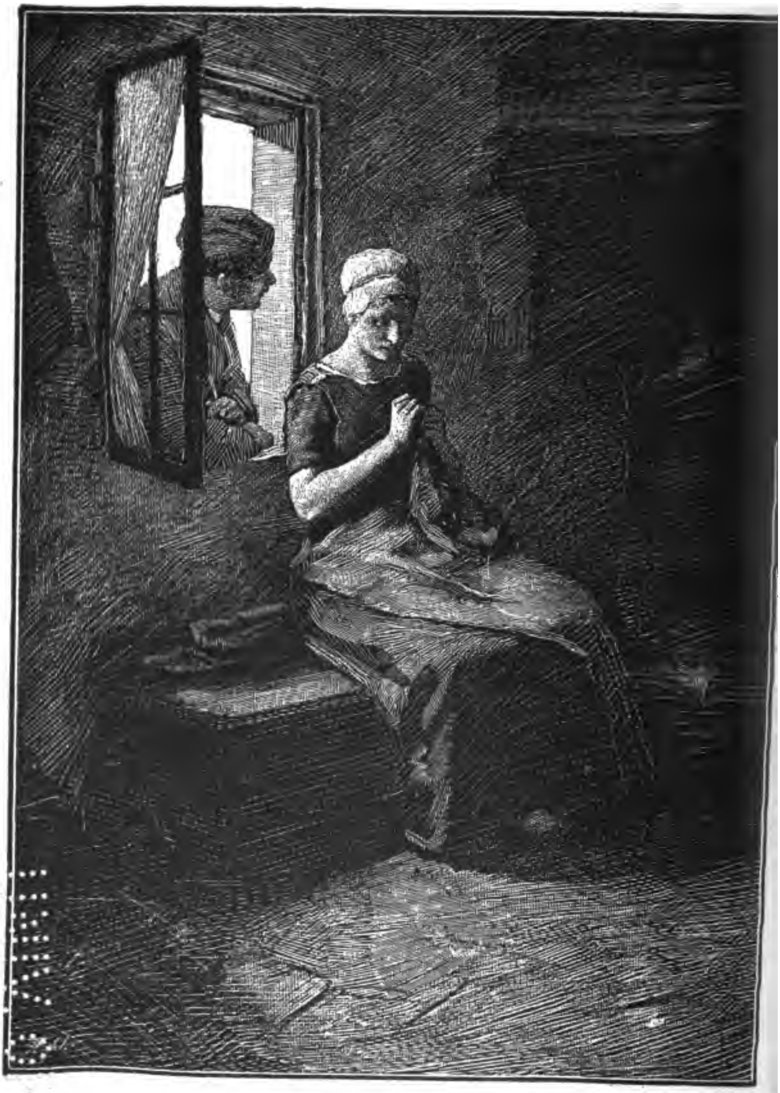

Vrijage. (Galanterie.)

Digitized by Google

75. Storm in het Engelsch Kanaal.
P. h. 0.63, br. 0.85. gem. *Louis Meijer.*
Aangek. in 1869 voor *f* 1000.

MICHAELIS. Gerrit Jan Michaelis, geb. te Amsterdam in 1775, overleden te Haarlem 31 October 1857. Leerling van Jurriaan And iessen.

76. Namiddag.
D. h. 0.51, br. 0.61. gem. *G. J. M.* 1814.

MOREL. Izak Vaarzon Morel, geb. te Amsterdam in 1803, overl. te Gorinchem 20 Februari 1876. Leerling van Jan Willem Pieneman.

77. Bloemstuk.
P. h. 0.74, br. 0.58. gem. *J. V. Morel ft. Amsterdam.*

MORITZ. Louis Moritz, geb. te 's Gravenhage 29 October 1773, overl. te Amsterdam 23 November 1850. Leerling van Dirk van der Aa.

78. De dood van Antoninus Pius,
Keizer van Rome. (138—161.)
D. h. 1.35, br. 2.42. gem. *L. Moritz.*
Aangek. in 1825 voor *f* 1500.

NEUHUYS. Albert Neuhuys, geb. te Utrecht 10 Juni 1844. Leerling van G. Craeyvanger te Utrecht en van de Academie van Antwerpen.

78a. Vrijage.
D. h. 76½, B. 56½. gem. *Alb. Neuhuys f.* 80.

NUYEN. Wijnand Jan Joseph Nuijen, geb. te 's Gravenhage 4 Maart 1813, overl. aldaar 2 Juni 1839. Leerling van Andreas Schelfhout.

79. Een bouwval.
D. h. 0.97, br. 1.38. gem. *W. J. J. Nuyen f.* 36.
Aangekocht in 1877.

OS. Jan van Os, gedoopt te Middelharnis 23 Februari 1744, overl. te 's Gravenhage 13 Februari 1808. Leerling van Aart Schouman.

80. Bloemen en vruchten.
P. h. 0.89, br. 0.72. gem. *J. van Os feit* 1774.

OS. Pieter Gerhardus van Os, geb. te 's Gravenhage 8 October 1776, overl. aldaar 28 Maart 1839. Leerling van zijn vader Jan van Os.

81. Aan den Rijnkant.
P. h. 0.38, br. 0.51. gem. *P. G. van Os feit* 1806

Digitized by Google

82. Leeuw.

D. h. 0.60, br. 0.79. gem. *P. G. van Os f.*

83. Het doorijzen van de karnemelksloot bij Naarden.

Tafereel uit het beleg van Naarden in 1814.

D. h. 0.97, br. 128. Op een stuk ijs in den rechterbenedenhoek leest men :

KARNEMELKSLOOT.
JANUARIJ 1814.
P. G. van Os, fecit.

84. De halve-maan voor Naarden, bij het beleg in 1814.

D. h. 0.97, br. 1.29. Tegenhanger van No. 83. gem. :

NATIONALE GARDE
VAN AMSTELDAM,
op de Lunet voor Naarden.
Ochtend VII April MDCCCXIV.
P. G. van Os, fecit.

85. Het beschieten van Naarden in 1814.

D. h. 0.60, br. 0.79. gem. *P. G. van Os fecit.* Op een kruiwagen, links, staat : KOMMERRUST,
DEN
4e APRIL
1814.

86. Avondstond.

D. h. 0.80, br. 1.17. gem. *P. G. van Os Ft.* 1816.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 400.

87. Vooravond.

D. h. 0.67, br. 0.80. gem. *P. G. van Os f.*

88. Middag.

D. h. 1.43, br. 1,78. gem. *P. G. van Os F.* 1820.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Georgius Jacobus Johannes van Os, geb. te 's Gravenhage 20 November 1782, overl. te Parijs in 1861. Leerling van zijn vader Jan van Os.

89. Landschap in de omstreken. van Hilversum.

D. h. 0.80, br. 0.89. gem. *G. J. J. van Os. P. G. van Os.* (De laatste schilderde de dieren.)

90. Bloemen.

(De Lente.)
D. h. 1.45, br. 1.12. gem. *G. J. J. van Os.* 1816.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 1200.

Digitized by Google

91. Dood wild.

(De herfst.)

D. h. 1.44, br. 1.14. gem. *G. J. J. van Os.* 1818.

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

OS. Maria Margrita van Os, geb. te 's Gravenhage in 1780, overl. aldaar 17 November 1862. Leerlinge van haar vader Jan van Os.

92. Stilleven.

P. h. 0.27, br. 0.23. gem. *M. M. van Os.*

Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

PIENEMAN. Jan Willem Pieneman, gedoopt te Abcoude 7 November 1779, overl. te Amsterdam 8 April 1853. Vormde zich-zelf.

93. Arcadisch landschap.

D. h. 0.67, br. 0.81. Geschilderd in 1812.

94. Portret van mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier,

de meest beroemde Nederlandsche tooneelspeelster van haar tijd; zij werd gedoopt te Rotterdam, den 13den Maart 1762, en is overleden te Voorburg den 23sten April 1827.

D. h. 0.68, br. 0.54. gem. *J. W. Pieneman.* 1819.

95. Portret van Andries Snoek,

den voortreffelijksten Nederlandschen tooneelspeler van zijn tijd, gedoopt te Rotterdam, den 15den Augustus 1766, over leden te Amsterdam den 3den Januari 1829.

D. h. 0.82, br. 0.67. gem. *J. W. Pieneman.* 1819.

96. Mevrouw Joanna Cornelia Ziesenis, geboren Wattier, in de rol van Agrippina.

D. h. 2.55, br. 1.99. (Niet geteekend.)

97. Portretten van Albertus Bernardus Roothaan,

geboren te Amsterdam in 1782, overleden aldaar 8 Januari 1847. Vermaard kunstvriend en bevorderaar der wetenschappen.

en Louis Royer,

geboren te Mechelen 1 Augustus 1793, overleden te Amsterdam 5 Juni 1868. Beroemd Nederlandsch beeldhouwer.

D. h. 1.68, br. 1.40. gem. *J. W. P. fecit.* 1825.

Geschonken door den Raad van Bestuur over 's Rijks Museum te Amsterdam, in 1868.

98. De veldslag bij Waterloo,

op den 18den Juni 1815.

D. h. 5.72, br. 8.30. gem. *J. W. Pieneman A*o. 1824.

98a. Portret van Hendrik Harm Klijn.

h. 0.76, br. 0.60. D.

Legaat van den Heer H. H. Klijn.

Copie naar **J. W. Pieneman:**

Digitized by Google

98b. Portret van 's Lands Historieschrijver Martinus Stuart.
h. 1.18, br. 0.91. D.
Legaat van den Hr. Th. Stuart te Amsterdam 1873.

PIENEMAN. Nicolaas Pieneman, geb. te Amersfoort 1 Januari 1810, overl. te Amsterdam 30 Dec. 1860. Leerling van zijn vader Jan Willem Pieneman.

99. Portret van Jan Willem Pieneman.
(Zie van hem No. 93–98 van deze beschrijving).
D. h. 1.36, br. 1.01. gem. *N. P.* 1860.
Legaat van den Heer N. Pieneman, ontvangen in 1861.

PITLOO. Antoon Sminck Pitloo, geb. te Arnhem in 1791, overl. te Napels in 1837. Leerling van Hendrik Jan van Ameron.

100. De kerk van San Giorgio te Rome.
D. h. 0.99, br. 0.74. gem. *A. S. Pitloo.* 1820.

PORTMAN. Christiaan Julius Lodewijk Portman, geb. te Amsterdam 20 October 1799, overl. te Parijs 18 October 1867. Leerling van Cornelis Kruseman.

101. Grijsaard.
D. h. 0.59, br. 0.50. gem. *C. J. L. Portman F.*

PRINS. Johannes Huibert Prins, geb. te 's Gravenhage in 1758, overl. te Utrecht in 1806. Vormde zich-zelf.

102. Stadsgezicht.
P. h. 0.41, br. 0.56. gem. *J. H. Prins, Ao.* 1793.

RAVENSWAAY. Jan van Ravenswaay, geb. te Hilversum 29 November 1789, overleden aldaar 2 Maart 1869. Leerling van Pieter Gerhardus Van Os.

103. Koestal.
D. h. 0.39, br. 0.45. gem. *J. v. R. f.*

ROELOFS. Willem Roelofs, geb. te Amsterdam 10 Maart 1822. Leerling van Hendricus Van de Sande Bakhuyzen.

104. Landschap in de omstreken van 's Gravenhage.
D. h. 0.47, br. 0.73. gem. *W. Roelofs.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1875. Aangek. voor *f* 1200.

KNIP. Henriëtte Ronner-Knip, geb. te Amsterdam 31 Mei 1821. Leerlinge van haar vader Josephus Augustus Knip.

105. Drie tegen een.
D. h. 0.78, br. 1.23. gem. *Henriëtte Ronner.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1200.

ROTH. George Andries Roth, geb. te Amsterdam 11 September 1809. Leerling van Pieter George Westenberg.

106. Gezicht in het Bentheimsche Bosch.
D. h. 0.80, br. 1.16. gem. *G. A. Roth.* 1870.
Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1870. Aangek. voor *f* 900.

Digitized by Google

PH. L. J. F. SADEE.

Nalezen. (Les glaneuses.)

Digitized by Google

SADEE. Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée, zich noemende Philip Sadée. Geb. te 's Gravenhage 7 Februari 1837. Leerling van Jacobus Everardus Josephus Van den Berg.

107. Nalezen.

D. h. 0.60, br. 1.19. gem. *Ph. Sadée, F.* 1874.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1874. Aangek. voor *f* 2500.

SALEH. Raden Saleh, geb. te Samarang in 1816, overl. te Buitenzorg op Java, 23 April 1880. Leerling op Java van Antoine A. J. Paynen, en later te 's Gravenhage van Andreas Schelfhout en Cornelis Kruseman.

108. Op leven en dood.

D. h. 1.74, br. 2.91. gem. *Raden Saleh F.* 1848.
Door den schilder in 1850 aan den Koning aangeboden, en door Z. M. voor het Museum bestemd.

SCHELFHOUT. Andreas Schelfhout, geb. te 's Gravenhage 16 Februari 1787, overl. aldaar 19 April 1870. Leerling van Johannes Hendricus Adrianus Albertus Breckenheymer.

109. Hollandsch wintergezicht.

P. h. 0.45, br. 0.71. gem. *A. Schelfhout.*
Aangekocht in 1862 voor f 1000.

110. Aan den Maaskant, bij winter.

D. h. 0.67, br. 1.03. gem *A Schelfhout.*
Tentoonst. te Rotterdam, 1867. Aangek. voor *f* 2000.

SCHMIDT. George Adam Schmidt, geb. te Dordrecht 17 Mei 1791, overl. aldaar 22 Maart 1844. Leerling van Pieter Hofman.

111. Bijbellezing.

P. h. 0.37, br. 0.31. gem. *G. A. Schmidt.*
Tentoonst. te 's Gravenhage. 1827. Aangek. voor *f* 90.

SCHOENMAKERS. Johannes Schoenmakers Pietersz, geb. te Dordrecht 1 November 1755, overl. aldaar 4 Juni 1842. Leerling van Jacob van Strij.

112. Stadsgezicht. (De beelden door J. C. Schotel.)

P. h. 0.49, br. 0.63. gem. *J. Schoemakers* en *J. C. Schotel.*
Tentoonstelling te Haarlem, 1825.

SCHOLTEN. Hendrik Jacobus Scholten, geb. te Amsterdam 11 Juli 1824. Leerling van Petrus Jacobus Greive.

113. Zondagmorgen.

P. h. 0.55, br. 0.66. gem. *H. J. Scholten Ft.*
Tentoonst. te Amsterdam, 1868. Aangek. voor *f* 1000.

SCHOTEL. Johannes Christianus Schotel, geb. te Dordrecht 11 November. 1787, overl. aldaar 21 December 1838. Leerling van Martinus Schouman.

114. Onstuimige zee bij buiig weder.

D. h. 1.61, br. 2.19. gem. *J. C. Schotel F.*

Digitized by Google

115. Strandgezicht.
P. h. 0.36, br. 0.50. gem. *J. C. Schotel.*
Op de verkooping Blokland in 1839 aangekocht voor *f* 850.

SCHOTEL. Petrus Joannes Schotel, geb. te Dordrecht 19 Augustus 1808, overl. te Dresden 23 Juli 1865. Leerling van zijn vader Johannes Christianus Schotel.

116. Woelend water.
D. h. 0.72, br. 0.90. gem. *P. J. Schotel.*

SCHOUMAN. Martinus Schouman, gedoopt te Dordrecht 31 Januari 1770, overleden te Breda 30 October 1848. Leerling van Michiel Versteeg.

117. De tocht naar Palembang.
(Eiland Sumatra.)
D. h. 0.70, br. 0.91. gem. *M. Schouman.*

SCHWARTZE. Therèse Schwartze, geb. 20 Dec. 1852 te Amsterdam. Leerlinge van Johan Georg Schwartze en Gabriel Max.

117a. Drie burgerweesjes van Amsterdam.
h. 0.81, br. 0.94. D. gem. *Th. Schwartze.* 1885.
Gekocht 1885. *f* 1200.

SPRINGER. Cornelis Springer, geb. te Amsterdam 25 Mei 1817. Leerling van Kasper Karsen.

118. Het raadhuis en de groentenmarkt te Veere.
D. h. 0.89, br. 0.76. gem. *C. Springer. Fec.* 1861.
Aangek. in 1861 voor *f* 1000.

STOKVIS. Hendrik Stokvis, zich teekenende **Stokvisch,** gedoopt te Loenen 6 Februari 1768, overleden te Amsterdam? in 1824. Leerling van Johannes Christoffel Schultsz.

119. Bij Darthuizen.
P. h. 0.42, br. 0.56. gem. *H. Stokvisch.* 1814.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1816. Aangek. voor *f* 230.

STORTENBEKER. Pieter Stortenbeker, geb. te 's Gravenhage 21 April 1828. Vormde zich-zelf.

120. Morgenstond.
D. h. 0.86. br. 1.27. *P. Stortenbeker.*
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STROEBEL. Johannes Antonie Balthazar Stroebel, geb. te 's Gravenhage 24 November 1821. Leerling van Hubertus van Hove BJzn.

121. Staalmeesters van de Leidsche saaihal.
D. h. 0.82, br. 0.91. gem. *Stroebel. F.* 1866.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 650.

STRIJ. Abraham van Strij, geb. te Dordrecht 31 December 1753, overl. aldaar 7 Maart 1826. Leerling van Joris Ponse.

Digitized by Google

122. De ketelschuurster.
P. h. 0.34, br. 0.28. gem. *A. van Strij.*
Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

STRIJ. Jacob van Strij, geb. te Dordrecht 2 October 1756, overl. aldaar 4 Februari 1815. Leerling van Andreas Cornelis Lens.

123. De Melktijd.
P. h. 0.71, br. 0.95. gem. *J. van Strij.*

124. Avondstond op het land.
P. h. 0.71, br. 0.95. gem. *J. van Strij.*
Verkooping Gevers, 1822.

125. De tocht naar de markt.
P. h. 0.56, br. 0.82. gem. *J. van Strij Ft.*

TEERLINK. Abraham Teerlink, gedoopt te Dordrecht 5 November 1776, overleden te Rome 26 Mei 1857. Leerling van Michiel Versteeg en van Arie Lamme.

126. Italiaansch landschap.
D. h. 1.01, br. 1.41. gem. *Teerlink F. Romae* 1823.

127. De waterval van Tivoli bij Rome.
(Tegenhanger der vorige schilderij.)
D. h. 1.01, br. 1.41. gem. *Teerlink F. Romae* 1824.

TOM. Jan Bedijs Tom, geb. te Boskoop 4 Maart 1813. Leerling van Andreas Schelfhout.

128. Op de heide.
P. h. 0.72, br. 1.04. gem. *J. B. Tom.* 1866.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 750.

TRIGT. Hendrik Albert van Trigt, geb. te Dordrecht 22 October 1829.

129. Godsdienstonderricht in de Luthersche kerk van het dorp Vik in Noorwegen.
D. h. 0.72, br. 0.99. gem. *H. A. van Trigt Ft.* 1866.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 950.

TROOSTWIJK. Wouter Joannes van Troostwijk, geb. te Amsterdam in 1782, overl. aldaar in 1810. Leerling van Jurriaan Andriessen.

130. Geldersch Landschap.
D. h. 0.50, br. 0.62.
Verkooping van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 331.

131. Geldersch Landschap.
P. h. 0.43, br. 0.39.
Verkooping Van Troostwijk te Amsterdam, 1875. Aangek. voor *f* 225.

Digitized by Google

VALOIS. Jean François Valois, geb. te Paramaribo in 1778, overl. te 's Gravenhage 7 December 1853. Leerling van zijn vader.

132. Stadsgezicht.

P. h. 0.45, br. 0.62. gem. *J. F. Valois f.*

VELDEN. Petrus van der Velden, geb. te Rotterdam 5 Mei 1837.

132.* Dubbel-blank.

D. h. 0.72, br. 0.95. gem. *P. van der Velden.*

Tentoonstelling Pictura te Groningen in 1880. Aangek. voor *f* 1050.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur, geb. te Amsterdam 11 Juni 1812, overl. te Vorden 4 Juli 1874. Leerling van Pieter Gerhardus Van Os.

133. Buiig weder.

P. h. 0.45, br. 0.65. gem. *W. Verschuur.*

Tentoonstelling Arti et Amicitiae, 1873. Aangek. voor *f* 1000.

VERVEER. Salomon Leonardus Verveer, geb. te 's Gravenhage 30 November 1813, overl. aldaar 5 Januari 1876. Leerling van Bartholomeus Johannes Van Hove.

134. Stadsgezicht.

(Eene vrije navolging van het gezicht op de Kolksluis te Amsterdam.)

D. h. 1.01, br. 1.22. gem. *S. L. Verveer f.* 1839.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1839. Aangekocht voor *f* 600.

135. Te Noordwijk-aan-Zee.

D. h. 0.80, br. 1.28. gem. *S. L. Verveer f.* 65.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1865. Aangek. voor *f* 900.

VOGEL. Johannes Gijsbert Vogel, geb. te Hooge-Zwaluwe 25 Juni 1828. Leerling van Andreas Schelfhout.

136. Noord-Brabantsche Heide.

D. h. 0.79, br. 1.19. gem. *J. G. Vogel.* 66.

Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1866. Aangek. voor *f* 700.

VOGEL. Cornelis Johannes de Vogel, geb. te Dordrecht 29 December 1824, overl. aldaar 9 Mei 1879. Leerling van Hendrik Frederik Verheggen.

137. Herfst.

D. h. 0.78, br. 1.37. gem. *C. J. de Vogel, Dordrecht.*

Tentoonstelling te Amsterdam, 1877. Aangek. voor *f* 800.

VOS. Maria Vos, geb. te Amsterdam 21 December 1824. Leerlinge van Petrus Kiers.

138. Stil leven.

D. h. 0.88, br. 0.71. gem. *M. Vos.* 1870.

Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 650.

Digitized by Google

WEISSENBRUCH. Johannes Weissenbruch, zich noemende Jan Weissenbruch, geb. te 's Gravenhage 18 Maart 1822, overl. aldaar 15 Februari 1880. Leerling van Salomon Leonardus Verveer.

139. Stadspoort te Leerdam.
D. h. 0.76, br. 102. gem. W.
Tentoonstelling te Rotterdam, 1870. Aangek. voor *f* 1200.

WESTENBERG. Pieter George Westenberg, geb. te Nijmegen in 1791, overleden te Brummen 26 December 1873. Leerling van Jan Hulswit.

140. Stadsgezicht in Amsterdam, bij winter.
D. h. 0.52, br. 0.67. gem. *P. G. Westenberg.* 1817.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1818.

WINTER. Abraham Hendrik Winter, geb. te Utrecht in 1800, overl. te Amsterdam 28 Mei 1861. Leerling van Pieter Christoffel Wonder.

141. Schapenstal.
P. h. 0.40, br. 0 50. gem. *A. Winter. F.*

WONDER. Pieter Christoffel Wonder, geb. te Utrecht 10 Januari 1777, overl. te Amsterdam 12 Juli 1852. Vormde zich-zelf.

142. De Tijd.
D. h. 1.21, br. 1.04. gem. *P. C. Wonder F.* 1810.
Legaat van den Schilder; ontvangen in 1853.

VLAAMSCHE SCHOOL.

ASSCHE. Henri van Assche, geb. te Brussel 30 Augustus 1774, overl. aldaar 10 April 1841. Leerling van Baptiste de Roy.

143. Bergstroom in de Ardennen.
P. h. 137, br. 1.19. gem. *Hry Van Assche.* 1821.

ASSELBERGS. Alphonse Asselbergs, geb. te Brussel 1839. Leerling van E. Huberti.

143a. Zonsopgang in de Kempen.
h. 1.18, br. 1.99. D.
Geschenk van Mej. A. H. H. Horneman in 1885.

BREE. Mattheus Ignatius van Bree, geb. te Antwerpen 22 Februari 1773, overl. aldaar 15 December 1839. Leerling van Petrus Johannes van Regemorter.

144. Beeldtenis van den schilder.
P. h. 0.14, br. 0.15. gem. *Mattheus Ignatius van Bree se ipse Fecit.*
Geschonken in 1877 door Jhr. Mr. Victor de Stuers.

Digitized by Google

144a. De intocht van Keizer Napoleon I met zijn generalen staf te Amsterdam op den 9den October 1811.
h. 4.10, br. 5.70 D. Levensgroot. gem. *M. van Bree.*
Eigendom der stad Amsterdam.

BRICE. J. Brice.

145. De poelier.
D. h. 0.98, br. 1.14. gem. *Brice.* 1827.

CELS. Cornelis Cels, geb. te Lier 10 Juni 1778, overl. te Brussel in 1859. Leerling van Andreas Lens.

146. Zwitsersch Landmeisje.
D. h. 1.08, br. 0.86.
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1821. Aangek. voor *f* 420.

COENE. Constantinus Fidelio Coene, geb. te Vilvoorde in December 1780, overl. 20 Augustus 1841. Leerling van Johan Faber en Pieter Barbiers Pzn.

147. De halpoort te Brussel.
P. h. 0.93, br. 1.20. gem. *C. Coene.* 1823.
Tentoonst. te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 500.

COENE. Jean Henri de Coene, geb. te Nederbrakel in 1798, overl. in 1866.

148. Marktnieuws.
D. h. 1.03, br. 1.22. gem. *H. Decoene Ft.* 1827.
Tentoonst. te Gent, 1829. Aang. voor *f* 400.

DELVAUX. Edouard Delvaux, geb. te Brussel 6 Februari 1806, overl. te Charleroi in 1862. Leerling van Henri van Assche.

149. Gezicht aan de Sambre.
D. h. 0.64, br. 0.79. gem. *Ed. Delvaux.* 1827.
Tentoonst. te Amsterdam, 1828. ?

DIETZ. Dietz. geb. te Brussel.

150. Hebe.
D. h. 1.78, br. 1.27.

EECKHOUT. Jacobus Joseph Eeckhout, geb. te Antwerpen 6 Februari 1793, overl. te Parijs 25 December 1861. Leerling van de Antwerpsche Akademie.

151. Het huwelijk van Jacoba van Beieren, Gravinne van Holland, met Jan IV, Hertog van Brabant.
D. h. 1.62, br. 1.27. gem. *J. J. Eeckhout.* 1839.
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1839. Aangek. voor *f* 3000.

EVRARD. Adèle Evrard, geboren te Ath in November 1792. Leerlinge van J. Du Corron.

152. Bloem- en Fruitstuk.
P. h. 0.68, br. 0.46. gem. *Adèle Evrard.*
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. ?

Digitized by Google

EYCKEN. Jean Baptiste van Eycken, geb. te Brussel 16 September 1809, overl. aldaar in 1853. Leerling van François Joseph Navez.

153. Schilder worden.

P. h. 0.30, br. 0.28. gem. *B. van Eycken.*
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 165.

GOVAERTS. Antonie Cornelis Govaerts, geb. te Antwerpen.

154. De Zoetelaarster.

P. h. 0.56, br. 0.70
Tentoonst. te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 300.

HANSELAERE. Pieter van Hanselaere, geb. te Gent 31 Juli 1786, overl. aldaar 10 Maart 1862.

155. Portret van den Schilder Pieter van Hanselaere.

D. h. 0.64, br. 0.49. gem. *Par Moi à Naples* 1824.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. ?

156. De kuische Susanna.

D. h. 1.35, br. 0.96. gem. *Pre. van Hanselaere Ft. Romae.* 1820.
Een dezer twee schilderijen van P. van Hanselaere werd op de tentoonstelling te Gent in 1829 aangekocht voor *f* 2000.

HASELEER. Frans Haseleer, geb. te Brussel 10 Augustus 1804. Leerling van François Joseph Navez.

157. Esther voor Ahasveros.

D. h. 1.13, br. 1.46.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor f 200.

JONGHE. Jan Baptiste de Jonghe, geb. te Kortrijk 8 Januari 1785, overl. te Antwerpen in 1844. Leerling van Balthasar Paul Ommeganck.

158. Marktdag te Kortrijk.

P. h. 0.38, br. 0.32. gem. *J. B. De Jonghe.* 1828.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangekocht voor *f* 300.

LAUWERS. Jacobus Johannes Lauwers, geb. te Brugge in 1753, overl. te Amsterdam in 1800. Genoot onderwijs aan de Akademie te Brugge, vormde verder zich-zelf.

159. Vlaamsche landhoeve.

D. h. 0.64, br. 0.35. gem. *J. Lauwers Fec.* 1799.
Verkooping te Amsterdam 1829, aangekocht voor *f* 45.

MAES. Jan Baptiste Lodewijk Maes, geb. te Gent 30 September 1794, overl. te Rome in 1856. Leerling van zijn vader Canini Maes.

160. De barmhartige Samaritaan.

D. h. 2.49, br. 1.98. gem. *J. B. Maes. Roma.* 1825.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1826. Aangek. voor *f* 1250.

MOERENHOUT. Josephus Judocus Moerenhout, geb. te Eeckeren 3 Mei 1801, overl. te Antwerpen 1 Juni 1874. Leerling van Verpoorten en van Horace Vernet.

Digitized by Google

161. Kozakken voorpost.
P. h. 0.42, br. 0.51. gem. *J. Moerenhout*. 1827.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 450.

162. De harddraverij.
P. h. 0.49, br. 0.66. gem. *Moerenhout F*. 1829.
Tentoonstelling te Gent, 1829. Aangekocht voor f 500.

NAVEZ. François Joseph Navez, geb. te Charleroi 16 Nov. 1787, overl. te Brussel in 1839. Leerling van Pierre Joseph Celestin François.

163. De opwekking van den zoon der Sunamietische vrouw door den profeet Elisa.
II Koningen IV : 18—36.
D. h. 2.49, br. 3.15. gem. *F. J. Navez, Rome*. 1821.
Tentoonstelling te Brussel, 1821. Aangekocht voor *f* 2600.

164. Eerste ontmoeting tusschen Isaac en Rebecca.
D. h. 3.19, br. 3.90. gem. *F. J. Navez*, 1826.
Aangekocht te Brussel in 1826 voor *f* 6000.

NICOLIE. Josephus Christianus Nicolié, geb. te Antwerpen in 1798, overl. aldaar in 1854.

165. De St. Jacobskerk te Antwerpen.
P. h. 0.65, br. 0.53. gem. *J. C. Nicolié*, 1825.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangekocht voor *f* 200.

NOËL. Paul Joseph Noël, geb. te Waulsort, aan de Maas, 20 April 1789, overl. te Sosoye in 1822. Leerling van Guillaume Jacques Herreyns en van Léon.

166. Een Amsterdamsch straattafereel.
D. h. 0.74, br. 0.89. gem. *Noël* 1821.

167. In den wijnberg.
P. h. 0.22, br. 0.18.
Aangek. in 1826 voor *f* 200.

NOTER. Pieter François de Noter, geb. te Waelhem 23 Februari 1779, overl. te Gent in 1842. Leerling van Johannes Franciscus van Geel.

168. De poort van Sas van Gent te Gent.
P. h. 0.83, br. 1.07. gem. *P. F. de Noter*. 1827.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 140.

169. De St. Michaels-kerk te Gent.
P. h. 0.56, br. 0.53. gem. *P. F. de Noter*.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. voor *f* 300.

ODEVAERE. Joseph Dionysius Odevaere, geb. te Brugge 2 October 1778, overl. te Brussel in 1830. Leerling van Jacques Louis David.

170. De laatste verdedigers van Missolunghi.
22 April 1826.
P. h. 0.57, br. 0.85. gem. *J. Odevaere* 1826.

Digitized by Google

OMMEGANCK. Balthasar Paul Ommeganck, geb. te Antwerpen 26 December 1755, overl. aldaar 18 Januari 1826. Leerling van Hendricus Josephus Antonissen.

171. Landschap in West-Vlaanderen.
P, h. 0.73, br. 0.88. gem. *B. P. Ommeganck.*
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 2000.

PAELINCK. Joseph Paelinck, geb. te Oostacker 20 Maart 1781, overl. te Brussel 19 Juni 1839. Leerling van Jacques Louis David.

172. Psyche in het Paleis van Amor.
D. h. 2.72, br. 3.56. gem. *J. Paelinck.* 1823.

PICQUÉ. Charles Picqué, geb. te Deynse.

173. Op den St. Bernard.
D. h. 1.34, br. 1.11. gem. *C. Picqué.* 1827.

POELMAN. P. J. Poelman, geb. te Gent in 1801.

174. Het stadhuis te Oudenaerden.
P. h. 0.65, br. 0.88. gem. *P. J. Poelman A. Gand Pt.* 1824.

REGEMORTER. Ignatius Josephus van Regemorter, geb. te Antwerpen 4 December 1785, overl. aldaar in 1873. Leerling van zijn vader Petrus Johannes Van Regemorter.

175. De Antwerpsche vischmarkt.
P. h. 0.58, br. 0.49. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1827.

176. Het huishouden van Jan Steen.
P. h. 0.54, br. 0.45. gem. *Ign. van Regemorter F.* 1828.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 800.

SALIGO. Charles Saligo, geb. te Gerardsbergen.

177. Portret van den schilder.
D. h. 0.91, br. 0.72.

VERBOECKHOVEN. Eugène Joseph Verboeckhoven, geb. te Warneton in West-Vlaanderen 8 Juni 1799, overl. te Brussel 19 Januari 1881. Leerling van zijn vader Barthélémy Verboeckhoven.

178. Gooische weide.
P. h. 0.58, br. 0.74. gem. *E. J. Verboeckhoven F. à Gand.* 1824.
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 320.

179. Landschap met vee.
D. h. 0.98, br. 1.24. gem. *E. J. Verboeckhoven F.* 1825.
Tentoonstelling te Haarlem, 1825. Aangek. *f* 700.

180. Hongerige wolven.
D. h. 2.43, br. 3.56. gem. *Eugène Verboeckhoven Ft.* 1836.
Deze schilderij werd door Leopold I, Koning van België, als prijs geschonken voor de watersnood-loterij in 1861. Het stuk viel ten deel aan den broodbakker H. J. Molsbergen te Utrecht, van wien het door den Minister mr. J. R. Thorbecke in datzelfde jaar voor f 4014.05 is aangek.

Digitized by Google

VERVLOET. Franciscus Vervloet, geb. te Mechelen in 1795, overl. te Venetië in 1872. Leerling van zijn broeder Jean Joseph Augustin Vervloet.

181. De St. Pieterskerk te Rome.

D. h. 0.59, br. 0.74. gem. *F. Vervloet. Roma.* 1824.
Tentoonstelling te Brussel, 1824. Aangek. voor *f* 1200.

VOORDECKER. Henri Voordecker, geb. te Brussel 26 Augustus 1779, overl. aldaar in 1861. Leerling van Jean Baptiste de Roy.

182. Jagers-huishouding.

P. h. 0.61, br. 0.77. gem. *H. Voordecker. fecit.* 1826.
Tentoonstelling te Amsterdam, 1828. Aangek. voor *f* 600.

WAPPERS. Gustave Wappers, geb. te Antwerpen 23 Augustus 1803, overl. te Parijs in 1874. Leerling van Mattheus Ignatius van Bree.

183. Van Dijck verliefd op zijn model.

P. h. 0.56, br. 0.46. gem. *Gve. Wappers.* 1827.
Tentoonstelling te 's Gravenhage, 1827. Aangek. voor *f* 600

183a. De puinhopen van den Citadel van Antwerpen 1830.

h. 1.29, br. 1.94. D. gem.
Gekocht 1881. *f* 356.50.

Digitized by Google

VERZAMELING SCHILDERIJEN,

TOEBEHOORENDE AAN DE

VEREENIGING TOT HET VORMEN VAN EENE OPENBARE VERZAMELING VAN HEDENDAAGSCHE KUNST

TE

AMSTERDAM.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

W. ROELOFS. (Openbare verz. Hedend. Kunst.)

Digitized by Google

VOORWOORD.

In Maart 1874 riep onze stadgenoot, de Heer C. P. van Eeghen, eenige kunstvrienden bijeen, om met hunne medewerking eene verzameling van schilderijen van hedendaagsche meesters in Amsterdam bijeen te brengen. Men noodigde een aantal belangstellenden uit, door jaarlijksche bijdragen of giften in ééns lid dezer Vereeniging te worden, die 9 Januari 1875 de Koninklijke goedkeuring erlangde. Volgens de statuten is haar doel, de door haar bijeengebrachte werken, bij voorkeur van levende meesters der Nederlandsche school, op nader door het bestuur te bepalen wijze aan de Gemeente Amsterdam aan te bieden,

Tot nog toe bleven de vaste inkomsten onder de verwachting der oprichters, daarentegen werd de kas enkele malen op bijzondere wijze gestijfd o. a. door een som van f 11.000 van de kommissie voor de stichting van het „Museum Willem III" ter vervanging van het Trippenhuis, legaten van f 5000 van den Hr. P. Langerhuizen, van den Hr. W. L. Ravesteyn, buitengewone bijdragen van belangstellenden enz.

Op dit oogenblik bevat de verzameling 51 schilderijen.

Het bestuur bestaat uit minstens twaalf en hoogstens zestien leden. Voorzitter: de Hr. C. P. van Eeghen; Secretaris: de Hr. J. A. Sillem.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

JOZEF ISRAELS.

De gang langs het kerkhof. (Le long du cimetière.)

Digitized by Google

ALEWIJN. Jhr. Mr. Willem Alewijn, geb. . . . . ., overl. te Utrecht in 1839.

Een bejaard man.

D. h. 0.67, br. 0.56.
Geschenk van den Heer Josua van Eik.

ALTMANN. Sijbrand Altmann, geboren 6 September 1822 te Texel, leerling van P. van Schendel.

Paulus Potter in zijn atelier.

P. h. 0.33, br. 0.25. gem. *S. Altmann Ft.* 1874.
Geschenk van Mevr. Willink, geb. v. Wickevoort Crommelin.

APOL. Louis Apol. Zie bl. 153.

Aan de Rivier. Wintergezicht.

D. h. 0.52, br. 1.00. gem, *Louis Apol* 75.

BAKHUYZEN. Julius Jacobus van de Sande Bakhuyzen, geboren te 's Gravenhage in 1835. Leerling van zijn Vader.

Landschap bij avondzon.

D. h. 0.65, br. 1.03. gem. *J. v. d. Sande Bakhuysen.*

BEERS. Jan van Beers, geboren te Lier 27 Maart 1852. Leerling der Antwerpsche Akademie.

De begrafenis van Karel den Goede.

D. h. 1.15, br. 5.80. gem. *Te Parijs* 1876.

BEEST. Jhr. E. van Heemskerck van Beest. Zie bl. 157.

Het IJ voor Amsterdam.

D. h. 0.77, br. 1.18. gem. *E. van Heemskerck van Beest.*

BILDERS. Johannes Warnardus Bilders. Zie bl. 154.

Landschap bij Vorden.

D. h. 1,215, br. 1.71. gem. *J. Bilders.* 78.
Geschenk van belangstellenden.

BISSCHOP. Christoffel Bisschop, geboren te Leeuwarden, 22 April 1828. Leerling van W. H. Schmidt en H. van Hove.

Winter in Friesland.

D. h. 0.98. br. 1.60. gem. *C Bisschop.*

BLES. David Bles. Zie bl. 154.

Het overwinnend Holland.

P. h. 0.54, br. 0.74. gem. *David Bles Ft.*

Digitized by Google

BOSBOOM. Johannes Bosboom. Zie bl. 155.

De groote kerk te Edam.

P. h. 0.67, br. 0.86. gem. *Bosboom.*

Een Geldersche deel.

P. h. 0.49, br. 0.72. gem. *J. Bosboom.*

BRONDGEEST. Albertus Brondgeest, geboren 2 December 1786 te Amsterdam, overleden 30 Juli 1849 te Amsterdam. Leerling van P. G. van Os, H. Numan.

Hollandsch riviergezicht.

D. h. 0.77, br. 0.93. gem. *A. Brondgeest.* 1837.
Geschenk van den Heer J. Brondgeest.

CALAME. Alexandre Calame. Zie bl. 147.

De Vierwaldstätter See.

D. h. 0.985, br. 1.395.
Geschenk van den Heer Josua van Eik.

CHATTEL. Fredricus Jacobus van Rossum du Chattel, geboren te 's Hage 10 Februari 1856. Hij vormde zich zelf.

Herfstavond.

D. h. 1.38, br. 0.88. gem. *Fred. J. du Chattel. F.*

ÇERMAK. Jaroslav Çermak, geboren 1831 te Praag, overleden 25 April 1878 te Parijs. Leerling van Louis Gallait en Robert Fleury.

Montenegrijnsche vluchtelingen.

D. h. 1.42, br. 1.96. gem. *Jaroslav Çermak.* 1877.
In bruikleen van den Heer J. H. van Eeghen.

DIDAY. François Diday, geboren te Genève, aldaar overleden 1877.

De vallei van Lauterbrunnen.

D. h. 0.97½, br. 1.19½.
Geschenk van den Heer Josua van Eik.

GEMPT. Bernhard te Gempt, geboren 25 April 1826 te Wijchen, overleden 2 Jan. 1879 te Amsterdam. Leerling van N. Pieneman.

Het Congres te Parijs.

D. h. 0.63, br. 1.01. gem. *B. te Gempt.* 1857.
Legaat Mevr. de Vos–Wurfbain.

GREIVE. Johan Conrad Greive Jr., geboren te Amsterdam 2 April 1837, leerling van P. F. Greive en C. Springer.

Het IJ voor Amsterdam, op de hoogte van den Schreijerstoren, bij avondzon.

D. h. 0.50, br. 0.93. gem. *J. C. Greive Jr.*

GREIVE. Petrus Franciscus Greive, geboren te Amsterdam 25 Maart 1811. Leerling van C. J. L. Portman.

Een Oudhollandsche dienstmaagd.

P. h. 0.41, br. 0.34, gem. *P. F. Greive.* 48.
Geschenk van Mevr. Willink, geb. v. Wickevoort Crommelin.

Digitized by Google

Digitized by Google

TACO SCHELTEMA. (Openb. verz. Hedend. Kunst.)

Edelman, een prent beziende. (L'amateur.)

Digitized by Google

HAANEN. Mej. Adriana Haanen. Zie bl. 157.

Bloemen en vruchten.

D. h. 0.42, br. 0.65. gem. *Adriana Haanen.* 1863.
Geschenk van den Heer C. P. van Eeghen.

HAAS. Johannes Hubertus Leonardus de Haas. Zie bl. 157.

Vee in de Weide.

P. h. 0.68, br. 0.98. gem. *J. H. L. de Haas.* 84.

HAVERMAN. Hendrik Johan Haverman, geboren te Amsterdam 1857. Leerling van de Rijks-Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

De vlucht.

D. h. 2.25, br. 1.24. gem. *H. J. Haverman.* 83.
Geschenk van den schilder.

HILVERDINK. Johannes Hilverdink. Zie bl. 158.

De buitenhaven van Ymuiden.

D. h. 0.64, br. 0.90. gem. *Johannes Hilverdink.* 1883.
Geschenk van belangstellenden.

HULSWIT. Jan Hulswit. Zie bl. 158.

Landschap.

D. h. 0.64, br. 0.87. gem. *J. H.* 1813.
Geschenk der Maatschappij „Arte et Amicitia."

ISRAËLS. Jozef Israëls. Zie bl. 159.

De gang langs het kerkhof.

D. h. 2.39, br. 1.745. gem. *Jozef Israëls. Amsterdam* 1856.
In bruikleen van de Gemeente Amsterdam.

Margaretha van Parma en Prins Willem.

D. h. 1.21, br. 1.66. gem. *Jozef Israëls* 1855.
Geschenk van den Hr. C. Becker.

KELLEN. David van der Kellen Jr., geb. te Utrecht 2 Jan. 1827. Leerling van B. van Straaten, W. P. Hoevenaar, D. v. d. Kellen en J. A. Kruseman Jz.

Binnenhuis. (Herinnering aan de Int. Tentoonstelling Amsterdam, 1883. Afd. Oude Kunst.)

P. h. 0.63, br. 0.52. gem. *v. d. Kellen.*
Geschenk van den Heer J. J. Bredius.

KLINKENBERG. Johannes Karel Christiaan Klinkenberg. Zie bl. 159.

Episode uit het beleg van Leiden.

D. h. 1.94, br. 3.07. gem. *Klinkenberg.*
Geschenk van belangstellenden.

MEIJER. Johan Hendrik Louis Meijer. Zie bl. 162.

Storm op de Fransche kust.

D. h. 0.45, br. 0.64. gem. *Louis Meijer* 1856.

Redding op zee nabij de Spaansche kust.

D. h. 1.29, br. 1.67. gem. *Louis Meijer* 1853.
Geschenk van de Erven W. Borski.

Digitized by Google

NAKKEN. Willem Carel Nakken, geb. te 's Gravenhage 9 April 1835. Leerling van A. F. Dona.

Draagpaarden in de bosschen van Normandië, bij winter.

D. h. 0.89, br. 1.50. gem. *W. C. Nakken Ft* 1875.

ROCHUSSEN. Charles Rochussen, geb. te Rotterdam 1 Aug. 1814. Leerling van W. J. J. Nuyen.

De Watergeuzen voor Leiden, in 1574.

P. h. 0.27, br. 0.52. gem. *C. R.* f.

ROELOFS. Willem Roelofs. Zie bl. 166.

Gezicht aan het Gein, bij Abkoude.

D. h. 0.92, br. 1.31. gem. *W. Roelofs.*

SADÉE. Philip Lodewijk Jacob Frederik Sadée. Zie bl. 167.

Terugkeer van den vischafslag.

D. h. 0.73, br. 0.99. gem. *Ph. Sadée Ft.*

SAINT-JEAN. Simon Saint-Jean, geboren 1808, overl. te Lyon 1860. Leerling van F. Lepage.

Bloemstuk.

D. h. 0.50, br. 0.41. gem. *Saint-Jean* 1857.
Geschenk van de Erven Mej. G. M. J. Huidekoper.

SCHELTEMA. Taco Scheltema, overleden 7 October **1867** te 's Hage, Leerling van I. E. I van den **Berg.**

Edelman, een prent beziende.

D. h. 0.43, br. 0.35.

SCHOLTEN. Hendrik Jacobus Scholten. Zie bl. 167.

De morgenwandeling.

P. h. 0.55, br. 0.44. gem. *H. J. Scholten.*

SCHWARTZE. Johan Georg Schwartze, geboren 1814 te Philadelphia, overleden 27 Augustus 1874 te Amsterdam.

Eene vrouw in biddende houding.

D. h. 0.64, br. 0.51.
Geschenk van den Heer Josua van Eik.

SCHWARTZE. Therèse Schwartze, geboren 20 December 1852 te Amsterdam, leerling van Johan Georg Schwartze en Gabr. Max.

Meisjeskop.

D. h. 0.82, br. 0.69. gem. *Thérèse S.* 1873.
Legaat Mevr. Labouchère—de Lepel.

„Hij komt."

D. h. 1.58, br. 1.04. gem. *Th. Schwartze.* 1882.
In bruikleen van den Heer J. H. van Eeghen.

SPRINGER. Cornelis Springer. Zie bl. 168.

Stadhuis te Keulen.

D. h. 1.39, br. 1.07. gem. *C. Springer.* 1874.

Digitized by Google

W. C. NAKKEN. (Openbare verz. Hedend. Kunst.)

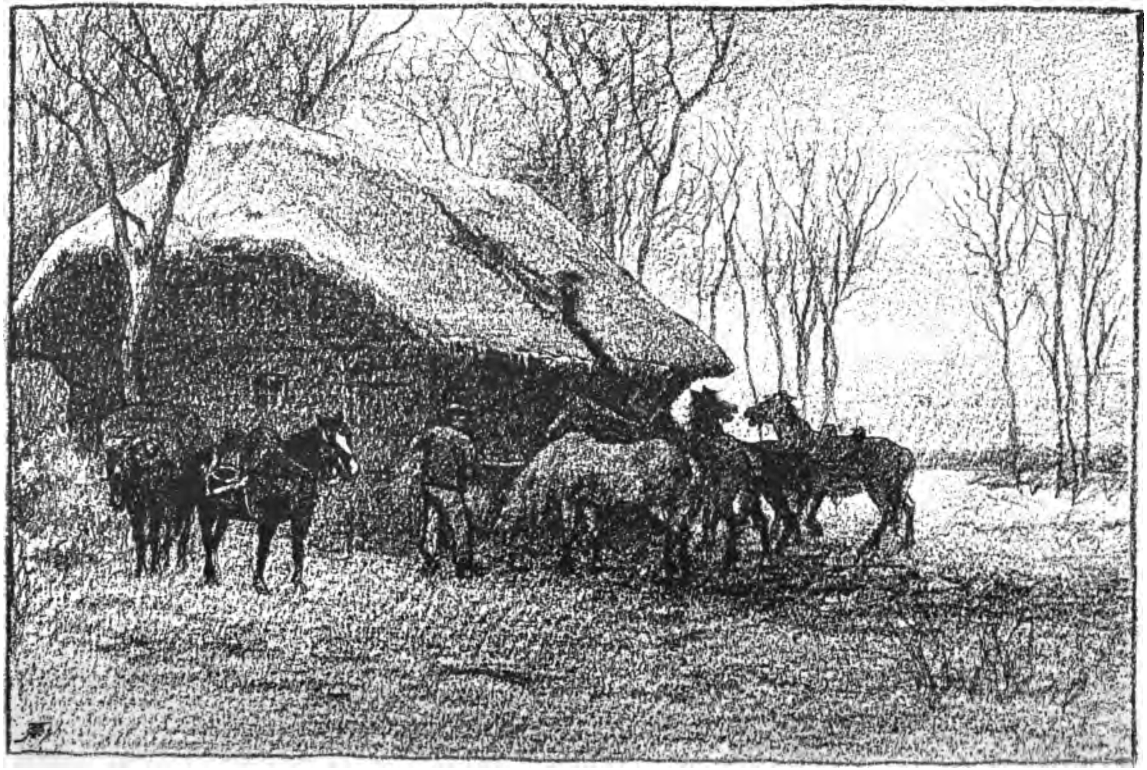

Digitized by Google

ELVEN. P. Tetar van Elven, geboren 13 September 1823 te Antwerpen, leerling van J. E. J. van den Berg.

De place de l'Opéra te Parijs.

D. h. 1.95, br. 3.02. gem. *P. Tetar van Elven. Carnaval te Parijs.* 1880.

Geschenk van den Schilder.

TRIGT. Hendrik Albert van Trigt. Zie bl. 169.

Noorsche vrouwen, hare kinderen ten doop brengende.

D. h. 0.77, br. 1.11. gem. *H. A. van Trigt f.* 1875. *Amsterdam.*

VALKENBURG. Hendrik Valkenburg, geb. te Deventer 8 September 1826. Leerling van de Antwerpsche Academie.

„Elck sijn waerom." (Huwelijksaanzoek.)

D. h. 0.77, br. 1.04. gem. *H. Valkenburg* 83.

VERSCHUUR. Wouterus Verschuur. Zie bl. 170.

Paardenmarkt.

D. h. 1.10, br. 1.525. gem. *W. Verschuur ft.*

VERVEER. Salomon Leonardus Verveer. Zie bl. 170.

Gezicht te Scheveningen bij regenachtig weêr.

D. h. 0.56, br. 0.76. gem. *S. L. Verveer.* 73.

VOS. Mej. Maria Vos. Zie bl. 130.

Stilleven.

D. h. 0.75, br. 0.56. gem. *M. Vos. fcit.* 1875.

WALDORP. Antoine Waldorp, geboren 1803 op het huis ten Bosch bij 's Gravenhage, overl. te Amsterdam 1866. Leerling van J. H. A. A. Breckenheymer.

Gezicht te Dordrecht.

D. h. 0.70, br. 0.92. gem. *A. Waldorp.* 1836 of 1856.

Legaat Mevr. de Vos—Wurfbain.

WEISSENBRUCH. Johannes Weissenbruch. Zie bl. 171.

Stadsgezicht.

D. h. 0.36, br. 0.52. gem. *Jan Weissenbruch F.*

WITKAMP. Ernest Sigismund Witkamp Jr. Geboren 13 Maart 1854, te Amsterdam. Leerling van de Rijks Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam.

In het veld.

D. h. 2.07, br. 1.04. gem. *E. Witkamp* 83.

In bruikleen van de HH. van Pappelendam en Schouten.

WOLTERBEEK. Mej. Anna Henriette Wolterbeek, geboren 1 October 1834 te Amsterdam. Leerlinge van Prof. B. Wijnveld te Amsterdam.

In het tropische woud.

D. h. 0.89, br. 0.62. gem. *Anna Wolterbeek. 22 Juli* 1880.

Geschenk der Schilderes.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

RETURN TO → NRLF

LOAN PERIOD 1 HOME USE	2	3
4	5	6

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS.
Renewls and Recharges may be made 4 days prior to the due date.
Books may be Renewed by calling 642-3405.

DUE AS STAMPED BELOW

SENT ON ILL		
JAN 08 1999		
U. C. BERKELEY		

FORM NO. DD6

UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY
BERKELEY, CA 94720-6000

Digitized by Google

YB 09324

M151516

N 2460
A6
1886

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

Digitized by Google

Digitized by Google